

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ

ՀՀ ԿԲ նախագահի 2025թ. փետրվարի 26-ի 1/60Ա որոշմամբ գրանցված ազդագրի

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
Թողարկողի ֆիրմային անվանումը

փակ բաժնետիրական ընկերություն
Կազմակերպա-իրավական ձևը

Վազգեն Սարգսյան 2, Երևան 0010, ՀՀ
Հեռ՝ (+37410) 56 11 11
Էլ.-փոստ՝ info@ameriabank.am
Կայք՝ www.ameriabank.am

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
Գլխավոր տեղաբաշխողի անվանումը

փակ բաժնետիրական ընկերություն
Կազմակերպա-իրավական ձևը

Վազգեն Սարգսյան 2, Երևան 0010, ՀՀ
Հեռ՝ (+37410) 56 11 11,
Էլ.-փոստ՝ info@ameriabank.am
Կայք՝ www.ameriabank.am

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՁԻ
ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ:

Արժեթղթերի տեսակը՝
Արժեթղթերի ձևը՝
Արժեթղթերի քանակը՝
Արժեթղթերի
անվանական արժեքը՝
Արժեթղթերի թողարկման
ծավալը՝
Արժեթղթերի
եկամտաբերությունը՝
Շրջանառության
ժամկետը՝

անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
ոչ փաստաթղթային
համապատասխան Թողարկման ծավալի և անվանական արժեքի
100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, 100 (մեկ
հարյուր) եվրո
80 (ութսուն) մլրդ՝ դրամային արտահայտությամբ, որից 45 (քառասունհինգ) մլրդ-ը՝ ՀՀ
դրամով, իսկ մնացած 35 (երեսունհինգ) մլրդ-ը՝ արտարժույթով
ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման
սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման
սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

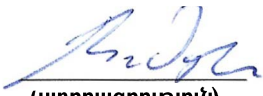
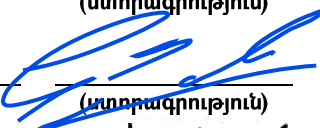
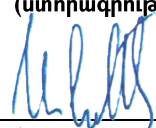
ՄԱՍ 1 ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ	4
ՄԱՍ 2 ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	6
2.1 Տեղեկատվություն Բանկի և նրա գործունեության վերաբերյալ	6
2.2 Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր	11
2.3 Բանկի զարգացման միտումները	13
2.4 Աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուներ	14
2.5 Ղեկավարությունը և բաժնետերերը	14
2.6 Պարտատոմսերի հիմնական տվյալները	16
2.7 Պարտատոմսերի առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը	17
2.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը	17
2.9 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ	18
ՄԱՍ 3 ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	20
3.1 Ռիսկային գործոններ	20
3.2 Հիմնական տեղեկատվություն	22
3.3 Պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն	22
3.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները	35
3.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	45
3.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն	46
ՄԱՍ 4 ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	48
4.1 Անկախ աուդիտորներ	48
4.2 Ռիսկային գործոններ	48
4.3 Տեղեկատվություն Թողարկողի մասին	51
4.4 Բիզնեսի նկարագիրը	55
4.5 Թողարկողի կառուցվածքը	58
4.6 Զարգացման վերջին միտումները	58
4.7 Բանկի կառավարման մարմինները և դրանց անդամները	59
4.8 Հսկող անձինք	76
4.9 Ակտիվներ և պարտավորություններ, ֆինանսական վիճակ	76
4.10 Մասնագիտական կարծիքներ	77
4.11 Այլ տեղեկատվություն	77
ՄԱՍ 5 ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	79
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /իրավաբանական անձ/	79

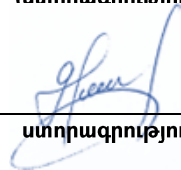
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /Ֆիզիկական անձ/	81
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը	83
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը	84
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման պայմաններ	85
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6: Ֆինանսական հաշվետվություններ	91

ՄԱՍ 1 ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

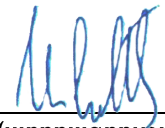
«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ազդագրի բովանդակությունը»:

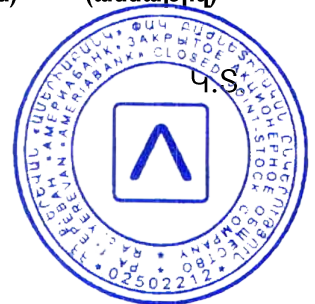
Ստորագրող անձինք՝

<u>Անդրեյ Մկրտչյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի նախագահ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	19.05.2025 (ամսաթիվ)
<u>Ռիչարդ Օգոն</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անկախ անդամ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	19.05.2025 (ամսաթիվ)
<u>Տիգրան Դավթյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անկախ անդամ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	19.05.2025 (ամսաթիվ)
<u>Ռոբերտ Ֆոն Ռեկովսկի</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	19.05.2025 (ամսաթիվ)
<u>Արչիլ Գաչեչիլաձե</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	 (ամսաթիվ)
<u>Թամազ Գեորգաձե</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անկախ անդամ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	 (ամսաթիվ)
<u>Սուլիսան Գվալիա</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	 (ամսաթիվ)
<u>Արտակ Հանեսյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Տնօրինության նախագահ, Գլխավոր տնօրեն</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.05.2025 (ամսաթիվ)
<u>Լուսինե Հակոբյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Տնօրինության անդամի ժ/պ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.05.2025 (ամսաթիվ)

Երեմ Շահբազյան (անուն, ազգանուն)	Տնօրինության անդամի ժ/պ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.05.2025 (ամսաթիվ)
Անդրանիկ Բարսեղյան (անուն, ազգանուն)	Տնօրինության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.05.2025 (ամսաթիվ)
Արմինե Ղազարյան (անուն, ազգանուն)	Տնօրինության անդամ, Տաղանդների կառավարման և ծառայությունների գծով տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.05.2025 (ամսաթիվ)
Արման Բարսեղյան (անուն, ազգանուն)	Տնօրինության անդամ, Մանրածախ բանկինգի տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.05.2025 (ամսաթիվ)
Գոհար Խաչատրյան (անուն, ազգանուն)	Տնօրինության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.05.2025 (ամսաթիվ)

Ստորագրությունները հավաստում եմ՝

Արտակ Հանեսյան (անուն, ազգանուն)	Գլխավոր տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.05.2025 (ամսաթիվ)
--	-----------------------------------	--	-------------------------

ՄԱՍ 2 ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ծրագրային Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ծրագրային Ազդագիրը և վերջինիս կից ներկայացվող փաստաթղթերը էլեկտրոնային տարբերակով՝ Բանկի ինտերնետային էջում՝ www.ameriabank.am:

2.1 Տեղեկատվություն Բանկի և նրա գործունեության վերաբերյալ

2.1.1 Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝	«Ամերիաբանկ»	Փակ
	Բաժնետիրական Ընկերություն	
Ռուսերեն՝	Закрытое Акционерное	
	Общество “Америабанк”	
Անգլերեն՝	“Ameriabank” Closed Joint Stock	
	Company	

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝	«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
Ռուսերեն՝	ЗАО “Америабанк”
Անգլերեն՝	“Ameriabank” CJSC

Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝

Վազգեն Սարգսյան 2, Երևան
0010, ՀՀ

Բանկի պետական գրանցման համարն է՝ 50

Բանկի գտնվելու վայրն է՝

Վազգեն Սարգսյան 2, Երևան
0010, ՀՀ

Կապի միջոցները՝

Հեռ.՝ (+37410) 56 11 11
Էլ. Փոստ՝ info@ameriabank.am
Կայք՝ www.ameriabank.am

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապվել «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ (այսուհետ Թողարկող կամ Բանկ) հաճախորդի մենեջերների հետ, որակավորված ներդրողները կարող են նաև կապվել Ներդրումային Բանկային ծառայության Կապիտալի Շուկաների բաժնի որևէ աշխատակցի հետ հետևյալ հեռախոսահամարով՝ (+37410) 56 11 11:

2.1.2 Թողարկողի համառոտ պատմությունը և ռազմավարությունը

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն (նախկին «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ) ստեղծվել է 1992թ. հուլիսի 24-ին ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկում 1992թ-ի սեպտեմբերի 8-ին: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N 0154: Բանկին տրամադրվել է բանկային գործունեության թիվ 50 լիցենզիան:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի ու երաշխիքների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների իրականացումը, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկը ՀՀ ավանդների երաշխավորման համակարգի անդամ է:

Ստորև ներկայացված է Բանկի զարգացման համառոտ պատմական ակնարկը՝ ժամանակագրական կարևոր նշումներով՝

- 2007թ. Հայներարտբանկի բաժնետոմսերի հիմնական փաթեթը (96%) ձեռք բերվեց «Թի Դի Էյ Հոլդինգս Լիմիթեդ» ընկերության կողմից: (հետագայում անվանափոխվել է «Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդ» ընկերության, այժմ՝ ԻՄԱՍՍ ԳՐՈՒՊ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդ):
- 2008թ. «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ-ն վերանվանվեց «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ի:
- 2010թ. «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն և «Կասկադ բանկ» ՓԲԸ-ն վերակազմակերպվեցին միացման միջոցով, որի արդյունքում «Կասկադ բանկ»

ՓԲԸ-ի գործունեությունը դադարեց, իսկ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն դարձավ «Կասկադ բանկ» ՓԲԸ-ի իրավահաջորդ:

- 2015թ. Վերակառուցման ու Զարգացման Եվրոպական Բանկը (EBRD) 30մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրում կատարեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալում: Նույն թվականին IFC-ն Բանկին հատկացրեց 50 մլն դոլարի ստորադաս փոխառություն:
- 2018թ. Ասիական Զարգացման Բանկը (ADB) 30 մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրում կատարեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալում:
- 2020թ. նոյեմբերին Ամերիաբանկն առաջինը Հայաստանում թողարկեց և տեղաբաշխեց կանաչ պարտատոմսեր՝ 42 մլն եվրո ծավալով:
- 2024թ. ապրիլին Ամերիաբանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի ունեցան փոփոխություններ, որոնց արդյունքում Բանկն անցավ Bank of Georgia Group PLC (ներկայումս՝ Lion Finance Group PLC) ընկերության հսկողության տակ:
- 2024թ. դեկտեմբերին Ամերիաբանկ ՓԲԸ-ն Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի (IFC) հետ կնքեց 200 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր,
- 2024թ. դեկտեմբերին Ամերիաբանկ ՓԲԸ-ն վարկային պայմանագիր կնքեց Եվրոպական Ներդրումային Բանկ Գլոբալի (EIB Global) հետ՝ ներգրավելով 105 մլն եվրո:
- 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ՀՀ շուկայի ամենախոշոր վարկատուն է՝ ընդհանուր 1,310 միլիարդ ՀՀ դրամ վարկային պարտքելով:

2.1.3 Բանկի կանոնադրական կապիտալը

Ազդագրի գրանցման ներկայացման օրվա դրությամբ Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմել է ավելի քան 54 (հիսունչորս) միլիարդ ՀՀ դրամ, որը բաժանված է թվով 117,132 (հարյուր տասնյոթ հազար երեսուներկու) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերի, յուրաքանչյուրը՝ 465,000 (չորս հարյուր վաթսունհինգ հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

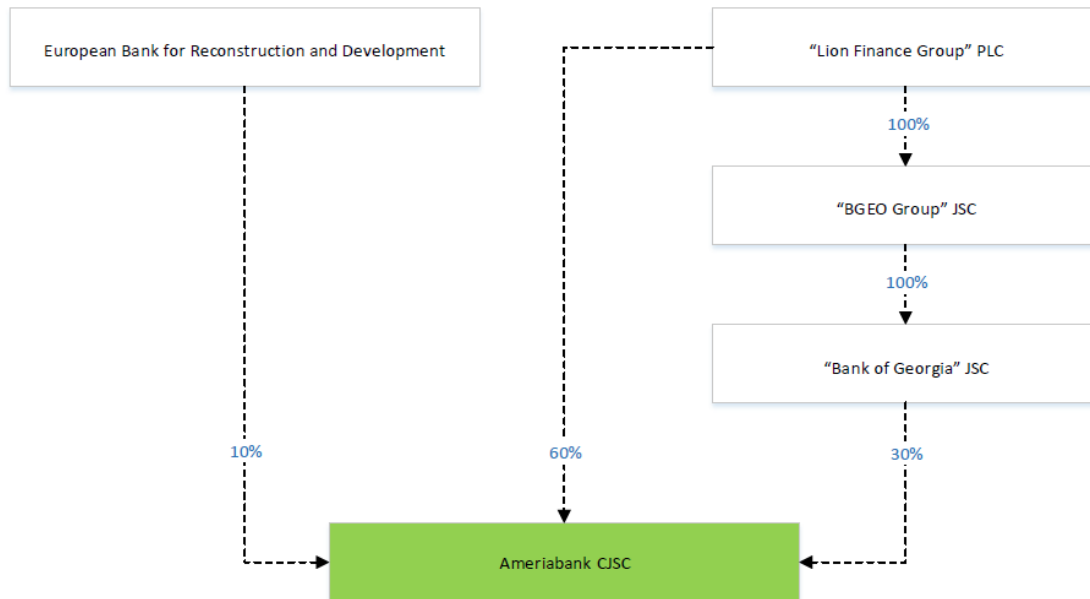
Ազդագրի գրանցման ներկայացման օրվա դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

- Lion Finance Group PLC («Լայոն Ֆայնենս Գրուպ» ՓԻԷՍԻ)՝ շուրջ 60%
- Bank of Georgia JSC («Բենք օֆ Զորջիա» ԶԵՅԵՍԻ)՝ շուրջ 30%
- Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկ՝ շուրջ 10%:

2.1.4 Բանկի մասնաճյուղերը

Բանկն ունի 26 մասնաճյուղ, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը: Մասնաճյուղերի հասցեները մանրամասն ներկայացված են [Աղագրի 4.3.1.5 մասում](#):

2.1.5 Բանկի խմբի կառուցվածքը

Lion Finance Group PLC-ն Միացյալ Թագավորությունում գրանցված ընկերություն է, որը ցուցակված է Լոնդոնի ֆոնդային բորսայի Պրեմիում հարթակում: Lion Finance Group PLC-ն իր դուստր ընկերությունների միջոցով մատուցում է բանկային, լիզինգային, բրոքերային և ներդրումների կառավարման ծառայություններ: Lion Finance Group PLC-ին է պատկանում JSC Bank of Georgia բաժնետոմսերի 99.56%-ը, վերջինս հանդիսանում է խմբի հիմնական գործառնական ընկերությունը:

Ամերիաբանկին են պատկանում «Ինվիա» ՓԲԸ և «Դիննո» ՓԲԸ ընկերությունների (հիմնադրված 2023թ.-ի ապրիլին) բաժնետոմսերի 100%-ը: Ընկերությունները մատուցում են խորհրդատվական բնույթի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում տարաբնույթ ծառայություններ:

2.1.6 Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը

Բանկի ներքին վարչակազմակերպչական կառուցվածքը ներկայացված է [Հավելված 4-ում](#):

2.1.7 Բիզնեսի նկարագիրը

Բանկը 1992թ սեպտեմբերի 8-ին գրանցվել է ՀՀ ԿԲ-ում և ստացել է թիվ 50 բանկային գործունեության լիցենզիան: 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ընդհանուր կապիտալը կազմել է 256.3 մլրդ ՀՀ դրամ, իսկ ընդհանուր ակտիվները կազմել են 1,882.5 մլրդ ՀՀ դրամ, ընդհանուր պարտավորությունները՝ 1,626.2 մլրդ ՀՀ դրամ: Լրացուցիչ տեղեկությունները հասանելի են Բանկի ինտերնետային կայքում:

2.1.8 Ակտիվների որակը

2.1.8.1 Ակտիվների համարժեքությունը

2024 թվականի արդյունքներով Բանկի զուտ շահույթը կազմել է 60.03 մլրդ ՀՀ դրամ, իսկ կապիտալի շահութաբերությունը (զուտ շահույթի հարաբերությունն կապիտալի միջին մեծությանը)՝ 26.74%: Լևերիջի գործակիցը (ընդհանուր կապիտալի միջին մեծության հարաբերությունն ընդհանուր ակտիվների միջին մեծությանը) կազմել է 14.3%:

2.1.8.2 Ակտիվների որակը

2024 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների ծավալը կազմել է 1,309.9 մլրդ ՀՀ դրամ: Նույն պահի դրությամբ Բանկի վարկային պորտֆելում չաշխատող ակտիվների մասնաբաժինը կազմել է 1.4% (ըստ 3-րդ փուլի դասակարգման):

2.1.8.3 Ակտիվների իրացվելիությունը

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարատեսականացված և կայուն կառուցվածքը, որակյալ և արագ իրացվելի ակտիվների, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարատեսականացված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և հեշտությամբ բավարարելու համար: Ստորև ներկայացվում են ՀՀ ԿԲ իրացվելիության նորմատիվները՝

Նորմատիվներ	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանած թույլատրելի մեծությունը	Փաստացի մեծություն 2025 I եռ.	Փաստացի մեծություն 2024 IV եռ.	Փաստացի մեծություն 2023 IV եռ.
Ն ₂ ^{1*}	15%	23.67%	21.86%	24.60%
Ն ₂ ^{2**}	60%	76.82%	64.99%	74.92%

* Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

** Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

2.2 Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

2.2.1 Թողարկողին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Թողարկողին առնչվող ռիսկերի համալիր նկարագրությանը ներդրողը կարող է ծանոթանալ [Ազդագրի 4.2](#) մասում:

Աճող մրցակցություն: Բանկային ոլորտին բնորոշ է բարձր մրցակցությունը, հետևաբար շուկայում մրցակիցների ակտիվության բարձրացումը կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Ինֆլյացիոն կամ գնողունակության ռիսկ: Չնայած Բանկը ներդրել է բավականին ճկուն և արդյունավետ գնագոյացման համակարգ իր կողմից առաջարկվող ծառայությունների համար՝ պետք է նկատի ունենալ, որ, կախված Թողարկողի կողմից ծառայությունների գնային առաձգականության և եկամուտների առաձգականության բնութագրիչներից, Բանկի հասույթը կարող է նվազել ՀՀ-ում սպասվելիք գնաճի պայմաններում:

Նորմատիվ և օրենսդրական դաշտի փոփոխություններ: Թողարկողը գործում է ՀՀ տնտեսության ամենավերահսկվող հատվածներից մեկում: Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունները, ներառյալ բանկերի նկատմամբ կիրառվող տնտեսական նորմատիվների հնարավոր խստացումները, կարող են իրենց ազդեցությունը թողնել Բանկի շահութաբերության ցուցանիշների վրա: Հարկ է նշել, որ հաջորդող տարիների ընթացքում Բազել-3 ստանդարտների ներդրման արդյունքում ռիսկի գնահատման որոշակի լրացուցիչ սկզբունքներ կիրառվեն, որոնք միտված են լինելու Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգի ամրապնդմանը:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկեր: Աշխարհաքաղաքական, տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում հնարավոր է առաջ գան այնպիսի բացասական գործոններ, որոնք կարող են անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ ընդհանուր մակրոտնտեսական իրավիճակի վրա, որն իր հերթին կարող է մեծացնել չափսատող վարկերի տեսակարար կշիռը, ավելացնել պահուստավորման ծախսերը ու իջեցնել Բանկի շահութաբերությունը:

Վարկային ռիսկ: Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Բանկի նկատմամբ: Բանկի չափսատող վարկերի ու ակտիվների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկություն ներայացված է Ազդագրին կից ֆինանսական հաշվետվություններում:

Շուկայական ռիսկ: Շուկայական գործոնների ազդեցության ներքո Բանկի ներդրումների արժեքը կորցնելու ռիսկն է: Շուկայական ռիսկը ներառում է

տոկոսադրույքների, գնային, արտադրության և կապիտալի գործիքների գնային ռիսկերը: Այս ռիսկի բացասական ազդեցությունը Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների վրա նվազեցնելու համար Բանկի Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը սահմանել է Բանկի ռիսկի ախորժակի մեծությունը, մշակել է շուկայական ռիսկի սահմանաչափեր, դրանց հետևելու և պահպանելու վերահսկման արդյունավետ մեխանիզմներ:

Արտադրության ռիսկ: Թողարկողն իրականացնում է ակտիվների ու պարտավորությունների արժույթային ճեղքվածքի կառավարման հավասարակշռված ու ցածր ռիսկային քաղաքականություն: Այնուամենայնիվ, ՀՀ դրամի փոխարժեքի հնարավոր էական արժեզրկումը հիմնական արժույթների նկատմամբ կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Բանկը մշտապես կրում է շուկայական տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկ: Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտավորությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Թողարկողն այս ռիսկը մեղմելու համար կիրառում է մի քանի գործիքներ, ինչպիսիք են՝ իրացվելի միջոցների (կանխիկ, պարտատոմսեր և այլ արագ իրացվելի ակտիվներ) բավարար մակարդակի մշտական պահպանումը Բանկում և ֆինանսական գործընկերների հետ առկա վարկային գծերի մատչելիության ապահովումը:

2.2.2 Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համալիր նկարագրությանը ներդրողը կարող է ծանոթանալ [Ազդագրի 3.1](#) մասում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության մակարդակի վերանայման՝ տոկոսադրույքների մակարդակի բարձրացումն այլ հավասար պայմաններում կարող է հանգեցնել պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են (կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ ժամանակամիջոցում) նվազել ներքին և միջազգային տնտեսություններում

տնտեսական ցուցանիշների փոփոխությունների և/կամ նման փոփոխությունների սպասումների հետ կապված:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները ցանկացած թողարկողի կորպորատիվ պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում թողարկողի վարկային ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը պարտատոմսերի իրացվելիության բարձրացման համար վերջիններիս նախատեսում է օժտել որոշակի ներդրումային որակներով: Այնուամենայնիվ, Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ իր կողմից թողարկված պարտատոմսերը դրանց շրջանառության ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար ֆինանսապես շահավետ գնով:

Վարկանիշի փոփոխության ռիսկ: Այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսի գինը սովորաբար ուղղակի կախվածության մեջ է գտնվում Թողարկողի և/կամ հենց պարտատոմսի վարկային ռիսկը նկարագրող վարկանիշից/վարկանիշներից (S&P, Moody's): Վարկանիշի իջեցման արդյունքում սովորաբար պարտատոմսի գինն ընկնում է:

2.3 Բանկի զարգացման միտումները

2.3.1 Զարգացման միտումները

Կանխատեսվող ժամանակահատվածում Բանկի գործունեությունը նպատակաուղղվելու է թվային ծառայությունների հետագա բարելավմանը և բազմազանեցմանը, որակապես նոր ծառայությունների տրամադրմանը, ակտիվային գործառնությունների հուսալիության բարձրացմանը և դրանով իսկ ներդրողների և ավանդատուների շահերի առավելագույնս պաշտպանմանը: Նախատեսվում է էականորեն ավելացնել մանրածախ հաճախորդների քանակը, ինչի համար շարունակաբար զգալի ներդրումներ են կատարվում նաև թվային բանկային ծառայությունների զարգացման ուղղությամբ՝ շարունակելով ընդլայնել մանրածախ ծառայությունների ցանկը: Բանկը նախատեսում է նոր մասնաճյուղեր բացել տնտեսապես ակտիվ շրջաններում՝ շարունակելով շեշտադրել թվային ուղիների զարգացումը: Միաժամանակ, Բանկը կշարունակի հատուկ ուշադրություն ցուցաբերել մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացմանը և հաճախորդների աշխարհագրության ընդլայնմանը:

2.4 Աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուներ

Բանկի՝ 2022-2024թթ.-ի ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացվել է «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՍՊԸ կողմից: 2025թ. ֆինանսական գործունեության աուդիտը նույնպես իրականացվելու է «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՍՊԸ կողմից:

2.5 Ղեկավարությունը և բաժնետերերը

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝

- Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովը՝ Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինը,
- Տնօրենների Խորհուրդ,
- Տնօրինությունը և Գլխավոր տնօրենը:

Բանկի Տնօրենների խորհրդին կից ստեղծվել են կոմիտեներ, որոնք կրում են խորհրդակցական բնույթ և չեն հանդիսանում ինքնուրույն որոշում կայացնող մարմիններ:

2.5.1 Բանկի բաժնետերերը

Ազդագրի լրացման գրանցման ներկայացման օրվա դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

- Lion Finance Group PLC («Լայոն Ֆայնենս Գրուպ» ՓԻԷԼՍի)՝ շուրջ 60%
- Bank of Georgia JSC («Բենք օֆ Զորջիա» ԶԵԼԵՍԻ)՝ շուրջ 30%
- Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկ՝ շուրջ 10%:

2.5.2 Բանկի խորհուրդը

Բանկի Խորհուրդը բաղկացած է 7 անդամներից՝ նախագահ և վեց անդամ:

Անուն ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոն	Փորձառությունը
Անդրեյ Մկրտչյան	Խորհրդի նախագահ	Մոտ 30 տարի
Ռիչարդ Օգդոն	Խորհրդի անկախ անդամ	Ավելի քան 35 տարի
Տիգրան Դավթյան	Խորհրդի անկախ անդամ	Մոտ 30 տարի
Ռոբերտ Ֆոն Ռեկովսկի	Խորհրդի անդամ	Մոտ 35 տարի
Արչիլ Գաչեչիլաձե	Խորհրդի անդամ	Ավելի քան 20 տարի
Թամազ Գեորգաձե	Խորհրդի անկախ անդամ	Ավելի քան 30 տարի

2.5.3 Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեներ

Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեների գործունեության հիմնական նպատակն է օժանդակել Խորհրդի աշխատանքներին և օգնել խորհրդին ընդունել հիմնավորված որոշումներ: Կոմիտեների գործունեությունը որևէ կերպ չի սահմանափակում Տնօրենների խորհրդի իրավասությունները ու պարտականությունները:

Աուդիտի կոմիտե	Կոմիտեի հիմնական նպատակն է ապահովել բաժնետերերի շահերի պաշտպանությունը, բարձրացնել բանկում ֆինանսական հաշվետվողականության, արտաքին աուդիտի, ռիսկերի կառավարման և ներքին հսկողության արդյունավետությունը:
Վարձատրության կոմիտե	Կոմիտեի նպատակն է աջակցել բանկում վարձատրության արդյունավետ համակարգի ձևավորմանը, ապահովել նշված համակարգի որակի գնահատումը, իրականացնել վարձատրության կիրառվող մեխանիզմների մոնիտորինգ՝ լավագույն որակավորում ունեցող մասնագետներին ներգրավելու և պահելու, ինչպես նաև չարաշահման ցանկացած հնարավորություն բացառելու նպատակով:
Կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման կոմիտե	Կոմիտեի նպատակը բանկի Տնօրենների խորհրդի, վերջինիս կից կոմիտեների և ղեկավարության համար արհեստավարժ, հմուտ, փորձառու, առաքինի մասնագետներից բաղկացած կադրային բազայի ստեղծումն է, ըստ անհրաժեշտության նրանց համապատասխան պաշտոններում ներգրավումը, այդ թվում՝ փոխարինելիության ապահովումն ու կադրային բարելավումը, ինչպես նաև կիրառելի օրենսդրական կարգավորմանը համապատասխան՝ կորպորատիվ կառավարման ոլորտում միջազգային լավագույն փորձի ներդնումը:
Ռիսկերի կոմիտե	Կոմիտեի նպատակն է աջակցել Տնօրենների խորհրդին վարկային, շուկայական, գործառնական, ռազմավարական, իրացվելիության և այլ էական ռիսկերի կառավարման/գնահատման, ռիսկի նկատմամբ ունեցած դիրքի և Բանկի կապիտալի համարժեքության բնագավառներում վերահսկողական գործառույթներ իրականացնելիս:

Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեների կառուցվածքը ներկայացված է [4.7.3.2](#) կետով:

2.5.4 Բանկի Տնօրինությունը

Բանկի Տնօրինությունը բաղկացած է 7 անդամից:

Անդամներ	Զբաղեցրած պաշտոնը
Արտակ Հանեսյան	Տնօրինության նախագահ - Գլխավոր տնօրեն
Հովհաննես Թորոյան	Տնօրինության անդամ, Ֆինանսական գծով տնօրեն
Անդրանիկ Բարսեղյան	Տնօրինության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն
Գագիկ Սահակյան	Տնօրինության անդամ, Կորպորատիվ և ներդրումային բանկինգի գծով տնօրեն
Արման Բարսեղյան	Տնօրինության անդամ, Մանրածախ բանկինգի տնօրեն
Արմինե Ղազարյան	Տնօրինության անդամ, Տաղանդների կառավարման և ծառայությունների գծով տնօրեն
Գոհար Խաչատրյան	Տնօրինության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ

Բանկի աշխատակիցների քանակը 2025թ.-ի մարտի 31-ի դրությամբ 2,053 է (2023՝ 1,812):

2.6 Պարտատոմսերի հիմնական տվյալները

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական են, ոչ փաստաթղթային, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն:

Պարտատոմսերի դիմաց տոկոսային եկամուտը վճարվելու է արժեկտրոնների տեսքով:

Թողարկման (առաջարկի) ծրագրային ծավալը դրամային արտահայտությամբ կազմում է 80,000,000,000 (ութսուն միլիարդ), որից 45,000,000,000 (քառասունհինգ միլիարդ)՝ ՀՀ դրամով, իսկ 35,000,000,000 (երեսունհինգ միլիարդ) դրամին համարժեքը՝ արտարժույթով: Ընդ որում տեղաբաշխման ենթակա արտարժույթային պարտատոմսերի թողարկման ծավալները որոշվում են հիմք ընդունելով Բանկի Տնօրինության՝ պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմանները հաստատելու մասին որոշման օրվա նախորդող օրվա դրությամբ Կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժույթային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքը:

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է, ԱՄՆ դոլարը և/կամ եվրոն:

Թողարկվող պարտատոմսերը տեղաբաշխվում և մարվում են այն արժույթով, որով թողարկվել են պարտատոմսերը:

Արժեկտրոնային պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնային վճարումները կատարվում են այն արժույթով, որով թողարկվել են պարտատոմսերը:

Տեղաբաշխվող (վաճառվող) պարտատոմսերի քանակը որոշվելու է Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը կազմում է 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար, 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար՝ ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի համար, 100 (մեկ հարյուր) եվրո՝ եվրոյով թողարկված պարտատոմսերի համար:

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի տարեկան արժեկտրոնի մեծությունը և արժեկտրոնային եկամուտների վճարման պարբերականությունը ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարման հնարավորություն (թողարկողի կամ ներդրողի նախաձեռնությամբ (քոլ օպցիոն, փութ օպցիոն)) կարող է նախատեսվել Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.7 Պարտատոմսերի առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն սկսելու և ավարտելու օրը, ձեռքբերման գործընթացի մանրամասները և վաճառքի պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում հրապարակային տեղաբաշխումը սկսելուց առնվազն 2 (երկու) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել առնվազն իր ինտերնետային կայքում:

2.9 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

Ստորև ներկայացվում են Բանկի 2023-2025թթ. ամփոփ ֆինանսական տվյալները՝

Ցուցանիշի անվանումը (հազար ՀՀ դրամ)	2025 1-ին եռամսյակ (աուդիտ չանցած)	2024 (աուդիտ անցած)	2023 (աուդիտ անցած)
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	16,018,724	60,029,336	46,051,833
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն*	264,385,465	224,509,244	179,892,442
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)*	24.24%	26.74%	25.60%
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	16,018,724	60,029,336	46,051,833
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն*	1,876,451,477	1,567,616,395	1,310,234,233
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)*	3.41%	3.83%	3.51%
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	16,018,724	60,029,336	46,051,833
Գործառնական եկամուտ	34,009,836	129,382,924	106,070,001
Զուտ շահույթի մարժա (NPM)	47.10%	46.40%	43.42%
Գործառնական եկամուտ	34,009,836	129,382,924	106,070,001
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն*	1,876,451,477	1,567,616,395	1,310,234,233
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU)*	7.25%	8.25%	8.10%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն*	1,876,451,477	1,567,616,395	1,310,234,233
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն*	264,385,465	224,509,244	179,892,442
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)*	7.10	6.98	7.28
Զուտ տոկոսային եկամուտ	27,477,998	93,819,973	75,024,900
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն*	1,647,452,273	1,372,159,805	1,142,517,882
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)*	6.7%	6.8%	6.6%
Տոկոսային եկամուտ	42,939,693	143,590,161	114,766,076
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն*	1,647,452,273	1,372,159,805	1,142,517,882
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն*	10.43%	10.46%	10.05%

Ցուցանիշի անվանումը (հազար ՀՀ դրամ)	2025 1-ին եռամսյակ (աուդիտ չանցած)	2024 (աուդիտ անցած)	2023 (աուդիտ անցած)
Տոկոսային ծախսեր	15,461,695	49,770,188	39,741,176
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (միջին մեծություն)*	1,548,239,541	1,295,546,195	1,085,424,094
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	3.99%	3.84%	3.66%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	16,018,724	60,029,336	46,051,833
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	117,132	117,122	117,080
Զուտ շահույթ մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)*	547.03	512.54	393.34
Սպրեդ*	6.43%	6.62%	6.38%

*Աղյուսակում ներկայացված միջին մեծությունները և դրանց հիման վրա ստացված գործակիցները հաշվարկված են աուդիտ չանցած եռամսյակային ցուցանիշների հիման վրա:

Ամփոփ Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են [Հավելված 3](#)-ում:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

ՄԱՍ 3 ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Ռիսկային գործոններ

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության մակարդակի վերանայման, ընդ որում ընդունված է համարել, որ այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն տոկոսադրույքների մակարդակի բարձրացումն այլ հավասար պայմաններում կարող է հանգեցնել պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են (կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ ժամանակամիջոցում) նվազել ներքին և միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ցուցանիշների փոփոխությունների և/կամ նման փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են տատանվել և ժամանակի ընթացքում կարող են իջնել և/կամ բարձրանալ: Միևնույն ժամանակ ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ, անկախ շուկայական պայմանների փոփոխություններից և սպասումներից, Թողարկողի կողմից արժեկտրոնների վճարման (արժեկտրոնային պարտատոմսերի դեպքում) և պարտատոմսի անվանական գումարի մարման մեծությունները, արտահայտված թողարկման արժույթով, չեն փոփոխվում:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողները, ովքեր Թողարկողի արժեկտրոնային պարտատոմսերը ձեռք կբերեն ձեռք բերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունն ապահովելու ու ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկ, որը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների, ինչպես նաև Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարման դեպքում մարման գումարներն առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռք բերման/գնման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորությունների հավանական բացակայությամբ: Հավանական է, որ վերաներդրման ռիսկը ներդրումային որոշում կայացնելու գործընթացում էական գործոն չի հանդիսանա ընթացիկ կամ կարճաժամկետ (մեկ արժեկտրոնային ժամանակամիջոցից ոչ ավել) ներդրումային հորիզոն ունեցող ներդրողների համար:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները ցանկացած թողարկողի կորպորատիվ պարտատոմսեր ձեռք բերելիս (ապահովված պարտատոմսերի դեպքում ավելի քիչ) իրենց վրա են վերցնում թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում թողարկողի հնարավոր ֆինանսական վիճակի վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու (արժեկտրոնային պարտատոմսերի դեպքում) կամ պարտատոմսերը իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը պարտատոմսերի իրացվելիության բարձրացման համար վերջիններիս նախատեսում է օժտել որոշակի ներդրումային որակներով (թողարկողի վարկանիշ, պարբերական արժեկտրոնային վճարումներ (արժեկտրոնային պարտատոմսերի դեպքում), մրցակցային եկամտաբերություն, ցուցակում և/կամ առևտրին թույլատվություն կարգավորվող շուկայում, ինչպես նաև շուկա ստեղծող ընկերության կամ ընկերությունների հետ համապատասխան պայմանագրի կնքման բանակցությունների վարում): Այնուամենայնիվ, Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ իր կողմից թողարկված պարտատոմսերը դրանց շրջանառության ժամկետի ընթացքում ելնելով տնտեսական միջավայրի բացասական փոփոխություններից և/կամ ֆինանսական շուկայի անբարենպաստ միտումներից ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար ֆինանսապես շահավետ գնով:

Արտարժույթային ռիսկ: Պարտատոմսերը կթողարկվեն ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և/կամ եվրոյով, և հետևապես ներդրումները և ներդրումների ետ ստացումը (պարտատոմսերի ձեռք բերման/մարման դիմաց ստացվող գումարներ) իրականացվելու են թողարկման արժույթով: Ուստի, այս իմաստով արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր սույն պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով ստիպված կլինեն իրենց ֆինանսական միջոցները փոխարկել այլ արժույթներից թողարկման արժույթի:

Ինֆլյացիոն կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող տարեկան եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել ավելի ցածր (գնաճի չափով) տարեկան եկամտաբերությունից:

Վարկանիշի փոփոխության ռիսկ: Այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսի գինը սովորաբար ուղիղ կախվածության մեջ է գտնվում Թողարկողի և/կամ հենց պարտատոմսի վարկային ռիսկը նկարագրող վարկանիշից/վարկանիշներից (S&P, Moody's): Վարկանիշի իջեցման արդյունքում սովորաբար պարտատոմսի գինն ընկնում է կամ նույնն է, որ պարտատոմսի եկամտաբերության մեծության նկատմամբ սպասումները բարձրանում են:

3.2 Հիմնական տեղեկատվություն

Բանկի կողմից պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման նպատակն է ֆինանսավորման աղբյուրների տարատեսականացումը (դիվերսիֆիկացիա), բանկի հաշվեկշռի պասիվային մասի ծախսատարության նվազեցումը, երկարաժամկետ միջոցների ներգրավումը, հնարավոր ավանդատուների բազայի ընդլայնումը և տարատեսականացումը (դիվերսիֆիկացիա):

3.2.1 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում հրապարակային տեղաբաշխումը սկսելուց առնվազն 2 (երկու) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել առնվազն իր ինտերնետային կայքում:

3.3 Պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն

3.3.1 Արժեթղթերի տեսակը և դասը

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական, անբաժանելի, ոչ փոխարկելի արժեթրոնային պարտատոմսեր են:

Թողարկվող պարտատոմսերը դեռևս չունեն տարբերակիչ ծածկագիր:

3.3.2 Երկիրը

Պարտատոմսերը թողարկվելու են ՀՀ տարածքում՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի: Վեճերի և դատական գործընթացների առկայության դեպքերում վերջիններս կարգավորվելու են ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

3.3.3 Արժեթղթերի ձևը

Թողարկված պարտատոմսերը ոչ փաստաթղթային են, իսկ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը կվարի «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ը (ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1 5-րդ հարկ, հեռ.՝ (+374) 60 615555)՝ ըստ «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) համապատասխան կանոնների, ընթացակարգերի:

3.3.4 Արժեթղթի անվանական արժեքը և քանակը

Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը կազմում է ՀՀ դրամով թողարկվող պարտատոմսերի դեպքում 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, ԱՄՆ դոլարով թողարկումների դեպքում՝ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, եվրոյով թողարկումների դեպքում՝ 100 (մեկ հարյուր) եվրո: Թողարկվող և տեղաբաշխվող (վաճառվող) պարտատոմսերի քանակը կհաշվարկվի Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

3.3.5 Թողարկման արժույթը

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է, ԱՄՆ դոլարը և/կամ եվրոն:

3.3.6 Պարտատոմսերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն

Համաձայն ՀՀ բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին օրենքի՝ Թողարկողի լուծարման դեպքում նրա պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ՝

- առաջին՝ ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում՝ աշխատավարձը՝ ՀՀ ԿԲ-ի խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում.
- երկրորդ՝ այն պարտատերերի պահանջները, որոնք Բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ Բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել Բանկում ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ պարտատիրոջ և ՀՀ ԿԲ-ի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի.
- երրորդ՝ ՀՀ և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց ՀՀ դրամով բանկային ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժույթային ավանդների (հաշիվների) դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով, ընդ որում՝ բանկի նկատմամբ ունեցած պահանջի գումարը 16 միլիոն դրամը (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափը) գերազանցելու դեպքում, տվյալ անձի՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով) պահանջը բավարարվում է երրորդ հերթով, իսկ այդ գումարը գերազանցող պահանջը՝ չորրորդ հերթով:

- չորրորդ՝ բանկի այլ պարտավորությունները, ներառյալ՝ Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կողմից հատուցման կազմակերպման հետ կապված ծախսերը, բացառությամբ երկրորդ հերթում ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների.
- հինգերորդ՝ պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ բանկի պարտավորությունները, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները.
- վեցերորդ՝ ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները.
- յոթերորդ՝ բանկի մասնակիցների պահանջները:

Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո:

Պարտատոմսերի վերադասակարգում չի նախատեսվում:

Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին ՀՀ օրենքի և նույն օրենքի հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերի իմաստով բանկի թողարկած անվանական արժեթղթերով, տվյալ դեպքում՝ Պարտատոմսերով, ֆիզիկական անձանցից (այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերից), ներգրավված դրամական միջոցները համարվում են բանկային ավանդ, որոնց հատուցումը երաշխավորված է նույն օրենքով սահմանված կարգով և պայմաններով, հետևյալ չափերով՝

- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն դրամային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը տասնվեց միլիոն ՀՀ դրամ է.
- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն արտարժույթային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը յոթ միլիոն ՀՀ դրամ է.
- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և դրամային բանկային ավանդի գումարը յոթ միլիոն ՀՀ դրամից ավելի է, ապա երաշխավորվում է միայն դրամային բանկային ավանդի գումարը՝ մինչև տասնվեց միլիոն ՀՀ դրամով.
- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և նրա դրամային բանկային ավանդի գումարը պակաս է յոթ միլիոն ՀՀ դրամից, ապա երաշխավորվում է դրամային բանկային ավանդն ամբողջությամբ և արտարժույթային բանկային ավանդի գումարը՝ յոթ միլիոն դրամի և հատուցված դրամային բանկային ավանդի տարբերության չափով:

Երաշխավորված ավանդի հատուցման ենթակա գումարը հաշվարկելիս առաջին հերթին հաշվարկվում են դրամային ավանդները, իսկ երկրորդ հերթին՝ արտարժութային ավանդները:

Ավանդի հատուցման երաշխավորողն է Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամը (այսուհետև՝ Հիմնադրամ): Հիմնադրամի գտնվելու վայրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, 0010 Խորենացի 15, «Էլիտ Պլազա» բիզնես կենտրոն, հեռախոսահամարը՝ (37410) 583514, ինտերնետային կայքը՝ www.adgf.am:

Երաշխավորված ավանդների հատուցման դեպք (այսուհետ՝ հատուցման դեպք) է համարվում «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին անվճարունակ ճանաչելը և ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ բանկի կողմից օրենքով և պայմանագրերով սահմանված ժամկետներում ավանդները վերադարձնելն ի վիճակի չլինելու փաստը հաստատելը կամ «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին սնանկ ճանաչելը (այսուհետ՝ բոլոր դեպքերի համար՝ անվճարունակ բանկ):

Երաշխավորված ավանդների հաշվարկման կարգը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2008 թվականի օգոստոսի 26-ի թիվ 261-Ն որոշմամբ:

Ներդրողի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր դրամային ավանդները, ներառյալ՝ Պարտատոմսերում ներդրումները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների և ավանդատուի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր արտարժութային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների:

Այն դեպքում, երբ բանկի նկատմամբ ներդրողի բանկային ավանդը ձևավորվել է բանկի՝ մեկ կամ մի քանի բանկերի միացման արդյունքում, ապա յուրաքանչյուր միացող բանկում ներդրողի ունեցած բանկային ավանդը դիտվում է որպես առանձին բանկային ավանդ՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով սահմանված կարգով:

Եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի առանձին բանկային ավանդ և միևնույն ժամանակ նույն բանկում ներդրված համատեղ բանկային ավանդի սեփականատեր է, ապա երաշխավորվում է ներդրողի առանձին բանկային ավանդի և համատեղ բանկային ավանդում ներդրողի մասնաբաժնի հանրագումարը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և չափով:

Եթե ներդրողն անվճարունակ բանկի նկատմամբ ունի խնդրահարույց պարտավորություն, ապա հատուցման ենթակա գումարը կհաշվարկվի ներդրողի բանկային ավանդի և խնդրահարույց պարտավորության դրական տարբերության հիման վրա: Խնդրահարույց պարտավորություն է համարվում այն պարտավորությունը, որի հիմնական գումարի (կամ դրա մի մասի) մարումը կամ տոկոսների վճարումն ներդրողն ուշացրել է պայմանագրում նշված ժամկետից 90 օրից ավելի: Երկու կամ ավելի ավանդատուների համատեղ բանկային ավանդը համարվում է յուրաքանչյուր անձի առանձին բանկային ավանդ, ավանդատուի՝ պայմանագրով սահմանված մասնաբաժնի չափով: Եթե պայմանագրով սահմանված չեն համատեղ բանկային ավանդի ավանդատուների մասնաբաժինները, ապա համատեղ բանկային ավանդն ավանդատուների միջև բաժանվում է հավասարաչափ:

Բանկային ավանդի հատուցումը կատարվում է միայն հայկական դրամով: Արտարժությային բանկային ավանդի դրամական համարժեքությունը որոշվում է հատուցման դեպքը տեղի ունենալու օրվա դրությամբ Կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժույթային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքով:

Ներդրողի բանկային ավանդը չի հատուցվում, եթե հատուցման դեպքը տեղի ունենալու օրվա դրությամբ այդ ավանդը պակաս է 1000 հայկական դրամից: Ներդրողի բանկային ավանդը երաշխավորված չէ, եթե՝

- Ներդրողը հանդիսանում է տվյալ բանկի ղեկավար և (կամ) վերջինիս ընտանիքի անդամ,
- Ներդրողը հանդիսանում է տվյալ բանկում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձ և (կամ) վերջինիս ընտանիքի անդամ,
- Ներդրողը, որպես ավանդի սեփականատեր (համասեփականատեր), հրաժարվել է ավանդի՝ իր մասի նկատմամբ սեփականության իրավունքից,
- Ներդրողի ավանդն օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով ճանաչվել է հանցավոր ճանապարհով ձեռք բերված դրամական միջոց, քանի դեռ Ներդրողը հակառակը չի ապացուցել,
- Ներդրողի ավանդը տվյալ բանկում ներդրվել է բանկային ավանդի ներդրման պահին տվյալ բանկի կողմից հրապարակային պայմանագիր կնքելու առաջարկով նախատեսված նմանատիպ բանկային ավանդների տոկոսադրույքն առնվազն 1,5 անգամ գերազանցող տոկոսադրույքով,
- Ներդրողի ավանդը ներդրված է բանկի՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս ստեղծված մասնաճյուղերում:

Հատուցման դեպքի օրվան հաջորդող երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում Հիմնադրամը հայտարարություն է հրապարակում հատուցման դեպքի մասին:

Հիմնադրամը, անվճարունակ բանկի կամ այլ բանկի միջոցով, սկսում է իրականացնել ներդրողի բանկային ավանդների հատուցման գործընթացը ստորև նշված ժամկետներում.

- ✓ հատուցման դեպքի օրվան հաջորդող 15-րդ աշխատանքային օրվանից սկսած, եթե դեպքը տեղի է ունեցել 2018 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ը,
- ✓ հատուցման դեպքի օրվան հաջորդող 10-րդ աշխատանքային օրվանից սկսած, եթե դեպքը տեղի է ունեցել 2021 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ը,
- ✓ հատուցման դեպքի օրվան հաջորդող 7-րդ աշխատանքային օրվանից սկսած, եթե դեպքը տեղի է ունեցել 2023 թվականի հունվարի 1-ից հետո:

Ներդրողը կարող է գրավոր կամ էլեկտրոնային եղանակով պահանջ ներկայացնել ոչ ուշ, քան հատուցման դեպքի օրվան հաջորդող երեք տարվա ընթացքում: Նշված ժամկետում ներդրողի կողմից գրավոր պահանջ չներկայացնելու դեպքում Հիմնադրամի կողմից Ներդրողի երաշխավորված ավանդի հատուցում չի իրականացվի: Հիմնադրամը պարտավոր է իրականացնել ավանդատուների պահանջներով հատուցումները՝ գրավոր կամ էլեկտրոնային եղանակով, պահանջը ներկայացնելու օրվան հաջորդող երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

3.3.7 Արժեթղթերից բխող իրավունքները

Պարտատոմսերի թողարկման մասին որոշմամբ սահմանվել են պարտատոմսերից բխող հետևյալ իրավունքները՝

- 1) ստանալ պարտատոմսերով նախատեսված արժեկտրոնային եկամուտները (արժեկտրոնային պարտատոմսերի դեպքում) և մարման գումարը՝ ըստ Ազդագրով սահմանված կարգի: Արժեկտրոնային եկամտի ստացման և շրջանառության ժամկետի վերջում պարտատոմսերի մարման գումարի ստացման իրավունքի իրականացման համար ներդրողներից լրացուցիչ գործողությունների կատարում չի պահանջվում և արժեկտրոնային եկամուտը/պարտատոմսի մարման գումարը փոխանցվում է ներդրողի բանկային հաշվին Թողարկողի կողմից,
- 2) Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ձեռնարկել պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող իր պահանջների բավարարման ուղղությամբ օրենսդրությամբ թույլատրվող գործողություններ,

- 3) Գրավադրել պարտատոմսերը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,
- 4) Իր ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը ֆոնդային բորսայում (ֆոնդային բորսայում ցուցակված և/կամ առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ տեքստում՝ Օրենք) սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ Օրենքով արգելվում է կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթեր, բացառություն են կազմում.
 - ՀՀ ԿԲ կողմից կնքվող գործարքները, դրանք ՀՀ ԿԲ և ֆին. շուկայի մասնագիտացված ընկերությունների միջև հնարավոր գործարքներն են,
 - թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման գործարքները (եթե նախատեսված է թողարկման որոշմամբ):

Միաժամանակ, պարտատոմսի սեփականատերը պարտավոր է պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված ժամկետներում իրականացնել պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարների փոխանցում համապատասխան բանկային հաշվին, կատարել պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործողություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն, ինչպես նաև կրել օրենքով նախատեսված այլ պարտականություններ:

3.3.8 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պայմանները

Պարտատոմսերի դիմաց հաշվարկվելու և վճարվելու է արժեկտրոնային եկամուտ, որը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեկտրոնային եկամուտների վճարման պարբերականությունը, արժեկտրոնային եկամուտը, արժեկտրոնների հաշվարկման օրերը ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեկտրոնային վճարումները կատարվում են այն արժույթով, որով թողարկվել են պարտատոմսերը:

Արժեկտրոնները պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարվելու (մարվելու) են արժեկտրոնների հաշվարկման օրը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ

աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնի վճարման (մարման) օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Արժեկտրոնները (տոկոսագումարները) ստանալու իրավունք ունեն պարտատոմսերի արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրվա ավարտի՝ ժամը 23:59-ի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք (սեփականատերերը կամ անվանատերերը):

Արժեկտրոնային վճարումների համար նախատեսվող գումարներն անվանատերերին և/կամ սեփականատերերին վճարվում են մինչև 0.1 ՀՀ դրամ և 0.01 ԱՄՆ դոլար/եվրո ճշտությամբ (ընդ որում կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ տասնավոր թիվը): Թվաբանական կլորացման կանոնի ներքո հարկ է հասկանալ կլորացման այն մեթոդը, որի դեպքում միավորի ամբողջ թիվը չի փոխվում, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 0-ից 4-ի, և փոխվում է՝ մեծանալով մեկ միավորով, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 5-ից 9-ի:

Թողարկողը արժեկտրոնի գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների ճիշտ չլինելու դեպքում Բանկը հարցում է ուղարկում Դեպոզիտարիա բանկային հաշվեհամարը ճշտելու և համապատասխան փոխանցում իրականացնելու համար: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների բացակայության կամ ճիշտ չլինելու դեպքում գումարը կփոխանցվի/կսառեցվի Բանկում՝ այդ նպատակով բացված հաշվեհամարին, այնուհետև՝ Բանկը կգործադրի բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողին հայտնաբերման ու գումարի փոխանցման ուղղությամբ: Ներդրողին հայտնաբերելու անհնարինության դեպքում Թողարկողը վճարման ենթակա գումարը մուծելու է նոտարի կամ դատարանի (օրենքով սահմանված դեպքերում) դեպոզիտ համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Արժեկտրոնի կուտակումն իրականացվելու է հետևյալ բանաձևով՝

$$AI = FV \times \frac{C}{k} \times \frac{DCS}{DCC}$$

- AI – կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է,
- FV – մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,
- C – տարեկան արժեկտրոնի տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,
- k – մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է, հաճախականությունը,
- Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը Թողարկողի պարտատոմսերի համար համարվում է Actual/Actual-ը, ընդ որում

- DCS – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D2M2Y2 - D1M1Y1];
- DCC – արժեկտրոնային փուլի օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D3M3Y3 - D1M1Y1];
- D1M1Y1 – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/ արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է;
- D2M2Y2 – գործարքի կատարման ամսաթիվն է;
- D3M3Y3 – գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:

3.3.9 Արժեթղթերի մարման ժամկետը

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը փակվում է պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա ավարտի՝ ժամը 23:59-ի դրությամբ: Պարտատոմսերի մարման գումարն իրավունք ունեն ստանալ մինչև ռեեստրի փակման պահը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք:

Պարտատոմսերի մարման գումարները պարտատոմսերի սեփականատերերին/անվանատերերին վճարվում են պարտատոմսերի մարման օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա մարման գումարները վճարվում են մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:

Թողարկողը պարտատոմսերի մարման գումարները վճարում է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների բացակայության կամ ճիշտ չլինելու դեպքում գումարը կփոխանցվի/կսառեցվի Բանկում՝ այդ նպատակով բացված հաշվեհամարին, այնուհետև՝ Բանկը կգործադրի բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողին հայտնաբերման ու գումարի փոխանցման ուղղությամբ: Ներդրողին հայտնաբերելու անհնարինության դեպքում Թողարկողը վճարման ենթակա գումարը մուծելու է նոտարի կամ դատարանի (օրենքով սահմանված դեպքերում) դեպոզիտ համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են պարտատոմսերի թողարկման արժույթով:

Հաշվի առնելով պարտատոմսերի անվանական արժեքի արժույթը և պարտատոմսերի մարման հետ կապված հնարավոր միջբանկային փոխանցումների անհրաժեշտությունը (եթե ներդրողի ՀՀ դրամային կամ արտարժույթով հաշիվը չի գտնվում հաշվարկային բանկում), ներդրողները պետք է նկատի ունենան, որ մարման գումարների փոխանցման (միջբանկային փոխանցումներ) հետ կապված միջնորդավճարների ծախսերը պետք է կատարվեն ներդրողի հաշվին, հետևաբար նման ներդրողները մարման գումարները կստանան պահումներով՝ համապատասխան Բանկում և այլ միջնորդ բանկերում (եթե այդպիսիք կլինեն) գործող սակագների:

Պարտատոմսերի մասնակի մարումներ կամ վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

3.3.9.1 Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն

Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարման հնարավորություն (թողարկողի կամ ներդրողի նախաձեռնությամբ (քոլ օպցիոն, փութ օպցիոն)) կարող է նախատեսվել Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

3.3.10 Արժեթղթերի տարեկան եկամտաբերությունը

Պարտատոմսերի տարեկան եկամտաբերությունը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ սույն [Ազդագրի 3.4.3.1 մասում](#) բերված բանաձևերի համաձայն:

3.3.11 Նոր թողարկման մասին տեղեկատվություն

Պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ որոշումներն ընդունվել են Բանկի Խորհրդի 2025թ. հունվարի 25-ի հերթական նիստում (որոշում թիվ 00-2/25/01): Որոշումով ամրագրվել է այն առավելագույն ծավալը, որի շրջանակներում Բանկի Տնօրինությունը առանձին որոշմամբ (որոշումներով) կարող է իրականացնել պարտատոմսերի տեղաբաշխում (տեղաբաշխումներ): Պարտատոմսերի տեղաբաշխումներին վերաբերող վերջնական պայմանները հաստատված են համարվում համաձայն պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ կայացված Բանկի Տնօրինության որոշման (որոշումների), այնքանով, որքանով վերջիններս չեն հակասում օրենսդրությանը և Բանկի Խորհրդի որոշումների պայմաններին:

3.3.12 Շրջանառության սահմանափակումներ

Թողարկողի կանոնադրությամբ կամ պարտատոմսերի թողարկման մասին Թողարկողի համապատասխան իրավասու մարմնի որոշմամբ պարտատոմսերի թողարկման, ինչպես նաև պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ որևէ այլ սահմանափակումներ չեն սահմանվում, բացի տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի նկատմամբ կիրառվող ձեռք բերվող պարտատոմսերի ծավալի սահմանափակումից, եթե նման որոշում կայացվի Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի ազատ շրջանառության հետ կապված որևէ այլ սահմանափակումներ չկան՝ բացառությամբ օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի:

Թողարկողը պարտադիր դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու համար, և, համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության, պարտատոմսերի ցուցակման և/կամ առևտրին թույլատրելու դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում:

Ներդրողները կարող են իրենց ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը ֆոնդային բորսայում (ցուցակված և/կամ առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ օրենքով սահմանված կարգով: Ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ ՀՀ օրենսդրությամբ չի թույլատրվում կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված կորպորատիվ արժեթղթեր: Սույն պահանջի ներքո ՀՀ ԿԲ-ն կարող է բացառություններ սահմանել ներքոնշյալ գործարքների համար.

- մասնավոր գործարքների համար, այն է՝ գործարքներ, որոնց կողմերը նախապես հայտնի են,
- արժեթղթերի տեղաբաշխման նպատակով տեղաբաշխողների կողմից իրականացվող գործարքների համար,
- կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթերի՝ այլ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության և վաճառելու դեպքերի համար:

3.3.13 Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկումը

Կարևոր ծանուցում: Չնայած այն հանգամանքի, որ Թողարկողը, իրականացնելով իր լավագույն ջանքերը և առկա գիտելիքները, սույն բաժնում ներկայացնում է արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման մոտեցումները ՀՀ-ում,

այնուամենայնիվ Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ ներդրողներն այն չպետք է համարեն հարկային խորհրդատվություն և ներդրումներ անելիս հիմնվեն միայն այս բաժնում ներկայացված նյութի վրա: Թողարկողը չի երաշխավորում, որ ներդրողի կողմից Ազդագրի ստացման և ծանոթացման պահին հարկային օրենսդրությունը կհամապատասխանի ներկայացվածին, կամ համարժեքորեն կիրառություն կունենա ՀՀ հարկային մարմինների կողմից և ցանկացած պարագայում խորհուրդ է տալիս օգտվել մասնագիտացված հարկային խորհրդատվության ծառայություններից: Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ սույնով զերծ է մնում ցանկացած ներդրողի հնարավոր պահանջներից կապված հարկային օրենսդրության և հարկման մեխանիզմների կիրառման և /կամ փոփոխության արդյունքում առաջացած ֆինանսական պահանջների նկատմամբ պատասխանատվությունից:

Թողարկողի պարտատոմսերից ստացվող եկամուտն ենթակա է հարկման շահութահարկով (իրավաբանական անձանց համար) և եկամտային հարկով (ֆիզիկական անձանց համար):

3.3.13.1 **Շահութահարկով հարկման կարգը և նկարագիրը**

ՀՀ-ում շահութահարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտները և ոչ ռեզիդենտները, բացառությամբ ՀՀ պետական կառավարչական հիմնարկների, ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և ՀՀ ԿԲ-ի: ՀՀ Հարկային օրենսգրքով (այսուհետ՝ Հարկային օրենսգրք) ՀՀ ռեզիդենտ կազմակերպություն (այսուհետ՝ ռեզիդենտ կազմակերպություն) է համարվում այն կազմակերպությունը, որի գտնվելու վայրը հանդիսանում է ՀՀ-ն:

Ռեզիդենտը իրավաբանական անձանց հարկումը

Ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Շահութահարկի գումարը ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ՝ 18 (տասնութ) տոկոս դրույքաչափով:

Ոչ ռեզիդենտը իրավաբանական անձանց հարկումը

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը: Համաձայն Հարկային օրենսգրքի՝ հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտներին են դասվում նաև ոչ ռեզիդենտի՝ ռեզիդենտից կամ ոչ ռեզիդենտից ստացված պասիվ եկամուտները: Ընդ որում, ոչ ռեզիդենտի ստացված պասիվ եկամուտներ են համարվում ոչ ռեզիդենտի

կողմից իր գույքի կամ այլ ակտիվների ներդրմամբ (տրամադրելով) ՀՀ տարածքում բացառապես այլ անձանց գործունեությունից ստացված եկամուտները, այսինքն՝ շահաբաժիններ, տոկոսներ, ռոյալթիներ և այլ պասիվ եկամուտներ:

ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի կողմից հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարում է հարկային գործակալը՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի ստացած եկամտից վճարման աղբյուրի մոտ Հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային գործակալները շահութահարկը պահում են 10 (տասը) տոկոս դրույքաչափով:

2020թ.-ի մարտի 1-ից ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձիք ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում մինչև 2024թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը ցուցակված պարտատոմսերից տոկոսի, ինչպես նաև նշյալ պարտատոմսերի օտարումից ստացվող եկամուտների մասով ազատվում են շահութահարկի վճարումից:

3.3.13.2 *Եկամտային հարկով հարկման կարգը և նկարագիրը*

ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Ընդ որում, Հարկային օրենսգրքի համաձայն ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում (հունվարի 1-ից մինչև դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ) սկսվող կամ ավարտվող տասներկուամսյա ցանկացած ժամանակահատվածում գտնվել է ՀՀ-ում ընդհանուր առմամբ 183 օր և ավելի, կամ ում կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, ինչպես նաև ՀՀ-ում պետական ծառայության մեջ գտնվող ժամանակավորապես ՀՀ տարածքից դուրս աշխատող ֆիզիկական անձը: Կենսական շահերի կենտրոն է համարվում այն վայրը, որտեղ կենտրոնացված են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Մասնավորապես, համարվում է, որ ֆիզիկական անձի կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում, եթե Հայաստանի Հանրապետությունում է գտնվում նրա տունը կամ այլ բնակարանը, ընտանիքը, մասնագիտական կամ այլ գործունեության հիմնական վայրը:

Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում

Ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող եկամուտը:

Տոկոսագումարների համար եկամտային հարկը հաշվարկվում է 10 տոկոս դրույքաչափով: Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներ վճարելիս եկամտային հարկը պահում (գանձում) է հարկային գործակալը:

Արժեկտրոնային պարտատոմսերի համար եկամտային հարկի պահումը (գանձումը) իրականացվում է տոկոսագումարների (արժեկտրոնային եկամուտների) յուրաքանչյուր վճարման դեպքում:

2020թ.-ի մարտի 1-ից ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում մինչև 2024թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը ցուցակված պարտատոմսերից ստացվող եկամուտները ազատվում են եկամտային հարկից, բացառություն են կազմում միայն բանկերի թողարկած այն պարտատոմսերը, որոնց տեղաբաշխման պահից մինչև մարումն ընկած ժամկետը պակաս է երկու տարուց:

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում

Ոչ ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող եկամուտը: Հարկվող եկամուտը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի դրույթներին համաձայն իրականացված նվազեցումների իրական տարբերությունն է:

Պարտատոմսերից ստացված եկամուտների հարկման կանոնները և եկամտային հարկի կիրառվող դրույքաչափը նույնն են ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար:

Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց (եկամտային հարկի գծով), ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց (շահութահարկի գծով) համար հարկային գործակալ է հանդիսանում Թողարկողը:

3.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

3.4.1 Առաջարկի պայմանները և վիճակագրությունը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը (աճուրդ կամ ուղղակի վաճառք), ինչպես նաև տեղաբաշխումն սկսելու օրը ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ: Տնօրինության որոշմամբ է սահմանվում նաև տեղաբաշխման կազմակերպման եղանակը՝ Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով կամ ֆոնդային բորսայից դուրս:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվում է համաձայն Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում գործում են առաջարկից օգտվելու հետևյալ պայմանները.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողը վճարումը պետք է կատարի մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ավարտը՝ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացման հիմքով: Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը համարվում է պարշաճ կերպով կատարված համապատասխան բանկային հաշվին դրամական միջոցների մուրքագրման պահից:

Պարտավորումների ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց հայտ-հանձնարարականները չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում պարտավորումների ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ բանկային հաշվի վրա մնալը՝ մինչև պարտավորումների թողարկման պայմանների համաձայն դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտավորումների ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Պարտավորումների ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր:

Պարտավորումների ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտավորումներ ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$V = P \times Q, \text{ որտեղ՝}$$

- V -ն պարտավորումների ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտավորումներ ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունն է:
- P -ն պարտավորումների ձեռք բերման հայտի Բանկ ներկայացման օրվա դրությամբ պարտավորմանի գինն է, որը հաշվարկվում է Ազդագրի 3.4.3.1 բաժնի համաձայն:
- Q -ն պարտավորումների այն քանակն է, որը ներդրողը ցանկանում է ձեռք բերել:

3.4.1.1 Առաջարկի ընդհանուր ծավալը

Ծրագրային ծավալը դրամային արտահայտությամբ կազմում է 80,000,000,000 (ութսուն միլիարդ), որից 45,000,000,000 (քառասունհինգ միլիարդ)՝ << դրամով, իսկ 35,000,000,000 (երեսունհինգ միլիարդ) դրամին համարժեքը՝ արտաբաժնային: Ընդ որում տեղաբաշխման ենթակա արտաբաժնային պարտատոմսերի թողարկման ծավալները որոշվում են հիմք ընդունելով Բանկի Տնօրինության՝ պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմանները հաստատելու մասին որոշման օրվա նախորդող օրվա դրությամբ Կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժույթային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքը:

Պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման ծավալը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

3.4.1.2 **Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը**

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման հստակ ժամանակահատվածը՝ ներառյալ տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը, ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի առաջարկը, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել միայն անհաղթահարելի ուժի ազդեցության դեպքում (Ֆորս մաժոր):

Արժեթղթերի հետգնումը և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցների վերադարձն իրականացվում են Բանկի կողմից՝ հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման որոշումն ընդունելուց հետո՝ 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով:

Տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշման կայացման դեպքում արժեկտրոնային պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցները ներդրողներին վերադարձվում են կուտակված արժեկտրոնային եկամուտների հետ միասին: Արժեկտրոնային եկամուտը նման դեպքում հաշվարկվում է տեղաբաշխման առաջին օրվա և այն դադարեցնելու մասին որոշման կայացման օրերի միջև ընկած ժամանակամիջոցի համար:

Եթե Թողարկողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է Ծրագրային Ազդագրի լրացում, որը կապված է ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը ներդրողին վաճառված արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով: Սահմանված հետգնման պահանջը պետք է տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր: Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը չի կարող ավելի կարճ լինել, քան 5 աշխատանքային օրը՝ Ծրագրային Ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո, իսկ արժեթղթերի հետգնումը և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված դրամական միջոցների վերադարձը պետք է իրականացվեն հետգնման պահանջը ներկայացնելուց հետո՝ առավելագույնը 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

ՀՀ ԿԲ-ն իր որոշմամբ կարող է կասեցնել պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքը՝ Օրենքի համաձայն:

Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն ՀՀ ԿԲ համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 (տասը) աշխատանքային օրով:

Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա Բանկը պարտավոր է կայացնել տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշում և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց Օրենքով սահմանված կարգով՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

3.4.1.3 Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացը

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով պարտատոմսերի տեղաբաշխման դեպքում ներդրողները պետք է առաջնորդվեն Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում ներդրում կատարելու համար պետք է կատարել հետևյալ քայլերը.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողները սահմանված կարգով պետք է լրացնեն և պատշաճ կերպով Բանկ ներկայացնեն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական/երը, որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելու իրենց պարտաստականությունը և որով այդ պայմանները կդառնան ներդրողների համար պարտադիր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք լրացնում են հայտ-հանձնարարականում նշված դաշտերը, որոնց լրացումը պարտադիր է հայտ-հանձնարարականի վավերականությունն ապահովելու համար:

Հայտում նշված «Պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումար» դաշտում ներդրողները պետք է նշեն «Պարտատոմսերի քանակ» դաշտում ամրագրված թվի և «Միավորի ձեռքբերման գին» դաշտում ամրագրված թվի արտադրյալը: Լրացված և պատշաճ կերպով առաքված ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված ծավալի պարտատոմսերի ձեռքբերման համար համապատասխան դրամական միջոցները ներդրողների կողմից պետք է մուտքագրվեն թողարկման նպատակով բացված հաշվեհամարին (այսուհետ՝ Թողարկման հաշվեհամար) մինչև հայտ-հանձնարարականի ձեռքբերման օրվա ավարտը: Հայտ-հանձնարարականը կհամարվի վավեր պատշաճ առաքման և համապատասխան վճարի կատարման հիմքով (այսուհետ՝ Վավեր հայտ-հանձնարարական):

Սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր:

Պարտավորումների ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում ներկայացված ձեռքբերման օրվա ավարտից հետո, ինչպես նաև պարտավորումների տեղաբաշխման նախատեսված վերջնաժամկետից հետո Թողարկման հաշվեհամարին ստացված գումարները ենթակա են ետ վերադարձման, իսկ դրանց համապատասխան հայտ-հանձնարարականները չեն կարող բավարարվել:

Պարտավորումների ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Բանկին, եթե այն առաքվել է Բանկին միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Բանկ այցելելով) և ստացվել է հասցեատիրոջ կողմից առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողի հետ կապի միջոցները ներկայացված են ստորև աղյուսակով՝

Աշխատանքային օրեր	Ոչ աշխատանքային օրեր
Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 2, «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ», Ներդրումային բանկային ծառայություն, Կապիտալի Շուկաների Բաժին	-
Էլեկտրոնային փոստ: CapitalMarkets@ameriabank.am	-
CBAnet հասցե: CapitalMarkets@Ameriabank/AMERIA/CBAnet@CBAnet	-
Օնլայն եղանակով՝ MyAmeria հավելվածի MyInvest հարթակի միջոցով էլեկտրոնային հայտի ներկայացում	
այցելելով Բանկի որևէ մասնաճյուղ՝ և հաճախորդի մենեջերների միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը	

Իրավաբանական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է Ազդագրի [Հավելված 1-ում](#): Ֆիզիկական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է Ազդագրի [Հավելված 2-ում](#):

¹ Մասնաճյուղերի գործառնական օրերը և ժամերը ներկայացված են հետևյալ հղմամբ՝ <https://ameriabank.am/service-network>:

Պարտատոմսերի ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի հայտ-հանձնարարականներ:

Բանկը Վավեր հայտ-հանձնարարական ներկայացրած անձին նույնականացնելու նպատակով վերջինից կարող է պահանջել հավելյալ տեղեկատվություն/փաստաթղթեր:

Վավեր հայտ-հանձնարարականները բավարարվում կամ մերժվում են այն ներկայացնելու օրվան հաջորդող մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

3.4.1.4 Վավեր հայտ-հանձնարարականները կարող են մերժվել, եթե փոխանցված դրամական միջոցները չեն համապատասխանում փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման ոլորտը կարգավորող միջազգային և/կամ ՀՀ օրենսդրության պահանջներին և/կամ Բանկի ներքին նորմատիվ ակտերին: Առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորությունը

Տեղաբաշխման ընթացքում առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորություն չի նախատեսվում:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ըստ Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտերի հերթականության և դրանց դիմաց կատարված վճարման ստացման առկայության. առաջնահերթություն ունի այն հայտը, որն ավելի վաղ է ստացվել և միաժամանակ հայտի դիմաց վճարումը Թողարկման հաշվեհամարին առկա է:

Տեղաբաշխման կարգով պայմանավորված հնարավոր է պարտատոմսերի ձեռքբերման որևէ հայտ-հանձնարարականի և/կամ հայտ-հանձնարարականների մասնակի բավարարում:

Մասնակի բավարարման դեպք կարող է առաջանալ, երբ հայտ-հանձնարարականում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակը գերազանցում է առկա տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի մնացորդային քանակը:

Այն դեպքում, եթե Պարտատոմսերի ձեռքբերման վավեր հայտ-հանձնարարականները միաժամանակ են ներկայացվել և ձեռքբերվող Պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա Պարտատոմսերի մնացորդային քանակը, ապա տվյալ հայտ-հանձնարարականները բավարարվում են համամասնորեն՝ ըստ հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակում յուրաքանչյուր հայտ-հանձնարարականով նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակի մասնաբաժնի:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Թողարկողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ համապատասխան ներդրողի բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում գումարների վերադարձն իրականացվում է համաձայն Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

3.4.1.5 Հայտը հետ կանչելու ժամանակաշրջանը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր և չեն մասնակցում տեղաբաշխմանը:

Բացի վերոնշյալ դեպքերից, ներդրողները պարտատոմսերի հայտ-հանձնարարականները պատշաճ կերպով առաքելուց, Բանկի կողմից հայտ-հանձնարարականի ստացման հաստատումը/ծանուցումը ստանալուց և համապատասխան վճարումը կատարելուց հետո դրանք չեն կարող ետ կանչել:

3.4.1.6 Նվազագույն և առավելագույն գումարները

Թողարկման ընթացքում կարող են լինել Պարտատոմսերի ձեռքբերման քանակական և գումարային սահմանափակումներ, եթե նման որոշում կայացվի Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

3.4.1.7 Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձինք վճարումը կատարում են Թողարկման հաշվեհամարին: Համապատասխան հայտ-հանձնարարականները բավարարվելուց հետո ներդրողներն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից կամ Հաշվի Օպերատորից՝ Թողարկողից իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին տեղեկացվելուց հետո:

Ներդրողի՝ ձեռքբերված Պարտատոմսի նկատմամբ սեփականության իրավունքը ծագում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Դեպոզիտարիայում կամ

լիցենզավորված այլ պահառուի մոտ ներդրողի անունով այդ Պարտատոմսի գրանցման պահից:

Պարտատոմսերը փոխանցվում են ներդրողի արժեթղթերի հաշվին համապատասխան հայտ-հանձնարարականի բավարարման օրը:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում պարտատոմս ձեռք բերել ցանկացող անձիք պետք է նախապես կատարեն դրամական միջոցներ դեպոնացում՝ համաձայն Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

3.4.1.8 Առաջարկի արդյունքների հրապարակումը

Տեղաբաշխման արդյունքները կհրապարակվեն Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետներում: Հրապարակային տեղաբաշխումն սկսելու պահից յուրաքանչյուր 30-րդ օրվա ավարտից հետո ոչ ուշ, քան 15-րդ օրը, ինչպես նաև տեղաբաշխման ավարտից հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, Թողարկողը պարտավոր է ՀՀ ԿԲ ներկայացնել հաշվետվություն՝ տեղաբաշխման ընթացքի և արդյունքների մասին՝ ՀՀ ԿԲ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված ձևով և կարգով:

3.4.1.9 Նախապատվության իրավունքը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ըստ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների հերթականության և դրանց դիմաց կատարված վճարման առկայության, այսինքն առաջնահերթություն ունի այն ներդրողը, ում հայտ-հանձնարարականն ավելի վաղ է ստացվել և միաժամանակ վճարումը թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված Թողարկման հաշվեհամարին առկա է::

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտերի բավարարման հերթականությունը կախված է տեղաբաշխման համար ընտրված աճուրդի եղանակից և ձևից և կարգավորվում է Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով:

Թողարկվող պարտատոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք ունեցող անձինք չկան:

3.4.2 Տեղաբաշխման պլանը

3.4.2.1 Ներդրողների խմբերը

Առաջարկն արվում է ՀՀ-ում՝ առանց ներդրողների մասով որևէ սահմանափակումների:

3.4.2.2 Հայտերի բավարարման մասին տեղեկացումը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում ներդրողները Թողարկողից տեղեկացվում են իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին մինչև հայտի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը: Հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին ներդրողին տեղեկացումը տրամադրվում է այն կապի միջոցով, որով ներդրողը Բանկ է ներկայացրել պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական/ները: Բացառություն է կազմում միայն Տեղաբաշխողի MyInvest հարթակի միջոցով տրամադրված էլեկտրոնային հայտերի դեպքը, երբ հայտերի բավարարման մասին տեղեկացումը տրամադրվում է Տեղաբաշխողի համակարգում գրանցված ներդրողի էլեկտրոնային հասցեին:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում ներդրողներն իրենց հայտերի բավարարման մասին տեղեկացվում են Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով սահմանված ձևով և կարգով:

3.4.3 Առաջարկի գինը

3.4.3.1 Արժեթղթերի գինը

Արժեկտրոնային պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

որտեղ՝

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

DP - Պարտատոմսի գինն է,

DSN - գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

f - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C - տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց,

Y - մինչև մարում եկամտաբերություն:

Մինչև տեղաբաշխման սկիզբը տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար՝ ըստ օրերի, պարտատոմսերի վաճառքի գինը կիրառարակվի Բանկի ինտերնետային կայքում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

3.4.4 Տեղաբաշխումը

3.4.4.1 Երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

Երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողներ առկա չեն:

3.4.4.2 Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն լավագույն ջանքերի գործադրմամբ, չերաշխավորված եղանակով տեղաբաշխելու է մինչև 80,000,000,000 (ութսուն միլիարդ) դրամային արտահայտությամբ պարտատոմսեր, որից 45,000,000,000 (քառասունհինգ միլիարդ)՝ ՀՀ դրամով, իսկ 35,000,000,000 (երեսունհինգ միլիարդ) դրամին համարժեքը՝ արտարժույթով:

3.4.4.3 Տեղաբաշխման պայմանները

Թողարկողը և Տեղաբաշխողը նույն իրավաբանական անձն է՝ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ: Թողարկող/Տեղաբաշխողը այլ տեղաբաշխողների և/կամ խմբի հետ համատեղաբաշխման պայմանագիր չի կնքել:

3.4.4.4 Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիրը

Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիր չի կնքվել:

3.4.4.5 Վճարում ընդունող բանկերը և պահառուները

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխում իրականացնելու դեպքում պարտատոմսերի դիմաց անհրաժեշտ է վճարում կատարել թողարկման նպատակով «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ում (ՀՀ, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2) բացված հաշվեհամարին:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում ներդրողներն արժեթղթերի դիմաց վճարումները կատարում են գումարների

նախնական դեպոնացմամբ: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի ձեռքբերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ:

Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես Գլխավոր պահառու համաձայն ՀՀ օրենսդրության և կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող կանոնների:

Պարտատոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու)՝ այդ պահառուի մոտ պարտատոմսերի սեփականատիրոջ/անվանատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով:

Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 26/1, 5-րդ հարկ (հեռ.՝ (+374) 60 615555):

Պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրը վարվում է Ամերիաբանկ ՓԲԸ կողմից:

Մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ ունենալ արժեթղթերի հաշիվ:

3.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

3.5.1 Առևտրին թույլտվությունը

Սույն Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցելուց և Պարտատոմսերը տեղաբաշխելուց հետո Բանկը պարտադիր դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ին տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու համար:

Ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել: Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո 6-ամսյա ժամկետում առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում, տեղաբաշխումը կհամարվի չեղյալ: Չեղյալ համարելու վերաբերյալ Թողարկողի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում Թողարկողը ետ է գնելու պարտատոմսերն իրենց առաջարկի գնով (ներառյալ մինչ չեղյալ համարելու որոշման ուժի մեջ մտնելու օրը հաշվեգրված արժեկտրոնի գումարները):

3.5.2 Ծուկաները

Այս պահին Թողարկողի կողմից սույն Ծրագրային Ազդագրով գրանցվող պարտատոմսերը թույլատրված չեն հրապարակային առևտրի ոչ մի շուկայում:

3.5.3 Ծուկա ստեղծողները

Թողարկողը մասնագիտացված անձանց հետ դեռ չի կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի (մարքեթ մեյքերի) ծառայություններից օգտվելու վերաբերյալ պայմանագիր:

Տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու դեպքում Թողարկողը մտադիր է մասնագիտացված անձանց հետ կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագիր:

Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսերի համար ներգրավված շուկա ստեղծող(ներ)ի մասին կարող են տեղեկանալ Հայաստանի ֆոնդային բորսայի կայքից՝ www.amx.am:

3.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

3.6.1 Խորհրդատուներ

Սույն Ազդագրի պատրաստման ընթացքում Թողարկողը չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից:

3.6.2 Աուդիտորական եզրակացությունը

Բացի սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվությունների, որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված այլ տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են [Հավելված 6-ում](#):

3.6.3 Թողարկողի վարկանիշը

Թողարկողն ունի վարկանիշներ շնորհված «Moody's» և «S&P Global Ratings» միջազգային վարկանիշային գործակալությունների կողմից, որոնց համար Թողարկողը դիմել է սեփական նախաձեռնությամբ:

S&P Global Ratings	
վերջին թարմացումը	12.07.2024

երկարաժամկետ	BB-
կարճաժամկետ	B
հեռանկարը	Կայուն
հաշվարկված սեփական վարկունակության ցուցանիշ (SACP)	bb-

Moody's	
վերջին թարմացումը	18.07.2024
երկարաժամկետ ավանդներ	Ba3/NP
վարկունակության բազային գնահատական	ba3
կոնտրագենտի ռիսկի գնահատական	Ba2(cr)/NP(cr)
հեռանկարը	Կայուն

ՄԱՍ 4 ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

4.1 Անկախ աուդիտորներ

Բանկը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով յուրաքանչյուր տարի «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ ֆինանսական հաշվետվություններն աուդիտի ենթարկելու նպատակով հրավիրում է արտաքին աուդիտ: Աուդիտի նպատակն է ձեռք բերել բավարար երաշխիքներ՝ համոզվելու համար, որ ֆինանսական հաշվետվությունները զերծ են էական անճշտություններից:

2022-2024թթ.-ի ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացվել է «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՍՊԸ կողմից: 2025թ. ֆինանսական գործունեության աուդիտը նույնպես իրականացվելու է «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՍՊԸ կողմից: «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՍՊԸ-ի հասցեն է ՀՀ, 0010, Երևան, Վ. Սարգսյան 26/1, 8-րդ հարկ («Էրեբունի-Պլազա» բիզնես կենտրոն), հեռ.՝ (+37410) 595999, կայքի հասցեն է www.kpmg.am:

4.2 Ռիսկային գործոններ

Ներքոնշյալ ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է հանգեցնել Թողարկողի ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և կանխիկ դրամական հոսքերի վատթարացմանը, ինչպես նաև շուկայական դիրքի, մրցունակության և հեռանկարային զարգացման վատթարացմանը, ինչը հավանական է, որ կարող է հանգեցնել Թողարկողի կողմից ստանձնած պարտավորությունների՝ լրիվ կամ մասնակի չկատարմանը կամ որոշակի կերպով դժվարացնել ներդրողների կողմից ապագայում պարտատոմսերի արագ և շահավետ գնով իրացումը, արժեկտրոններով նախատեսված տոկոսագումարների ստացումը և մարումը:

Ռիսկերը, որոնց ենթարկված է կամ կարող է ենթարկվել Բանկը, ներառում են ներքին և արտաքին հանգամանքներ, որոնք կարող են սպառնալ Բանկի գործունեության անընդհատությանը կամ բացասական ազդեցություն ունենալ բանկի կապիտալի կամ շահույթի վրա:

Աճող մրցակցություն: Բանկային ոլորտին բնորոշ է բարձր մրցակցությունը հետևաբար շուկայում մրցակիցների ակտիվության բարձրացումը կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Ինֆլացիոն կամ գնողունակության ռիսկ: Չնայած Բանկը ներդրել է բավականին ճկուն և արդյունավետ գնագոյացման համակարգ իր կողմից առաջարկվող ծառայությունների համար՝ պետք է նկատի ունենալ, որ կախված Թողարկողի կողմից

ծառայությունների գնային առաձգականության և եկամուտների առաձգականության բնութագրիչներից, Բանկի հասույթը կարող է նվազել ՀՀ-ում սպասվելիք գնաճի պայմաններում: Այնուամենայնիվ, տոկոսադրույքների վերանայման և տոկոսադրույքի հանդեպ զգայուն ակտիվների ու պարտավորությունների ճեղքվածքի կառավարման ճկուն քաղաքականությունը Բանկում թույլ են տալիս համարել, որ մակրոտնտեսական միջավայրի կտրուկ փոփոխության արդյունքում առաջացող վերոնշյալ ռիսկերը չեն կարող էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ընդհանուր շահութաբերության և իրացվելիության վրա:

Նորմատիվ և օրենսդրական դաշտի փոփոխություններ: Թողարկողը գործում է ՀՀ տնտեսության ամենավերահսկվող հատվածներից մեկում: Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունները, ներառյալ բանկերի նկատմամբ կիրառվող տնտեսական նորմատիվների հնարավոր խստացումները, կարող են իրենց ազդեցությունը թողնել Բանկի շահութաբերության ցուցանիշների վրա: Հարկ է նշել, որ հաջորդող տարիների ընթացքում Բազել-3 ստանդարտների ներդրման արդյունքում ռիսկի գնահատման որոշակի լրացուցիչ սկզբունքներ կիրառվեն, որոնք միտված են լինելու Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգի ամրապնդմանը:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկեր: Աշխարհաքաղաքական, տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում հնարավոր է առաջ գան այնպիսի բացասական գործոններ, որոնք կարող են անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ ընդհանուր մակրոտնտեսական իրավիճակի վրա և, որպես հետևանք, Բանկի ակտիվների որակի վրա:

Վարկային ռիսկ: Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Բանկի նկատմամբ: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը կառավարելու համար (ինչպես ճանաչված ֆինանսական ակտիվների, այնպես էլ չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների համար), ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ու Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի ստեղծումը, որոնք ակտիվորեն վերահսկում են վարկային ռիսկը: Ստեղծված ռիսկերի կառավարման համակարգի արդյունքում Բանկի վարկային պորտֆելում չաշխատող ակտիվների մասնաբաժինը չի գերազանցում 2.5%-ը, ինչն, առնվազն 2 տոկոսային կետով ցածր է ՀՀ բանկային համակարգի համանման գնահատված ցուցանիշից միևնույն ժամանակաշրջանում: Վարկային պորտֆելի որակի կառավարման նպատակով սահմանված է նաև որոշում կայացնող մարմինների սահմանաչափերի հստակ համակարգ, վարկերի և վարկունակության նվազագույն պահանջների վերանայման և թեստավորման սկզբունքներ: Սթրես թեստավորման արդյունքների համաձայն, վատագույն սցենարի

դեպքում վարկային ռիսկի ազդեցությունը կապիտալի համարժեքության գործակցի վրա չի գերազանցում 2.5 տոկոսային կետը:

Շուկայական ռիսկ: Շուկայական գործոնների ազդեցության ներքո Բանկի ներդրումների արժեքը կորցնելու ռիսկն է: Շուկայական ռիսկը ներառում է տոկոսադրույքների, գնային, արտարժույթի և կապիտալի գործիքների գնային ռիսկերը:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկողն իրականացնում է ակտիվների ու պարտավորությունների արժույթային ճեղքվածքի կառավարման հավասարակշռված ու ցածր ռիսկային քաղաքականություն: Ռիսկերի կառավարման գործող ներքին համակարգի պայմաններում վատագույն սթրեսային սցենարների դեպքում նույնիսկ, արտարժույթային ճեղքվածքի գծով վնասները չեն գերազանցի ընդհանուր կապիտալի 2%-ը: Այնուամենայնիվ, ՀՀ դրամի փոխարժեքի հնարավոր էական արժեզրկումը հիմնական արժույթների նկատմամբ բացասական ազդեցություն կարող է ունենալ Բանկի հաճախորդների վրա արտարժույթով արտահայտված վարկային պարտավորությունների սպասարկման մասով և որը կարող է վատացնել ակտիվների որակը ու նվազեցնել Բանկի շահութաբերությունը: Ընդհանուր առմամբ Բանկը ունակ է կլանել ՀՀ դրամի էական արժեզրկման ռիսկը առանց հիմնական տնտեսական նորմատիվները վտանգելու և իրացվելիության լուրջ խնդիրների: Հարկ է նշել, որ արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հանդեպ բարձր զգայունությունը ընդհանուր խնդիր է ՀՀ բանկային համակարգում՝ տնտեսության դոլարիզացման բարձր մակարդակի պատճառով:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Շուկայական տոկոսադրույքների տատանումները կարող են ազդել Բանկի ֆինանսական վիճակի, եկամուտ/ծախսերի և դրամական հոսքերի վրա: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում: Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներից ելնելով սահմանափակվում են տոկոսադրույքի հանդեպ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կարճաժամկետ ճեղքվածքի մեծությունը, արժեթղթերի պորտֆելի մեծությունը, կենտրոնացվածությունը և ժամկետայնությունը: Արդյունքում, 100 բազիսային կետով տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխության դեպքում գոյացած հանրագումարային վնասը, ըստ հաշվարկների, չի գերազանցի Բանկի ընդհանուր կապիտալի 1.5%-ը:

Գնային ռիսկ: Նյութական ակտիվների (գույք, գրավ) գների փոփոխության արդյունքում բանկի կորստի ռիսկն է: Գրավների արժեզրկման ռիսկի կառավարման տեսակետից կիրառվում է վարկ/գրավ ցուցանիշի ճկուն կառավարում, գրավների

կենտրոնացվածության կառավարում, ինչի արդյունքում չաշխատող ակտիվների կեսից ավելին վերադարձվում են առնվազն մեկ տարվա ընթացքում:

Իրացվելիության ռիսկ: Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտավորությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունն իրացվելիության կառավարման էական գործոն է: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը բնորոշ չէ ֆինանսական կազմակերպություններին՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթ լինելով և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել իրացվելիության ռիսկը: Բարձր իրացվելի ակտիվների մեծ կշիռը ընդհանուր ակտիվներում թույլ է տալիս Բանկին գործել իրացվելիության ռիսկի ցածր պայմաններում, նույնիսկ այն սթրեսային սցենարի դեպքում, երբ տեղի է ունենում խոշորագույն 5 ավանդատուների միջոցների միաժամանակյա արտահոսք և միջբանկային միջոցների դուրսգրում: Նկարագրված իրավիճակում իրացվելիության ցուցանիշների վրա ազդեցությունը չի գերազանցում 5 տոկոսային կետը՝ թողնելով իրացվելիության ռիսկի ներքին պարամետրերը ցածր ռիսկի գոտում:

Այլ ռիսկեր: Այլ ռիսկերը ներառում են իրացվելիության, վարկային, գործառնական և շուկայական ռիսկերից բացի բոլոր այլ ռիսկերը, ինչպես օրինակ շրջակա միջավայրի և սոցիալական, ռազմավարական, հեղինակության և իրավական ռիսկերը: Թվարկված ռիսկերի կառավարման նպատակով Բանկում ստեղծված են մասնագիտացված ստորաբաժանումներ և ներդրված են ներքին գործընթացների մշակված համակարգեր, որոնք անընդհատորեն վերանայվում և բարելավվում են՝ Բանկի աճին և բիզնեսի բարդությանը համընթաց:

4.3 Տեղեկատվություն Թողարկողի մասին

4.3.1 Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

4.3.1.1 Թողարկողի անվանումը և կազմակերպատիրական ձևը

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «Ամերիաբանկ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն,

ռուսերեն՝ Закрытое Акционерное Общество “Америабанк”,

անգլերեն՝ “Ameriabank” Closed Joint Stock Company:

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝
հայերեն՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ,
ռուսերեն՝ ЗАО “Америабанк”,
անգլերեն՝ “Ameriabank” CJSC:

Բանկի գրանցված ապրանքային նշանն է՝

4.3.1.2 Թողարկողի պետական գրանցումը և գործունեության վայրը

Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝ Վ. Սարգսյան 2, Երևան 0010, ՀՀ

Բանկի պետական գրանցման համարն է՝ 50:

4.3.1.3 Ստեղծման տվյալներ և համառոտ պատմությունը

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն (նախկին «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ) հիմնադրվել և գրանցվել է ՀՀ ԿԲ-ում 1992թ-ի սեպտեմբերի 8-ին: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N 0154: Նույն թվականի սեպտեմբերի 8-ին տրամադրվել է բանկային գործունեության թիվ 50 լիցենզիան:

2007թ.-ին «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերությունը (հետագայում վերանվանվեց «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ), ներկայում՝ «ԻՄԱՍՏ ԳՐՈՒՊ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդ») ձեռք բերեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 96.15%-ը:

2008թ. "Հայներարտբանկ" ՓԲԸ-ն վերանվանվեց "Ամերիաբանկ" ՓԲԸ: Բանկի անվանափոխությունը գրանցվել է ՀՀ ԿԲ 23.05.2008թ. թիվ 1/506 Ա որոշմամբ:

2015-ին «Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկը» (ՎԶԵԲ) 30 մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրում կատարեց՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի ձեռքբերման նպատակով: Արդյունքում, ՎԶԵԲ-ը դարձավ Բանկի 20.7% բաժնետեր, իսկ «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ)-ի մասնաբաժինը կազմեց 79.3%: Նույն թվականին IFC-ն Բանկին հատկացրեց 50 մլն դոլարի ստորադաս փոխառություն:

2018թ.-ին «Ասիական Զարգացման Բանկը» (ԱԶԲ) բաժնետոմսերի ձեռքբերման նպատակով կատարեց 30 մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրում:

2024թ. ապրիլին Ամերիաբանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի են ունեցան փոփոխություններ, ինչի արդյունքում Բանկն անցավ Lion Finance Group PLC ընկերության հսկողության տակ:

4.3.1.4 Բանկի գտնվելու վայրը, կապի միջոցները

Բանկի գտնվելու վայրն է՝ Վ. Սարգսյան 2, Երևան 0010, ՀՀ:

Կապի միջոցները՝

Հեռ.՝ (+37410) 56 11 11,

էլ. Փոստ՝ info@ameriabank.am,

Կայք՝ www.ameriabank.am:

4.3.1.5 Բանկի մասնաճյուղերը

Մասնաճյուղերի հասցեներն են՝

1. «Սայաթ-Նովա» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0001, Սայաթ-Նովա պողոտա 8 շենք, 47 տարածք
2. «Կոմիտաս» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0033, Կոմիտաս 12, հ. 102
3. «Մոսկովյան» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0009, Մաշտոցի պողոտա 48, 2/1 տարածք
4. «Արշակունյաց» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0026, Արշակունյաց պ. 34/3, «Երևան Մոլ» առևտրի կենտրոն, 2-րդ հարկ
5. «Շենգավիթ» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0046, Բազրատունյաց փ. 18 շ., 112 տարածք
6. «Քաջարան» մասնաճյուղ՝ ք. Քաջարան, 3309, Լեոնազործերի 16/31
7. «Կապան» մասնաճյուղ՝ Սյունիքի մարզ, ք. Կապան 3302, Շահումյան փող. թիվ 1 շենք
8. «Դիլիջան» մասնաճյուղ՝ Տավուշի մարզ, ք. Դիլիջան, 3901, Մյասնիկյան 66
9. «Վանաձոր» մասնաճյուղ՝ Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր, 2021, Տիգրան Մեծի 65
10. «Երիտասարդական» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Ա. Իսահակյան փ. Մետրոնոմ առևտրի կենտրոն:
11. «Կումայրի» մասնաճյուղ՝ Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Աբովյան փ. 248/7
12. «Քոչար» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0012, Փափազյան 8
13. «Ջերմուկ» մասնաճյուղ՝ Վայոց Ձորի մարզ, ք. Ջերմուկ, Շահումյան 14/3
14. «Կամար» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, «Կամար» բիզնես կենտրոնի 1-ին հարկ
15. «Նոր Նորք» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0056, Գալի Պողոտա 16, «Մեգամոլ Մասիվ» առևտրի կենտրոն

16. «Աբովյան» մասնաճյուղ՝ Կոտայքի մարզ, ք. Աբովյան, 2205, Սահմանադրության հրապարակ 7/2
17. «Էջմիածին» մասնաճյուղ՝ Արմավիրի մարզ, ք. Վաղարշապատ, Մաշտոց 69/51
18. «Դավմա» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0082, Ծիծեռնակաբերդի խճուղի 3
19. «Մաշտոց» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0082, Մաշտոցի 20/4, Անցում N1
20. «Էրեբունի» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Էրեբունի փ. 17/1
21. «Հրազդան» մասնաճյուղ՝ Կոտայքի մարզ, ք. Հրազդան, Միկրոշրջան թաղամաս, Զ. Անդրանիկի պողոտա 139, 139/3, 139/4
22. «Մալաթիա» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Մալաթիա-Սեբաստիա, Զորավար Անդրանիկի փ. 40/4
23. «Զեյթուն» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0092, Քանաքեռ-Զեյթուն, Հ. Ներսիսյան 1, 127
24. «Ավան» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Ավան, Խուդյակով փողոց, թիվ 175/1,
25. «Դավթաշեն» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Դավթաշեն, 3-րդ թաղամաս, Տ. Պետրոսյան 25/5:
26. «Աջափնյակ» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Աջափնյակ, Մազմանյան 1

4.3.1.6 Նշանակալի դեպքեր

2024թ. ապրիլին Ամերիաբանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի ունեցան փոփոխություններ, որոնց արդյունքում Բանկն անցավ Lion Finance Group PLC-ի հսկողության տակ:

2024թ.-ի հուլիսին S&P Global Ratings վարկանիշային գործակալությունը վերահաստատեց Բանկի երկարաժամկետ «BB-» վարկանիշը՝ «կայուն» հեռանկարով:

2024թ.-ի հուլիսին Moody's վարկանիշային գործակալությունը վերահաստատեց Բանկի ազգային արժույթով և արտարժույթով երկարաժամկետ ավանդների Ba3 վարկանիշը՝ «կայուն» հեռանկարով:

2024թ. դեկտեմբերին Ամերիաբանկ ՓԲԸ-ն Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի (IFC) հետ կնքեց 200 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր: Նույն ամսում, Ամերիաբանկ ՓԲԸ-ն վարկային պայմանագիր կնքեց Եվրոպական Ներդրումային Բանկ Գլոբալ-ի (EIB Global) հետ՝ ներգրավելով 105 մլն եվրո:

4.4 Բիզնեսի նկարագիրը

4.4.1 Հիմնական գործունեությունը

Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն ունիվերսալ բանկ է, որը մատուցում է կորպորատիվ, ներդրումային և մանրածախ բանկային ծառայություններ՝ տրամադրելով բանկային լուծումների ամբողջական փաթեթ: Հաճախորդներին որակյալ բանկային և ներդրումային ծառայությունների համալիր փաթեթ տրամադրելու նպատակով Բանկը սահմանել է հետևյալ առաքելությունը՝

Բարելավել կյանքի որակը՝

- տրամադրելով հաճախորդներին միջազգային որակի ֆինանսական ծառայություններ և գործարար լուծումներ,
- իրականացնելով հասարակության բարօրության համար նշանակալի բիզնես և սոցիալական ծրագրեր,
- ձևավորելով յուրահատուկ կորպորատիվ մշակույթ և միջազգային ընկերության զարգացման սեփական մոդել՝ միավորելով հաջողակ մարդկանց,
- շարունակաբար ավելացնելով մեր բաժնետիրական արժեքը:

4.4.1.1 Բանկի տեսլականը

Բանկի տեսլականն է՝

- դառնալ ֆինանսական և գործարար լուծումներ տրամադրող միջազգային ընկերություն,
- լինել թիրախային շուկաներում առաջատարը սպասարկման որակով և արդյունավետությամբ՝ ներգրավելով ընդհանուր արժեքներ կրող բացառիկ մարդկանց:

Բանկն իր հետագա գործունեության ընթացքում ուղղորդվելու է հետևյալ երեք հիմնական արժեքներով՝ հաճախորդների բավարարվածության բարձր մակարդակ, աշխատանքի ու սպասարկման բարձր որակ, արհեստավարժություն և թիմային ոգի:

4.4.1.2 Բանկի միջնաժամկետ նպատակները

2010 թվականից Բանկն իր առջև խնդիր էր դրել փոխել 2007 թվականից որդեգրած կորպորատիվ ուղղվածությամբ ռազմավարությունը, և էապես ընդլայնել մանրածախ, ինչպես նաև փոքր ու միջին բիզնեսին ուղղված բանկային ծառայությունները:

Ելնելով վերը շարադրվածից՝ Բանկի ընդհանուր ռազմավարության գլխավոր նպատակներից է Բանկի դիրքերի հետագա ամրապնդումը ՀՀ առաջատար բանկերի շարքում՝ ձևավորելով ունիվերսալ առևտրային բանկի մոդելը և հետագա զարգացումը:

Իր գործունեության զարգացման ներկայիս փուլում Բանկն էլ ավելի է արժևորում տեղեկատվության/վերլուծությունների հիման վրա որոշումների կայացման կարևորությունը: Այս առումով Բանկը նախաձեռնել է համապատասխան տեղեկատվական բազաների կառուցման և դրանց հիման վրա կիրառական վերլուծությունների ավելի ինտենսիվ իրականացման նախագծեր: Բացի տեղեկատվության կարևորումից, Բանկի ղեկավարության համար առանձնացվել են ռազմավարական ուշադրությանն արժանի հինգ հիմնական անկյունաքարեր.

- **Լինել շուկայի առաջատարը.** ապահովել մրցակիցների համեմատ առանջացիկ օրգանական աճի տեմպեր և միևնույն ժամանակ շարունակել դիտարկել ոչ օրգանական աճի հնարավորությունները: Հականորեն ավելացնել նոր հաճախորդների քանակը, ինչպես նաև էապես բարելավել գործող հաճախորդներին խաչաձև վաճառքները՝ ըստ նրանց ներկայիս կարիքների:
- **Բարձրացնել արդյունավետությունը.** ապահովել կապիտալի շահութաբերության պատշաճ, ինչպես նաև ծախսերի և եկամուտների հարաբերակցության գործակցի առավել ցածր մակարդակ:
- **Ընդլայնել թվայնացման ծավալները.** դառնալ հեռահար բանկային ծառայություններ մատուցող առաջատար բանկ՝ հնարավորինս ավտոմատացնելով գործընթացները:
- **Ընդլայնել հաճախորդների փորձառությունը.** լինել հաճախորդակենտրոն Բանկի գործունեության բոլոր ուղղություններում, ապահովել հաճախորդների լոյալության և հաճախորդների փորձառության ինդեքսի ամենաբարձր ցուցանիշները:

4.4.2 Հիմնական շուկաները

2024թ.-ին բանկային համակարգում նկատվեց շահութաբերության աճ: Մասնավորապես, 2024թ.-ի արդյունքներով բանկերի կողմից ձևավորված զուտ շահույթը նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ աճել է 60.9%-ով: Շահութաբերության աճը հիմնականում պայմանավորված է զուտ տոկոսային եկամուտների աճով:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկային համակարգում հաճախորդներին տրամադրված վարկերը 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ աճել են 24.8%-ով: Իսկ բանկային համակարգում ակտիվների և պարտավորությունների ծավալը նույն ժամանակահատվածի համար աճել է համապատասխանաբար 20.1 և 20.0 տոկոսով:

2024թ.-ի ընթացքում վարկային կորուստների պահուստին կատարված մասհանումները 25.4 մլրդ ՀՀ դրամով /կամ 40.7%-ով/ ավելի քիչ են կատարվել, քան 2023թ.-ին:

2024թ.-ին ՀՀ առևտրային բանկերը ակտիվորեն շարունակում էին բարելավել իրենց թվային հնարավորությունները՝ բարձրացնելով տեխնիկական հագեցվածության մակարդակն ու ապահովելով հաճախորդների՝ թվային գործիքներից օգտվելու անվտանգությունը:

4.4.2.1 **Մրցակցային դիրքը**

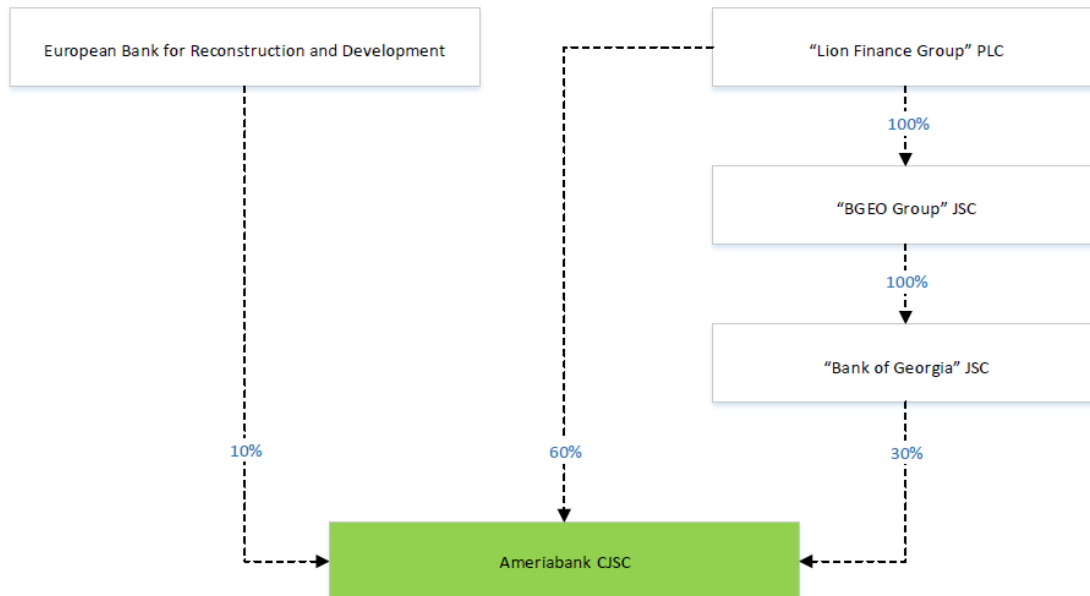
Բանկը շարունակում է ամրապնդել իր դիրքերը՝ վերահաստատելով իր ներուժը որպես ժամանակակից, կայուն, իրացվելի, դինամիկ աճող և մրցունակ ֆինանսական ինստիտուտ՝ հետագա աճի, զարգացման և մրցունակության էական հնարավորություններով:

Ընդհանուր մրցունակությունն ապահովելու համար Բանկը կշարունակի ներդրումներ կատարել թվային բանկային ծառայությունների զարգացման, նոր տեխնոլոգիաների ներդրման, անձնակազմի շարունակական վերապատրաստման մեջ, ինչպես նաև կշարունակի վարել ճկուն սակագնային քաղաքականություն: Ընդհանուր մրցակցային դիրքը կնպաստի նաև Բանկի իմիջի բարելավմանը:

Բանկի մրցակցային առավելություններն են՝

- Բանկի հեղինակությունն ու հաճախորդների վստահության բարձր մակարդակը,
- սպասարկման որակը,
- մատուցվող ծառայությունների բազմազանությունը,
- անհատական մոտեցումը յուրաքանչյուր հաճախորդին, այն է՝ յուրաքանչյուրի կարիքների բացահայտում և դրան համապատասխան բազմապրոֆիլ ծառայությունների առաջարկում,
- բանկային գործի լավագույն մասնագետներից ձևավորված արհեստավարժների թիմը,
- ղեկավարների հարուստ փորձը և մասնագիտական բարձր պատրաստվածությունը,
- ձևավորված բարձր կորպորատիվ մշակույթը,
- ռիսկերի կառավարման արդյունավետ և ամբողջական համակարգը,
- որակի կառավարման շարունակական բարելավվող համակարգի առկայությունը:

4.5 Թողարկողի կառուցվածքը

Lion Finance Group-ը Միացյալ Թագավորությունում գրանցված ընկերություն է, որը ցուցակված է Լոնդոնի ֆոնդային բորսայի Պրեմիում հարթակում: Lion Finance Group-ը իր դուստր ընկերությունների միջոցով մատուցում է բանկային, լիզինգային, բրոքերային և ներդրումների կառավարման ծառայություններ: Lion Finance Group-ին է պատկանում JSC Bank of Georgia բաժնետոմսերի 99.56%-ը, վերջինս հանդիսանում է Lion Finance Group-ի հիմնական հիմնական գործառնական ընկերությունը:

Ամերիաբանկին են պատկանում «Ինվիա» ՓԲԸ և «Դիննո» ՓԲԸ ընկերությունների (հիմնադրված 2023թ.-ի ապրիլին) բաժնետոմսերի 100%-ը: Ընկերությունները մատուցում են խորհրդատվական բնույթի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում տարաբնույթ ծառայություններ:

4.6 Զարգացման վերջին միտումները

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում Բանկը միտված է եղել առաջատար և մրցունակ տեղ գրավել բանկային ծառայությունների հիմնական ուղղություններում՝ նպատակ ունենալով՝

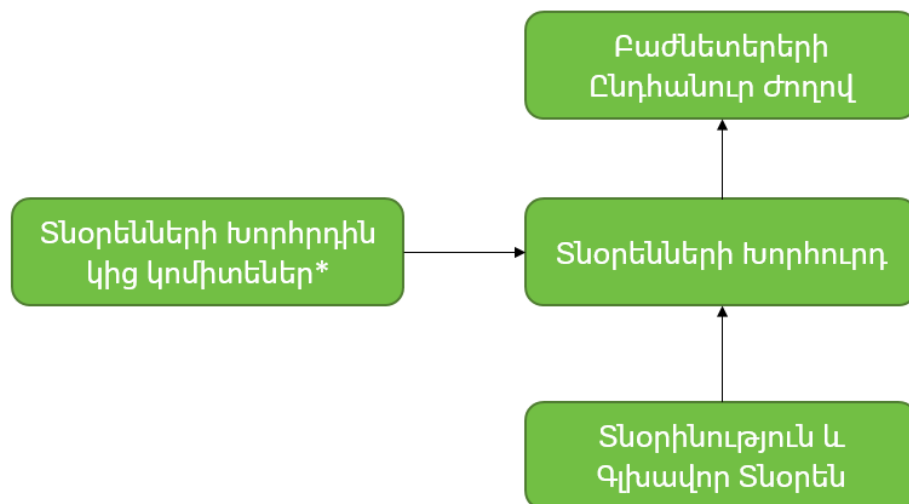
- պահպանել առաջատարի դիրքերը կորպորատիվ և ներդրումային բանկային ծառայություններով՝ տրամադրելով կորպորատիվ բանկային և ներդրումաբանկային ծառայությունների ամբողջական փաթեթ,

- բանկային հիմնական ռիսկերը պահել թույլատրելի մակարդակի վրա,
- ֆինանսական արդյունքների (եկամուտների) դիվերսիֆիկացում,
- միջոցների և նպատակային հաճախորդների ներգրավում (ներգրավել ռազմավարական նշանակություն ունեցող հաճախորդների, ում հետ կձևավորվեն գործընկերային փոխհարաբերություններ),
- աշխատակիցների վերապատրաստում և մոտիվացիայի բարձրացում:

4.7 Բանկի կառավարման մարմինները և դրանց անդամները

4.7.1 Կառավարման մարմինները և կառուցվածքը

Բանկը սահմանել է հետևյալ կորպորատիվ կառավարման կառուցվածքը՝

*Կոմիտեների աշխատանքը խորհրդակցական բնույթ է կրում, դրանք չեն հանդիսանում ինքնուրույն որոշում կայացնող մարմիններ:

4.7.2 Կառավարման մարմինների իրավասությունները

4.7.2.1 Քաժնետերերի ընդհանուր ժողով

Քաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ Ընդհանուր Ժողով) հանդիսանում է Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինը: Ընդհանուր Ժողովի իրավասությանն են պատկանում հետևյալ հարցերը՝

1. Կանոնադրության, Ընդհանուր Ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի կանոնակարգերի հաստատումը, դրանց փոփոխություններն ու լրացումները և/կամ նոր խմբագրությամբ հաստատումները,
2. Բանկի վերակազմակերպումը,
3. Բանկի լուծարումը,
4. Լուծարման հանձնաժողովի նշանակումը, ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը,
5. Բանկի Տնօրենների Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Բանկի Տնօրենների Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության մասին որոշումներն ընդունվում են բացառապես Տարեկան Ընդհանուր Ժողովներում: Տնօրենների Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ Ընդհանուր Ժողովում կարող է քննարկվել, եթե վերջինս որոշում է ընդունել Տնօրենների Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,
6. Հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը, բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը, բաժնետոմսերից բխող իրավունքների փոփոխությունը, բաժնետոմսերի փոխանցումների սահմանափակումները, ինչպես նաև Բանկի Կանոնադրական կապիտալի ավելացումը, այդ թվում՝ Կանոնադրական կապիտալի փոփոխությունը Բանկի աշխատակիցներին որպես խրախուսում Բանկի բաժնետոմսերի տրամադրմամբ,
7. Տնօրենների Խորհրդի ներկայացմամբ Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,
8. Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների հաստատումը, տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը,
9. Ընդհանուր Ժողովի վարման կարգի հաստատումը, հաշվիչ հանձնաժողովի ձևավորումը կամ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված դեպքում՝ հաշվիչ հանձնաժողովի գործառնություններն իրականացնող անձի նշանակումը,
10. Բաժնետոմսերի համախմբումը (կոնսոլիդացիան), բաժանումը,
11. Դուստր և կախյալ ընկերությունների ստեղծումը, այդ ընկերություններին մասնակցությունը,
12. Առևտրային կազմակերպությունների, միությունների հիմնադրումը և այդ կազմակերպություններում, միություններում մասնակցությունը,
13. Տնօրենների Խորհրդի նախագահի և անդամների հիմնական/լրացուցիչ վարձատրության առավելագույն սահմանաչափերի սահմանումը,
14. Բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը,

15. Բանկի գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման վերաբերյալ որոշման ընդունումը, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում,
16. Շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարքների կնքումը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում,
17. Հաստատված օրակարգի շրջանակում օրենքով նախատեսված այլ հարցեր:

Վերոնշյալ բոլոր կետերով նախատեսված բոլոր հարցերով որոշումների ընդունումը վերապահվում է Ընդհանուր Ժողովի բացառիկ իրավասությանը և չի կարող փոխանցվել Տնօրենների Խորհրդին, Տնօրինությանը կամ Տնօրինության Նախագահ-Գլխավոր տնօրենին կամ այլ անձի, բացառությամբ 11-13 կետերում թվարկված հարցերի, որոնցով որոշումների ընդունումը Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ կարող է փոխանցվել Տնօրենների Խորհրդին:

4.7.2.2 **Տնօրենների խորհուրդ**

Տնօրենների Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում, ինչպես նաև ապահովում է բաժնետերերի կողմից ներդրումների արժեքի առավելագույն ավելացումը (բաժնետոմսերի շուկայական գնի ավելացումը) և Բանկի այլ շահագրգիռ անձանց օրինական շահերի և իրավունքների պաշտպանությունը: Այդուհետ Տնօրենների Խորհուրդն իր գործունեության ընթացքում ներկայացնում, պաշտպանում և ուղղորդվում է բաժնետերերի ու շահագրգիռ անձանց (բոլոր անձինք, որոնք իրենց ներդրումով՝ մարդկային, մասնագիտական, փողային, այլ, աջակցում են բանկի երկարաժամկետ առաջընթացին և մրցակցությանը, այդ թվում՝ բանկի ներդրողները, ավանդատուներ, վարկատուներ, աշխատակիցները և այլն) շահերով, ինչպես նաև պետք է միջոցներ ձեռնարկի ապահովելու համար Բանկի ներքին հսկողության գործուն և արդյունավետ համակարգի ներդրումը՝ սահմանելով ռիսկերի կառավարման ու ռիսկի ախորժակին վերաբերող հիմնական ելակետային դրույթները:

Տնօրենների Խորհրդի իրավասությանն են պատկանում հետևյալ հարցերը՝

1. Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ներառյալ՝ Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատումը,
2. Ընդհանուր Ժողովի Տարեկան և Արտահերթ նիստերի գումարումը, օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված՝ նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը,

3. Բանկի Տնօրինության անդամների և Տնօրինության Նախագահ - Գլխավոր տնօրենի և Գլխավոր հաշվապահի նշանակումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և հիմնական/լրացուցիչ վարձատրության պայմանների հաստատումը,
4. Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանումը, Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորումը, նշված ստորաբաժանման գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի և տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատումը, ներքին աուդիտի աշխատակիցների ներքին կարգապահական պատասխանատվության միջոցների կիրառումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,
5. Բանկի տարեկան բյուջեի (այդ թվում՝ տարեկան ծախսերի նախահաշվի ու կատարողականի) հաստատումը,
6. Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքի հաստատումը,
7. Բանկի բաժնետոմսերի շուկայական գնի սահմանումը,
8. Միջանկյալ (եռամսյակային և կիսամյակային) շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշման ընդունումը, ինչպես նաև շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ Ընդհանուր Ժողովին առաջարկությունների ներկայացումը, այդ թվում՝ շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակի կազմումը, որում պետք է ընդգրկվեն Բանկի այն բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են Բանկի բաժնետերերի ռեեստրում՝ Տարեկան Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ,
9. Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատումը և Ընդհանուր Ժողովին ներկայացումը,
10. Ընդհանուր Ժողովի հաստատմանը Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացումը,
11. Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին վճարման չափի սահմանումը,
12. Բանկում իրականացված աուդիտորական կամ այլ ստուգումների արդյունքում անհրաժեշտության դեպքում բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների նախաձեռնումն ու դրանց իրականացման վերահսկումը,
13. Բանկի կողմից ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը սահմանող ներքին իրավական ակտերի ընդունումը,
14. Բանկի տարածքային և ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատումը, Բանկի ինքնուրույն կառուցվածքային

ստորաբաժանումների միջև գործառույթային պարտականությունների բաշխումը,

15. Բանկի Կանոնադրության 7.1.3 կետի առաջին մասի «բ», «ժա-ժգ» ենթակետերով նախատեսված հարցերի ներկայացումն Ընդհանուր ժողովի քննարկմանը,
16. Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշման ընդունումը,
17. Բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը,
18. Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը և լուծարումը,
19. Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքների, հիմունքների, եղանակների, կանոնների, ձևերի և կարգերի սահմանումը,
20. Բանկի գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման վերաբերյալ որոշման ընդունումը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում,
21. Շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարքների կնքումը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում,
22. Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող վարկերի տրամադրման հաստատումը,
23. Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող՝ Բանկի կողմից գույքի կամ այլ ակտիվների ձեռքբերման կամ վաճառքի գործարքների, ներառյալ փոխկապակցված գործարքները, կնքման հաստատումը,
24. Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող՝ Բանկի կողմից իրականացվող ներդրումների, ներառյալ փոխկապակցված ներդրումների, հաստատումը,
25. Ընդհանուր ժողովի կողմից որոշված սահմանաչափերի ներքո Տնօրենների խորհրդի նախագահի և անդամների հիմնական/լրացուցիչ վարձատրության չափի սահմանումը, ընդ որում նշված սահմանաչափերը սահմանված չլինելու դեպքում, Տնօրենների Խորհուրդն ինքնուրույն է որոշում Տնօրենների Խորհրդի նախագահի և անդամների վարձատրության պայմանները/չափերը.
26. Տնօրենների Խորհրդի կազմից ստեղծել Տնօրենների Խորհրդին կից հանձնաժողովներ/կոմիտեներ, հաստատել դրանց գործունեությունը կանոնակարգող ակտերը, նշանակել Տնօրենների խորհրդի քարտուղար.
27. Կանոնադրությունը, Ընդհանուր ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի կանոնակարգերը, դրանց փոփոխությունները և լրացումները իր նախնական հավանությամբ Ընդհանուր ժողովի հաստատմանը ներկայացնելը,

28. Կանոնադրական կապիտալում մասնակցության/բաժնետոմսերի տրամադրման միջոցով աշխատակիցների խրախուսման ծրագրի և/կամ այդ իրավահարաբերությունները կարգավորող Ներքին իրավական ակտերի հաստատումը/փոփոխությունը,
29. ՀՀ օրենսդրությամբ, Կանոնադրությամբ, Ընդհանուր ժողովի և/կամ Տնօրենների Խորհրդի կողմից հաստատված Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ հարցերով որոշումների ընդունումը:

Վերոնշյալ բոլոր հարցերով որոշումների ընդունումը վերապահվում է Տնօրենների Խորհրդի բացառիկ իրավասությանը և չի կարող փոխանցվել Բանկի կառավարման այլ մարմինների կամ այլ անձանց: Տնօրենների Խորհրդին կից կոմիտեներին/հանձնաժողովներին տրված լիազորությունները չեն կարող որևէ կերպ նվազեցնել Տնօրենների Խորհրդի իրավասությունների ծավալն ու շրջանակը:

4.7.2.3 ***Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեներ***

Տնօրենների խորհրդի կողմից իր իրավասություններն առավել արդյունավետ և պատշաճ իրականացնելու նպատակով Տնօրենների խորհրդին կից ստեղծվել են Աուդիտի, Վարձատրության, Կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման և Ռիսկերի կոմիտեները: Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեների որոշումներն ունեն խորհրդակցական բնույթ, գործունեության հիմնական նպատակն է օժանդակել Խորհրդի աշխատանքներին և օգնել խորհրդին ընդունել հիմնավորված որոշումներ: Կոմիտեների գործունեությունը որևէ կերպ չի սահմանափակում Տնօրենների խորհրդի իրավասությունները ու պարտականությունները:

Աուդիտի կոմիտե

Կոմիտեի գործունեության հիմնական նպատակը Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության, արտաքին աուդիտի անցկացման, ռիսկերի կառավարման, ներքին հսկողության ոլորտների համակարգումն ու արդյունավետության բարձրացումն է:

Կոմիտեն ուսումնասիրում է Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները և այլ պարտադիր հրապարակման ենթակա ֆինանսական տեղեկատվություն պարունակող փաստաթղթերը՝ ներկայացնելով համապատասխան առաջարկություններ և եզրակացություններ: Կոմիտեի պարտականություններից է ուսումնասիրել.

1. հաշվապահական հաշվառման սկզբունքները և մեթոդները, այդ թվում՝ համապատասխանությունը կիրառելի հաշվապահական ստանդարտներին և այլ իրավական պահանջներին,

2. նշանակալի կամ արտասովոր գործարքները, որոնք ազդում են ֆինանսական հաշվետվությունների, այդ թվում նրանց էականության վրա,
3. բացահայտման պարզությունը և լիարժեքությունը,
4. աուդիտի արդյունքում կատարված էական ճշգրտումները,
5. փոխկապակցված անձանց հետ կնքված և առնչվող գործարքները, այդ անձանց մասով ԿԲ ներկայացվող համապատասխան հաշվետվությունները,

Տարին առնվազն մեկ անգամ Կոմիտեն անդրադառնում է հաշվապահական հաշվառման կիրառվող սկզբունքներին, այդ թվում արժեզրկման, ֆինանսական գործիքների, գույքի, ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորությունների, արտոնությունների փաթեթների, հետաձգված հարկերի և գույքի հաշվառման գծով:

Կոմիտեն ուսումնասիրում և վերահսկում է վարկերի արժեզրկմանն առնչվող գործընթացներն ու արժեզրկման հաշվապահական ձևակերպումները և համապատասխան առաջարկներ ներկայացնում Տնօրենների խորհրդին: Կոմիտեն նաև ուսումնասիրում է արժեզրկման աստիճանը՝ որպես կանոն Վարկային և ռիսկերի կառավարման կոմիտեի եզրակացությունների հիման վրա:

Կոմիտեն վերահսկում է ներքին աուդիտի, ներքին հսկողության համակարգերը և գործառույթները, այդ թվում.

1. պարբերաբար ուսումնասիրում և գնահատում է Բանկի, ներքին հսկողության համակարգերի և Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի գործունեության արդյունավետությունը և ներկայացնում առաջարկություններ Տնօրենների խորհրդին,
2. ստանում և ուսումնասիրում է Բանկի ներքին հսկողության համակարգերին վերաբերող հաշվետվությունները վերջիններիս առկայության դեպքում,
3. առաջարկներ է ներկայացնում Տնօրենների խորհրդին Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի ղեկավարի և նրա տեղակալի (առկայության դեպքում) նշանակման/աշխատանքից ազատման վերաբերյալ,
4. շարունակաբար վերահսկում է Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի ղեկավարի և նրա տեղակալի (առկայության դեպքում) անկախությունը, անկողմնակալությունը և մասնագիտական պատրաստվածությունը, ներքին աուդիտի դեպարտամենտի ռեսուրսները և հնարավորությունները,
5. ապահովում է Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի ղեկավարի տարեկան գնահատումը՝ Կոմիտեի նախագահի կողմից,
6. ստանում և ստուգում է Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի ղեկավարի կողմից ներկայացված հաշվետվությունները կատարված աշխատանքների վերաբերյալ,

դիտարկումները և եզրակացությունները՝ հասանելիություն ունենալով Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի կողմից պատրաստվող հաշվետվություններին և այլ նյութերին,

7. ստանում և ուսումնասիրում է Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի հաջորդ տարվա աշխատանքային ծրագիրը նախքան Տնօրենների խորհրդի կողմից հաստատումը,
8. ստուգում է Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի կողմից արված դիտարկումների և առաջարկների գծով իրականացված ուղղիչ գործողությունները և ստանում է հաշվետվություններ այն դիտարկումների և առաջարկների վերաբերյալ, որոնց մասով ուղղիչ գործողություններ չեն ձեռնարկվել,
9. անհրաժեշտության դեպքում նախաձեռնում է ներքին աուդիտի արդյունավետության գնահատումն արտաքին անկախ մասնագետների կողմից և սահմանում նման գնահատումների հաճախականությունը,
10. անհրաժեշտության դեպքում ներկայացնում է կարծիքներ/առաջարկություններ Ընթացիկ հսկողության բաժնի աշխատակիցների նշանակման, լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման, վարձատրության պայմանների հաստատման, գործունեության պարբերական գնահատման, խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցների կիրառման վերաբերյալ:

Կոմիտեն վերահսկում է արտաքին աուդիտի հետ կապված գործընթացը և դրա շրջանակներում.

1. Տնօրենների խորհրդին ներկայացնում է առաջարկներ Բանկի արտաքին աուդիտ իրականացնող ընկերության ընտրության, վերընտրման կամ ծառայություններից հրաժարվելու վերաբերյալ, ՀՀ օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջների պահպանմամբ առաջարկում է աուդիտ իրականացնող ընկերությունների թեկնածություններ՝ բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում հաստատելու համար,
2. ստուգում է արտաքին աուդիտ իրականացնող ընկերության անկախությունը, անկողմնակալությունը և մասնագիտական որակավորումը՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով արտաքին աուդիտորի կողմից տրամադրվող խորհրդատվական ծառայություններին, որոնք կապված չեն աուդիտի հետ,
3. Տնօրենների խորհրդին է ներկայացնում առաջարկներ արտաքին աուդիտ իրականացնող ընկերության հետ կնքվող պայմանագրի պայմանների և վարձատրության վերաբերյալ,
4. ուսումնասիրում է արտաքին աուդիտ իրականացնող ընկերության՝ պայմանագրից վաղաժամկետ հրաժարվելու դեպքերը, և առաջարկներ ներկայացնում հետագա գործողությունների վերաբերյալ,

5. ստանում և ստուգում է արտաքին աուդիտորների կողմից իրականացված դիտարկումները, եզրակացությունները, նամակ ղեկավարությանը՝ հասանելություն ունենալով արտաքին աուդիտորների կողմից պատրաստվող համապարփակ հաշվետվությանը և այլ նյութերին,
6. ապահովում է արտաքին աուդիտորների, ներքին աուդիտի դեպարտամենտի և Գործադիր մարմնի (Տնօրինության) միջև արդյունավետ համագործակցությունը և աշխատանքների համակարգումը,
7. ստանում և ուսումնասիրում է արտաքին աուդիտ իրականացնող ընկերության աուդիտի ծրագիրը:

Աուդիտի կոմիտեն հսկում և դիտարկում է Բանկում հայտնաբերվող խախտումների/թերությունների մասին իրազեկման համակարգի արդյունավետությունը: Մասնավորապես, կոմիտեն ապահովում է, որ Բանկի բոլոր աշխատակիցները և շահագրգիռ անձինք հնարավորություն ունենան ազատ արտահայտել իրենց կասկածները/համոզմունքը ֆինանսական հաշվետվություններում առկա սխալների և այլ կասկածելի գործարքների վերաբերյալ: Կոմիտեն ապահովում է, որ նման դեպքերն անմիջապես ուսումնասիրվեն և իրավիճակից բխող համապատասխան գործողություններ ձեռնարկվեն:

Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի կողմից ներկայացված հաշվետվությունների հիման վրա Կոմիտեն պարբերաբար ստուգում և վերահսկում է Բանկի համակարգերի և գործընթացների համապատասխանությունը կիրառելի նորմատիվ իրավական ակտերին, ինչպես նաև ուսումնասիրում է Բանկում փողերի լվացման դեմ պայքարի գծով վերահսկողական գործողությունների արդյունավետությունը:

Կոմիտեն վերահսկում և իր ուշադրության ներքո է պահում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից տրված բոլոր հանձնարարականների կատարման ընթացքը:

Կոմիտեն պարբերաբար և շարունակաբար գնահատում է Բանկի գործառնությունների անվտանգության հետ առնչվող ռիսկերը, այդ թվում ՏՏ օգտագործումից բխող ռիսկերը, և տարեկան մեկ անգամ վերանայում է Բանկի անվտանգության ոլորտում ընդունված քաղաքականությունը և գործունեության շարունակականությունն ապահովող գործողությունների ծրագրերը՝ համապատասխան առաջարկություններ ներկայացնելով Տնօրենների խորհրդին:

Վարձատրության կոմիտե

Վարձատրության կոմիտեի գործունեության հիմնական նպատակը Բանկի վարձատրության ոլորտին առնչվող կարգավորումների կատարելագործումն է, այդ

թվում՝ վարձատրության քաղաքականության, վարձատրության համակարգի բարելավումը, վերահսկողությունը, նույն առարկայի սկզբունքային պահանջների և չարաշահումների բացառման պայմանների արդյունավետ գործարկումը:

Կոմիտեն ուսումնասիրում և Տնօրենների խորհրդին առաջարկներ է ներկայացնում հետևյալ հարցերի վերաբերյալ.

1. Տնօրենների խորհրդի վարձատրության պայմանները, պարգևավճարները, դրանց փոփոխությունները, բոլոր վերոգրյալների չափերը և ձևերը,
2. Տնօրինության անդամների, ինչպես նաև էական ռիսկեր ստանձնած և/կամ առանցքային այլ աշխատակիցների (Տնօրենների խորհրդի կողմից նախապես հաստատված պաշտոնների ցանկով) վարձատրությունը և տարեկան պարգևավճարները,
3. պարգևավճարների/խրախուսման ֆոնդի ընդհանուր տարեկան գումարը,
4. Տնօրենների խորհրդի ուղղակի ցուցումի կամ որոշման առկայության դեպքում նաև՝ պարգևավճարների/խրախուսման ֆոնդի ընդհանուր տարեկան գումարն ըստ ուղղությունների (դեպարտամենտների կամ ստորաբաժանումների) դրանց բաշխման վերաբերյալ՝ հիմք ընդունելով համապատասխան գնահատումների և/կամ գործունեության արդյունքները: Կոմիտեն նպաստում և գործուն աջակցություն է ցուցաբերում Բանկի վարձատրության սկզբունքների և դրույթների պատշաճ ի կատար ածման գործընթացին անդամների և Բանկի ղեկավար կազմի (տնօրինության անդամներ, Քարտուղար, Ներքին աուդիտի աշխատակիցներ և Տնօրենների խորհրդի որոշմամբ Բանկի անունից էական ռիսկեր ստանձնած կամ առանցքային դեր ունեցող հնարավոր այլ աշխատակիցներ):

Կոմիտեն հետևում է, որպեսզի Բանկի վարձատրության քաղաքականությունը, վարձատրության սկզբունքներն ու սխեմաները համապատասխանեն կիրառելի օրենսդրության պահանջներին, միջազգային լավագույն փորձին և շուկայում լինեն այնքան մրցունակ, որ հնարավորություն ընձեռեն ներգրավել ոլորտի լավագույն որակավորում և գործնական հմտություններ ունեցող մասնագետներին և նրանց հետ կառուցել երկարատև աշխատանքային հարաբերություններ:

Կոմիտեն հիմնավոր առաջարկներ է ներկայացնում Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների, ինչպես նաև էական ռիսկեր ստանձնած և/կամ առանցքային դիրք զբաղեցնող աշխատակիցների վարձատրության բոլոր տարրերի վերաբերյալ՝ անհրաժեշտության դեպքում անդրադարձ կատարելով նաև կենսաթոշակների և ընդունման/արձակման բոնուսների վճարման առանձնահատկություններին:

Տարեկան առնվազն մեկ անգամ Կոմիտեն քննարկում է Բանկի վարձատրության քաղաքականության, սխեմաների և մեխանիզմների վերանայման, փոփոխման, կատարելագործման կամ հստակեցման անհրաժեշտությունը: Վարձատրության քաղաքականության բոլոր փոփոխությունները ենթակա են հաստատման Տնօրենների խորհրդի կողմից, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև հավելյալ հաստատման Բանկի Բաժնետերերի Ընդհանուր ժողովի կողմից:

Տնօրինության անդամների և/կամ Բանկի Մարդկային ռեսուրսների կառավարման բաժնի տրամադրած տվյալների հիման վրա Կոմիտեն ուսումնասիրում և վերլուծում է Բանկի ռիսկերի ընդհանուր պատկերի վրա էական ազդեցություն ունեցող և/կամ առանցքային պարտականություններ ստանձնած աշխատակիցների ցանկը՝ ամեն տարի Տնօրենների խորհրդին առաջարկներ ներկայացնելով այդ ցանկի վերանայման անհրաժեշտության վերաբերյալ: Այն աշխատակիցները, ովքեր ստանում են Բանկի Տնօրինության անդամների վարձատրությանը համարժեք կամ ավել վարձատրություն, ինքնաբերաբար կերպով ընդգրկվում են այդ ցանկում:

Կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման կոմիտե

Կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման կոմիտեի գործունեության հիմնական նպատակը Բանկի Տնօրենների խորհրդի, վերջինիս կից կոմիտեների, Տնօրինության առանձնակի ռիսկ ստանձնած ղեկավար օղակների/մարմինների համար արհեստավարժ, հմուտ, փորձառու, առաքինի կադրային բազայի ստեղծումն է, ըստ անհրաժեշտության նրանց համապատասխան պաշտոններում ներգրավման, այդ թվում՝ փոխարինելության ապահովումն ու կադրային բարելավումն է, ինչպես նաև առնչվող օրենսդրական կարգավորումներին համապատասխան՝ կորպորատիվ կառավարման ոլորտում միջազգային լավագույն փորձի ներդրումն ու կատարելագործումն է:

Կոմիտեն համակարգում է Բաժնետերերի ժողովի կողմից Տնօրենների խորհրդի նոր անդամների նշանակման և գործող անդամների իրենց պաշտոնում վերահաստատման գործընթացը: Տվյալ գործընթացի շրջանակներում Կոմիտեն առաջարկում է.

1. Տնօրենների խորհրդի (հետագա) կազմը ձևավորելու գործողությունների ծրագիր,
2. Խորհրդի անդամին ներկայացվող պահանջները և Տնօրենների խորհրդի անդամների ընտրության չափանիշները,
3. Տնօրենների խորհրդի անդամների թեկնածուներ այդ թվում՝ Տնօրենների խորհրդի անդամների փոխարինելության ապահովման համար,

Կոմիտեն թեկնածուներ է առաջարկում Տնօրենների խորհրդի, վերջինիս կից Կոմիտենների, Տնօրինության, Տնօրինության նախագահի և առանձնակի ռիսկ ստանձնած ղեկավար օղակների/մարմինների համար /ընդ որում Տնօրինության անդամի թեկնածուների առաջադրումը չի սահմանափակում Տնօրինության նախագահին, կանոնադրությամբ վերապահված իրավունքը Տնօրենների խորհրդին Տնօրինության անդամի թեկնածուներ առաջադրելու համար/: Տնօրինության կազմի վերաբերյալ առաջարկները պետք է բխեն Տնօրինության նախագահ-Գլխավոր տնօրենի հետ համատեղ պատրաստված և համաձայնեցված ծրագրից: Սույն կետում նշված պաշտոնների թեկնածուների առաջադրման մասով, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Կոմիտեն դիտարկում է.

- թեկնածուի անհրաժեշտ հմտությունները, գիտելիքը և փորձը, անկախությունը /շահագրգռվածության, փոխկապակցվածության և շահերի բախման հնարավորինս բացառումը/ կառավարման մարմինների անդամներից և այլ ղեկավարներից,
- Տնօրինության կազմի հավասարակշռությունը, այդ թվում՝ փոփոխությունների և դիվերսիֆիկացման անհրաժեշտությունը՝ միջազգային փորձի և սեռատարիքային կազմի առումով:

Ռիսկերի կոմիտե

Կոմիտեի նպատակն է աջակցել և խորհրդատվություն տրամադրել Տնօրենների խորհրդին վերջինիս կողմից հետևյալ բնագավառներում վերահսկողական գործառույթներ իրականացնելիս. (ա) Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգը և մշակույթը, վերջինիս ինտեգրումը կառավարման ընդհանուր համակարգին. (բ) Բանկի վարկային, շուկայական, գործառնական, ռազմավարական, իրացվելիության և այլ էական ռիսկերի կառավարման/գնահատման քաղաքականությունները, այլ ներքին ակտերը և դրանց կիրառումը, (գ) Բանկի ենթարկվածությունը ռիսկին/ռիսկի նկատմամբ ունեցած դիրքը, ռիսկի գործոնները, (դ) Բանկի կապիտալի համարժեքության եւ իրացվելիության ցուցանիշները:

Կոմիտեի հիմնական խնդիրն է վերահսկել և գնահատել Բանկի ռիսկերի կառավարման գործառույթը, Բանկին բնորոշ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները Բանկի գործունեության շրջանակներին և բարդությանը համապատասխան՝ ապահովելով Տնօրենների խորհրդի պարբերական և ժամանակին իրազեկումը Բանկի ռիսկերի մակարդակի և դրանց կառավարման գործընթացների վերաբերյալ:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկի գործադիր ղեկավարության ուղղակի պարտականությունն է, Կոմիտեի գործառույթն է՝ վերահսկել և վերանայել ռիսկերը և ռիսկերի կառավարման համակարգը:

4.7.2.4 **Խորհրդի նախագահը**

Տնօրենների Խորհրդի նախագահն ընտրվում է Տնօրենների Խորհրդի անդամների կողմից, Տնօրենների Խորհրդի անդամների կազմից՝ Տնօրենների Խորհրդի անդամների ընդհանուր քանակի ձայների մեծամասնությամբ:

Տնօրենների Խորհրդի նախագահը՝

1. Կազմակերպում է Տնօրենների Խորհրդի աշխատանքները,
2. Գումարում է Տնօրենների Խորհրդի նիստերը և նախագահում դրանք,
3. Կազմակերպում է Տնօրենների Խորհրդի նիստերի արձանագրությունների վարումը,
4. Նախագահում է Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովում,
5. Կազմակերպում է Տնօրենների Խորհրդին կից կոմիտեների/հանձնաժողովների աշխատանքը,
6. Իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ, Ընդհանուր ժողովի և/կամ Տնօրենների Խորհրդի կողմից հաստատված Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ լիազորություններ:

Տնօրենների Խորհրդի նախագահի բացակայության դեպքում նրա պարտականությունները Տնօրենների Խորհրդի որոշմամբ կատարում է Տնօրենների Խորհրդի անդամներից մեկը: Տնօրենների Խորհրդի նախագահին վերապահված նիստերի իրականացման, կազմակերպման և անցկացման գործառույթները կարող են իրականացվել Տնօրենների Խորհրդի նախագահի հանձնարարությամբ՝ Տնօրենների Խորհրդի քարտուղարի կողմից:

Տնօրենների Խորհուրդն իր իրավասություններն առավել արդյունավետ և պատշաճ իրականացնելու նպատակով, կարող է՝

- Տնօրենների Խորհրդի կազմում ընդգրկել Տնօրենների Խորհրդի անկախ անդամներ,
- Տնօրենների Խորհրդի անդամների կազմում առանձնացնել Բանկի կառավարման գործընթացում մշտական հսկողություն իրականացնող անդամ/ներ/ /Տնօրենների Խորհրդի Լիազոր անդամ/, որի կարգավիճակը և գործունեության պայմանները սահմանվում են Տնօրենների Խորհրդի որոշմամբ և նրա հետ կնքված պայմանագրով, ընդ որում նշված անդամի համար կիրառելի է Բանկի ղեկավարների/աշխատակիցների համար սահմանված արտոնությունները և երաշխիքները:

4.7.2.5 ***Տնօրինությունը***

Տնօրինությունն իրականացնում է իր գործունեությունը նիստերի միջոցով, որոնք ենթակա են հրավիրման ամիսն առնվազն մեկ անգամ: Տնօրինությունը գործում է ՀՀ օրենքների, Կանոնադրության, ինչպես նաև Տնօրենների Խորհրդի կողմից հաստատված Բանկի ներքին իրավական ակտերի հիման վրա, որոնք առավել մանրամասն սահմանում են Տնօրինության նիստերի հրավիրման ու անցկացման, որոշումների ընդունման կարգը: Բանկի Տնօրինության իրավասության մեջ է մտնում՝

1. Տնօրենների Խորհրդի հաստատմանը ներկայացվող Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի նախնական քննարկումն ու նախնական/պայմանական հաստատումը,
2. Բաժնետերերի ժողովի և/կամ Տնօրենների Խորհրդի հաստատմանն ենթակա Բանկի ներքին իրավական ակտերին նախնական հավանություն տալը, բացառությամբ Կանոնադրության, Բաժնետերերի ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի, կից կոմիտեների ու հանձնաժողովների, Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման գործունեությունը կանոնակարգող փաստաթղթերի,
3. Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների դիմաց միջնորդավճարների և սակագների սահմանումը,
4. Ընդհանուր ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի կողմից ընդունված որոշումների ճիշտ և ժամանակին իրականացման ապահովումը,
5. Բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարման իրականացումը,
6. Բանկի ընթացիկ, ամենօրյա գործունեությունը կանոնակարգող, օպերատիվ ղեկավարում պահանջող ու նկարագրողական բնույթ կրող ակտերի հաստատումը,
7. Բանկի հրապարակային պայմանագրերի օրինակելի ձևերի հաստատումը,
8. Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող կամ Տնօրինության իրավասությանը վերապահված վարկավորման պայմանների շեղումով բանկային գործիքների տրամադրման հաստատումը,
9. Բանկի կողմից ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող գույքի կամ այլ ակտիվների ձեռքբերման կամ վաճառքի գործարքների, ներառյալ՝ փոխկապակցված գործարքների կնքման հաստատումը,
10. Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող՝ Բանկի կողմից իրականացվող ներդրումների, ներառյալ փոխկապակցված ներդրումների, հաստատումը,
11. Բանկի կողմից մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծման հարցի քննարկումն ու նախնական հավանություն տալը,

12. Բանկի ներքին և արտաքին աուդիտորների կամ այլ մարմինների կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքների քննարկում և բացահայտված թերությունների մասով Տնօրենների Խորհրդի կողմից սահմանված միջոցառումների իրականացում,
13. Տնօրենների Խորհրդի հաստատած Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի շրջանակներում Բանկի աշխատատեղերի հաստատումը,
14. Բանկի ընթացիկ գործունեության հետ կապված այլ Գլխավոր տնօրենի իրավասությանը չվերապահված այլ հարցերի լուծումը,
15. Բանկի ներկայացուցչությունների և մասնաճյուղերի ղեկավարների նշանակումը,
16. Իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ իրավասություններ:

4.7.2.6 **Գլխավոր տնօրենը**

Բանկի Գլխավոր տնօրենը՝

1. Տնօրինում է Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, գործարքներ է կնքում Բանկի անունից, այդ թվում՝ տրամադրում է բանկային երաշխիքներ.
2. Ներկայացնում է Բանկն այլ անձանց հետ հարաբերություններում ՀՀ տարածքում և արտերկրում.
3. Գործում է առանց լիազորագրի և տալիս է լիազորագրեր.
4. Սահմանված կարգով կնքում է աշխատանքային և այլ պայմանագրեր.
5. Տնօրենների Խորհրդի հաստատման է ներկայացնում Տնօրինության կողմից հավանություն ստացած ներքին իրավական ակտերը.
6. Իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, սահմանում է աշխատակիցների պարտականությունները, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ, և վերահսկում է դրանց կատարումը.
7. Սահմանված կարգով աշխատանքի է ընդունում և ազատում Բանկի աշխատակիցներին, բացառությամբ Ընդհանուր Ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի կողմից նշանակվող անձանցից.
8. Բանկի աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ.
9. Կազմում, ստորագրում և պետական լիազորված մարմին է ներկայացնում ՀՀ օրենսդրությամբ և նորմատիվ իրավական այլ ակտերով սահմանված հաշվետվություններ, այդ թվում՝ ֆինանսական հաշվետվություններ.
10. Ստորագրում է Տնօրինության նիստերի արձանագրություններն ու որոշումները.

11. Բացում է բանկային հաշիվներ.
12. Կազմակերպում է Ընդհանուր Ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի և Տնօրինության կողմից ընդունված որոշումների կատարումը, հաշվետու է Ընդհանուր Ժողովին, Տնօրենների Խորհրդին, Տնօրինությանը և իրավունք չունի Ընդհանուր Ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի անդամների համար պարտադիր որոշումներ կայացնելու.
13. Իրականացնում է օրենքով կամ Կանոնադրությամբ Ընդհանուր Ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի, ներքին վերահսկողության ծառայության իրավասությանը չվերապահված իրավազորությունները.
14. Իր բացակայության կամ պաշտոնեական պարտականությունների կատարման անհնարինության դեպքում, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ապահովում է Տնօրինության անդամներից մեկին Գլխավոր տնօրեն-Տնօրինության նախագահի ժամանակավոր պաշտոնակատար նշանակելու հարցը.
15. Մինչև լուծարման հանձնաժողովի ձևավորումն իրականացնում է լուծարման հանձնաժողովի լիազորությունները.
16. Իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ իրավասություններ:

Գլխավոր տնօրենը Տնօրենների Խորհրդին պարբերաբար, բայց ոչ պակաս, քան եռամսյակը մեկ անգամ, ներկայացնում Տնօրինության և իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություններ՝ Տնօրենների Խորհրդի կողմից սահմանված կարգով: Նշված կարգով պետք է սահմանվեն առնվազն հաշվետվությունների ներկայացման պարբերականությունը, վերջիններիս ներկայացման կարգը և դրանցում ներառման ենթակա տեղեկությունների ցանկը:

4.7.3 Թողարկողի կառավարման մարմինների անդամները

4.7.3.1 Բանկի խորհրդի անդամները

Բանկի Տնօրենների Խորհուրդը բաղկացած է յոթ անդամներից՝ նախագահ, հինգ անկախ անդամ և մեկ անդամ, որոնց կազմը, անդամների թիվը և որակավորումը, ինչպես նաև փոխլրացնող փորձառությունն ու հմտություններն անմիջականորեն անդրադառնում են Խորհրդի արդյունավետության վրա:

Անուն ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոն	Փորձառությունը	Թողարկողից դուրս գործունեության ոլորտ
Անդրեյ Մկրտչյան	Խորհրդի նախագահ	Մոտ 30 տարի	չկա
Ռիչարդ Օգոտն	Խորհրդի անկախ անդամ	Ավելի քան 30 տարի	Ռուսաստանի «Անկախ տնօրենների ասոցիացիայի» Դիտորդ Խորհրդի անդամ

Անուն ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոն	Փորձառությունը	Թողարկողից դուրս գործունեության ոլորտ
Տիգրան Դավթյան	Խորհրդի անկախ անդամ	Մոտ 30 տարի	Եվրասիական համագործակցության ֆինանսաբանկային ասոցիացիայի համակարգող խորհրդի անդամ
Ռոբերտ Ֆոն Ռեկովսկի	Խորհրդի անդամ	Մոտ 30 տարի	Ներդրումային ֆոնդերի կառավարում
Արշիլ Գաչեչիլաձե	Խորհրդի անդամ	Ավելի քան 20 տարի	«Լայոն Ֆայնենս Գրուպ ՓԲԼՍ» (Lion Finance Group PLC) ընկերության գործադիր տնօրեն և «Բենք օֆ Ջորջիա» ընկերության գլխավոր տնօրեն:
Թամազ Գեորգաձե	Խորհրդի անկախ անդամ	Ավելի քան 30 տարի	«Բենք օֆ Ջորջիա» (Bank of Georgia) ընկերության ոչ-գործադիր տնօրեն, ինչպես նաև «Լայոն Ֆայնենս Գրուպ ՓԲԼՍ» (Lion Finance Group PLC) ընկերության անկախ ոչ-գործադիր տնօրեն:
Սուլիսան Գվալիա	Խորհրդի անդամ	Ավելի քան 20 տարի	«Բենք օֆ Ջորջիա» ընկերության գլխավոր տնօրենի տեղակալ, ֆինանսական տնօրեն և «Լայոն Ֆայնենս Գրուպ ՓԲԼՍ» (Lion Finance Group PLC) ընկերության ֆինանսական տնօրեն:

4.7.3.2 Բանկի Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեների անդամները

ԿՈՄԻՏԵՆԵՐ	Առաջնորդի կոմիտե	Վարձատրության կոմիտե	Կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման կոմիտե	Ռիսկերի կոմիտե
Կազմը	Թամազ Գեորգաձե, Սուլիսան Գվալիա, Ռիչարդ Օգոն	Ռոբերտ Ֆոն Ռեկովսկի, Արշիլ Գաչեչիլաձե, Տիգրան Դավթյան	Ռոբերտ Ֆոն Ռեկովսկի, Արշիլ Գաչեչիլաձե, Տիգրան Դավթյան	Ռիչարդ Օգոն, Թամազ Գեորգաձե, Սուլիսան Գվալիա,

4.7.3.3 Բանկի Տնօրինության անդամները

Բանկի Տնօրինությունը կազմված է 7 անդամներից՝

Անուն, ազգանուն	Բնակության վայրը	Զբաղեցրած պաշտոնը
Արտակ Հանեսյան	ք. Երևան	Տնօրինության նախագահ - Գլխավոր տնօրեն
Գոհար Խաչատրյան	ք. Երևան	Տնօրինության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ
Անդրանիկ Բարսեղյան	ք. Երևան	Տնօրինության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն

Անուն, ազգանուն	Բնակության վայրը	Զբաղեցրած պաշտոնը
Գագիկ Սահակյան	ք. Երևան	Տնօրինության անդամ, Կորպորատիվ և ներդրումային բանկինգի գծով տնօրեն
Հովհաննես Թորոյան	ք. Երևան	Տնօրինության անդամ, Ֆինանսական գծով տնօրեն
Արման Բարսեղյան	ք. Երևան	Տնօրինության անդամ, Մանրածախ բանկինգի տնօրեն
Արմինե Ղազարյան	ք. Երևան	Տնօրինության անդամ, Տաղանդների կառավարման և ծառայությունների գծով տնօրեն

Տնօրինության անդամներն իրենց իրավասություններն իրականացնում են Տնօրինության նիստերի միջոցով, Տնօրինության լիազորությունների շրջանակներում, նիստերին մասնակցելու և քվեարկությամբ որոշումներ ընդունելու միջոցով:

4.7.4 Թողարկողի մասնաճյուղերի կառավարիչները

Սույն Ազդագրի պատրաստման պահին Բանկի ոչ մի մասնաճյուղ չէր կենտրոնացրել Բանկի ակտիվների 10 և ավելի տոկոսը:

4.7.5 Շահերի բախումը

Թողարկողի և Թողարկողի կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև շահերի բախումը բացակայում է:

4.8 Հսկող անձինք

Բանկը գտնվում է Lion Finance Group PLC ընկերության հսկողության տակ: Lion Finance Group PLC -ն ցուցակված է Լոնդոնի ֆոնդային բորսայի հիմնական շուկայի Պրեմիում հարթակում և Ազդագրի լրացումը գրանցման ներկայացնելու օրվա դրությամբ ներկայացնելու օրվա դրությամբ ներառված է FTSE-250 ինդեքսի ցանկում:

4.9 Ակտիվներ և պարտավորություններ, ֆինանսական վիճակ

4.9.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2024, 2023 և 2022 թվականների աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված հաշվետվությունները ներկայացված են սույն Ազդագրի [Հավելված 6-ում](#):

Ցանկացողները տվյալ հաշվետվությունները կարող են բեռնել նաև Բանկի ինտերնետային կայքից հետևյալ հասցեով՝ <https://ameriabank.am/reports>:

4.9.2 Միջանկյալ ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները ներակայացված են Բանկի ինտերնետային կայքում հետևյալ հասցեով՝ <https://ameriabank.am/reports>:

4.9.3 Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություններ

Թողարկողի ֆինանսական վիճակի վրա ազդող էական փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել:

4.9.4 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթներ

Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող 12 ամիսների ընթացքում Բանկը ներգրավված չի եղել դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական իրավական վարույթների մեջ, որոնք կարող են էական ազդել Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա և/կամ կարող են ունենալ կամ վերջերս ունեցել են էական ազդեցություն:

4.10 Մասնագիտական կարծիքներ

Բացի ֆինանսական աուդիտի ենթարկված և Ազդագրում ներկայացված Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններից, Ազդագրի որևէ մասում չի օգտագործվել հաշվապահի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ ցանկացած այլ փորձագետի մասնագիտական կարծիք:

4.11 Այլ տեղեկատվություն

Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես հասանելի են հանրությանը էլեկտրոնային տարբերակով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Բանկի պաշտոնական կայքում՝ www.ameriabank.am հասցեով:

ՆԵՐԴՐՈՂԸ, ԾԱՆՈԹԱՆԱԼՈՎ ՍՈՒՅՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻՆ, ՊԵՏՔ Է ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԳՆԱՀԱՏԻ ՏՎՅԱԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՍԵՓԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՌԻՍԿԸ՝ ՄԻՆՉԵՎ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

ՄԱՍ 5 ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /իրավաբանական անձ/

«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՁԵՌՔԵՐԵՐՄԱՆ ՀԱՅՏ- ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

Մասնաճյուղ, գրասենյակ*

Հաճախորդի (այսուհետ՝ Ներդրող) համարը*

*Լրացվում է Բանկի կողմից

Իրավաբանական անձի
անվանում

Գրանցման համար

Գրանցման ամսաթիվ

Գտնվելու վայր

ՀՎՀՀ

Ռեզիդենտություն

ՆԵՐԴՐՈՂԻ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Բանկային հաշվի համար

Բանկի անվանում

Արժեթղթերի հաշվի համար

Արժեթղթերի հաշիվը

հաշվառող անձի անուն

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԻ ՏՎՅԱԼՆԵՐ²

Ձեռք բերվող պարտավորումների ԱՄՏԾ*

Պարտավորումների ձեռքբերման ամսաթիվ

*Լրացվում է Բանկի կողմից

Ձեռք բերվող պարտավորումների գումարը, քանակը և արժույթը

Պարտավորումների քանակ (թվերով)

Միավորի ձեռքբերման գին (թվերով)

² Պարտավորումների ձեռքբերման համար համապատասխան դրամական միջոցները ներդրողների կողմից պետք է մուտքագրվեն 15700 _____ հաշվին մինչև պարտավորումների ձեռքբերման օրվա ավարտը:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումար (թվերով)

☐ ՀՀ դրամ
☐ ԱՄՆ
դոլար
☐ Եվրո

☐ Հանձնարարում եմ Բանկին պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարվելիք գումարը ելքագրել իմ 15700_____ հաշվից:

☐ Հանձնարարում եմ Բանկին պարտատոմսերի մարման գումարը փոխանցել իմ 15700_____ հաշվին:

☐ Հանձնարարում եմ Բանկին պարտատոմսերից ստացված արժեկտրոնային եկամուտները փոխանցել իմ 15700_____ հաշվին:

ՀԱՅՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սույնով հաստատում եմ, որ.

- ծանոթացել եմ սույն հայտ-հանձնարարականի անբաժանելի մասը կազմող Ծրագրային Ազդագրին և պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմաններին³, ընդունում եմ և համաձայն եմ դրանցում նշված պայմաններին, ինչպես նաև ստանձնում եմ այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:
- իմ կողմից Բանկին փոխանցվող ֆինանսական միջոցները ստացված են օրինական ճանապարհով և որևէ կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:
- սույն հայտ-հանձնարարականը հանդիսանում է պարտատոմսերի ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ իմ և Բանկի միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր:

Անուն, ազգանուն

Ստորագրություն

Ամսաթիվ

³ Պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկը ներկայացված է «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ պաշտոնական կայքում հետևյալ հղմամբ՝ <https://ameriabank.am/investment/services/new-issues-and-placements>

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև
/Ֆիզիկական անձ/

**«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՁԵՌՔԵՐԵՐՄԱՆ ՀԱՅՏ-
ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ (ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ)
ՀԱՄԱՐ**

Մասնաճյուղ, գրասենյակ*

Հաճախորդի (այսուհետ՝ Ներդրող) համարը*

*Լրացվում է Բանկի կողմից

Ազգանուն, անուն,
հայրանուն

Անձը հաստատող
փաստաթղթի համար

Ում կողմից է տրված

Տրման ամսաթիվ

Վավերական է մինչև

Ռեզիդենտություն

Հանրային ծառայությունների
համարանիշ

Գրանցման վայրի հասցե

ՆԵՐԴՐՈՂԻ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Բանկային հաշվի համար

Բանկի անվանում

Արժեթղթերի հաշվի համար

Արժեթղթերի հաշիվը
հաշվառող անձի անուն

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԻ ՏՎՅԱԼՆԵՐ⁴

Ձեռք բերվող պարտավորումների ԱՄՏԾ*

Պարտավորումների ձեռքբերման ամսաթիվ

*Լրացվում է Բանկի կողմից

Ձեռք բերվող պարտավորումների գումարը, քանակը և արժույթը

Պարտավորումների քանակ (թվերով)

Միավորի ձեռքբերման գին (թվերով)

⁴ Պարտավորումների ձեռքբերման համար համապատասխան դրամական միջոցները ներդրողների կողմից պետք է մուծագրվեն 15700 _____ հաշվին մինչև պարտավորումների ձեռքբերման օրվա ավարտը:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումար (թվերով)

☐ ՀՀ դրամ
☐ ԱՄՆ
դոլար
☐ Եվրո

☐ Հանձնարարում եմ Բանկին պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարվելիք գումարը ելքագրել իմ 15700_____ հաշվից:

☐ Հանձնարարում եմ Բանկին պարտատոմսերի մարման գումարը փոխանցել իմ 15700_____ հաշվին:

☐ Հանձնարարում եմ Բանկին պարտատոմսերից ստացված արժեկտրոնային եկամուտները փոխանցել իմ 15700_____ հաշվին:

ՀԱՅՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սույնով հաստատում եմ, որ.

- ծանոթացել եմ սույն հայտ-հանձնարարականի անբաժանելի մասը կազմող Ծրագրային Ազդագրին և պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմաններին⁵, ընդունում եմ և համաձայն եմ դրանցում նշված պայմաններին, ինչպես նաև ստանձնում եմ այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:
- ծանոթացել եմ պարտատոմսերում կատարվող ներդրումների հատուցման երաշխավորման պայմաններին և կարգին:
- իմ կողմից Բանկին փոխանցվող ֆինանսական միջոցները ստացված են օրինական ճանապարհով և որևէ կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:
- սույն հայտ-հանձնարարականը հանդիսանում է պարտատոմսերի ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ իմ և Բանկի միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր:

Անուն, ազգանուն

Ստորագրություն

Ամսաթիվ

⁵ Պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկը ներկայացված է «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ պաշտոնական կայքում հետևյալ հղմամբ՝ <https://ameriabank.am/investment/services/new-issues-and-placements>

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) = (Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն) x 100

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) = (Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն) x 100

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Գործառնական եկամուտ

Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU) = Գործառնական եկամուտ / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM) = Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) = Զուտ տոկոսային եկամուտ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն = Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր = Տոկոսային ծախսեր / Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը

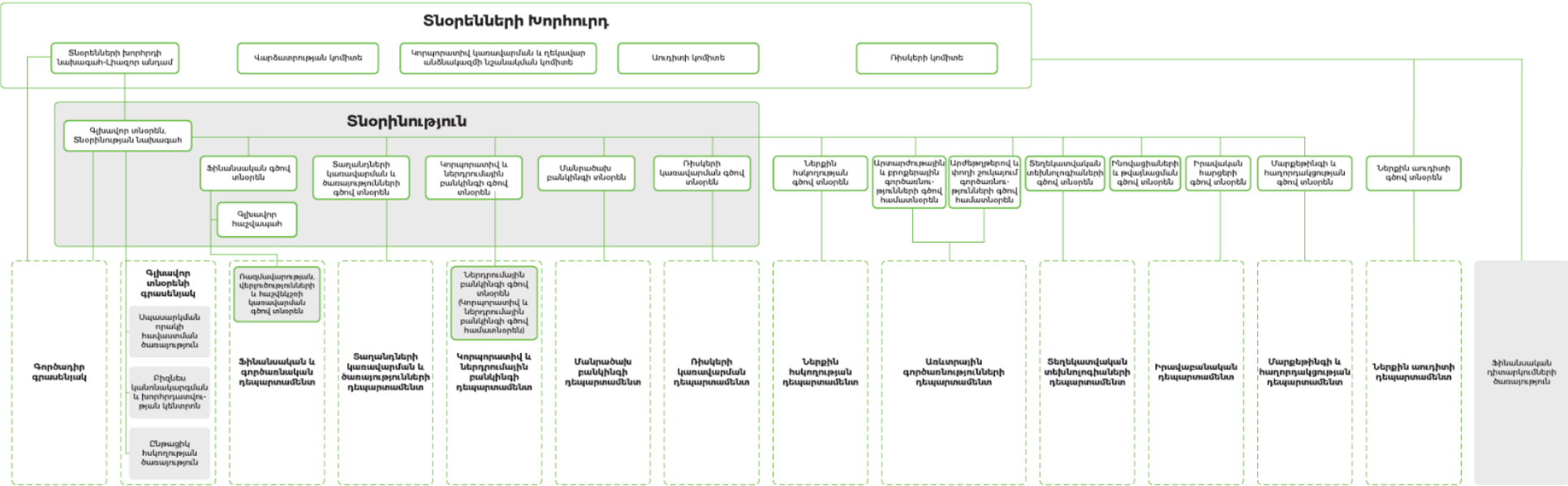
Սպրեդ = (Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն) - (Տոկոսային ծախսեր/Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր)

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը

Խմբագրություն 22

Հաստատվել է՝
Տնօրենների խորհրդի 10.06.2024թ.-ի թիվ 05/24/06 որոշմամբ
Տնօրենների խորհրդի նախագահ՝
Անդրեյ Սկրտչյան

Ուժի մեջ է՝ 23.07.2024թ.-ից

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման պայմաններ

..... 20..թ.

Ամերիաբանկ ՓԲԸ

անվանական, ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի պարտատոմս

Թողարկողի և թողարկվող արժեթղթերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է համատեղ դիտարկել ծրագրային ազդագիրը (գրանցված է ----- 20-
-թ.), դրա լրացումները և սույն թողարկման վերջնական պայմանները:
Ծրագրային ազդագիրը, դրա լրացումները գտնվում են ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ
ՓԲԸ-ում 2 Վ. Սարգսյան փողոց, 0010, Երևան, ՀՀ հասցեում:

Ընդհանուր տեղեկություններ (Այն տեղեկությունները, որոնք կիրառելի չեն, նշվում է «ոչ կիրառելի»: Եթե միևնույն սերիայի ներքո տարբեր հիմնական պայմաններով (թողարկման արժույթ, առաջարկի գին, անվանական արժեք և այլն) արժեթղթեր են թողարկվում, ապա յուրաքանչյուր պայմանին բավարարող արժեթղթերի խմբի համար տարբերվող պայմանները ներկայացվում են տարանջատված:)		
1.	Թողարկողը (թողարկողի անվանումը)	“ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ” ՓԲԸ
2.	Երաշխավորողը	Թողարկողը չի նախատեսում ներգրավել երաշխավոր:
3.	Սերիան (տվյալ ծրագրային ազդագրի հիման վրա իրականացվող հերթական թողարկման համարը և տարեթիվը)	
4.	Տվյալ սերիայի թողարկման ընդհանուր ծավալը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
5.	Արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (ստորադասությունը), ներառյալ՝ տվյալ սերիայի ներքո յուրաքանչյուր թողարկման ծավալը՝ ըստ ստորադասության	Ամենայն մանրամասնությամբ ներկայացված է Ծրագրային Ազդագրի 3.3.6 մասում
6.	Թողարկման արժույթը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից

		առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
7.	Առաջարկի գինը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
8.	Անվանական արժեքը	100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ/ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար/ 100 (մեկ հարյուր) եվրո
9.	Քանակը	համապատասխան Թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի, այսինքն Թողարկման ծավալի հարաբերությունը անվանական արժեքին
10.	Առաջարկի իրականացման սկիզբը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
11.	Առաջարկի իրականացման ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
12.	Արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր	
13.	Թողարկման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշում ընդունած իրավասու մարմինը և որոշման ամսաթիվը (լրացվում է այն դեպքում, եթե տվյալ հրապարակային առաջարկի համար առանձին որոշում է ընդունվել, հակառակ դեպքում նշվում է «ոչ կիրառելի»)	Ամերիաբանկի Տնօրենների Խորհրդի 202-թ --- թիվ ---- որոշում «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ Տնօրինության 202-թ. ----ի թիվ ----- որոշում
Արժեկտրոնի վերաբերյալ տեղեկություններ		
14.	Արժեկտրոնի հաշվարկման առաջին օրը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից

		առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
15.	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը, եթե արժեկտրոնի տոկոսադրույքը լողացող է, ապա ներկայացնել տեղեկատվություն, թե ինչ ցուցանիշից (դրա փոփոխությունից) է կախված տոկոսադրույքի մեծությունը, և որտեղ կարելի է ստանալ այդ ցուցանիշի/դրա փոփոխության մասին տեղեկատվություն	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
16.	Արժեկտրոնի վճարման հստակ օրերը (օր, ամիս, տարի)	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
17.	Արժեկտրոնի օրերի հաշվարկման կարգը (օրինակ 30/360, Act/Act, Act/360 և այլն)	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
18.	Լողացող արժեկտրոնի հաշվարկն իրականացնողը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
19.	Արժեկտրոնի հաշվարկման այլ էական պայմաններ	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
20.	Զրոյական արժեկտրոնով (զեղչատոկոսային) արժեթղթերի վերաբերյալ դրույթ (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	
Մայր գումարի մարման վերաբերյալ տեղեկություններ		
21.	Մարման ժամկետը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից

		առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
22.	Մարման արժեքը, եթե հնարավոր չէ, ապա նշվում է հաշվարկման մեթոդաբանությունը	100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ/ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար/ 100 (մեկ հարյուր) եվրո
23.	Մարման արժեքի փոփոխությունը (լրացվում է այն բոլոր պայմանները, որոնց դեպքում հնարավոր է մարման արժեքի փոփոխություն)	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
24.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն թողարկողի նախաձեռնությամբ/քոլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Ժամկետ(ներ)ը	
	Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում),	
	Մասնակի մարման հնարավորության դեպքում՝ նվազագույն և առավելագույն մարման արժեքը	
	Այլ տեղեկություններ	
25.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն ներդրողի նախաձեռնությամբ/փուլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Ժամկետ(ներ)ը	
	Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում),	
	Այլ տեղեկություններ (տեղեկացման ժամանակաշրջանը)	
Տեղաբաշխման վերաբերյալ տեղեկություններ		
26.	Տեղաբաշխողի անվանումը, գտնվելու վայրը	ԱՄԵՐԻԿԱՔԱՆԿ ՓԲԸ 2 Վ. Սարգսյան փողոց, 0010, Երևան, ՀՀ

27.	Տեղաբաշխման այլ պայմաններ (որոնք ներառված չեն ազդագրում)	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Այլ տեղեկություններ		
28.	Տվյալ դասի արժեթղթերի կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության առկայություն (նշվում է համապատասխան կարգավորվող շուկաների անվանումները, թույլտվության ամսաթիվը)	Արժեթղթերը դեռ չեն թույլատրված կարգավորվող շուկայում առևտրի
29.	Եթե առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, ապա նշվում է տեղեկություններ այդ մասին (շուկայի անվանումը, նաև դրույթ, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել, առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում))	Թողարկողը պարտադիր դիմելու է պարտատոմսերը Հայաստանի ֆոնդային բորսայում ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման և/կամ առևտրին թույլատրելու դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում:
30.	Արժեթղթի վարկանիշը	Արժեթղթերը վարկանշված չեն
31.	Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

Թողարկողը պատասխանատու է սույն «Թողարկման վերջնական պայմաններում» ներառված տեղեկությունների համար: Թողարկողը հավաստիացնում է, որ սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները համապատասխանում են այն տեղեկություններին (ներկայացված ընդհանուր մեթոդաբանությանը), որոնք ներառված են ծրագրային ազդագրում, դրա լրացումներում, ինչպես նաև ճշգրիտ են (այնքանով, որքանով հայտնի են), և որևէ փաստ բաց չի թողնվել կամ խեղաթյուրվել:

Արտակ Հանեսյան	<i>Տնօրինության նախագահ, Գլխավոր տնօրեն</i>		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Հովհաննես Թորոյան	<i>Տնօրինության անդամ, ֆինանսական գծով տնօրեն</i>		

(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Գագիկ Սահակյան	<i>Տնօրինության անդամ, Կորպորատիվ և ներդրումային բանկինգի գծով տնօրեն</i>		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Անդրանիկ Բարսեղյան	<i>Տնօրինության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն</i>		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Արմինե Ղազարյան	<i>Տնօրինության անդամ, Տաղանդների կառավարման և ծառայությունների գծով տնօրեն</i>		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Արման Բարսեղյան	<i>Տնօրինության անդամ, Մանրաձախ բանկինգի տնօրեն</i>		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Գոհար Խաչատրյան	<i>Տնօրինության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ</i>		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

Ստորագրությունները հավաստում են՝

Արտակ Հանեսյան	Գլխավոր տնօրեն		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

Կ.Տ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6: Ֆինանսական հաշվետվություններ

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

**2024թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն.....	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն.....	8
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	9
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	11
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	13

«Բեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ. Սարգսյան փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Կայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ի Տնօրենների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ի («Բանկ») և վերջինիս դուստր ընկերությունների («Խումբ») համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Խմբի համախմբված ֆինանսական վիճակը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքները և համախմբված դրամական հոսքերը՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՍՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՖՀՍՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտի իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներին կից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների Եթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Եթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի Եթիկայի պահանջների, և կատարել ենք Եթիկայի պահանջման մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք ըստ մեր մասնագիտական դատողության, առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Մենք անդրադարձել ենք այդ հարցերին համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն և համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք տրամադրում առանձին կարծիք այս հարցերի վերաբերյալ:

Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ

Տեղեկատվությունը ներկայացված է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություն 19-ում:

Աուդիտի առանցքային հարց	Աուդիտի առանցքային հարցի հետ կապված իրականացված աուդիտորական ընթացակարգեր
Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները կազմում են ընդհանուր ակտիվների 70%-ը և ներառում են ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը, որը գնահատվում է կանոնավոր հիմունքով և զգայուն է կիրառվող ենթադրությունների նկատմամբ, որոնք ներկայացված են ստորև: Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման մոդելը ղեկավարությունից պահանջում է կատարել մասնագիտական դատողություններ և ենթադրություններ հետևյալ առանցքային հարցերի հետ կապված. - պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի և պարտագանցման ռեպքերի ժամանակին բացահայտում հաճախորդներին տրված վարկերի հետ կապված (բաշխում 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի միջև՝ ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ 9) համաձայն), - պարտագանցման հավանականության և պարտագանցման ռեպքում առաջացող կորստի գնահատում, - ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու նպատակով կատարված ճշգրտման գնահատում, - ակնկալվող դրամական հոսքերի, այդ թվում՝ գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսում 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար: Հաճախորդներին տրված վարկերի մեծ ծավալի և ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարների գնահատման բարդության և սուբյեկտիվության պատճառով, այս հարցը դիտարկվում է որպես աուդիտի առանցքային հարց:	Մենք վերլուծել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատմանը վերաբերող Բանկի մեթոդաբանության և քաղաքականության առանցքային դրույթները ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ համապատասխանության տեսանկյունից՝ գործընթացում ներգրավելով պարտքային ռիսկերի մեր ներքին մասնագետներին: Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման հետ կապված ղեկավարության կողմից կատարված մասնագիտական դատողությունների և ենթադրությունների տեղին լինելը վերլուծելու համար իրականացրել ենք հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը. - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք վարկերի փուլերի միջև բաշխումը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը: - Ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք ժամկետանց օրերի հաշվարկը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը, որն օգտագործվում է որպես հիմք վարկերը փուլերի միջև բաշխելու համար: - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընտրանքի համար ստուգել ենք, արդյոք փուլերը ճիշտ են որոշված Բանկի կողմից՝ վերլուծելով ֆինանսական և ոչ ֆինանսական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև Բանկի կողմից կատարված ենթադրությունները և մասնագիտական դատողությունները: 1-ին և 2-րդ փուլերին բաշխված՝ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են խմբային հիմունքով, գնահատել ենք համապատասխան մոդելների տեղին լինելը և համադրել ենք մոդելի ելակետային տվյալներն առաջնային աղբյուրների տվյալների հետ՝ ընտրանքային կարգով:

	- իրավաբանական անձանց տրված 1-ին և 2-րդ փուլերի վարկերի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք պարտքային ռիսկի ներքին վարկանիշային մոդելի տեղին լինելը և համադրել ենք մոդելի ելակետային տվյալներն առաջնային աղբյուրների տվյալների հետ՝ ընտրանքային կարգով: Գնահատել ենք պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի հաշվարկում օգտագործված ելակետային տվյալները՝ համեմատելով գրավի արժեքներն արտաքին գնահատողների հաշվետվությունների տվյալների հետ և ստուգելով կիրառված գեղչերի ճշտությունը և տեղին լինելը: - իրավաբանական անձանց տրված 3-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կատարված ենթադրությունները, ներառյալ գրավի իրացումից ակնկալվող մուտքերը և իրացման ակնկալվող պայմանները՝ հիմք ընդունելով մեր պատկերացումները և շուկայում հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը: Մենք հատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հաճախորդներին տրված այն վարկերին, որոնք ըստ հավանականության կարող են առավել նշանակալի ազդեցություն ունենալ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: - ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար ընտրանքային կարգով ստուգել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մոդելներում օգտագործված ելակետային տվյալների ամբողջականությունը և ճշգրտությունը՝ համեմատելով հիմքում ընկած գրանցումների և փաստաթղթերի հետ: - ֆիզիկական անձանց տրված 3-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք՝ շուկայում հասանելի տեղեկատվության հետ համեմատության միջոցով, ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կատարված ենթադրությունները, ներառյալ գրավի իրացումից ակնկալվող մուտքերը և իրացման ակնկալվող պայմանները:
--	---

	- գնահատել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի Բանկի մեթոդաբանության կանխատեսման կարողությունը՝ համեմատելով 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կատարված գնահատումները 2024թ. փաստացի արդյունքների հետ: - գնահատել ենք ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու նպատակով կատարված ճշգրտման համար կիրառված մակրոտնտեսական կանխատեսումների ճշգրտությունը և տեղին լինելը՝ կրկին իրականացնելով ռեգրեսիոն վերլուծություն և համեմատելով մակրոտնտեսական տվյալները իրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվության հետ: - գնահատել ենք նաև, արդյոք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներն ըստ պատշաճի արտացոլում են Բանկի ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին:
--	---

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը կտրամադրվի մեզ այս աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկատվությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ընթերցել վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն դառնա հասանելի, և այդ տեղեկատվությունն ընթերցելիս դիտարկել, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվության միջև կամ այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է իմքի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի իսումբը լուծարելու կամ իմքի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձից պատասխանատու են իմքի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, գերծ են Էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի Էական խեղաթյուրումը, երբ առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են Էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների Էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած Էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով Էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե իմքի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա է Էական անորոշություն դեպքերի կամ հանգամանքները հետ կապված, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել իմքի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել իմքի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեությունը շարունակելու դադարեցմանը:
- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

- պլանավորում և իրականացում ենք խմբի աուդիտը խմբի ներսում գործող կազմակերպությունների կամ բիզնես միավորների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ ձեռք բերելու համար որպես հիմք խմբի ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք պատասխանատու ենք խմբի աուդիտի նպատակով իրականացվող աշխատանքի ուղղորդման, ղեկավարման և ստուգման համար: Մենք ամբողջովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախությանը վերաբերող էթիկայի պահանջները և տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և, կիրառելի լինելու դեպքում, ռիսկերը վերացնելու կամ անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցված հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող ակտերով արգելված է հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացումից հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Լուսինե Սարգսյան
Առաջադրանքի համար
պատասխանատու գործընկեր

Իրինա Գևորգյան
Ղեկավար գործընկեր
«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ-ի տնօրեն

KPMG Armenia

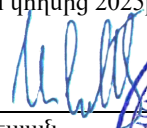
«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
10 մարտի 2025թ.

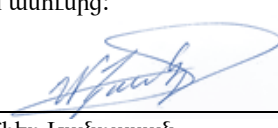
	Ծնթգ.	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեջողով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	6	136,794,320	109,840,205
Այլ տոկոսային եկամուտ	6	6,795,841	4,925,871
Տոկոսային ծախս	6	(49,770,188)	(39,741,176)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		93,819,973	75,024,900
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	7	20,210,576	16,967,408
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	7	(3,957,101)	(3,200,818)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով գուտ եկամուտ		16,253,475	13,766,590
Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	8	273,779	1,770,265
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	9	23,729,562	22,562,849
Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով		258,605	122,951
Այլ գործառնական եկամուտ	10	3,866,671	723,589
Բանկային ուղղակի ծախսեր	11	(8,819,141)	(7,901,143)
Գործառնական եկամուտը մինչև արժեզրկումը և այլ վարչական ծախսերը		129,382,924	106,070,001
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից գուտ կորուստներ	12	(1,586,075)	(5,421,873)
Այլ արժեզրկում և պահուստներ		(18,752)	(29,467)
Գործառնական եկամուտը արժեզրկումից հետո և մինչև այլ վարչական ծախսերը		127,778,097	100,618,661
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(41,887,053)	(32,480,252)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	13	(11,957,780)	(10,827,802)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		73,933,264	57,310,607
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(13,903,928)	(11,258,774)
Տարվա շահույթ		60,029,336	46,051,833
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց շահութահարկի			
Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս			
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի չարժ.			
- իրական արժեքի գուտ փոփոխություն		683,684	662,414
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար		(212,056)	(100,820)
Ընդամենը հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		471,628	561,594
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց շահութահարկի		471,628	561,594
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		60,500,964	46,613,427
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ			
Բազային	29	512.49	393.34
Նորացված	29	512.49	393.34

9-ից 106-րդ էջերում ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Տնօրինության կողմից 2025թ. մարտի 10-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Արտակ Հանեսյան
Տնօրինության նախագահ

Միկել Կանդալյան
Գլխավոր հաշվապահի տեղակալ

	Ծնթգ.	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	198,947,225	133,193,708
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	16(ա)		
– Խմբի կողմից պահվող		26,271,864	14,403,924
– Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		3,840,589	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	16(բ)		
– Խմբի կողմից պահվող		12,719,759	23,485,945
– Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		6,737,551	1,014,291
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	16(գ)		
– Խմբի կողմից պահվող		116,758,955	82,622,277
– Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		38,145,422	16,686,309
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17	85,290,615	89,965,598
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	18	28,760,592	15,527,603
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	19	1,309,937,917	984,746,562
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	20,211,084	15,506,305
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	21	10,977,803	11,580,789
Հետաձգված հարկային ակտիվ	14	1,995,423	2,028,346
Առգրավված ակտիվներ	19	856,337	794,317
Այլ ակտիվներ	22	21,056,704	18,025,243
Ընդամենը ակտիվներ		1,882,507,840	1,409,581,217
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	16(ա)	487,082	57,674
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	23	68,619,504	54,602,822
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	28	45,064,852	17,170,201
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	24	1,122,212,988	907,749,557
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	25	163,153,204	118,069,175
Այլ փոխառու միջոցներ	26	135,933,377	34,473,780
Ստորադաս փոխառություններ	26	27,996,197	29,732,721
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		9,344,009	7,543,362
Փոխատվության հանձնառությունների գծով պահուստ	32	236,484	663,272
Վարձակալության գծով պարտավորություն	21	12,839,765	13,158,183
Այլ պարտավորություններ	27	40,332,079	30,573,135
Ընդամենը պարտավորություններ		1,626,219,541	1,213,793,882
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ	29		
Բաժնետիրական կապիտալ		54,466,380	54,466,380
Էմիսիոն եկամուտ		274,861	274,861
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		(439,945)	(911,573)
Զբաղիված շահույթ		201,987,003	141,957,667
Ընդամենը սեփական կապիտալ		256,288,299	195,787,335
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		1,882,507,840	1,409,581,217

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

		2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ		142,734,218	113,663,962
Վճարված տոկոսներ		(47,477,944)	(38,159,996)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		20,210,576	16,967,408
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		(3,957,101)	(3,200,818)
Զուտ մուտքեր շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից		1,371,562	509,894
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից	9	23,664,321	24,168,686
Զուտ այլ գործառնական վճարումներ		(4,952,470)	(7,177,554)
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատակիցներին		(35,556,396)	(31,772,333)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ		(6,788,827)	(6,549,944)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		(15,598,131)	(2,309,504)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ		3,206,079	1,943,412
Հանդադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր		(13,485,214)	31,507,079
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ		(341,253,250)	(236,903,435)
Այլ ակտիվներ		(3,238,602)	(7,591,026)
Գործառնական պարտավորությունների (նվազում)/աճ			
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		(725,338)	204,228
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ		15,554,818	(4,844,751)
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր		27,775,465	13,036,959
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		231,249,111	107,112,819
Այլ պարտավորություններ		3,605,914	3,094,696
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ՝ մինչև շահութահարկի վճարումը			
		(3,661,209)	(26,300,218)
Վճարված շահութահարկ		(12,173,885)	(14,698,879)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր			
		(15,835,094)	(40,999,097)
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(9,013,580)	(7,049,549)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(275,594)	(33,331,670)
Մուտքեր իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից		5,856,845	67,311,104
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(285,276,361)	(309,868,046)
Մուտքեր ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի մարումից		227,407,704	366,591,549
Ներդրումային գործունեության համար (օգտագործված)/ներդրումային գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր			
		(61,300,986)	83,653,388
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	21	(2,436,963)	(2,112,180)
Վճարված շահաբաժիններ	29	-	(23,000,000)
Մուտքեր բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից	29	-	122,363
Ստացված այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ	26	129,780,529	20,251,155
Այլ փոխառու միջոցների և ստորադաս պարտավորությունների մարում	26	(25,706,499)	(44,861,811)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	25	76,234,658	58,179,815
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	25	(28,965,492)	(34,902,535)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված/ֆինանսավորման գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր			
		148,906,233	(26,323,193)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ			
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		71,770,153	16,331,098
Արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխությունների ազդեցությունը		(6,016,741)	3,223,970
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեկան դրությամբ		105	(2,383)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեկան դրությամբ		133,193,708	113,641,023
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեկան դրությամբ			
	15	198,947,225	133,193,708

Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
հազ. դրամ					
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	54,414,765	204,113	(1,473,167)	118,905,834	172,051,545
Տարվա շահույթ	-	-	-	46,051,833	46,051,833
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
<i>Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության զծով պահուստ</i>					
- իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	662,414	-	662,414
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար	-	-	(100,820)	-	(100,820)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	561,594	46,051,833	46,613,427
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում					
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	51,615	70,748	-	-	122,363
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	(23,000,000)	(23,000,000)
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	51,615	70,748	-	(23,000,000)	(22,877,637)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	54,466,380	274,861	(911,573)	141,957,667	195,787,335
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	54,466,380	274,861	(911,573)	141,957,667	195,787,335
Տարվա շահույթ	-	-	-	60,029,336	60,029,336
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
<i>Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության զծով պահուստ</i>					
- իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	683,684	-	683,684
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար	-	-	(212,056)	-	(212,056)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	471,628	60,029,336	60,500,964
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	54,466,380	274,861	(439,945)	201,987,003	256,288,299

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ընդհանուր տեղեկատվություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն (նախկին «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ) (Բանկ) հիմնադրվել է 1992թ. դեկտեմբերի 8-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: 2007թ-ին Բանկը ձեռք բերեց «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերությունը՝ գնելով Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 96.15%-ը: 2011թ. ընթացքում «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերությունը վերանվանվեց «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ): 2013թ-ին «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) Լիմիթիդ ձեռք բերեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը:

2015-2020թթ. «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) իր բաժնետոմսերի մի մասը վաճառել է Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկին (ՎՋԵԲ), Ասիական զարգացման բանկին (ԱՉԲ), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությանը և «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ.: 2020թ. հուլիսի 14-ին «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) վերանվանվել է «Իմաստ Գրուպ» (Սի-Ուայ):

2021-2023թթ. ընթացքում Բանկը թողարկել է լրացուցիչ 298 բաժնետոմսեր, որոնք ձեռք են բերվել «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերության կողմից՝ 288,996 հազար դրամով: 2024թ. ապրիլի 3-ին «Բենք օֆ Ջորջիա Գրուպ» ՀՍՊԸ և «ՋիԷսՍի Բենք օֆ Ջորջիա» ԲԸ ձեռք են բերել Բանկի բաժնետոմսերի 90%-ը:

Ստորև ներկայացված է Բանկի բաժնետերերի կազմը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31 Դեկտեմբեր 2024թ.	31 Դեկտեմբեր 2023թ.
«Բենք օֆ Ջորջիա Գրուպ» ՀՍՊԸ	60.00%	-
«ՋիԷսՍի Բենք օֆ Ջորջիա» ԲԸ	30.00%	-
Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկ (ՎՋԵԲ)	10.00%	17.72%
«Իմաստ Գրուպ» (Սի-Ուայ)	-	48.82%
Ասիական զարգացման բանկ (ԱՉԲ)	-	13.91%
«Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ»	-	12.05%
«Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ.	-	7.5%
	100.00%	100.00%

2025թ. փետրվարի 6-ին «Բենք օֆ Ջորջիա Գրուպ» ՀՍՊԸ-ն հայտարարել է, որ վերանվանվել է «Լայրն Ֆայնենս Գրուպ» ՀՍՊԸ-ի:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի և երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների և արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ է: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանում:

Բանկն ունի 25 մասնաճյուղ (2023թ-ին՝ 26 մասնաճյուղ), որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գլխամասային գրասենյակի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան փ. 2:

2023թ. ապրիլի 21-ին և 2023թ. ապրիլի 28-ին Բանկը հիմնադրեց երկու դուստր ընկերություն՝ համապատասխանաբար «Ինվիս» ՓԲԸ-ն և «Դինո» ՓԲԸ-ն՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն (Բանկը և դուստր ընկերությունները միասին անվանվում են «Խումբ»):

Բանկը երկու դուստր ընկերությունների բաժնետոմսերի 100%-ի միակ սեփականատերն է: Դուստր ընկերությունները գտնվում են մեկնարկային փուլում, և այդ ընկերությունների պլանավորված հիմնական գործունեությունն իրավախորհրդատվական և թվային տեխնոլոգիաների հետ կապված ծառայությունների մատուցումն է: Դուստր ընկերությունների ֆինանսական արդյունքները ներառված են այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմում էր 2,036 (2023թ-ին՝ 1,812):

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 34-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Խումբն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Խմբի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ է զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ և միտված են բարելավման վերջին տարիների ընթացքում:

Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև երկարատև ռազմական հակամարտությունից հետո 2023թ. սեպտեմբերին Ադրբեջանը լիակատար վերահսկողության տակ վերցրեց Լեռնային Ղարաբաղի տարածաշրջանը: Երկու երկրների միջև խաղաղ բանակցությունները և սահմանազատման գործընթացը դեռ ընթացքի մեջ են: Մինչդեռ Ռուսաստանի և Ուկրաինայի միջև շարունակվող հակամարտությունը շարունակում է անորոշություն ստեղծել բիզնես միջավայրում:

Վերջին տարիներին Հայաստանի տնտեսությունը հաջողությամբ դիմակայել է համաշխարհային տնտեսական ցնցումներին և կարողացել է գրանցել տպավորիչ մակրոտնտեսական ցուցանիշներ՝ 2022-2023թթ. մի շարք ընկերությունների Հայաստան տեղափոխվելու և դրամական փոխանցումների նշանակալի աճի շնորհիվ: 2024թ-ին տնտեսական ակտիվության բարձր մակարդակը, մասնավորապես արտաքին առևտրաշրջանառության արագ աճը, շարունակեցին նպաստել այդ աճին: Նշված գործոնները հանգեցրել են ՀՆԱ-ի 5.9% աճի 2024թ-ին (2023թ-ին՝ 8.3%): Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) ուսումնասիրության համաձայն՝ տնտեսության վերականգնումը կշարունակվի, թեպետ ավելի դանդաղ տեմպերով: Կառավարության 2021-2026թթ. տնտեսական ծրագիրը նպատակ ունի խթանել արտահանմանը միտված և ներդրումների վրա հիմնված աճի մոդելը լայնածավալ բարեփոխումների միջոցով:

2024թ. օգոստոսի 23-ին «Standard & Poor's» վարկանիշային գործակալությունը վերահաստատել է Հայաստանին շնորհված BB- վարկանիշ՝ կայուն հեռանկարով: Նմանապես, 2024թ. հուլիսի 26-ին «Fitch» վարկանիշային գործակալությունը վերահաստատել է Հայաստանին շնորհված BB- վարկանիշը՝ կայուն հեռանկարով:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության դեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել դեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(զ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի և վերջինիս դուստր ընկերությունների ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Խմբի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 396.56 դրամ և 404.79 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 413.89 դրամ և 447.9 դրամ 1 եվրոյի համար:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ՓՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի չրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 4(ե) (i),
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն – Ծանոթագրություն 30 (գ):

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ վերականգնվող դրամական հոսքերը գնահատելու համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 30 (գ),
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 35:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերի փոփոխություններ

Խումբը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Որոշ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ առաջին անգամ կիրառվում են 2024թ-ին, սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար և Խմբի անդամ ընկերությունների կողմից:

(ա) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ կորուստն իրենից ներկայացնում է տարբերությունը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույթով հաշվարկված տոկոսների և վնարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված արտարժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված փոխարժեքային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդներն, այդ թվում՝ ՀՀ դրամով արտահայտված պարտադիր պահուստը և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վնասումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Խումբը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու համար: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է նաև իրական արժեքի հեջի ճշգրտումներն արտացոլելու համար այն ամսաթվի դրությամբ, երբ սկսվում է համապատասխան ճշգրտման ամորտիզացիայի հաշվարկը:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv) կետում:

Ներկայացում

Ծախսերի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Ծախսերի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված այլ տոկոսային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ոչ ածանցյալ պարտքային ֆինանսական գործիքների և ֆինանսական վարձակալություններում զուտ ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը:

Ծախսերի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսեր ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսեր:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 4 (զ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխառվողության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, համապատասխան փոխառվողության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Խումբը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք առաջանում են հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից: Ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են եկամտի առաջացմանը և չեն բխում հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից, Խումբը դասակարգում է որպես այլ գործառնական ծախսեր: Մնացած բոլոր ծախսերը դասակարգվում են որպես ընդհանուր վարչական ծախսեր:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ և ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները:

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և կորուստներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չափվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Ծախսաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շախաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Խումբը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Խումբը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, տոկոսային եկամտաբերության որոշակի մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Խմբի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Խմբի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Խումբը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Խմբի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Խումբն ունի հաստատուն տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Խումբը որոշել է, որ այս վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այս հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում: Փոխարենը, Խումբն այս վարկերը դիտարկում է որպես ըստ իրենց էության լողացող տոկոսադրույքով վարկեր (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (iii)):

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Խումբն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Խումբը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Խմբի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Խումբն իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Խումբը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Խումբը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Խումբը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վերափոխում

Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում

Երբ ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում փոխվում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքը, Խումբը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը բարեփոխումով պահանջվող փոփոխությունն արտացոլելու համար: Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումը պահանջում է պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություն, եթե բավարարվում են հետևյալ պայմանները.

- փոփոխությունն անհրաժեշտ է որպես բարեփոխման ուղղակի հետևանք և
- պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու նոր հիմքը տնտեսապես համարժեք է նախորդ հիմքին, այսինքն՝ անմիջապես նախքան փոփոխությունը գործող հիմքին:

Եթե ի լրումն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումով պահանջվող պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխությունների կատարվում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության այլ փոփոխություններ, Խումբը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումով պահանջվող փոփոխությունն արտացոլելու համար: Այնուհետև Խումբը լրացուցիչ փոփոխությունների նկատմամբ կիրառում է պայմանների փոփոխման հաշվառմանը վերաբերող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության դրույթները:

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերափոխվում են, Խումբը գնահատում է, արդյոք վերափոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի վերափոխում»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապահանջվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ՝ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապահանջումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի վերափոխումը չի դիտարկվում որպես վերափոխում, եթե բխում է գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Խմբի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Խումբն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Խումբն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են վերափոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Խումբը գնահատում է վերափոխման նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե

դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Խումբը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապահանջման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Խումբը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի վերափոխումը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն վերափոխման նպատակն է առավելագույն չափով վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Խումբը մտադիր է այնպես վերափոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրս գրվի նախքան վերափոխումը կատարելը (տես ստորև ներկայացված դուրսգրման քաղաքականությունը): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապահանջման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Խումբն իրականացնում է նաև որակական գնահատում՝ վերափոխման նշանակալի լինելը գնահատելու համար:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապահանջմանը, Խումբը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես վերափոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լոդացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Վերափոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման վերափոխումն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Խումբը հաշվառում է տոկոսադրույքի վերափոխումը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լոդացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում վերափոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և վերափոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր վերափոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Խումբն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Խումբը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի գեղջված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները գուտ ստացված վճարներով և գեղջված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի գեղջված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության վերափոխումը չի բավարարում ապահանջման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, գեղջելով վերափոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները վերափոխման պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

iv. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 30 (գ):

Խումբը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չհասնող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- գուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալություններում,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Խումբը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ (բացառությամբ ֆինանսական վարձակալություններում գուտ ներդրումների), որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի անել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 30 (գ)):

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես

2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝* որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Խմբին հասանելիք դրամական հոսքերի և Խմբի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝* որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *օգտագործված փոխառության հանձնառություններ՝* որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Խմբին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Խումբն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝* որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Խումբն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես նաև Ծանոթագրություն 30 (գ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասորդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 30 (գ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասորդի հաշվարկում, որը գեղջվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խումբը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները և զուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալություններում պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցումը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Խմբի կողմից վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Խումբն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,

- հավանականությունը, որ փոխառուն կանանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերականգնակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանականությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Դա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- *ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ*՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- *փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- *երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Խումբը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին*՝ Խումբը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- *իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ*՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Խումբը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Խմբի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մաս չհանդիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Խումբը գնահատում է, արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորությունը պահանջվում է պարտքային գործիքի պայմանագիրը կարգավորող օրենքներով և կանոնակարգերով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Խումբը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված վճարվելիք ցանկացած հավելավճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Խումբը հաշվի է առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Խումբը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորությունը, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Խումբը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

(գ) Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը, ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքերը և ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքերը (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- գուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալությունում:

(ե) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(ը) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Խմբից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դերիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Խումբը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Խումբը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)) ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(թ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով կրեդիտորական պարտքերի կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ժ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները, ներառյալ հարկերը, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Խմբի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(ի) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

Խումբը ներկայացնում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթի վերաբերյալ տվյալներ իր սովորական բաժնետոմսերի համար: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է Խմբի սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը բաժանելով այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին՝ ճշգրտված Խմբին պատկանող իր սեփական բաժնետոմսերի թվով: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթը որոշվում է ճշգրտելով Խմբի սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը՝ ճշգրտված Խմբին պատկանող իր սեփական բաժնետոմսերի թվով՝ բոլոր նոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի ազդեցությունը հաշվի առնելու համար, որոնք իրենցից ներկայացնում են աշխատակիցներին տրամադրված փոխարկելի պարտատոմսերը և բաժնետոմսերի օպցիոնները:

(լ) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Խմբի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Խմբի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են Տնօրինության կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Խմբի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ մանրածախ բանկային գործունեություն, կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն, առևտրային բանկային գործունեություն:

(խ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Խումբն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Խմբի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Խումբն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Խումբը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(ծ) Համախմբման հիմունքներ

(i) Դուստր ընկերություններ

Դուստր ընկերությունները Խմբի կողմից հսկվող ընկերություններ են: Խումբը հսկողություն ունի ընկերության նկատմամբ, երբ այդ կազմակերպությունում իր ներգրավվածության արդյունքում այն ունի փոփոխական հատույցների իրավունք կամ ռիսկին ենթարկվածություն և ընկերության նկատմամբ իր իշխանության միջոցով այդ հատույցների վրա ազդելու կարողություն: Դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ներառվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ հսկողությունը սկսելու պահից մինչև հսկողության դադարեցումը:

(ii) Համախմբման ընթացքում բացառվող գործառնություններ

Ներխմբային հաշվարկների մնացորդները և գործարքները, ինչպես նաև ներխմբային գործարքներից առաջացող ցանկացած չիրացված եկամուտները և ծախսերը բացառվում են:

(կ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2024թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների և փոփոխությունների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Խումբը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

(i) ՖՀՄՍ 18 «Տեղեկատվության ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում»

ՖՀՄՍ 18-ը կփոխարինի ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և կկիրառվի 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է հետևյալ հիմնական նոր պահանջները.

- Կազմակերպություններից պահանջվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտները և ծախսերը դասակարգել ըստ հինգ դասերի՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, ընդհատված գործառնություններ և շահութահարկ: Կազմակերպություններից նաև պահանջվում է ներկայացնել նոր սահմանված գործառնական շահույթի ենթագումարը: Կազմակերպության գուտ շահույթը չի փոխվի:
- Ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեկ ծանոթագրությունում:
- Տրվում է ընդլայնված ուղեցույց ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվությունը խմբավորելու վերաբերյալ:

Բացի այդ բոլոր կազմակերպություններից պահանջվում է օգտագործել գործառնական շահույթի ենթագումարը որպես մեկնարկային կետ դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության համար՝ անուղղակի մեթոդով գործառնական գործունեության դրամական հոսքերը ներկայացնելիս:

Ներկայումս Խումբը գնահատում է նոր ստանդարտի ազդեցությունը, մասնավորապես, շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվության, դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվության կառուցվածքի և ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչների համար պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումների հետ կապված: Խումբը նաև գնահատում է ազդեցությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վրա, այդ թվում այն հոդվածների համար, որոնք ներկայումս նշվում են որպես «այլ»:

(ii) Այլ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)
- Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)

5 Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակների համար Խմբի գործունեությունը բաժանված է հետևյալ երեք գործառնական սեզմենտների՝ հիմք ընդունելով մատուցվող պրոդուկտները և ծառայությունները:

Մանրաձախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց, փոքր և միկրո ձեռնարկությունների ավանդների սպասարկում, սպառողական վարկերի, օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի, փոքր և միկրո վարկերի տրամադրում:
Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի և վարկային գծերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների սպասարկում, ներդրումային բանկային, այդ թվում՝ անդերրայթինգի ծառայությունների և ֆինանսական խորհրդատվության տրամադրում:
Առևտրային բանկային գործունեություն	Արտարժույթի առուվաճառքի գործառնություններ, պարտատոմսերի պորտֆելի կառավարում, կարճաժամկետ միջոցների ներգրավվում կամ տրամադրում միջբանկային վարկերի միջոցով, հետգնման պայմանագրերի կնքում իրացվելիության կառավարման նպատակների համար, բրոքերային ծառայությունների մատուցում և այլն:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու նպատակով՝ ղեկավարությունը վերահսկում է իր ստորաբաժանումների գործունեության արդյունքներն առանձին հիմունքով: Ծախսափառվող բաշխվում է գործառնական սեզմենտների միջև՝ հիմք ընդունելով շահույթի համամասնությունը մինչև շահութափառվող հարկումը:

Գործառնական սեզմենտների միջև տեղափոխումների գները հիմնված են պարզած ձեռքի հեռավորության սկզբունքի վրա, ինչպես և երրորդ կողմերի հետ գործարքների դեպքում:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված տեղեկատվություն Խմբի գործառնական սեզմենտների եկամտի և շահույթի, որոշ ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ:

2024թ.	Մանրաձախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Չուտ տոկոսային եկամուտ	38,130,734	41,438,192	14,251,047	93,819,973
Չուտ ոչ տոկոսային եկամուտ*	11,454,811	12,476,994	11,631,146	35,562,951
Միջսեզմենտային եկամուտ	10,383,863	2,419,111	(12,802,974)	-
Գործառնական եկամուտը մինչև արժեզրկումը և այլ վարչական ծախսերը	59,969,408	56,334,297	13,079,219	129,382,924
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ	(1,691,073)	104,998	-	(1,586,075)
Այլ արժեզրկում և պահուստներ	(10,103)	(8,649)	-	(18,752)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(4,129,675)	(782,540)	(256,738)	(5,168,953)
Անձնակազմի գծով ծախսեր և այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(35,034,363)	(10,402,331)	(3,239,186)	(48,675,880)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	19,104,194	45,245,775	9,583,295	73,933,264
Շահութահարկի գծով ծախս	(3,592,745)	(8,508,944)	(1,802,239)	(13,903,928)
Տարա շահույթ	15,511,449	36,736,831	7,781,056	60,029,336

* Չուտ ոչ տոկոսային եկամուտը ներառում է միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտը, այլ գործառնական եկամուտը, բանկային ուղղակի ծախսերը, զուտ օգուտը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով, զուտ օգուտը փոխարժեքային տարբերություններից, զուտ օգուտը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով:

2024թ.	Մանրաձախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	596,242,170	726,582,795	232,549,853	1,555,374,818
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	812,409,831	687,547,155	63,023,136	1,562,980,122

2023թ.	Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Չուտ տոկոսային եկամուտ	29,143,022	29,280,263	16,601,615	75,024,900
Չուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	9,245,415	9,229,634	12,570,052	31,045,101
Միջսեզմենտային եկամուտ	11,272,750	2,600,070	(13,872,820)	-
Գործառնական եկամուտը մինչև արժեզրկումը և այլ վարչական ծախսերը	49,661,187	41,109,967	15,298,847	106,070,001
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից գուտ կորուստներ	(681,517)	(4,740,356)	-	(5,421,873)
Այլ արժեզրկում և պահուստներ	(1,342)	(28,125)	-	(29,467)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(3,445,620)	(635,724)	(196,514)	(4,277,858)
Անձնակազմի գծով ծախսեր և այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(27,932,801)	(7,807,428)	(3,289,967)	(39,030,196)
Ծահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	17,599,907	27,898,334	11,812,366	57,310,607
Ծահութահարկի գծով ծախս	(3,457,534)	(5,480,679)	(2,320,561)	(11,258,774)
Տարա շահույթ	14,142,373	22,417,655	9,491,805	46,051,833

2023թ.	Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	418,956,389	581,164,471	160,927,944	1,161,048,804
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	676,276,179	456,580,144	28,817,422	1,161,673,745

Տոկոսաբեր ակտիվները ներառում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, բանկերին տրված տոկոսակիր վարկերը և փոխատվությունները, հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերը, հաճախորդներին տրված համախառն վարկերը և փոխատվությունները և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերը:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկերի ավանդները և մնացորդները (բացառությամբ լորո հաշիվների), հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերը, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը, այլ փոխառու միջոցները և ստորադաս փոխառությունները:

Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Ստորև ներկայացված է հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթի բացվածքն ըստ սեզմենտների ՖՀՄՄ 15-ի շրջանակում 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
2024թ.				
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	14,058,111	5,740,116	412,349	20,210,576
Եկամուտ խորհրդատվական, գործարքների կազմակերպման, տեղեկատվական և այլ ծառայություններից	105,107	3,035,923	-	3,141,030
Եկամուտ անհատական պահատուփերից	103,486	-	-	103,486
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	14,266,704	8,776,039	412,349	23,455,092
	Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
2023թ.				
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	11,344,172	5,336,273	286,963	16,967,408
Եկամուտ խորհրդատվական, գործարքների կազմակերպման, տեղեկատվական և այլ ծառայություններից	85,779	76,994	-	162,773
Եկամուտ անհատական պահատուփերից	100,958	-	-	100,958
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	11,530,909	5,413,267	286,963	17,231,139

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող հասույթը հիմնականում առաջանում է Հայաստանում գտնվող հաճախորդների հետ պայմանագրերից:

2024թ-ին և 2023թ-ին ոչ մի հաճախորդի բաժին չէր ընկնում Խմբի ընդհանուր հասույթի 10%-ից ավելին:

6 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	118,941,125	91,668,761
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10,510,865	10,138,779
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	2,114,923	2,096,458
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,971,135	2,015,845
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	987,762	978,263
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	34,539	146,846
Այլ	74,051	52,987
	134,634,400	107,097,939
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,159,920	2,742,266
	136,794,320	109,840,205
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Այլ տոկոսային եկամուտ		
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	5,353,794	3,459,975
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,439,748	1,370,188
Աժանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	2,299	95,708
	6,795,841	4,925,871
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	143,590,161	114,766,076
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	29,705,362	23,979,927
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8,918,961	5,611,828
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս փոխառություններ	4,027,282	5,592,123
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	3,116,521	2,654,886
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	2,381,625	407,315
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,394,083	1,297,819
Ակրեդիտիվների և տրամադրված երաշխավորությունների գծով կրեդիտորական պարտքեր	225,757	197,278
Այլ	597	-
	49,770,188	39,741,176
Ընդամենը տոկոսային ծախս	49,770,188	39,741,176
Զուտ տոկոսային եկամուտ	93,819,973	75,024,900

7 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով գույտ եկամուտ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման վճարներ	11,663,342	9,355,195
Դրամական փոխանցումներ	3,272,987	3,625,441
Կանխիկացում, հաշիվների սպասարկում և հեռավար համակարգի ծառայություններ	1,947,445	1,909,068
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	1,868,340	1,142,720
Բորքերային ծառայություններ և անդերայթինգ	1,027,800	568,977
Վճարահաշվարկային գործառնություններ	309,713	285,264
Այլ	120,949	80,743
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	20,210,576	16,967,408
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս		
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	3,393,861	2,542,274
Դրամական փոխանցումներ	417,532	460,047
ՀՀ ԿԲ-ի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ կանխիկ և անկանխիկ գործառնությունների գծով ծախսեր	87,903	117,199
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	11,505	33,119
Այլ	46,300	48,179
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	3,957,101	3,200,818
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով գույտ եկամուտ	16,253,475	13,766,590

(ա) Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Խմբի հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող հասույթը հիմնականում ներառում է միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը, խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայությունների մատուցումից ստացվող հասույթը: Բանկը միջնորդավճարների և այլ վճարների, խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայությունների գծով հասույթը հիմնականում ճանաչում է ժամանակի որոշակի պահին: 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31 ավարտված տարիների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող հասույթը ներառում է.

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	20,210,576	16,967,408
Եկամուտ խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	3,023,508	96,021
Եկամուտ տեղեկատվական և այլ ծառայություններից	117,522	66,752
Եկամուտ անհատական պահատույներից	103,486	100,958
	23,455,092	17,231,139

(բ) Պայմանագրերի գծով մնացորդներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի վերաբերյալ:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Այլ ակտիվներում ներառված դեբիտորական պարտքեր	180,022	139,831

**8 Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով
 չափվող ֆինանսական գործիքների գծով**

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Չուտ (վնաս)/օգուտ արժույթային և տոկոսադրույքային աճանցյալ գործիքների գծով	(73,214)	997,588
Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով	346,993	772,677
	273,779	1,770,265

9 Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Չուտ օգուտ սփոթ գործարքներից	23,664,321	24,168,686
Չուտ (օգուտ)/վնաս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	65,241	(1,605,837)
	23,729,562	22,562,849

10 Այլ գործառնական եկամուտ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Եկամուտ խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	3,023,508	66,752
Եկամուտ ապահովագրական գործակալությունից	192,049	157,429
Եկամուտ դատական գործերի համար ստացված հատուցումներից	142,609	70,117
Եկամուտ տեղեկատվական և այլ ծառայություններից	117,522	96,021
Եկամուտ անհատական պահատուփերից	103,486	100,958
Չուտ եկամուտ առգրավված ակտիվների վաճառքից	99,202	128,557
Եկամուտ վճարային տերմինալներից	36,944	34,484
Եկամուտ ապահովագրությունից	24,525	21,393
Այլ	126,826	47,878
	3,866,671	723,589

11 Բանկային ուղղակի ծախսեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Վճարային համակարգերի գծով ծախսեր	3,447,763	3,273,404
Ծրագրային ապահովման սպասարկում	1,658,099	1,082,065
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին	1,364,300	1,249,750
Գրավի գրանցման ծախսեր	568,076	368,554
Բրոքերային ծառայությունների վճարներ	168,587	122,414
Վարկային ռեզիստորի գծով ծախսեր	150,830	127,824
Բանկոմատների սպասարկման ծախսեր	144,635	124,878
Փոստային ծառայությունների ծախսեր	138,052	157,461
Ինկասացիա	125,741	120,638
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	123,525	106,189
Պահառուական ծառայություններ	102,322	111,352
Վճարված վճարներ և տուգանքներ	88,465	89,687
Բաժանորդագրության վճար	57,596	100,678
Այլ	681,150	866,249
	8,819,141	7,901,143

12 Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված
հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	105	-	-	105
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(13,697)	-	-	(13,697)
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	752,536	(979,506)	2,713,482	2,486,512
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	(202,181)	-	(118,856)	(321,037)
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	(20,307)	-	-	(20,307)
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	(5,996)	-	-	(5,996)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	14,616	-	-	14,616
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(29,333)	-	-	(29,333)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	(55,280)	496	(43,216)	(98,000)
Փոխատվության հանձնառություններ	(425,765)	1,492	(2,515)	(426,788)
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	14,698	(977,518)	2,548,895	1,586,075

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(2,383)	-	-	(2,383)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	17,418	-	-	17,418
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	668,042	603,396	3,817,972	5,089,410
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	156,723	(8,152)	(123,598)	24,973
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	11,904	-	-	11,904
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	(10,486)	-	-	(10,486)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(113,117)	-	-	(113,117)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	45,289	-	-	45,289
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	47,069	345	(48,544)	(1,130)
Փոխառվածության հանձնառություններ	359,359	(1,868)	2,504	359,995
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	1,179,818	593,721	3,648,334	5,421,873

13 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	5,168,953	4,277,858
Գովազդ և շուկայավարում	1,428,927	1,148,696
Մասնագիտական ծառայություններ*	853,250	1,194,474
Անձնակազմի վերապատրաստման և այլ ծախսեր	800,359	1,070,497
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	701,828	685,405
Վարձակալության գծով այլ ծախսեր	481,426	285,905
Զփոխատուցվող հարկեր վարձակալության պայմանագրերի գծով	435,602	363,184
Անվտանգության ծառայություն	389,495	334,924
Բարեգործություն և հովանավորություն	336,535	264,508
Գործուղումների և ներկայացուցչական ծախսեր	315,443	213,473
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	242,090	243,724
Էլեկտրականության և կոմունալ ծառայությունների ծախսեր	179,359	141,868
Վարկերի վերադարձման գծով ծախսեր	105,736	102,915
Ապահովագրություն	86,680	97,692
Գրասենյակային ծախսեր	59,683	73,012
Հարկեր՝ բացառությամբ աշխատավարձի գծով հարկերի և շահութահարկի	48,255	57,217
Այլ	324,159	272,450
	11,957,780	10,827,802

* 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա մասնագիտական ծառայություններում ներառված է Խմբի 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ՖՀՄՍ համաձայն պատրաստված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների և «Բենք օֆ Ջորջիա Գրուփ»-ի խմբի աուդիտի հետ կապված բաղադրիչի աուդիտի արժեքը՝ 79,800 հազար դրամի չափով (2023թ-ին՝ 59,400 հազար դրամ) և այլ ծառայությունների, այդ թվում՝ խմբի հաշվետվական փաթեթի միջանկյալ դիտարկման և այլ ոչ աուդիտորական արժեքը՝ 36,000 հազար դրամի չափով (2023թ-ին՝ 69,600 հազար դրամ): Նշված բոլոր գումարները ներկայացված են ներառյալ ԱԱՀ:

14 Շահութահարկի գծով ծախս

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	(13,974,533)	(10,940,181)
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման հետևանքով	70,605	(318,593)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	(13,903,928)	(11,258,774)

2024թ-ին և 2023թ-ին ընթացիկ հարկի կիրառելի դրույքաչափը կազմում է 18%:

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2024թ. հազ. դրամ	%	2023թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	73,933,264		57,310,607	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	(13,307,988)	(18.0)	(10,315,909)	(18.0)
Զնվազեցվող ծախսեր	(595,940)	(0.8)	(942,865)	(1.6)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	(13,903,928)	(18.8)	(11,258,774)	(19.6)

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(190,741)	(73,820)	-	(264,561)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	215,481	28,453	(103,528)	140,406
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(2,017,101)	(1,183,327)	-	(3,200,428)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ	48,155	-	-	48,155
Հիմնական միջոցներ	79,426	44,929	-	124,355
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(2,084,542)	108,537	-	(1,976,005)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,368,473	(57,315)	-	2,311,158
Այլ ակտիվներ	54,045	3,375	-	57,420
Այլ պարտավորություններ	3,652,927	1,199,773	-	4,852,700
Այլ փոխառու միջոցներ	(97,777)	-	-	(97,777)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	2,028,346	70,605	(103,528)	1,995,423

	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.
հազ. դրամ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(122,519)	(68,222)	-	(190,741)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	307,434	31,325	(123,278)	215,481
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	(1,515,773)	(501,328)	-	(2,017,101)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ	43,702	4,453	-	48,155
Հիմնական միջոցներ	72,081	7,345	-	79,426
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(1,900,615)	(183,927)	-	(2,084,542)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,133,370	235,103	-	2,368,473
Այլ ակտիվներ	49,047	4,998	-	54,045
Այլ պարտավորություններ	3,492,225	160,702	-	3,652,927
Այլ փոխառու միջոցներ	(88,735)	(9,042)	-	(97,777)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	2,470,217	(318,593)	(123,278)	2,028,346

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվել են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց Խումբը կկարողանա օգտագործել դրանցից ստացված օգուտները:

15 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	26,755,858	21,247,159
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	96,733,959	51,532,420
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
– Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	59,796,037	32,408,678
– A1-ից A3 վարկանիշով	11,672,310	21,952,059
– Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	783,749	720,966
– Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	355,034	618,124
– վարկանիշ չունեցող	2,852,234	4,716,153
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	75,459,364	60,415,980
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	198,949,181	133,195,559
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,956)	(1,851)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	198,947,225	133,193,708

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների պարտքային որակը բացահայտելիս Խումբն օգտագործում է «Moody’s» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «վարկանիշ չունեցող» դասում ներառված են ռուսական բանկերում պահվող 2,606,586 հազար դրամ գումարով մնացորդները (2023թ-ին՝ 4,241,261 հազար դրամ), որոնց շնորհիված էր «Moody’s» վարկանիշային գործակալության Baa3 վարկանիշը՝ նախքան ռուսական բանկերի համար միջազգային վարկանիշների չեղարկումը: 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունեւր մնացորդներ ԱՄՆ-ի և Եվրոպական միության պատժամիջոցների պաշտոնական ցանկերում ընդգրկված ռուսական բանկերում:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող մեկ բանկ (2023թ-ին՝ մեկ բանկ), բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 59,415,677 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 32,408,678 հազար դրամ):

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեությանը (տես Ծանոթագրություն 17) և անհրաժեշտության դեպքում կարող են ելքագրվել:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,851	-	-	1,851
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գույտ վերաչափում	(1,851)	-	-	(1,851)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	1,956	-	-	1,956
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,956	-	-	1,956

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,234	-	-	4,234
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գույտ վերաչափում	(4,234)	-	-	(4,234)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	1,851	-	-	1,851
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,851	-	-	1,851

16 Ներդրումային արժեթղթեր և ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

(ա) Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Խմբի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	13,996,178	6,217,720
ՀՀ պետական եվրապարտատոմսեր	2,181,657	3,600,018
Ba3 վարկանիշով օտարերկրյա պետությունների պետական եվրապարտատոմսեր	-	760,369
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	16,177,835	10,578,107
Հայկական ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	5,503,829	428,352
- B1-ից B3 վարկանիշով	-	1,230,498
- վարկանիշ չունեցող	4,403,460	1,544,166
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	9,907,289	3,203,016
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	26,085,124	13,781,123
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	71,838	195,752
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	26,156,962	13,976,875
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	3,840,589	-
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	29,997,551	13,976,875
	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		
Արժույթային սվոփեր	114,902	427,049
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	114,902	427,049
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	30,112,453	14,403,924
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		
Արժույթային սվոփեր	487,082	57,674
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	487,082	57,674

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խումբն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

Խմբի գնահատմամբ հայկական ընկերությունների վարկանիշ չունեցող պարտատոմսերի պարտքային ռիսկը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության B1 արտաքին վարկանիշին:

(բ) Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Խմբի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	7,216,143	17,209,346
ՀՀ պետական եվրապարտատոմսեր	3,121,123	3,162,182
Ba3 վարկանիշով օտարերկրյա պետությունների պետական եվրապարտատոմսեր	-	1,140,547
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	10,337,266	21,512,075
Օտարերկրյա ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
– վարկանիշ չունեցող	1,884,355	1,895,563
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,884,355	1,895,563
Ընդամենը պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	12,221,621	23,407,638
Բաժնային ներդրումներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	498,138	78,307
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12,719,759	23,485,945
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	6,737,551	1,014,291
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	6,737,551	1,014,291
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19,457,310	24,500,236

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խումբն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

Խմբի գնահատմամբ օտարերկրյա ընկերությունների վարկանիշ չունեցող պարտատոմսերի պարտքային ռիսկը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության Baa3 արտաքին վարկանիշին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար: Կորստի պահուստը չի ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, քանի որ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	133,542	-	-	133,542
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(1,061)	-	-	(1,061)
Մարված ակտիվներ	(29,469)	-	-	(29,469)
Վաճառված ակտիվներ	(30,123)	-	-	(30,123)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	31,320	-	-	31,320
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	104,209	-	-	104,209

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	88,253	-	-	88,253
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	96,646	-	-	96,646
Մարված ակտիվներ	(88,328)	-	-	(88,328)
Վաճառված ակտիվներ	(19,146)	-	-	(19,146)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	56,117	-	-	56,117
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	133,542	-	-	133,542

(i) **Որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող նախորոշված չգնանշվող բաժնային արժեթղթեր**

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներում ներառված են ստորև ներկայացված չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը:

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող %		2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
			2024թ.	2023թ.		
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարային համակարգ	3.75%	3.75%	232,071	44,841
SWIFT	Բելգիա	Դրամական փոխանցումներ	0.01%	0.01%	66,067	33,466
ԵՍ ԵՄ	Հայաստանի Հանրապետություն	Ազգային նույնականացման հարթակ	7.69%	0.00%	200,000	-
					498,138	78,307

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրումները ներառում են ֆոնդային բորսաների, քլիրինգային կազմակերպությունների և ազգային նույնականացման հարթակի բաժնետոմսերը: Խմբի ղեկավարությունը գտնում է, որ այդ գործիքների գնահատված իրական արժեքները մոտարկվում են դրանց սկզբնական արժեքներին 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(զ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Խմբի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	38,472,700	44,691,405
ՀՀ պետական եվրապարտատոմսեր	39,611,220	29,040,983
AAA վարկանիշով օտարերկրյա պետությունների պետական արժեթղթեր	35,580,145	-
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	113,664,065	73,732,388
 Հայկական ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
– Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	2,516,513	2,515,973
Օտարերկրյա ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
– Aaa վարկանիշով	-	5,797,970
– վարկանիշ չունեցող	812,364	795,317
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	3,328,877	9,109,260
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	116,992,942	82,841,648
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(233,987)	(219,371)
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեքով չափվող գույք ներդրումային արժեթղթեր	116,758,955	82,622,277
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	38,145,422	6,478,747
ՀՀ պետական եվրապարտատոմսեր	-	10,207,562
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	38,145,422	16,686,309
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	154,904,377	99,308,586

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խումբն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

Խմբի գնահատմամբ օտարերկրյա ընկերությունների վարկանիշ չունեցող պարտատոմսերի պարտքային ռիսկը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության Baa3 արտաքին վարկանիշին:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ կառավարության, Խումբը չունի պայմանագրային կողմ (2023թ-ին չկար պայմանագրային կողմ, բացառությամբ ՀՀ կառավարության), որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	219,371	-	-	219,371
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(112,611)	-	-	(112,611)
Մարված ակտիվներ	(517,406)	-	-	(517,406)
Վաճառված ակտիվներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	644,633	-	-	644,633
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	233,987	-	-	233,987

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	332,488	-	-	332,488
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	6,332	-	-	6,332
Մարված ակտիվներ	(774,787)	-	-	(774,787)
Վաճառված ակտիվներ	(12,535)	-	-	(12,535)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	667,873	-	-	667,873
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	219,371	-	-	219,371

17 Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	10,322,500	8,813,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	74,943,993	73,798,412
Այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ		
– Aaa վարկանիշով	-	3,003,922
– Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	103,322	-
– Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	-	2,688,253
– Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	74,219	33,877
– վարկանիշ չունեցող	9,687	1,804,437
Ընդամենը այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	187,228	7,530,489
Ընդամենը բանկերին տրված համախառն վարկեր և փոխառվածություններ	85,453,721	90,142,401
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(163,106)	(176,803)
Ընդամենը բանկերին տրված գուտ վարկեր և փոխառվածություններ	85,290,615	89,965,598

Բանկերին տրված վարկերի և փոխառվածությունների պարտքային որակը բացահայտելիս Խումբն օգտագործում է «Moody’s» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 4% (2023թ-ին՝ 4%) և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 6%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 12%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2023թ-ին՝ 6%՝ ՀՀ դրամով և 12%՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Խմբի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Խումբը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 15), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Խումբը պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Այդ պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ և ներառված են բանկերին տրված վարկերի և փոխառվածությունների կազմում: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող ավանդներում ներառված է 74,943,993 հազար դրամ գումարով պարտադիր պահուստն արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար (2023թ-ին՝ 73,798,412 հազար դրամ):

(բ) Բանկերին տրված վարկերի և փոխառվածությունների կենտրոնացում

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկեր, որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկերին տրված վարկերը և փոխառվածությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին տրված բոլոր վարկերը և փոխառվածությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ բանկերին տրված վարկերի և փոխառվածությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	176,803	-	-	176,803
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(176,803)	-	-	(176,803)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	163,106	-	-	163,106
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	163,106	-	-	163,106

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	159,385	-	-	159,385
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(159,385)	-	-	(159,385)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	176,803	-	-	176,803
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	176,803	-	-	176,803

18 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Վարկանիշ չունեցող՝ այլ փոքր և միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	27,966,875	15,527,603
Վարկանիշ չունեցող՝ միջին չափի հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	793,717	-
Ընդամենը համախառն դերիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	28,760,592	15,527,603
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	-	-
Ընդամենը զուտ դերիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	28,760,592	15,527,603

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին այդպիսի պայմանագրային կողմ չկար):

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքերը վերագրելի են խոշոր հայկական բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկանիշ չունեցող՝ այլ փոքր և միջին հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից և միջին չափի հայկական բանկերից ստացվելիք գումարների գծով պարտքային ռիսկը Խմբի գնահատմամբ մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության B1 արտաքին վարկանիշին: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկանիշ չունեցող՝ այլ փոքր և միջին հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարների գծով պարտքային ռիսկը Խմբի գնահատմամբ մոտավորապես համապատասխանում էր «Moody's» վարկանիշային գործակալության B1 արտաքին վարկանիշին:

Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքերի դիմաց գրավադրված էին 31,230,625 հազար դրամ իրական արժեքով << պետական արժեթղթերը (2023թ-ին՝ 16,427,526 հազար դրամ):

19 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ

	Ծնթգ.	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	19(ա)	750,040,207	591,920,976
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	19(ա)	517,318,610	357,244,678
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	19(բ)	4,837,914	10,990,424
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	19(գ)	226,892	1,696,838
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխառվածություններ		1,272,423,623	961,852,916
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	19(դ)	50,401,341	38,267,944
Պարտքային կորստի գծով պահուստ		(12,887,047)	(15,374,298)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր և փոխառվածություններ		1,309,937,917	984,746,562

(ա) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
Խոշոր ընկերություններին տրված վարկեր	478,881,471	368,406,647
Փոքր և միջին ընկերություններին տրված վարկեր	271,158,736	223,514,329
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	750,040,207	591,920,976
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	347,937,666	233,160,507
Ֆիզիկական անձանց տրված սպառողական վարկեր	169,380,944	124,084,171
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	517,318,610	357,244,678
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	1,267,358,817	949,165,654
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(12,771,488)	(15,028,296)
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	1,254,587,329	934,137,358

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	567,352,552	8,413,088	16,155,336	591,920,976
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	397,332,619	-	-	397,332,619
Մարված ակտիվներ	(221,196,624)	(4,721,463)	(4,015,331)	(229,933,418)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	142,348	(8,674)	(133,674)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(619,686)	625,385	(5,699)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(3,266,316)	(3,097,116)	6,363,432	-
Վերադարձ	-	-	743,944	743,944
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,131,480)	(5,131,480)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	(4,830,414)	(432,142)	370,122	(4,892,434)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	734,914,479	779,078	14,346,650	750,040,207

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	421,571,265	2,257,164	13,238,942	437,067,371
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	320,510,868	-	-	320,510,868
Մարված ակտիվներ	(173,370,172)	(321,869)	(2,613,937)	(176,305,978)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	145,068	(33,976)	(111,092)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(8,336,575)	8,365,786	(29,211)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(7,066,029)	(1,639,313)	8,705,342	-
Վերադարձ	-	-	2,157,701	2,157,701
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,328,250)	(5,328,250)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	13,898,127	(214,704)	135,841	13,819,264
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	567,352,552	8,413,088	16,155,336	591,920,976

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,392,691	1,372,960	6,816,506	12,582,157
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,605,854	-	-	2,605,854
Մարված ակտիվներ	(1,450,689)	(1,093,485)	(1,154,192)	(3,698,366)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	74,402	(5,027)	(69,375)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(32,823)	37,553	(4,730)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(36,882)	(1,211,451)	1,248,333	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(686,548)	1,080,973	1,189,176	1,583,601
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	473,314	(1,191,437)	1,209,212	491,089
Չեղչի ծախսագրում	-	-	646,138	646,138
Վերադարձ	-	-	743,944	743,944
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,131,480)	(5,131,480)
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	(46,166)	(1,089)	(160,428)	(207,683)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	4,819,839	180,434	4,123,892	9,124,165

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	3,394,389	756,254	6,507,899	10,658,542
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,481,535	-	-	2,481,535
Մարված ակտիվներ	(1,342,308)	(52,527)	(1,102,912)	(2,497,747)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	3,050	(1,959)	(1,091)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(180,514)	188,308	(7,794)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(581,102)	(585,346)	1,166,448	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	594,360	1,037,824	2,998,019	4,630,203
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	975,021	586,300	3,052,670	4,613,991
Չեղչի ծախսագրում	-	-	323,194	323,194
Վերադարձ	-	-	2,157,701	2,157,701
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,328,250)	(5,328,250)
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	23,281	30,406	103,292	156,979
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	4,392,691	1,372,960	6,816,506	12,582,157

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	353,821,411	1,002,081	2,421,186	357,244,678
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	265,209,778	-	-	265,209,778
Մարված ակտիվներ	(104,850,025)	(440,991)	(504,111)	(105,795,127)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	373,138	(109,405)	(263,733)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,303,858)	2,306,871	(3,013)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,895,198)	(111,997)	3,007,195	-
Վերադարձ	-	-	2,118,577	2,118,577
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,052,132)	(3,052,132)
Ակտիվի մնացորդի փոփոխություն տոկոսներից և արտարժույթից	1,635,680	(327,321)	284,477	1,592,836
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	510,990,926	2,319,238	4,008,446	517,318,610

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	271,466,407	734,730	4,929,556	277,130,693
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	145,740,433	-	-	145,740,433
Մարված ակտիվներ	(66,772,490)	(151,404)	(2,356,724)	(69,280,618)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	762,592	(136,763)	(625,829)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(883,594)	896,099	(12,505)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,165,991)	(85,986)	1,251,977	-
Վերադարձ	-	-	2,595,740	2,595,740
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,127,625)	(5,127,625)
Ակտիվի մնացորդի փոփոխություն տոկոսներից և արտարժույթից	4,674,054	(254,595)	1,766,596	6,186,055
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	353,821,411	1,002,081	2,421,186	357,244,678

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիներին համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,356,189	232,922	857,028	2,446,139
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	847,503	-	-	847,503
Մարված ակտիվներ	(335,058)	(84,423)	(197,498)	(616,979)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	200,908	(22,425)	(178,483)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(11,225)	20,721	(9,496)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(21,399)	(17,613)	39,012	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(401,507)	315,671	1,850,735	1,764,899
Ծախսերի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	279,222	211,931	1,504,270	1,995,423
Չեղչի ծախսագրում	-	-	147,473	147,473
Վերադարձ	-	-	2,118,577	2,118,577
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,052,132)	(3,052,132)
Ճշգրտումներ արտարժույթի մասով	(2,492)	(860)	(4,805)	(8,157)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,632,919	443,993	1,570,411	3,647,323

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,659,380	215,246	2,583,220	4,457,846
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	558,620	-	-	558,620
Մարված ակտիվներ	(255,937)	(35,192)	(834,210)	(1,125,339)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	4,104	(934)	(3,170)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(216,972)	222,488	(5,516)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(688,548)	(29,703)	718,251	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	291,754	(139,563)	889,947	1,042,138
Ծախսերի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	(306,979)	17,096	765,302	475,419
Չեղչի ծախսագրում	-	-	39,066	39,066
Վերադարձ	-	-	2,595,740	2,595,740
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,127,625)	(5,127,625)
Ճշգրտումներ արտարժույթի մասով	3,788	580	1,325	5,693
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,356,189	232,922	857,028	2,446,139

(i) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Հաճախորդների վարկերի և փոխատվությունների պարտքային որակի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը, ելնելով ներքին վարկանիշային մոդելից, ներկայացված է Ծանոթագրություն 30-ում:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	475,976,146	90,004	1,708,256	477,774,406
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,107,065	1,107,065
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	475,976,146	90,004	2,815,321	478,881,471
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(3,675,323)	(14,877)	(433,527)	(4,123,727)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	472,300,823	75,127	2,381,794	474,757,744
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	258,321,378	182,905	2,244,047	260,748,330
– մինչև 30 օր ժամկետանց	616,955	108,557	59,941	785,453
– ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	397,612	729,873	1,127,485
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	8,497,468	8,497,468
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	258,938,333	689,074	11,531,329	271,158,736
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,144,516)	(165,557)	(3,690,365)	(5,000,438)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	257,793,817	523,517	7,840,964	266,158,298
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	734,914,479	779,078	14,346,650	750,040,207
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	730,094,640	598,644	10,222,758	740,916,042
Հիփոթեքային վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	344,399,552	414,035	633,207	345,446,794
– մինչև 30 օր ժամկետանց	342,562	51,600	119,753	513,915
– ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	681,492	28,116	709,608
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,267,349	1,267,349
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	344,742,114	1,147,127	2,048,425	347,937,666
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(216,945)	(84,454)	(341,822)	(643,221)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	344,525,169	1,062,673	1,706,603	347,294,445
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
– ոչ ժամկետանց	165,552,774	200,367	252,957	166,006,098
– մինչև 30 օր ժամկետանց	684,460	67,619	27,872	779,951
– ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	11,578	904,125	85,427	1,001,130
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,593,765	1,593,765
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	166,248,812	1,172,111	1,960,021	169,380,944
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,415,974)	(359,539)	(1,228,589)	(3,004,102)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	164,832,838	812,572	731,432	166,376,842
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	510,990,926	2,319,238	4,008,446	517,318,610
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	509,358,007	1,875,245	2,438,035	513,671,287
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	1,245,905,405	3,098,316	18,355,096	1,267,358,817
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	1,239,452,647	2,473,889	12,660,793	1,254,587,329

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	355,875,582	6,078,689	6,275,300	368,229,571
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	177,076	177,076
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	355,875,582	6,078,689	6,452,376	368,406,647
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,381,045)	(480,710)	(4,003,032)	(6,864,787)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	353,494,537	5,597,979	2,449,344	361,541,860
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	211,187,944	1,661,319	1,061,951	213,911,214
– մինչև 30 օր ժամկետանց	289,026	18,713	31,321	339,060
– ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	654,367	28,522	682,889
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	8,581,166	8,581,166
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	211,476,970	2,334,399	9,702,960	223,514,329
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,011,646)	(892,250)	(2,813,474)	(5,717,370)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	209,465,324	1,442,149	6,889,486	217,796,959
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	567,352,552	8,413,088	16,155,336	591,920,976
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	562,959,861	7,040,128	9,338,830	579,338,819
Հիփոթեքային վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	231,491,506	157,957	597,505	232,246,968
– մինչև 30 օր ժամկետանց	69,376	79,487	-	148,863
– ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	146,595	-	146,595
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	618,081	618,081
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	231,560,882	384,039	1,215,586	233,160,507
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(143,019)	(24,649)	(153,479)	(321,147)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	231,417,863	359,390	1,062,107	232,839,360
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
– ոչ ժամկետանց	121,746,934	150,666	209,979	122,107,579
– մինչև 30 օր ժամկետանց	513,595	28,768	29,306	571,669
– ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	438,608	35,290	473,898
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	931,025	931,025
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	122,260,529	618,042	1,205,600	124,084,171
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,213,170)	(208,273)	(703,549)	(2,124,992)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	121,047,359	409,769	502,051	121,959,179
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	353,821,411	1,002,081	2,421,186	357,244,678
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	352,465,222	769,159	1,564,158	354,798,539
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	921,173,963	9,415,169	18,576,522	949,165,654
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	915,425,083	7,809,287	10,902,988	934,137,358

* Երկու հաշվետու ժամանակաշրջաններում ֆիզիկական անձանց տրված սպառողական վարկերը հիմնականում ներառում են վարկային քարտերը և օվերդրաֆտները, առցանց սպառողական վարկերը և ապառիկ գնումների համար տրված վարկերը:

(ii) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են պարտքային առումով գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Խումբը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Վարկերի դիմաց հիմնականում գրավադրվում են անշարժ գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և դրամական միջոցներ:

Խումբը ձեռք է բերում նաև երաշխավորություններ մայր կազմակերպություններից՝ նրանց դուստր կազմակերպություններին տրված վարկերի համար:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին, պահանջում լրացուցիչ գրավ՝ հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն, և հետևում է ձեռքբերված գրավի շուկայական արժեքին՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարար լինելը ստուգելիս:

Ոչ ժամկետանց և ոչ արժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը ավելի շատ կախված է վարկառուների վճարունակությունից, քան գրավի արժեքից, և Խմբի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի արժեքի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը:

Գրավով ապահովված և վարկային քարտերով տրամադրված օվերդրաֆտների համար որպես գրավ են ծառայում հիմնականում անշարժ գույքը և ավտոմեքենաները: Վարկային քարտերով տրված այլ օվերդրաֆտների համար ապահովվածության միջոց է հանդիսանում աշխատավարձը: Ավտոմեքենաների վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սպառողական վարկերն ապահովված են անշարժ գույքով, շարժական գույքով, աշխատավարձով, դրամական միջոցներով և անհատական երաշխավորություններով:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված է տեղեկատվություն 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված՝ հաճախորդներին տրված վարկերի համար որպես ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

**31 դեկտեմբերի
2024թ.**

հազ. դրամ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Գրավով չապահով- ված գումար	Համապա- տասխան ԱՊԿ
		Անշարժ գույք	Ավտոմե- քենաներ	Սարքա- վորումներ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Վարկեր իրավաբանական անձանց	14,346,650	13,868,177	340,425	7,941,567	(10,392,178)	11,757,991	2,588,659	4,123,892
Հիփոթեքային վարկեր	2,048,425	3,016,626	6,558	2,663	(1,294,283)	1,731,564	316,861	341,822
Սպառողական վարկեր	1,960,021	1,246,367	55,492	10,837	(794,045)	518,651	1,441,370	1,228,589
Ընդամենը	18,355,096	18,131,170	402,475	7,955,067	(12,480,506)	14,008,206	4,346,890	5,694,303

**31 դեկտեմբերի
2023թ.**

հազ. դրամ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Գրավով չապահով- ված գումար	Համապա- տասխան ԱՊԿ
		Անշարժ գույք	Ավտոմե- քենաներ	Սարքա- վորումներ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Վարկեր իրավաբանական անձանց	16,155,336	14,133,114	50,320	5,913,687	(6,818,593)	13,278,528	2,876,808	6,816,506
Հիփոթեքային վարկեր	1,215,586	1,649,757	4,235	6,050	(638,143)	1,021,899	193,687	153,479
Սպառողական վարկեր	1,205,600	673,855	5,215	7,450	(430,038)	256,482	949,118	703,549
Ընդամենը	18,576,522	16,456,726	59,770	5,927,187	(7,886,774)	14,556,909	4,019,613	7,673,534

Առգրավված գրավ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Խումբը ձեռք է բերել 319,633 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 254,291 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների առգրավման միջոցով: Առգրավված գրավից 264,641 հազար դրամ գումարով գրավը վաճառվել է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում (2023թ-ին՝ 365,967 հազար դրամ): 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է.

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Անշարժ գույք	911,336	874,372
Հողատարածք	133,882	131,426
Այլ	23,091	7,557
Նվազեցում մինչև իրացման գուտ արժեք	(211,972)	(219,038)
Ընդամենը առգրավված գրավ	856,337	794,317

Խումբը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(iii) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ծինարարություն	170,338,304	129,550,111
Գյուղատնտեսություն, անտառտնտեսություն և փայտամշակում	152,373,391	100,437,290
Մեծածախ առևտուր	92,087,576	79,394,139
Հանքարդյունաբերություն/մետալուրգիա	56,721,565	42,687,769
Մանրածախ առևտուր	56,341,876	40,940,986
Անշարժ գույք	52,845,720	29,129,128
Մենդի և խմիչքի արտադրություն	33,689,218	33,563,035
Էներգետիկայի բնագավառ	33,351,676	41,627,903
Տրանսպորտ	16,761,852	12,521,838
Հյուրանոցային ոլորտ	16,576,420	20,213,009
Կապի ծառայություններ	15,723,289	13,805,653
Արդյունաբերություն	11,829,864	11,261,737
Ֆինանսներ և ներդրումներ	5,497,071	5,421,718
Այլ	35,902,385	31,366,660
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	517,318,610	357,244,678
	1,267,358,817	949,165,654
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(12,771,488)	(15,028,296)
	1,254,587,329	934,137,358

* Խումբը վերանայել է որոշ վարկառուների դասակարգումը 2024թ-ին: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համադրելի տեղեկատվությունում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:

Ստորև ներկայացված է Խմբի իրավաբանական անձանց տրված վարկերի (գուտ վարկերի) աշխարհագրական կենտրոնացվածությունը:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետություն	737,824,826	577,104,751
ՏՀԶԿ և ԵՄ	831,617	4,843
Այլ երկրներ	2,259,599	2,229,225
	740,916,042	579,338,819

(iv) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունի կապակցված վարկառուների հինգ խումբ (2023թ-ին՝ չորս), որին տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 186,787,569 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 105,823,766 հազար դրամ):

(v) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելը կազմող վարկերի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 30-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև պայմանագրով նախատեսված վարկերի մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

(բ) Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	4,837,914	10,990,424
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,383)	(21,690)
	4,836,531	10,968,734

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին այդպիսի հաճախորդներ չկային):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	10,990,424	-	-	10,990,424
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	23,815,112	-	-	23,815,112
Մարված ակտիվներ	(30,397,686)	-	-	(30,397,686)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	430,064	-	-	430,064
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	4,837,914	-	-	4,837,914

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	8,766,315	-	-	8,766,315
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	29,823,775	-	-	29,823,775
Մարված ակտիվներ	(26,929,770)	-	-	(26,929,770)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի գույք փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(669,896)	-	-	(669,896)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	10,990,424	-	-	10,990,424

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի մնացորդները ժամկետանց չեն:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	21,690	-	-	21,690
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	6,808	-	-	6,808
Մարված ակտիվներ	(8,690)	-	-	(8,690)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի գույք փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(18,425)	-	-	(18,425)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,383	-	-	1,383

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	9,786	-	-	9,786
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	58,858	-	-	58,858
Մարված ակտիվներ	(53,147)	-	-	(53,147)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի գույք փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	6,193	-	-	6,193
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	21,690	-	-	21,690

Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և փոխադրամիջոցներով:

(գ) Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց դեբիտորական պարտքեր ակրեդիտիվների գծով	226,892	1,696,838
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(56)	(6,052)
	226,836	1,690,786

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին այդպիսի հաճախորդներ չկային):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,696,838	-	-	1,696,838
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	101,811	-	-	101,811
Մարված ակտիվներ	(1,504,269)	-	-	(1,504,269)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(67,488)	-	-	(67,488)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	226,892	-	-	226,892

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,395,536	-	-	4,395,536
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,142,445	-	-	1,142,445
Մարված ակտիվներ	(3,913,651)	-	-	(3,913,651)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	72,508	-	-	72,508
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,696,838	-	-	1,696,838

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	6,052	-	-	6,052
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	25	-	-	25
Մարված ակտիվներ	(5,650)	-	-	(5,650)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(371)	-	-	(371)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	56	-	-	56

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	16,538	-	-	16,538
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,075	-	-	4,075
Մարված ակտիվներ	(13,959)	-	-	(13,959)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(602)	-	-	(602)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	6,052	-	-	6,052

(դ) Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերում		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	19,541,908	14,205,630
Մեկից երկու տարի ժամկետով	16,176,499	12,656,507
Երկուսից երեք տարի ժամկետով	11,100,099	9,326,120
Երեքից չորս տարի ժամկետով	6,485,811	5,297,879
Չորսից հինգ տարի ժամկետով	3,602,140	3,235,105
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	8,387,979	3,941,784
	65,294,436	48,663,025
Չվաստակաձ ֆինանսական եկամուտ	(14,893,095)	(10,395,081)
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերում	50,401,341	38,267,944
Արժեզրկման գծով պահուստ	(114,120)	(318,260)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	50,287,221	37,949,684
Ֆինանսական վարձակալությունում զուտ ներդրումները ներառում են ներդրումներ՝		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	14,650,386	10,439,085
Մեկից երկու տարի ժամկետով	12,683,621	9,876,250
Երկուսից երեք տարի ժամկետով	8,840,918	7,608,403
Երեքից չորս տարի ժամկետով	5,045,160	4,300,343
Չորսից հինգ տարի ժամկետով	2,601,496	2,676,233
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	6,465,640	3,049,370
	50,287,221	37,949,684

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	38,214,634	-	53,310	38,267,944
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	36,303,316	-	-	36,303,316
Մարված ակտիվներ	(23,236,489)	-	(163,781)	(23,400,270)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը	(921,427)	-	131,229	(790,198)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(252,404)	-	252,404	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,456)	(1,456)
Վերադարձ	-	-	22,005	22,005
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	50,107,630	-	293,711	50,401,341

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	23,387,951	28,520	115,557	23,532,028
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	33,383,177	-	-	33,383,177
Մարված ակտիվներ	(19,146,912)	-	(195,801)	(19,342,713)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը	630,219	-	(4,948)	625,271
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(39,801)	(28,520)	68,321	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(26,509)	(26,509)
Վերադարձ	-	-	96,690	96,690
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	38,214,634	-	53,310	38,267,944

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	304,837	-	13,423	318,260
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	87,300	-	-	87,300
Մարված ակտիվներ	(55,878)	-	(10,481)	(66,359)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(443)	-	443	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,456)	(1,456)
Վերադարձ	-	-	22,005	22,005
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և երկարաժամկետ տվյալների փոփոխությունները	(233,160)	-	(108,818)	(341,978)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը	-	-	98,982	98,982
Չեղչի ծախսագրում	(1,222)	-	(1,412)	(2,634)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	101,434	-	12,686	114,120

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	141,166	8,152	56,793	206,111
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	284,108	-	-	284,108
Մարված ակտիվներ	(162,950)	-	(45,560)	(208,510)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(10,047)	(43)	10,090	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(26,509)	(26,509)
Վերադարձ	-	-	96,690	96,690
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները	45,612	(8,109)	(88,128)	(50,625)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը	6,948	-	-	6,948
Չեղչի ծախսագրում	-	-	10,047	10,047
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	304,837	-	13,423	318,260

(i) Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի որակի վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	50,103,385	-	252,404	50,355,789
- ավելի քան 30 օր ժամկետանց	4,245	-	-	4,245
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	41,307	41,307
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	50,107,630	-	293,711	50,401,341
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(101,434)	-	(12,686)	(114,120)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	50,006,196	-	281,025	50,287,221

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	38,214,634	-	5,906	38,220,540
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	47,404	47,404
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	38,214,634	-	53,310	38,267,944
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(304,837)	-	(13,423)	(318,260)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	37,909,797	-	39,887	37,949,684

(ii) Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերի կենտրոնացում

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին այդպիսի հաճախորդներ չկային):

(iii) Գրավի վերլուծություն

Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և ավտոմեքենաներով: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2024թ.		Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Զուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՊԿ
հազ. դրամ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Անշարժ գույք	Ավտոմե- քենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Ֆինանսական վարձակալություն	293,711	-	202,066	542,381	(450,736)	293,711	-	12,686
Ընդամենը	293,711	-	202,066	542,381	(450,736)	293,711	-	12,686

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2023թ.		Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Չուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՊԿ
հազ. դրամ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Անշարժ գույք	Ավտոմե- քենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Ֆինանսական վարձակալություն	53,310	-	49,200	53,158	(49,048)	53,310	-	13,423
Ընդամենը	53,310	-	49,200	53,158	(49,048)	53,310	-	13,423

20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Վարձակա- ված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	5,259,606	10,173,807	3,345,128	419,873	8,990,224	28,188,638
Ավելացումներ	136,206	1,871,658	240,763	47,330	6,261,120	8,557,077
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(7,540)	(149,483)	(4,210)	(11,191)	(737,535)	(909,959)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	5,388,272	11,895,982	3,581,681	456,012	14,513,809	35,835,756
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	2,082,510	6,399,607	1,413,743	257,584	2,528,889	12,682,333
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	396,557	1,143,253	316,293	41,765	1,942,991	3,840,859
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(7,540)	(146,614)	(2,443)	(11,191)	(730,732)	(898,520)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	2,471,527	7,396,246	1,727,593	288,158	3,741,148	15,624,672
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	2,916,745	4,499,736	1,854,088	167,854	10,772,661	20,211,084
հազ. դրամ	Վարձակա- ված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	4,717,483	8,852,899	3,037,452	326,583	6,286,997	23,221,414
Ավելացումներ	569,330	1,891,221	429,653	93,290	4,065,923	7,049,417
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(80)	(583,621)	(135,796)	-	(1,362,696)	(2,082,193)
Տեղափոխումներ	(27,127)	13,308	13,819	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,259,606	10,173,807	3,345,128	419,873	8,990,224	28,188,638
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	1,729,074	5,925,801	1,246,154	210,563	2,086,937	11,198,529
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	353,436	1,015,696	275,825	47,021	1,487,675	3,179,653
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	-	(541,890)	(108,236)	-	(1,045,723)	(1,695,849)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	2,082,510	6,399,607	1,413,743	257,584	2,528,889	12,682,333
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	3,177,096	3,774,200	1,931,385	162,289	6,461,335	15,506,305

21 Վարձակալություն

Խումբը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի գրասենյակների տարածքները և այլ տարածքներ: Այդ վարձակալությունների ժամկետը որպես կանոն կազմում է 10-ից 20 տարի:

Խումբը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրաթեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների համար: Այդ վարձակալությունների հետ վարձավճարները Խումբը ճանաչում է որպես ծախս գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Խումբը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	11,580,789	10,558,974
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	712,054	1,832,558
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(1,328,094)	(1,098,205)
Վարձակալության պայմանագրի փոփոխություններ	13,054	287,462
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	10,977,803	11,580,789

(բ) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն	1,328,094	1,098,205
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	1,394,083	1,297,819

(գ) Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալության գծով	2,436,963	2,112,180

(դ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	13,158,183	11,852,055
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ Մարումներ	(2,436,963)	(2,112,180)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(2,436,963)	(2,112,180)
Այլ փոփոխություններ		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների ավելացումներ	712,054	1,832,558
Վերափոխում	13,054	287,462
Տոկոսային ծախս	1,394,083	1,297,819
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը	(646)	469
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	12,839,765	13,158,183

22 Այլ ակտիվներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Չավարտված գործարքների գծով դեբիտորական պարտքեր	7,902,691	4,705,450
Սահմանափակումով հաշիվներ քլիրինգային կազմակերպություններում	1,965,723	1,974,830
Բրոքերային հաշիվներ	1,099,007	1,047,735
Կարճաժամկետ պահանջներ ՀՀ կառավարության նկատմամբ	-	990,053
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(24,003)	(77,956)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	10,943,418	8,640,112
Կանխավճարներ մատակարարներին և այլ դեբիտորական պարտքեր	9,763,433	8,437,050
Պաշարներ	298,494	416,954
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ	31,351	180,687
Այլ	20,008	350,440
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	10,113,286	9,385,131
Ընդամենը այլ ակտիվներ	21,056,704	18,025,243

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 10,942,461 հազար դրամ գումարով (2023թ-ին՝ 8,703,081 հազար դրամ) այլ ակտիվները դասվել են 1-ին փուլ և ժամկետանց չեն, 7,875 հազար դրամ գումարով (2023թ-ին՝ 4,498 հազար դրամ) այլ ակտիվները դասվել են 2-րդ փուլ և 31-ից 90 օր ժամկետանց են և 17,085 հազար դրամ գումարով (2023թ-ին՝ 10,489 հազար դրամ) այլ ակտիվները դասվել են 3-րդ փուլ և ավելի քան 90 ժամկետանց են:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	67,650	628	9,678	77,956
Տեղափոխում 1-ին փուլ	9	(9)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(7)	9	(2)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(317)	(2)	319	-
Կորստի պահուստի գույք վերաչափում	(54,965)	498	(43,533)	(98,000)
Դուրսգրումներ	-	-	(3,128)	(3,128)
Վերադարձ	-	-	47,175	47,175
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	12,370	1,124	10,509	24,003

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	20,581	283	5,794	26,658
Տեղափոխում 1-ին փուլ	5	(1)	(4)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(117)	117	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(695)	(100)	795	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	47,876	329	(49,335)	(1,130)
Դուրսգրումներ	-	-	(3,028)	(3,028)
Վերադարձ	-	-	55,456	55,456
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	67,650	628	9,678	77,956

23 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	21,682,751	26,542,621
Վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից		
– մինչև 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	35,286,869	19,805,155
– ավելի քան 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	-	2,559,413
Ակրեդիտիվների գծով պարտավորություններ	-	1,838,350
Լորո հաշիվներ	11,649,884	3,857,283
	68,619,504	54,602,822

Պայմանագրի համաձայն՝ ՀՀ ԿԲ-ն Խմբին տրամադրում է վարկեր, որն իր հերթին վարկեր է տրամադրում համապատասխան պայմանները բավարարող վարկառուներին: Վարկերի մշտադիտարկումն իրականացվում է «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակի կողմից:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը չունի պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին այդպիսի պայմանագրային կողմ չկար, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի):

24 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
– Իրավաբանական անձիք	435,534,065	284,852,781
– Ֆիզիկական անձիք	262,684,032	235,456,774
Ժամկետային ավանդներ		
– Ֆիզիկական անձիք	280,667,674	248,268,410
– Իրավաբանական անձիք	143,327,217	139,171,592
	1,122,212,988	907,749,557

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներից և ավանդներից 60,107,185 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 57,439,453 հազար դրամ) մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Խմբի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառվության հանձնառությունների դիմաց:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու հաճախորդ, որոնց մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 53,290,931 հազար դրամ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

25 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	145,745,027	99,239,354
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների համար թողարկված կանաչ պարտատոմսեր	17,408,177	18,829,821
	163,153,204	118,069,175

2024թ-ին Խումբը թողարկել և տեղաբաշխել է պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով համապատասխանաբար 56.5 միլիարդ դրամ, 84.8 միլիարդ դրամ և 3.4 միլիարդ դրամ անվանական արժեքով (2023թ-ին՝ պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով՝ համապատասխանաբար 36.3 միլիարդ դրամ և 62.5 միլիարդ դրամ անվանական արժեքով): 2024թ. դեկտեմբերի դրությամբ ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով արտահայտված պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է համապատասխանաբար 57,117,983 հազար դրամ, 85,256,979 հազար դրամ և 3,370,065 հազար դրամ (2023թ-ին՝ համապատասխանաբար 36,567,957 հազար դրամ և 62,671,397 հազար դրամ):

2024թ-ին Խումբը թողարկել և կատարել է պարտքային արժեթղթերի տեղաբաշխում 14 անգամ (2023թ-ին՝ 9 անգամ տեղաբաշխում): 35 միլիարդ դրամ անվանական արժեքով արժեթղթերն արտահայտված են ՀՀ դրամով և ենթակա են մարման 2026-2027թթ. (2023թ-ին՝ 21.7 միլիարդ դրամ՝ 2025թ-ին մարման ժամկետով), 3.4 միլիարդ դրամ անվանական արժեքով արժեթղթերն արտահայտված են եվրոյով և ենթակա են մարման 2026թ-ին (2023թ-ին այդպիսի արժեթղթեր չկային) և 38 միլիարդ դրամ անվանական արժեքով արժեթղթերն արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով և ենթակա են մարման 2026-2031թթ. (2023թ-ին՝ 34 միլիարդ դրամ՝ 2025-2027թթ. մարման ժամկետով):

Խմբի կողմի թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի արժեթղթերի ֆոնդային բորսայում:

2020թ-ին Խումբը թողարկել է 42 միլիոն եվրո գումարով կանաչ պարտատոմսեր՝ 3.05% տոկոսադրույքով, որոնց մարման ժամկետը լրանում է 2025թ. նոյեմբերի 26-ին: Կանաչ պարտատոմսերը թողարկվել են Նիդերլանդների ձեռնարկատիրական զարգացման բանկի (FMO) հետ սերտ համագործակցությամբ, որը նաև այս գործարքի հիմնական ներդրողն է: Կանաչ պարտատոմսերի թողարկման նպատակը շրջակա միջավայրի կայունությանը նպաստող «կանաչ» ծրագրերի ֆինանսավորումն է:

**(ա) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող
դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում**

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	118,069,175	92,125,513
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի վաճառք	76,234,658	58,179,815
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(28,965,492)	(34,902,535)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	47,269,166	23,277,280
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	(2,504,861)	3,232,622
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	8,918,961	5,612,322
Վճարված տոկոսներ	(8,599,237)	(6,178,562)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	163,153,204	118,069,175

26 Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս փոխառություններ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	135,171,897	33,779,039
Փոխառություններ հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից	761,480	694,741
	135,933,377	34,473,780
Ստորադաս փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	27,996,197	29,732,721
	27,996,197	29,732,721

**(ա) Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված
փոխառությունների կենտրոնացում**

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խուլմբն ունի ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված 2 փոխառություն, որոնց մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդպիսի փոխառություններ չկային): 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդը կազմել է 122,374,037 հազար դրամ (2023թ-ին մնացորդներ չկային): Վարկերն արտահայտված են ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով, տրամադրված են 4.4-8.7% տոկոսադրույքով և ենթակա են մարման 2029թ-ին և 2034թ-ին:

(բ) Ստորադաս փոխառություն

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ստորադաս փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են յոթ ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված փոխառություններ՝

- 3,318,338 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 3,590,973 հազար դրամ)՝ 2026թ. հունվարի 15-ին մարման ամսաթվով,
- 5,518,643 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 5,972,474 հազար դրամ)՝ 2027թ. հունվարի 15-ին մարման ամսաթվով,
- 6,080,697 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 6,221,701 հազար դրամ)՝ 2031թ. հունվարի 3-ին մարման ամսաթվով,

- 3,464,497 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 3,747,718 հազար դրամ)՝ 2029թ. հունվարի 8-ին մարման ամսաթվով,
- 3,394,809 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 3,470,443 հազար դրամ)՝ 2032թ. հունվար 2-ին մարման ամսաթվով,
- 6,219,214 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 6,729,412 հազար դրամ)՝ 2032թ. փետրվարի 2-ին մարման ամսաթվով:

Ստացված փոխառությունները Խումբը դիտարկում է որպես ստորադաս փոխառություններ, եթե սնանկության դեպքում փոխառությունը մարվում է Խմբի մյուս բոլոր այլ պարտավորությունների ամբողջական մարումից հետո:

(զ) Սահմանափակումներ (կովենանտներ)

Խումբը պարտավոր է համապատասխանել որոշակի սահմանափակումների փոխառության պայմանագրերի հետ կապված: 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը համապատասխանում էր բոլոր սահմանափակումներին:

(դ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	34,473,780	29,732,721
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	129,780,529	-
Մարումներ	(25,706,499)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	104,074,030	-
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	(1,421,750)	(1,730,640)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	1,767,340	2,259,942
Վճարված տոկոսներ	(2,960,023)	(2,265,826)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	135,933,377	27,996,197
	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ
հազ. դրամ	58,124,688	28,155,324
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.		
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	20,251,155	-
Մարումներ	(44,861,811)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(24,610,656)	-
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	874,673	1,513,141
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	3,363,002	2,229,121
Վճարված տոկոսներ	(3,277,927)	(2,164,865)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	34,473,780	29,732,721

27 Այլ պարտավորություններ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Վճարվելիք գումարներ ճանապարհին	7,254,461	5,901,167
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	1,199,254	952,439
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին վճարվելիք գումարներ	355,500	382,040
Ֆակտորինգի պայմանագրերին վերաբերող ֆինանսական պարտավորություններ	67,548	31,501
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,166,080	570,721
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	10,042,843	7,837,868
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	26,555,998	20,225,430
Վճարվելիք այլ հարկեր	3,723,372	2,506,635
Հետաձգված եկամուտ	9,866	3,202
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	30,289,236	22,735,267
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	40,332,079	30,573,135

28 Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ին վճարվելիք գումարներ	30,040,451	2,574,740
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններին վճարվելիք գումարներ	15,024,401	-
Հայկական բանկերին վճարվելիք գումարներ	-	14,595,461
Ընդամենը կրեդիտորական պարտքեր հետգնման պայմանագրերի գծով	45,064,852	17,170,201

(ա) Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերի կենտրոնացում

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

29 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 117,132 սովորական բաժնետոմսից (2023թ-ին՝ 117,132): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 465 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 465 հազար դրամ) և բոլոր բաժնետոմսերն ամբողջությամբ վճարված են:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները և քվեարկել Խմբի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի կուտակային գույք փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապահովագրությունը:

(գ) Ճահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն որոշվող Խմբի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2024թ. ընթացքում Խումբը չի հայտարարել և չի վճարել շահաբաժիններ (2023թ.՝ 23,000,000 հազար դրամ): 2023թ-ին մեկ սովորական բաժնետոմսի դիմաց շահաբաժինները կազմել են 196,360 դրամ:

(դ) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվել է սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող 60,029,336 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 46,051,833 հազար դրամ) շահույթի և շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի՝ 117,132 (2023թ-ին՝ 117,080) հիման վրա, ինչպես ներկայացված է ստորև: Խումբը չունի նոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսեր:

	2024թ. Բաժնետոմսերի քանակը	2023թ. Բաժնետոմսերի քանակը
Թողարկված բաժնետոմսերը առ 1 հունվարի	117,132	117,021
Հունիսին թողարկված բաժնետոմսերի ազդեցությունը	-	111
Բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	117,132	117,080
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (հազ. դրամ)	512.49	393.34
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ (հազ. դրամ)	512.49	393.34

30 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և Խմբի գործառնությունների կենսական տարրն է: Ծուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Խումբը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող պորտֆոլիոների և ծառայությունները և ընդունված լավագույն պրակտիկան արտացոլելու համար:

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Խմբի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Տնօրինությանը և անուղղակիորեն՝ Տնօրենների խորհրդին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով Խումբը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Խմբի ներսում: Խումբը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

(բ) Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Ծուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Ծուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Ծուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն, որը գլխավորում է Գլխավոր տնօրենը: Ծուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Տնօրինության կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի առաջարկությունների հիման վրա:

Խումբը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Տնօրինության կողմից:

Բացի այդ, Խումբն իրականացնում է մեծ թվով սթրես թեստեր առանձին առևտրային պորտֆելների և Խմբի ընդհանուր դիրքի վրա շուկայի բազմաթիվ բացառիկ սցենարների ֆինանսական ազդեցությունը մոդելավորելու համար: Սթրեսի թեստերը ցույց են տալիս կորուստների հավանական չափը, որոնք կարող են առաջանալ ծայրահեղ պայմաններում:

(i) Տոկոսադրույքային ռիսկ

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այդ ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2024թ.			2023թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտար- ժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտար- ժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.27%	6.56%	5.10%	11.11%	6.84%	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.23%	4.36%	11.49%	10.65%	5.06%	11.49%
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9.80%	8.10%	11.86%	9.49%	8.08%	15.78%
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	10.0%	-	8.43%
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	8.03%	5.63%	-	10.48%	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	14.56%	8.61%	7.02%	14.6%	8.7%	6.6%
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	13.38%	8.83%	7.77%	12.76%	8.86%	7.58%
Փակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	16.39%	9.37%	10.6%	19.0%	11.9%	11.1%
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	-	-	4.99%	-	6.8%	5.3%

	2024թ.			2023թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտար- ժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտար- ժույթ
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6.26%	5.06%	-	6.3%	6.1%	4.3%
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	7.19%	-	-	9.86%	4.5%	3.3%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.21%	4.93%	3.31%	10.19%	4.23%	3.17%
Հաճախորդների ժամկետային ավանդներ	9.27%	3.39%	1.57%	9.37%	3.37%	1.99%
Ստորադաս փոխառություններ	-	11.77%	6.23%	-	12.9%	6.2%
Այլ փոխառու միջոցներ	8.97%	6.55%	4.42%	7.8%	8.2%	4.0%

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների, բացառությամբ տոկոսակիր դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) գուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դիրքերի հիման վրա:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
100 բկ գուգահեռ աճ	(330,735)	(441,327)
100 բկ գուգահեռ նվազում	330,735	441,327

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունների նկատմամբ, որն իրականացվել է 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) գուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2024թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	2023թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ գուգահեռ աճ	(53,361)	(134,999)
100 բկ գուգահեռ նվազում	53,361	134,999

(ii) Արժույթային ռիսկ

Խուճմբն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Խուճմբը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, սակայն այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՄ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ* հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	71,313,485	16,868,853	8,154,390	96,336,728
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9,187,779	120,667	-	9,308,446
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,121,123	1,884,355	-	5,005,478
Անորոշիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	75,119,271	777,237	-	75,896,508
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ	61,653,029	15,508,627	163,832	77,325,488
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	793,716	-	-	793,716
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	384,278,882	131,730,638	1,139,121	517,148,641
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	-	226,836	-	226,836
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	9,380,817	10,569,582	-	19,950,399
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	941,827	2,096,848	202,776	3,241,451
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	5,468,459	178,603	8,847	5,655,909
Ընդամենը ակտիվներ	621,258,388	179,962,246	9,668,966	810,889,600
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	36,098,317	11,014,434	1,720,707	48,833,458
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	381,129,701	88,200,124	19,127,896	488,457,721
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	85,256,979	20,778,243	-	106,035,222
Ստորադաս փոխառություններ	9,475,505	18,520,692	-	27,996,197
Այլ փոխառու միջոցներ	86,326,504	35,938,475	-	122,264,979
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,652,686	211,550	2,303	1,866,539
Ընդամենը պարտավորություններ	599,939,692	174,663,518	20,850,906	795,454,116
Զուտ դիրքը	21,318,696	5,298,728	(11,181,940)	15,435,484
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	(23,858,451)	(7,450,020)	11,004,110	(20,304,361)
Զուտ դիրքը	(2,539,755)	(2,151,292)	(177,830)	(4,868,877)

* Այլ արտարժույթը ներառում է ռուսական ռուբլին և ֆունտ ստեռլինգը:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ* հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	44,084,532	10,936,192	24,224,559	79,245,283
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	7,554,063	-	-	7,554,063
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,349,441	1,848,851	-	6,198,292
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	39,165,435	760,137	5,797,971	45,723,543
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	66,515,173	35,449,772	8,327,264	110,292,209
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	308,399,672	103,129,671	1,033,485	412,562,828
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	216,964	1,473,821	-	1,690,785
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	6,709,544	7,474,225	-	14,183,769
Փակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	5,770,113	2,253,913	159,440	8,183,466
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,271,216	16,004	50,048	4,337,268
Ընդամենը ակտիվներ	487,036,153	163,342,586	39,592,767	689,971,506
	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ* հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	19,420,538	17,329,572	19,852,739	56,602,849
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	9,113,971	4,480,196	-	13,594,167
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	376,563,312	74,490,980	17,883,000	468,937,292
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	62,671,397	18,829,821	-	81,501,218
Ստորադաս փոխառություններ	9,692,144	20,040,577	-	29,732,721
Այլ փոխառու միջոցներ	24,407,965	9,246,563	-	33,654,528
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	26,457	-	-	26,457
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	594,585	485,600	2,763	1,082,948
Ընդամենը պարտավորություններ	502,490,369	144,903,309	37,738,502	685,132,180
Զուտ դիրքը	(15,454,216)	18,439,277	1,854,265	4,839,326
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	20,528,639	(20,603,400)	49,703	(25,058)
Զուտ դիրքը	5,074,423	(2,164,123)	1,903,968	4,814,268

* Այլ արտարժույթը ներառում է ռուսական ռուբլին և ֆունտ ստեռլինգը:

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի չեն առնվել հարկերը և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Խումբը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Արտարժույթի փոփոխությունից առաջացող եկամուտը (ծախսը) ենթակա չէ հարկման (ենթակա չէ նվազեցման): Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(253,976)	507,442
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(215,129)	(216,412)

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Խմբում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի և Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրինության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց հետ կապված Խումբը ենթարկվում է պարտքային ռիսկին, շարունակական հսկողության և մշտադիտարկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման բաժնի, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Վարկավորման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Խմբի իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված դրանց հատուկ ռիսկերից:

Խումբը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերազնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Խմբի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրաձայն վարկավորման ստորաբաժանման կողմից: 2020թ-ից Խումբը ներդրել է մեքենայական ուսուցման վրա հիմնված նոր սթրաժիգիային համակարգ ապառիկ գնումների և օնլայն սպառողական վարկերի տրամադրման համար:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը, որպես կանոն, արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գումարներում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ պարտքային ռիսկի նվազեցման վրա:

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում անանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գոծառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գրավի և այդ վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 19-ում:

Չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում:

Արժեզրկման գնահատում

2018թ. հունվարի 1-ից Խումբն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասությունները՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական պակասությունը պայմանագրին համապատասխան կազմակերպությանը հասանելի բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և կազմակերպության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է: Ստորև ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և հիմնական տարրերը:

Պարտագանցման հավանականության	Պարտագանցման հավանականությունը որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության գնահատումն է: Պարտագանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահին՝ գնահատված ժամանակահատվածի ընթացքում, եթե գործիքը նախկինում չի ապագանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
------------------------------	--

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին	Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին ապագա պարտագանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:
-----------------------------------	--

Կորուստը պարտագանցման դեպքում	Կորուստը պարտագանցման դեպքում կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահին տեղի ունենա պարտագանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ այդ թվում՝ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտագանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:
-------------------------------	--

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ կամ ԱԺԱՊԿ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որն առաջանում է ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ կախված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի բնույթից:

Խմբի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի ան սկզբնական ճանաչումից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում պարտագանցման տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը:

Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Խումբը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-փուլ	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլում ներառվում են նաև վարկերը, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
2-րդ փուլ	Երբ վարկի պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Խումբը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: 2-րդ փուլում ներառվում են նաև վարկերը, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
3-րդ փուլ	Վարկերը համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված: Խումբը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:
Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է՝ կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում կամ ապաճանաչվում են այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Պարտագանցման սահմանում

Խումբը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (պարտքային առումով արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 90 օր ժամկետանց պայմանագրով նախատեսված ժամկետից:

Հաճախորդի կողմից պարտականությունների չկատարման որակական գնահատման շրջանակում Խումբը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքերը, որոնք կարող են վկայել վճարման անհավանականության մասին՝ ելնելով դեկավարության դատողությունից: Եթե այդպիսի դեպք է տեղի ունենում, Խումբը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք դրա արդյունքում հաճախորդը պետք է դիտարկվի որպես պարտականությունները չկատարած և դասվի 3-րդ փուլ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, կամ արդյոք 2-րդ փուլ դասելը տեղին է:

Պարտագանցման հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Խմբի պահառուական և միջբանկային հարաբերությունների կողմեր և պայմանագրային կողմեր են հանդիսանում ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունները, բանկերը, բրոքերները և դիլերները, ֆոնդային բորսաները և քլիրինգային կազմակերպությունները: Այդ հարաբերությունների հետ կապված Խումբը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի, մասնավորապես, ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Խմբավորում

2022թ-ին պարտագանցման հավանականությունը գնահատելու նպատակով՝ Խումբը մշակել և ներդրել է իր ներքին վարկանիշային մոդելն անհատական հիմունքով խոշոր վարկերի համար, որոնք կազմում են իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընդհանուր պորտֆելի մոտ 68%-ը:

Նախընտրելի մոդելը լոգիստիկ ռեգրեսիան է, որը մոդելավորում է երկուական պատասխանի փոփոխական, այսպես կոչված, թիրախ (12 ամիս ժամանակաշրջանում պարտագանցման տեղի ունենալու ցուցանիշ) մի քանի անկախ փոփոխականների համեմատ:

Պարտագանցման հավանականության կորպորատիվ մոդելի մշակման շրջանակում կառուցվել են գնահատման երեք սանդղակներ.

- Վարքագծային, որը ներառում է գնահատման պարամետրերը, որոնք ձևավորվում են Խմբի աղբյուրներից ստացված վարքագծային/գործարքային տվյալների հիման վրա,
- Ֆինանսական, որը ներառում է գնահատման պարամետրերը, որոնք ձևավորվում են Խմբին տրամադրված առանձին ֆինանսական հաշվետվություններից ստացված տեղեկատվության հիման վրա,
- Որակական, որը ներառում է գնահատման պարամետրերը, որոնք հիմնված են Խմբում կուտակված կամ կազմված որակական և այլ քանակական տեղեկատվության վրա, որն արտացոլում է Խմբի պարտատերերի պարտքային ռիսկը:

Վերոնշյալ երեք մոդելները փոխկապակցված են՝ ընտրանքում ընդգրկված յուրաքանչյուր պարտատիրոջ, ինչպես նաև այն բոլոր նոր պարտատերերի համար վերջնական գնահատական տալու համար, որոնք կներառվեն Խմբի կորպորատիվ պորտֆելում առաջիկա ժամանակաշրջաններում:

Վերը նշվածի հիման վրա իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդները դասակարգվում են ըստ պարտագանցման հավանականության վրա հիմնված հետևյալ վարկանիշների.

Ներքին վարկանիշ	Պարտագանցման հավանականության տիրույթ
1 (ամենաբարձր միավորը)	0.03% - 0.07%
2	0.07% - 0.13%
3	0.13% - 0.24%
4A	0.24% - 0.43%
4B	0.43% - 0.77%
4C	0.77% - 1.37%
5A	1.37% - 2.44%
5B	2.44% - 4.29%
5C	4.29% - 7.45%
6	7.45% - 12.62%
7	12.62% - 20.59%
8	20.59% - 100%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին և 2-րդ փուլ դասված իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի մասին, որոնց համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2024թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր			
Կարգ 1	1,768,948	55	1,768,893
Կարգ 2	6,207,760	890	6,206,870
Կարգ 3	13,702,801	5,995	13,696,806
Կարգ 4. A-C	141,901,495	273,874	141,627,621
Կարգ 5. A-C	312,970,589	3,085,156	309,885,433
Կարգ 6	26,980,337	243,865	26,736,472
Կարգ 7	7,241,579	156,152	7,085,427
Կարգ 8	-	-	-
	510,773,509	3,765,986	507,007,523

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին փուլ դասված իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի մասին, որոնց համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2023թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	6,070,748	200	6,070,548
Կարգ 3	3,563,983	1,886	3,562,097
Կարգ 4. A-C	113,237,764	162,037	113,075,727
Կարգ 5. A-C	199,614,412	1,289,752	198,324,660
Կարգ 6	29,899,537	706,657	29,192,880
Կարգ 7	8,536,396	346,073	8,190,323
Կարգ 8	-	-	-
	360,922,840	2,506,605	358,416,235

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին և 2-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության պարտքային որակի մասին, որի համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2024թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար
Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր իրավաբանական անձանց հետ			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	57,386	3	57,383
Կարգ 3	-	-	-
Կարգ 4. A-C	3,157,998	7,016	3,150,982
Կարգ 5. A-C	12,428,385	31,423	12,396,962
Կարգ 6	375,332	1,243	374,089
Կարգ 7	-	-	-
Կարգ 8	-	-	-
	16,019,101	39,685	15,979,416

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության պարտքային որակի մասին, որի համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2023թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար
Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր իրավաբանական անձանց հետ			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	77,227	3	77,224
Կարգ 3	-	-	-
Կարգ 4. A-C	4,029,996	2,855	4,027,141
Կարգ 5. A-C	3,793,284	24,010	3,769,274
Կարգ 6	46,910	1,527	45,383
Կարգ 7	33,184	1,345	31,839
Կարգ 8	-	-	-
	7,980,601	29,740	7,950,861

Բացի այդ, Խումբն առանձնացնում է նաև պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- իրավաբանական անձանց տրված վարկեր, որոնց համար պարտագանցման հավանականությունը չի հաշվարկվում ներքին վարկանիշային մոդելի հիման վրա,
- հիփոթեքային վարկեր,
- սպառողական վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտագանցման հավանականությունը հիմնված է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվության վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցների միջոցով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվությունը: Հավանականությունը հաշվարկվում է որպես ժամկետանց դասերի միջև տեղափոխվող վարկերի մասնաբաժինը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ընդհանուր վարկերում: Պարտագանցման հավանականությունը հետագայում ճշգրտում է ապագայամետ տեղեկատվության հիման վրա:

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին իրենից ներկայացնում է արժեզրկման տեսանկյունից գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հաշվի առնելով թե՛ պարտքի գումարը մեծացնելու հաճախորդի հնարավորությունը պարտագանցման դեպքում և թե՛ հնարավոր վաղաժամ մարումը: 1-ին փուլի վարկի գծով պարտագանցման պահին պարտքի գումարը հաշվարկելու նպատակով Խումբը գնահատում է 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերը՝ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելու համար: 2-րդ փուլի ֆինանսական ակտիվների համար պարտագանցման պահին պարտքի գումարը դիտարկում է գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի տեսանկյունից:

3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար պարտքի գումարը պարտագանցման պահին հավասար է այդ վարկերի համախառն գումարին:

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին որոշվում է պարտագանցված վարկերի՝ նախքան պարտագանցման տեղի ունենալու ամսաթիվն ամորտիզացված արժեքի վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Կորուստը պարտագանգման դեպքում

Անհատական հիմունքով ոչ նշանակալի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար, Խումբը պարտագանգման դեպքում առաջացող կորուստը հաշվարկում է պորտֆելի մակարդակով: Խումբը պարտագանգման դեպքում կորստի չափը հաշվարկելու համար օգտագործում է պարտագանգման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալները պարտագանգված բոլոր վարկերի կտրվածքով: Հավաքագրվում է պարտագանգման ամսաթվից հետո դրամական հոսքերի վերաբերյալ ամբողջ տեղեկատվությունը և գեղջվում է պարտագանգման ամսաթվի դրությամբ՝ յուրաքանչյուր վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է պարտագանգված վարկերի գծով ստացված բոլոր տեսակի դրամական միջոցները (վարկերի մարումից, երաշխավորողից, գրավի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ և այլն): Անհատական հիմունքով նշանակալի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար Խումբը պարտագանգման դեպքում առաջացող կորուստը հաշվարկում է անհատական հիմունքով՝ հաշվի առնելով ակնկալվող դրամական միջոցները, այդ թվում՝ գրավի իրացումից ստացվելիք դրամական հոսքերը:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Խմբի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Որպես հիմնական չափանիշ Խումբն օգտագործում է վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Խումբը համարում է, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե ակտիվների գծով վճարումներն ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:

Պարտքային ռիսկի աճը գնահատելիս Խմբի ղեկավարությունը դիտարկում է նաև հետևյալ գործոնները՝

- տվյալ վարկառուի՝ Հայաստանի այլ ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված այլ վարկի ժամկետանց օրերի քանակը,
- վարկառուի ֆինանսական դժվարությունները,
- վարկի պայմանների վերանայումը վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման պատճառով,
- մակրոտնտեսական ցուցանիշների վատթարացումը և դրանց հնարավոր ազդեցությունը վարկառուի ֆինանսական արդյունքների վրա,
- վարկանիշի բացասական փոփոխությունը 3 և ավելի կետով Խմբի համար ծառայում է որպես վաղ նախազգուշացում վարկառուի ֆինանսական վիճակի լրացուցիչ ուսումնասիրություն և վերլուծություն իրականացնելու համար՝ վարկային ռիսկի նշանակալի աճի հայտանիշները բացահայտելու նպատակով:

Ապագայամետ տեղեկատվություն և տարբեր տնտեսական սցենարներ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելներում Խումբը որպես ապագայամետ տեղեկատվություն օգտագործում է մակրոտնտեսական ցուցանիշների լայն շրջանակ, որոնցից են՝

- սպառողական գների ինդեքսը,
- ՌԴ ռուբլի /ՀՀ դրամ փոխարժեքը,
- արտահանման ծավալները,
- ներմուծման ծավալները,
- ՀՆԱ-ի իրական աճը,
- արդյունաբերական արտադրության աճը,
- գուտ արտահանումը:

Մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները Խումբը ստանում է արտաքին աղբյուրներից (Տնտեսական հետաքննությունների բաժնից): Խմբի Պարտքային ռիսկի բաժնի փորձագետները գնահատում են տարբեր սցենարներին վերագրելի կշիռները:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի յուրաքանչյուր սցենարում օգտագործված մակրոտնտեսական ցուցանիշները/ենթադրությունները:

	ԱՊԿ սցենար	Որոշված հավանականություն, %	2025թ.	2026թ.
Հիմնական գործոններ				
Սպառողական գների ինդեքս	Լավատեսական	20%	100.281	98.2801
	Բազային	60%	103.400	101.400
	Վատատեսական	20%	106.519	104.519
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք	Լավատեսական	20%	329.913	390.713
	Բազային	60%	377.100	437.900
	Վատատեսական	20%	424.288	485.088
ՌԴ ռուբլի/ՀՀ դրամ փոխարժեք	Լավատեսական	20%	7.255	7.305
	Բազային	60%	4.440	4.490
	Վատատեսական	20%	1.625	1.675
Արտահանում, մլն. ԱՄՆ դոլար	Լավատեսական	20%	1,702.625	1,728.382
	Բազային	60%	1,471.817	1,497.573
	Վատատեսական	20%	1,241.008	1,266.764
Ներմուծում, մլն. ԱՄՆ դոլար	Լավատեսական	20%	2,080.511	2,032.927
	Բազային	60%	1,821.028	1,773.444
	Վատատեսական	20%	1,561.545	1,513.961
ՀՆԱ-ի իրական աճ	Լավատեսական	20%	109.397	109.107
	Բազային	60%	104.858	104.563
	Վատատեսական	20%	100.319	100.022
Զուտ ներմուծում, մլն. ԱՄՆ դոլար	Լավատեսական	20%	3,380.000	2,968.000
	Բազային	60%	3,842.000	3,430.000
	Վատատեսական	20%	4,304.000	3,892.000

Վերը աղյուսակում ներկայացված բազային կանխատեսումների հետ մեկտեղ (60% հավանականությամբ) Խումբն օգտագործում է նաև ցնցող մակրոտնտեսական փոփոխականներ ակնկալվող պարտքային կորուստները լավատեսական (20% հավանականությամբ) և վատատեսական (20% հավանականությամբ) սցենարներով հաշվարկելու համար: Այդ ցուցանիշները գնահատվում են ակնկալվող պարտքային կորուստների վերջնական ցուցանիշը ստանալու համար:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Խմբի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության պայմանագրերը: Ֆինանսական գործիքները, այդ թվում՝ վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Խոսվածը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով: Գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Դա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այդ պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այդ պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Խմբի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Խոսվածը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվու- լյունում չհաշվանցված գումարներ	Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվու- լյունում չհաշվանցված գումարներ	Չուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	28,760,592	-	28,760,592	(28,760,592)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	28,760,592	-	28,760,592	(28,760,592)	-	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(45,064,852)	-	(45,064,852)	45,064,852	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(45,064,852)	-	(45,064,852)	45,064,852	-	-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- լյունում չհաշվանցված գումարներ	Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվու- լյունում չհաշվանցված գումարներ	Չուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	15,527,603	-	15,527,603	(15,527,603)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	15,527,603	-	15,527,603	(15,527,603)	-	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(17,170,201)	-	(17,170,201)	17,170,201	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(17,170,201)	-	(17,170,201)	17,170,201	-	-

Վերը աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Խումբը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Խմբի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Խումբը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է այլ բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերից, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը կառուցվածքային ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի և ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և փոխառություններից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ: Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «սթրես թեստեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացվում են Ռիսկերի կառավարման բաժնի և ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Ակտիվների և պարտավորությունների բաժնի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխառվածքային հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխառվածքային հանձնառությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը բաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանին, որի ընթացքում երաշխավորությունը կարող է օգտագործվել: Վճարումները, որոնց մասին հաճախորդները պետք է ծանուցվեն, դիտարկվում են այնպես, ինչպես եթե ծանուցումն անմիջապես ներկայացված լիներ: Այնուամենայնիվ, Խումբն ակնկալում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումն այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որին Խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված ավանդներին վերաբերող Խմբի անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	31,354,471	16,936,693	2,317,519	3,097,939	15,131,296	3,248,512	72,086,430	68,619,504
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	30,040,451	15,024,401	-	-	-	-	45,064,852	45,064,852
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	738,925,027	56,736,624	74,859,749	173,659,454	100,750,543	6,291	1,144,937,688	,122,212,988
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	547,664	17,738,619	7,370,638	39,634,183	109,710,544	6,483,755	181,485,403	163,153,204
Ստորադաս փոխառություններ	-	714,887	366,759	1,085,169	18,888,435	17,938,505	38,993,755	27,996,197
Այլ փոխառու միջոցներ	382,155	2,589,023	3,116,931	8,669,530	124,876,759	23,449,730	163,084,128	135,933,377
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	424,285	172,812	551,901	1,197,740	8,415,765	11,046,576	21,809,079	12,839,765
Այլ պարտավորություններ	10,042,843	-	-	-	-	-	10,042,843	10,042,843
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	811,716,896	109,913,059	88,583,497	227,344,015	377,773,342	62,173,369	1,677,504,178	,585,862,730
Փոխառվածքային հանձնառություններ	146,368,566	-	-	-	-	-	146,368,566	146,368,566
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ (համախառն)	39,083,615	-	-	-	-	-	39,083,615	487,082

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	12,686,175	966,077	16,449,221	5,127,140	19,768,939	4,609,715	59,607,267	54,602,822
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	17,170,201	-	-	-	-	-	17,170,201	17,170,201
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	557,574,286	60,221,202	66,576,689	160,908,136	78,568,448	2,860,977	926,709,738	907,749,557
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	58,946	14,696,533	7,772,685	12,463,106	93,107,756	-	128,099,026	118,069,175
Ստորադաս փոխառու միջոցներ	-	674,680	520,281	1,191,665	17,668,156	24,187,661	44,242,443	29,732,721
Այլ փոխառու միջոցներ	12,963,427	2,922,979	2,512,229	4,738,148	13,542,852	30,842	36,710,477	34,473,780
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	453,305	198,502	590,238	1,098,771	8,374,563	12,592,825	23,308,204	13,158,183
Այլ պարտավորություններ	7,837,868	-	-	-	-	-	7,837,868	7,837,868
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	608,744,208	79,679,973	94,421,343	185,526,966	231,030,714	44,282,020	1,243,685,224	,182,794,307
Փոխատվության հանձնառություններ	122,041,497	-	-	-	-	-	122,041,497	122,041,497
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ (համախառն)	20,652,050	-	-	-	-	-	20,652,050	57,674

Վերը և ստորև ներկայացված աղյուսակներում հաճախորդներից ներգրավված միջոցներում ներառված են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Խումբը պարտավոր է վճարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներն ավանդատուի պահանջով՝ կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Ստորև ներկայացված աղյուսակում այդ ավանդները դասակարգված են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	24,260,629	21,554,173
1-ից 3 ամիս ժամկետով	42,673,639	43,505,887
3-ից 6 ամիս ժամկետով	53,753,098	48,884,162
6-ից 12 ամիս ժամկետով	122,097,478	107,662,374
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	37,882,830	26,661,814
	280,667,674	248,268,410

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների:

հազ. դրամ ԱՎՏԻՎՆԵՐ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	198,947,225	-	-	-	-	-	-	198,947,225
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	42,762	896,231	4,034,322	18,402,105	6,665,195	71,838	-	30,112,453
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	109,811	7,826,039	7,985,835	3,037,487	498,138	-	19,457,310
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	35,558,682	6,091,558	32,984,994	62,335,698	17,933,445	-	-	154,904,377
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	187,228	-	-	-	-	85,103,387	-	85,290,615
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	28,760,592	-	-	-	-	-	-	28,760,592
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	36,378,357	65,980,557	258,299,942	567,784,380	318,994,558	-	7,149,535	1,254,587,329
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	1,020	225,816	-	-	-	-	-	226,836
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	1,414,419	2,380,040	10,864,511	29,162,901	6,465,002	-	348	50,287,221
Փակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	1,249,584	1,456,922	2,130,025	-	-	-	-	4,836,531
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	20,211,084	-	20,211,084
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	10,977,803	-	10,977,803
Հետաձգված հարկային ակտիվ	-	-	1,995,423	-	-	-	-	1,995,423
Առգրավված ակտիվներ	-	-	-	-	-	856,337	-	856,337
Այլ ակտիվներ	20,631,604	352,225	40,547	28,159	238	3,931	-	21,056,704
Ընդամենը ակտիվներ	323,171,473	77,493,160	318,175,803	685,699,078	353,095,925	117,722,518	7,149,883	1,882,507,840
ՊԵՐՏԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	487,082	-	-	-	-	-	-	487,082
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	30,040,451	15,024,401	-	-	-	-	-	45,064,852
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	31,328,275	16,765,340	5,234,127	13,074,497	2,217,265	-	-	68,619,504
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	365,041,219	132,565,060	195,513,345	422,987,239	6,106,125	-	-	1,122,212,988
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	546,286	17,551,906	45,210,564	95,375,962	4,468,486	-	-	163,153,204
Ստորադաս փոխառություններ	-	701,756	1,374,129	15,767,912	10,152,400	-	-	27,996,197
Այլ փոխառու միջոցներ	381,244	2,559,758	11,290,508	104,996,566	16,705,301	-	-	135,933,377
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	423,103	169,538	1,693,586	6,192,043	4,361,495	-	-	12,839,765
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	9,344,009	-	-	-	-	9,344,009
Փոխառվածության հանձնառությունների գծով պահուստ	236,484	-	-	-	-	-	-	236,484
Այլ պարտավորություններ	8,436,700	3,991,357	27,904,022	-	-	-	-	40,332,079
Ընդամենը պարտավորություններ	436,920,844	189,329,116	297,564,290	658,394,219	44,011,072	-	-	1,626,219,541
Զուտ դիրքը	(113,749,371)	(111,835,956)	20,611,513	27,304,859	309,084,853	117,722,518	7,149,883	256,288,299

Աղյուսակում ներկայացված մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը և փաստացի մարումների ծավալը հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների, հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների համար: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ հոդվածների պայմանագրային մարման ժամկետները և անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը համապատասխանաբար կազմում են. վարկեր խոշոր ընկերություններին՝ 4.3 տարի և 1.6 տարի, վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին՝ 4.1 տարի և 2.7 տարի, հիփոթեքային վարկեր՝ 16.1 տարի և 10.7 տարի, այլ սպառողական վարկեր՝ 5.9 տարի և 3.5 տարի, իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդներ՝ 1.1 տարի և 2.2 տարի, ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներ՝ 0.7 տարի և 2.0 տարի: Մնացած հոդվածների համար աղյուսակում ներկայացված են պայմանագրային մարման ժամկետները:

* Բացասական կարճաժամկետ իրացվելիության դիրքը կառավարելու համար Խումբն օգտագործում է ֆինանսական արժեթղթերը, որոնք կարող են վաճառվել կամ գրավադրվել հետգնման պայմանագրերով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցախանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	133,193,708	-	-	-	-	-	-	133,193,708
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	47,249	110,932	1,980,836	8,203,152	3,866,003	195,752	-	14,403,924
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	82,187	4,620,996	16,132,891	3,585,855	78,307	-	24,500,236
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	5,284,802	4,029,749	13,891,012	32,543,604	43,559,419	-	-	99,308,586
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	7,528,714	-	-	-	-	82,436,884	-	89,965,598
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	15,527,603	-	-	-	-	-	-	15,527,603
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	86,653,149	58,165,553	190,112,736	417,520,166	176,223,295	-	5,462,459	934,137,358
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	14,835	989,988	452,529	233,434	-	-	-	1,690,786
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	987,235	1,664,744	7,780,825	24,458,409	3,049,020	-	9,452	37,949,685
Փակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	2,630,387	3,591,361	4,746,986	-	-	-	-	10,968,734
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	15,506,305	-	15,506,305
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	11,580,789	-	11,580,789
Առգրավված ակտիվներ	-	-	2,028,346	-	-	-	-	2,028,346
Հետաձգված հարկային ակտիվ	-	-	-	-	-	794,317	-	794,317
Այլ ակտիվներ	17,517,891	462,718	25,556	15,120	28	3,930	-	18,025,243
Ընդամենը ակտիվներ	269,385,573	69,097,232	225,639,822	499,106,776	230,283,620	110,596,284	5,471,911	1,409,581,218
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	57,674	-	-	-	-	-	-	57,674
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	17,170,201	-	-	-	-	-	-	17,170,201
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	12,682,513	958,514	20,985,667	16,864,555	3,111,573	-	-	54,602,822
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	291,016,121	71,084,763	196,638,236	346,001,452	3,008,985	-	-	907,749,557
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	58,775	14,503,222	19,655,158	83,852,020	-	-	-	118,069,175
Ստորադաս փոխառություններ	-	660,548	1,620,264	14,325,317	13,126,592	-	-	29,732,721
Այլ փոխառու միջոցներ	12,917,350	2,869,107	6,963,187	11,704,676	19,460	-	-	34,473,780
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	451,890	194,837	1,626,576	6,132,444	4,752,436	-	-	13,158,183
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	7,543,362	-	-	-	-	7,543,362
Փոխառվածության հանձնառությունների գծով պահուստ	663,272	-	-	-	-	-	-	663,272
Այլ պարտավորություններ	7,422,684	2,347,193	20,803,258	-	-	-	-	30,573,135
Ընդամենը պարտավորություններ	342,440,480	92,618,184	275,835,708	478,880,464	24,019,046	-	-	1,213,793,882
Զուտ դիրքը	(73,054,907)	(23,520,952)	(50,195,886)	20,226,312	206,264,574	110,596,284	5,471,911	195,787,336

Աղյուսակում ներկայացված մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը և փաստացի մարումների ծավալը հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների, հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների համար: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ հոդվածների պայմանագրային մարման ժամկետները և անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը համապատասխանաբար կազմում էին. վարկեր խոշոր ընկերություններին՝ 3.9 տարի և 2.3 տարի, վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին՝ 4.2 տարի և 2.7 տարի, հիփոթեքային վարկեր՝ 15.8 տարի և 10.4 տարի, այլ սպառողական վարկեր՝ 5.4 տարի և 3.6 տարի, իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդներ՝ 1.1 տարի և 2.5 տարի, ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներ՝ 0.7 տարի և 2.1 տարի: Մնացած հոդվածների համար աղյուսակում ներկայացված են պայմանագրային մարման ժամկետները:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Խմբի կողմից կիրառվող հիմնական ուղենիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այդ նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այն կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Ստորև ներկայացված է բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում.

	2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2023թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
Առ 31 դեկտեմբերի	77.80%	76.32%
Դեկտեմբեր ամսվա միջին ցուցանիշը	64.99%	74.92%

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար, որը չպետք է պակաս լինի 60%-ից:

31 Կապիտալի կառավարում

Խմբի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել համապատասխանություն կապիտալի համար գործող արտաքին պահանջներին և պահպանել բարձր պարտքային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանն աջակցելու և բաժնետոմսերի ֆոնդային բորսայի արժեքն առավելագույնի հասցնելու համար:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների և իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը կառուցվածքը պահպանելու կամ դրա հետ կապված ճշգրտումներ կատարելու համար Խումբը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Կապիտալի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և ընթացակարգերը որևէ կերպ չեն փոխվել նախորդ տարիների համեմատ:

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: ՀՀ ԿԲ-ի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ բանկերի նվազագույն ընդհանուր կապիտալը պետք է կազմի 30,000,000 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 30,000,000 հազար դրամ): 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի չափը համապատասխանում էր ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն կապիտալի պահանջներին:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12%: 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված նվազագույն մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը՝ հետագա փոփոխություններով, այդ թվում՝ շուկայական ռիսկերի ներառման հետ կապված փոփոխություններով, դեկտեմբեր ամսվա համար:

	2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2023թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
1-ին դասի կապիտալ	237,744,313	188,002,213
2-րդ դասի կապիտալ	35,603,984	36,091,664
Ընդամենը կապիտալ	273,348,297	224,093,877
 Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	 1,649,750,778	 1,336,398,547
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցությունը (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	 16.57%	 16.77%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով սահմանված չափանիշներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

32 Փոխատվության հանձնառություններ

Խումբն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այդ հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Խումբը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այդ պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Խումբը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք կիրառվում են իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Ոչ ֆինանսական երաշխավորություններ	43,596,446	32,391,673
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	63,454,300	46,752,828
Ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	9,444,169	12,797,942
Զօգտագործված օվերդրաֆտներ	28,732,368	24,683,790
Զօգտագործված վարկեր և վարկային գծով	1,141,283	5,415,264
	146,368,566	122,041,497
Արժեզրկման գծով պահուստ	(236,484)	(663,272)

Բացի վերը նշված փոխառվողության հանձնառություններից, Խումբը ունի չօգտագործված վարկեր և վարկային գծեր, որոնց օգտագործումը պետք է լրացուցիչ հաստատվի Խմբի կողմից: Խումբը համարում է, որ մնացորդների գծով հանձնառություններ չեն ստանձնվել: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մնացորդները, որոնց գծով հանձնառություններ չեն ստանձնվել, կազմում են 40,848,271 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 38,190,170 հազար դրամ):

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխառվողության հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այդ հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 146,356,650 հազար դրամ գումարով ֆինանսական փոխառվողության հանձնառությունները դասվել են 1-ին փուլ (2023թ-ին՝ 122,038,580 հազար դրամ), 11,862 հազար դրամ գումարով հանձնառությունները՝ 2-րդ փուլ (2023թ-ին՝ 71 հազար դրամ) և 53 հազար դրամ գումարով հանձնառությունները՝ 3-րդ փուլ (2023թ-ին՝ 2,846 հազար դրամ):

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին փուլ դասված հաճախորդների փոխառվողության հանձնառությունների վերաբերյալ, որոնց վարկանիշը հաշվարկվում է Խմբի ներքին վարկանիշային մոդելի հիման վրա, 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2024թ. Համախառն գումար	2023թ. Համախառն գումար
հազ. դրամ		
Փոխառվողության հանձնառությունների իրավական անձանց հանդեպ		
Կարգ 1	-	-
Կարգ 2	53,536	1,883,041
Կարգ 3	3,780,897	1,222,466
Կարգ 4. A-C	14,614,064	40,612,304
Կարգ 5. A-C	450,153	1,857,651
Կարգ 6	1,111,000	-
Կարգ 7	-	-
Կարգ 8	-	-
	20,009,650	45,575,462

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է հանձնառությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	660,708	16	2,548	663,272
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	1,107,134	-	-	1,107,134
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(1,066,110)	(308)	(2,662)	(1,069,080)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	2	(2)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,313)	1,313	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(33)	-	33	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(465,445)	489	114	(464,842)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	234,943	1,508	33	236,484

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	301,349	1,884	43	303,276
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	2,527,172	-	-	2,527,172
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(2,275,443)	(657)	(63)	(2,276,163)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	40	(40)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(6)	6	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(3)	-	3	-
Կորստի պահուստի գույտ վերաչափում	107,599	(1,177)	2,565	108,987
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	660,708	16	2,548	663,272

33 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Խումբը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Դեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի հետևանքով առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(բ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Դեկավարությունը գտնում է, որ համարժեքորեն է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

34 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Հսկողություն

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝ «Բենք օֆ Ջորջիա Գրուփ» ՀՍԴԸ (60%), «ՋիԷսՄի Բենք օֆ Ջորջիա» ԲԸ (30%) և ՎՉԵԲ (10%):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի Խմբի մայր ընկերությունն է «Բենք օֆ Ջորջիա Գրուփ» ՀՍԴԸ-ն: 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի վերջնական հսկող կողմ:

(բ) Գործարքներ առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	11,494,008	8,336,854

Այդ գումարները ներառում են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հատուցումները, որոնք հաշվեգրված են համապատասխան ժամանակաշրջանների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Ստորև ներկայացված են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2024թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2023թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	613,449	9.72%	588,671	9.90%
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	(684)	-	(411)	-
Այլ ակտիվներ	924	-	3,749	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	1,409,992	9.14%	654,713	0.1% - 9.18%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,329,216	6.61%	721,902	5.24%
Այլ պարտավորություններ	9,700,053	-	7,000,000	-

Ստորև ներկայացված են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	57,832	70,558
Տոկոսային ծախս	(94,217)	(73,430)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

						Ընդհանուր վերահսկողության ներքո այլ ընկերություններ և առանցքային ղեկավար անձնակազմի և բաժնետիրոջ ընտանիքների անդամներ			
Մայր ընկերություն			Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Մայր ընկերության դուստր ընկերություններ				
Միջին արդյունավետ			Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		
հազ. դրամ	տոկոսադր., %		հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն Ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	349,857	-	-	-	-	-	349,857
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	74,219	-	-	-	-	-	74,219
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	1,704,672	13.08%	1,704,672
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	-	-	-	-	-	-	(24,570)	-	(24,570)
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	14,892	-	14,892
Պարտավորություններ									
Ածանցյալ գործիքներ	-	-	90,700	-	-	-	-	-	90,700
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	7,907	-	-	-	-	-	7,907
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	-	-	-	-	-	-	3,456,213	0.04%	3,456,213
– Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	-	-	230,556	3.62%	230,556
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	300,516	7.38%	300,516
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ									
Ստացված երաշխավորություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շահույթ/(վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	125	-	-	-	210,622	-	210,747
Տոկոսային ծախս	-	-	(44,211)	-	-	-	(425,749)	-	(469,960)
Այլ եկամուտ	-	-	286,855	-	3,225	-	-	-	290,080
Այլ ծախսեր	-	-	(5,045)	-	(24,398)	-	(3,873)	-	(33,316)

Ստորև ներկայացված են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետոմսերի մեծամասնությանը տիրապետող բաժնետեր		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Հիմնական բաժնետեր ընկերության դուստր ընկերություններ		Հիմնական բաժնետիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ և առանցքային ղեկավար անձնակազմի և բաժնետերերի ընտանիքների անդամներ		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		
	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն Ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	2,043,508	8%	-	-	-	-	2,043,508
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	3,003,921	9.55%	-	-	-	-	3,003,921
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	4,149,683	9.03%	4,149,683
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	-	-	-	-	-	-	(24,039)	-	(24,039)
Պարտավորություններ									
Ածանցյալ գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Ընթացիկ հաշիվներ և ցայահանջ ավանդներ	28,501	0.07%	743,924	-	298,304	-	2,011,202	0.02%	3,081,931
– Ժամկետային ավանդներ	-	-	7,207,144	10.5%	-	-	437,847	8.58%	7,644,991
Թողարկված պարտատոմսեր	-	-	-	-	105,748	8.19%	206,631	5.83%	312,379
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	15,570,749	6.72%	-	-	-	-	15,570,749
Այլ պարտավորություններ	-	-	55,363	-	259	-	25	-	55,647
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ									
Ստացված երաշխավորություններ	-	-	4,930,071	0.7%	-	-	-	-	4,930,071
Ծախույթ/(վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	796,344	-	-	-	392,126	-	1,188,470
Տոկոսային ծախս	(1,383)	-	(1,853,761)	-	(10,221)	-	(59,758)	-	(1,925,123)
Այլ եկամուտ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ ծախսեր	-	-	-	-	(57,096)	-	(29,466)	-	(86,562)

35 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Խումբը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չնշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, ստորադասված փոխառությունների և թողարկված պարտքային արժեթղթերի գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների, այլ փոխառու միջոցների, ստորադասված փոխառությունների և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների համար թողարկված կանաչ պարտատոմսերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, իսկ ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 1-ին և 2-րդ մակարդակներին:

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ուներ ՀՀ ԿԲ-ից ՀՀ դրամով 5.5%-7.5% անվանական տոկոսադրույքով ստացված վարկեր (Ծանոթագրություն 23): Վարկերը համարվում են շուկայի առանձին սեգմենտի վարկեր, հետևաբար, Խումբը գնահատում է, որ վարկերը ստացվել են շուկայական տոկոսադրույքներով:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային և իրական արժեքները 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
2024թ.			
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	1,309,937,917	1,310,304,053	(366,136)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	154,904,377	156,635,106	(1,730,729)
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադասված փոխառություններ	(163,929,574)	(163,454,256)	(475,318)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	(163,153,204)	(162,827,976)	(325,228)
Ընդամենը	1,137,759,516	1,140,656,927	(2,897,411)

	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
2023թ.			
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	984,746,562	983,985,530	761,032
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	99,308,586	99,908,574	(599,988)
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադասված փոխառություններ	(64,206,501)	(62,179,494)	(2,027,007)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	(118,069,175)	(117,377,595)	(691,580)
Ընդամենը	901,779,472	904,337,015	(2,557,543)

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
– Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	29,997,552	-	29,997,552
– Ածանցյալ ակտիվներ	-	114,901	-	114,901
– Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(487,082)	-	(487,082)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
– Ներդրումային արժեթղթեր	-	18,959,172	498,138	19,457,310
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվների և պարտավորությունների բացահայտված իրական արժեք				
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	1,310,304,053	1,310,304,053
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	35,501,361	121,133,745	-	156,635,106
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադասված փոխառություններ	-	-	(163,454,256)	(163,454,256)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	(145,419,799)	(17,408,177)	(162,827,976)
	35,501,361	24,298,489	1,129,939,758	1,189,739,608

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
– Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	13,976,875	-	13,976,875
– Ածանցյալ ակտիվներ	-	427,049	-	427,049
– Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(57,674)	-	(57,674)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
– Ներդրումային արժեթղթեր	-	24,421,929	78,307	24,500,236
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորությունների բացահայտված իրական արժեք				
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	983,985,530	983,985,530
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	99,908,574	-	99,908,574
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադասված փոխառություններ	-	-	(62,179,494)	(62,179,494)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր		(98,547,774)	(18,829,821)	(117,377,595)
	-	40,128,979	903,054,522	943,183,501

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են գուտ ներկա արժեքի և գեղչված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփռեղերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են գեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

Սովորական և ավելի պարզ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ միայն դիտելի շուկայական տվյալներ օգտագործող և դեկավարության դատողություններ և գնահատումներ գրեթե չպահանջող տոկոսադրույքի և արժույթային սվոփերի, իրական արժեքը որոշելու համար Խումբը կիրառում է ընդունված գնահատման մոդելները: Դիտելի գները և մոդելի ելակետային տվյալները սովորաբար հասանելի են շուկայում՝ ցուցակված պարտքային և բաժնային արժեթղթերի, բորսայում շրջանառվող ածանցյալ գործիքների և բորսայում չշրջանառվող պարզ ածանցյալ գործիքների, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի սվոփերի համար: 2-րդ մակարդակ դասված ֆինանսական գործիքների համար Խումբն օգտագործում է նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գներն այն շուկաներում, որոնք համարվում են գրեթե ոչ գործող:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքը գնահատելու համար դեկավարությունն առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից ակնկալվող դրամական հոսքերը զեղչելու համար արտարժույթով արտահայտված վարկերի գծով կիրառվում են 7.1%-9.2% (2023թ-ին՝ 7.1%-11.5%) զեղչման դրույքներ և ՀՀ դրամով արտահայտված վարկերի գծով կիրառվում են 11.6%-15.2% (2023թ-ին՝ 11.5%-16.8%) զեղչման դրույքներ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը գնահատելու համար դեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ ՀՀ դրամով արտահայտված արժեթղթերի գծով կիրառվում են 8.5%-9.2% (2023թ-ին՝ 10.2%-11.7%) զեղչման դրույքներ և արտարժույթով արտահայտված արժեթղթերի գծով կիրառվում են 4.3%-7.3% (2023թ-ին՝ 5.9%-27.2%) զեղչման դրույքներ:

Այլ փոխառու միջոցների և ստորադասված փոխառությունների իրական արժեքը գնահատելու համար դեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցների գծով կիրառվում են 10.5%-11.6% (2023թ-ին՝ 10.0%-12.0%) զեղչման դրույքներ և արտարժույթով արտահայտված միջոցների գծով կիրառվում են 4.5%-12.5% (2023: 7.4%-9.7%) զեղչման դրույքներ:

36 Տերմինների բառարան

Հապավում	Սահմանում
IFRS	Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներ
ISAs	Աուդիտի միջազգային ստանդարտներ
IESBA Code	Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի միջազգային կանոնագիրք
IMF	Արժույթի միջազգային հիմնադրամ
CBA	Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ
ALCO	Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի
FCA	Ֆինանսական կարգավորման և վերահսկողության վարչություն
ECL	Ակնկալվող պարտքային կորուստներ
PD	Պարտագանցման հավանականություն
LGD	Կորուստը պարտագանցման դեպքում
FVTPL	Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող
FVOCI	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող
EIR	Արդյունավետ տոկոսադրույք
SPPI	Միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ
EPS	Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ
LTECL	Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ
12mECL	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ
POCI	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված
EAD	Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին
ICR	Ներքին վարկանշավորում

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ

**Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ
2025թ. առաջին եռամսյակի համար**

Բովանդակություն

Ծանոթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	7

**ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽԱՐԱՎԱԾ ՀԱԾՎԵՑՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՄԱՊԱՐԺԱԿ ԿԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
31 Մարտ 2025թ.**

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Մարգարյան 2, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծնթ.	01/01/2025- 31/03/2025	01/01/2024- 31/03/2024
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	4	40,742,416	31,402,894
Այլ տոկոսային եկամուտներ	4	2,197,277	1,476,012
Տոկոսային ծախսեր	4	(15,461,695)	(11,405,687)
ԶՈՒՏ ՏՈԿՈՍԱՅԻՆ ԵԿԱՄՈՒՏ		27,477,998	21,473,219
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	5	5,569,224	4,567,279
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	5	(1,326,823)	(720,281)
ՄԻՋՆՈՐԴԱՎՃԱՐՆԵՐԻ Ե ԱՅԼ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԶՈՒՏ ԵԿԱՄՈՒՏ		4,242,401	3,846,998
Զուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	6	1,919,169	455,592
Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	7	2,997,156	4,607,642
Զուտ օգուտ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային		-	65,949
Այլ գործառնական եկամուտներ	8	256,577	227,295
Այլ գործառնական ծախսեր	8	(2,883,465)	(2,225,849)
ԳՈՐԾԱՆԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ		34,009,836	28,450,846
Զուտ արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով	9	(1,269,009)	(339,328)
ԳՈՐԾԱՆԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ ԱՐԺԵԶՐԿՈՒՄԻՑ ՀԵՏՈ		32,740,827	28,111,518
Աշխատակազմի գծով ծախսեր		(9,645,928)	(9,823,979)
Վարչական ծախսեր	10	(3,558,122)	(2,745,146)
ԾԱՀՈՒՅԹ ՄԻՆՁԻ ԾԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿՈՎ ՀԱՐԿՈՒՄԸ		19,536,777	15,542,393
Շահութահարկի գծով ծախս	11	(3,518,053)	(2,838,374)
ԾԱՀՈՒՅԹ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆԸՐՁԱՆԻ ՀԱՄԱՐ		16,018,724	12,704,019

ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐԺԱԿ ԿԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆԸՐՁԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՆՑ ԾԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿԻ			
Ներդրումային արժեքից իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ		175,608	248,257
- իրական արժեքի գուտ փոփոխություն		175,608	302,335
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար		-	(54,078)
ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐԺԱԿ ԿԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆԸՐՁԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՆՑ ԾԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿԻ		175,608	248,257

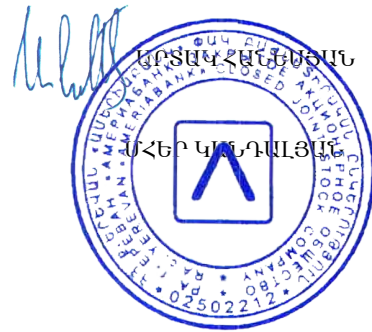
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՀԱՄԱՊԱՐԺԱԿ ԿԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆԸՐՁԱՆԻ ՀԱՄԱՐ		16,194,332	12,952,276
--	--	-------------------	-------------------

ՄԵԿ ԲԱԺՆԵՏՈՄՄԻՆ ԲԱԺԻՆ ԸՆԿՆՈՂ ԾԱՀՈՒՅԹ			
Բազային	26	136.76	108.46
Նորացված	26	136.76	108.46

Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 15.04.25թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱԾՎԱԴԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽԱՐԱՎԱԾ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ
31 Մարտ 2025թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**

Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Մարգարյան 2, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄ	Ծնթ.	31/03/25	31/12/2024 (չստուգված)
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12	150,123,936	198,947,225
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		20,881	31,351
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	13	34,179,603	30,112,453
- Բանկի կողմից պահվող		34,179,603	26,271,864
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		-	3,840,589
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13	19,916,248	19,457,310
- Բանկի կողմից պահվող		18,761,041	12,719,759
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		1,155,207	6,737,551
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13	151,193,369	154,904,377
- Բանկի կողմից պահվող		99,923,587	116,758,955
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		51,269,782	38,145,422
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	14	108,067,187	85,290,615
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	15	29,502,365	28,760,592
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	16	1,323,582,509	1,309,937,917
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	17	21,754,314	20,211,084
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	18	11,131,059	10,977,803
Հետաձգված հարկային ակտիվ	11	-	1,995,618
Այլ ակտիվներ	19	20,923,643	21,881,495
Ընդամենը ակտիվներ		1,870,395,114	1,882,507,840
Պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	13	50,512	487,082
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	20	50,272,092	68,619,504
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	25	50,056,790	45,064,852
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	21	1,113,903,329	1,122,212,988
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	22	155,229,295	163,153,204
Այլ փոխառություններ	23	135,355,370	135,933,377
Ստորադաս փոխառություններ	23	28,144,489	27,996,197
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	11	7,814,973	9,344,009
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	11	1,636,388	-
Փոխառվածության հանձնառությունների գծով պահուստ		668,110	236,484
Վարձակալության գծով պարտավորություն	18	13,065,493	12,839,765
Այլ պարտավորություններ	24	41,715,642	40,332,079
Ընդամենը պարտավորություններ		1,597,912,483	1,626,219,541
Կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	26	54,466,380	54,466,380
Էմիսիոն եկամուտ		274,861	274,861
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		(264,337)	(439,945)
Զբաղիված շահույթ		218,005,727	201,987,003
Ընդամենը կապիտալ		272,482,631	256,288,299
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		1,870,395,114	1,882,507,840

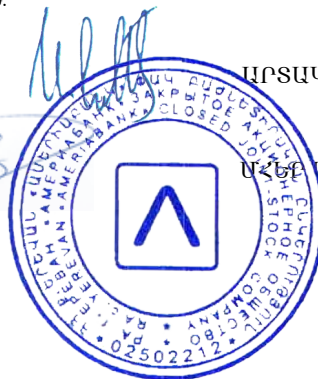
Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 15.04.25թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱԾՎԱԴՊԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝

ԱՀԵՐ ԿԱՆԴԱԼՅԱՆ

ՄԻԶԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
31 Մարտ 2025թ.

Բանկի անվանումը՝ ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ
Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ներդրումային արժեզրոյթերի վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2024թ.	54,466,380	274,861	(911,573)	141,957,667	195,787,335
Շահույթ ժամանակահատվածի համար	-	-	-	12,704,019	12,704,019
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկից գուտ	-	-	248,257	-	248,257
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	248,257	12,704,019	12,952,276
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	-	-	-	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 մարտ 2024թ.	54,466,380	274,861	(663,316)	154,661,686	208,739,611
Ընթացիկ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2025թ.	54,466,380	274,861	(439,945)	201,987,003	256,288,299
Շահույթ ժամանակահատվածի համար	-	-	-	16,018,724	16,018,724
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկից գուտ	-	-	175,608	-	175,608
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	175,608	16,018,724	16,194,332
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	-	-	-	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 մարտ 2025թ.	54,466,380	274,861	(264,337)	218,005,727	272,482,631

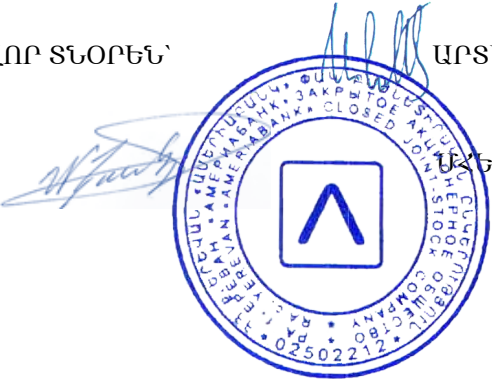
Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 15.04.25թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱԴՊԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝

ԱՄԵՐ ԿԱՆԴԱԼՅԱՆ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽՄԱՐՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ԳՐԱՄԱՍՏԱՆՆԵՐԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
31 Մարտ 2025թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**

Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեռ՝ 56 11 11

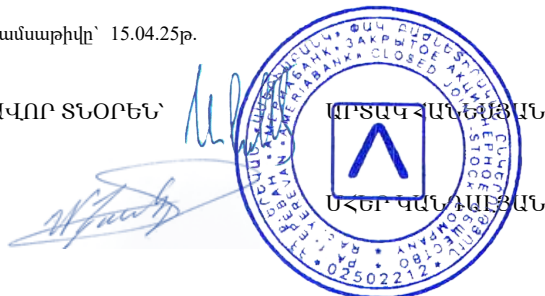
(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	01/01/2025- 31/03/2025	01/01/2024- 31/03/2024
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	x	x
Ստացված տոկոսներ	41,822,087	31,569,931
Վճարված տոկոսներ	(12,789,615)	(10,102,593)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	5,569,224	4,567,279
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	(1,326,823)	(720,281)
Զուտ մուտքեր շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից	365,737	311,676
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնականություններից	4,506,526	4,819,705
Այլ գործառնական վճարումներ	(2,626,888)	(1,998,554)
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատակիցներին	(8,665,248)	(23,147,208)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(2,036,692)	(1,546,751)
Գործառնական ակտիվների (ավելացում)/նվազում		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(3,434,964)	1,808,274
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	(22,518,311)	12,923,991
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	(772,937)	(9,943,517)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	(15,186,471)	(27,141,455)
Այլ ակտիվներ	982,159	4,036,853
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	836,149	86,884
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(18,488,296)	(2,919,781)
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	4,969,894	(3,315,353)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(9,686,380)	62,321,494
Այլ պարտավորություններ	392,512	1,588,592
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ մինչև շահութահարկի վճարումը	(38,088,337)	43,199,186
Վճարված շահութահարկ	(1,453,642)	(1,201,612)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր	(39,541,979)	41,997,574
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(2,729,190)	(1,633,986)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,701	(1,621,368)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	3,219,119	(34,561,204)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր	491,630	(37,816,558)
Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունի	x	x
Վարձակալություն գծով պարտավորությունների մարում	(627,109)	(660,988)
Վճարված շահաբաժիններ	-	-
Զուտ մուտքեր այլ փոխառվածություններից	(1,922,191)	(1,108,854)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	(7,349,291)	14,543,143
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված / ֆինանսական գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր	(9,898,591)	12,773,301
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	115,171	(5,403,584)
Արժեզրկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	10	(401)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ ավելացում	(48,833,759)	11,550,332
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում (Ծանոթագրություն 12)	198,978,576	133,374,395
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում (Ծանոթագրություն 12)	150,144,817	144,924,727

Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 15.04.25թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱԴԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն (նախկին «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ) (Բանկ) հիմնադրվել է 1992թ. դեկտեմբերի 8-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: 2007թ-ին Բանկը ձեռք բերեց «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերությունը՝ գնելով Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 96.15%-ը: 2011թ. ընթացքում «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերությունը վերանվանվեց «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ): 2013թ-ին «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) Լիմիթիդ ձեռք բերեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը:

2015-2020թթ. «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) իր բաժնետոմսերի մի մասը վաճառել է Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկին (ՎՋԵԲ), Ասիական զարգացման բանկին (ԱՋԲ), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությանը և «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ.: 2020թ. հուլիսի 14-ին «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) վերանվանվել է «Իմաստ Գրուպ» (Սի-Ուայ):

2021-2023թթ. ընթացքում Բանկը թողարկել է լրացուցիչ 298 բաժնետոմսեր, որոնք ձեռք են բերվել «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերության կողմից՝ 288,996 հազար դրամով: 2024թ. ապրիլի 3-ին «Բենք օֆ Ջորջիա Գրուպի» ՀՍՊԸ և «ՋիԷսՍի Բենք օֆ Ջորջիա» ԲԸ ձեռք են բերել Բանկի բաժնետոմսերի 90%-ը:

Ստորև ներկայացված է Բանկի բաժնետերերի կազմը 2025թ. Մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31/03/2025	31/12/2024
«Լայրն Փայնենս Գրուպի» ընկերություն	60.00%	60.00%
«ՋիԷսՍի Բենք օֆ Ջորջիա» ընկերություն	30.00%	30.00%
Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկ (ՎՋԵԲ)	10.00%	10.00%
	100.00%	100.00%

2025թ. փետրվարի 6-ին «Բենք օֆ Ջորջիա Գրուպի» ՀՍՊԸ-ն հայտարարել է, որ վերանվանվել է «Լայրն Փայնենս Գրուպի» ՀՍՊԸ-ի:

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Խմբի մայր ընկերությունն է «Լայրն Փայնենս Գրուպի» ՀՍՊԸ -ն: 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի վերջնական հսկող կողմ:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի և երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ է: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանում:

Բանկն ունի 25 մասնաճյուղ (2024թ-ին՝ 25 մասնաճյուղ), որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գլխամասային գրասենյակի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան փ. 2:

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմել է 2,053 (2024թ-ին՝ 2,036):

2023 թվականի ապրիլի 21-ի և 2023 թվականի ապրիլի 28-ին համապատասխանաբար Բանկի կողմից հիմնադրվեցին «Ինվիա» ՓԲԸ-ն և «Դինո» ՓԲԸ-ն ՀՀ օրենսդրության համապատասխան: Ընկերությունների միակ սեփականատերը հանդիսանում է Բանկը: Ընկերությունների հիմնական գործունեություն են համարվում իրավախորհրդատվական և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ծառայությունների մատուցումը: Ընկերությունները հանդիսանում են Բանկի դուստ ընկերություններ (միախին՝ «Խումբ») և նրանց ֆինանսական տվյալները ներառվել են այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են

Ծանոթագրություն 31-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Խումբն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Խմբի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ է զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ և միտված են բարելավման վերջին տարիների ընթացքում:

Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև երկարատև ռազմական հակամարտությունից հետո 2023թ. սեպտեմբերին Ադրբեջանը լիակատար վերահսկողության տակ վերցրեց Լեռնային Ղարաբաղի տարածաշրջանը: Երկու երկրների միջև խաղաղ բանակցությունները և սահմանագատման գործընթացը դեռ ընթացքի մեջ են: Մինչդեռ Ռուսաստանի և Ուկրաինայի միջև շարունակվող հակամարտությունը շարունակում է անորոշություն ստեղծել բիզնես միջավայրում:

Վերջին տարիներին Հայաստանի տնտեսությունը հաջողությամբ դիմակայել է համաշխարհային տնտեսական ցնցումներին և կարողացել է գրանցել տպավորիչ մակրոտնտեսական ցուցանիշներ՝ 2022-2023թթ. մի շարք ընկերությունների Հայաստան տեղափոխվելու և դրամական փոխանցումների նշանակալի աճի շնորհիվ: 2024թ-ին տնտեսական ակտիվության բարձր մակարդակը, մասնավորապես արտաքին առևտրաշրջանառության արագ աճը, շարունակեցին նպաստել այդ աճին: Նշված գործոնները հանգեցրել են ՀՆԱ-ի 5.9% աճի 2024թ-ին: Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) ուսումնասիրության համաձայն՝ տնտեսության վերականգնումը կշարունակվի, թեպետ ավելի դանդաղ տեմպերով: Կառավարության 2021-2026թթ. տնտեսական ծրագիրը նպատակ ունի խթանել արտահանմանը միտված և ներդրումների վրա հիմնված աճի մոդելը լայնածավալ բարեփոխումների միջոցով:

2024թ. օգոստոսի 23-ին «Standard & Poor's» վարկանիշային գործակալությունը վերահաստատել է Հայաստանին շնորհված BB- վարկանիշ՝ կայուն հեռանկարով: Նմանապես, 2024թ. հուլիսի 26-ին «Fitch» վարկանիշային գործակալությունը վերահաստատել է Հայաստանին շնորհված BB- վարկանիշը՝ կայուն հեռանկարով:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այսպես գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

(բ) Զափման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի և վերջինիս դուստր ընկերությունների ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Խմբի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 391.57 դրամ և 396.56 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 423.72 դրամ և 413.89 դրամ 1 եվրոյի համար:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում:

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3(ե)(i),
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում ամկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում:

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. ընտրել մոդել ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելու համար, որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 27(գ),
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 32:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր

Խումբը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար և Խմբի անդամ ընկերությունների կողմից:

(ա) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ կորուստն իրենից ներկայացնում է տարբերությունը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույթով հաշվարկված տոկոսների և վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված արտարժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված փոխարժեքային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդներն, այդ թվում՝ ՀՀ դրամով արտահայտված պարտադիր պահուստը և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույթ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույթն այն դրույթն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղջում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույթը հաշվարկելիս Խումբը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույթ՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույթի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույթի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է յոդացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերազնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու համար: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է նաև իրական արժեքի հեջի ճշգրտումներն արտացոլելու համար այն ամսաթվի դրությամբ, երբ սկսվում է համապատասխան ճշգրտման ամորտիզացիայի հաշվարկը:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv) կետում:

Ներկայացում

Ծախսի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Ծախսի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված այլ տոկոսային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ոչ ածանցյալ պարտքային ֆինանսական գործիքների և ֆինանսական վարձակալություններում գուտ ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը:

Ծախսի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 4 (զ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Խումբը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք առաջանում են հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից: Ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են եկամտի առաջացմանը և չեն բխում հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից, Խումբը դասակարգում է որպես այլ գործառնական ծախսեր: Մնացած բոլոր ծախսերը դասակարգվում են որպես ընդհանուր վարչական ծախսեր:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն

կերպ ինչ որ և ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները.

- արդյունավետ տոկոսադրույքի միջոցով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և կորուստներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Ծահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Խումբը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այսպես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Խումբը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, տոկոսային եկամտաբերության որոշակի մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Խմբի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Խմբի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝

թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Խումբը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Խմբի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Խումբն ունի հաստատուն տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Խումբը որոշել է, որ այս վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այս հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում: Փոխարենը, Խումբն այս վարկերը դիտարկում է որպես ըստ իրենց էության լողացող տոկոսադրույքով վարկեր (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (iii)):

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր քիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապահանջում

Ֆինանսական ակտիվներ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Խումբը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապահանջելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապահանջված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապահանջման ժամանակ: Ապահանջման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Խմբի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Խումբն իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապահանջվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Խումբը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Խումբը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Խումբը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վերափոխում

Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում

Երբ ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում փոխվում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքը, Խումբը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը բարեփոխումով պահանջվող փոփոխությունն արտացոլելու համար: Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումը պահանջում է պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություն, եթե բավարարվում են հետևյալ պայմանները.

- փոփոխությունն անհրաժեշտ է որպես բարեփոխման ուղղակի հետևանք և
- պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու նոր հիմքը տնտեսապես համարժեք է նախորդ հիմքին, այսինքն՝ անմիջապես նախքան փոփոխությունը գործող հիմքին:

Եթե ի լրումն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումով պահանջվող պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխությունների կատարվում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության այլ փոփոխություններ, Խումբը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումով պահանջվող փոփոխությունն արտացոլելու համար: Այնուհետև Խումբը լրացուցիչ փոփոխությունների նկատմամբ կիրառում է պայմանների փոփոխման հաշվառմանը վերաբերող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության դրույթները:

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերափոխվում են, Խումբը գնահատում է, արդյոք վերափոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի վերափոխում»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի վերափոխումը չի դիտարկվում որպես վերափոխում, եթե բխում է գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Խմբի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Խումբն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Խումբն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են վերափոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Խումբը գնահատում է վերափոխման նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Խումբը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Խումբը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի վերափոխումը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն վերափոխման նպատակն է առավելագույն չափով վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Խումբը մտադիր է այնպես վերափոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրս գրվի նախքան վերափոխումը կատարելը (տես ստորև ներկայացված դուրսգրման քաղաքականությունը): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Խումբն իրականացնում է նաև որակական գնահատում՝ վերափոխման նշանակալի լինելը գնահատելու համար:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, Խումբը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես վերափոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Վերափոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է վերափոխված

Ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման վերափոխումն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Խումբը հաշվառում է տոկոսադրույքի վերափոխումը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում վերափոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և վերափոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր վերափոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Խումբն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Խումբը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները գուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության վերափոխումը չի բավարարում ապահանջման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով վերափոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները վերափոխման պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

iv. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 27 (գ):

Խումբը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,

- գուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալություններում,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Խումբը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ (բացառությամբ ֆինանսական վարձակալություններում գուտ ներդրումների), որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 27 (գ)):

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանգման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտագանգման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*, որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Խմբին հասանելիք դրամական հոսքերի և Խմբի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*, որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *օգտագործված փոխատվության հանձնառություններ*, որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Խմբին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Խումբն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*, որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Խումբն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես նաև Ծանոթագրություն 27 (գ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 27 (գ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը գեղջվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խումբը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները և գույք ներդրումները ֆինանսական վարձակալություններում պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցումը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Խմբի կողմից վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Խումբն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանականությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Դա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- *ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝* որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- *փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝* սովորաբար որպես պահուստ,
- *երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Խումբը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝* Խումբը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- *իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝* ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Խումբը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեքկրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վնասման ենթակա գումարների փոխհատուցման Խմբի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մաս չհանդիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Խումբը գնահատում է, արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորությունը պահանջվում է պարտքային գործիքի պայմանագիրը կարգավորող օրենքներով և կանոնակարգերով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Խումբը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված վճարվելիք ցանկացած հավելավճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Խումբը հաշվի է առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Խումբը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորությունը, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Խումբը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

(գ) Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը, ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքերը և ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- գուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալությունում:

(ե) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(ը) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Խմբից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դերիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՄ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Խումբը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Խումբը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv)) ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(թ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով կրեդիտորական պարտքերի կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝

կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքերը: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ժ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները, ներառյալ հարկերը, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Խմբի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(Ի) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

Խումբը ներկայացնում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթի վերաբերյալ տվյալներ իր սովորական բաժնետոմսերի համար: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է Խմբի սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը բաժանելով այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին՝ ճշգրտված Խմբին պատկանող իր սեփական բաժնետոմսերի թվով: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթը որոշվում է ճշգրտելով Խմբի սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին՝ ճշգրտված Խմբին պատկանող իր սեփական բաժնետոմսերի թվով՝ բոլոր նոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի ազդեցությունը հաշվի առնելու համար, որոնք իրենցից ներկայացնում են աշխատակիցներին տրամադրված փոխարկելի պարտատոմսերը և բաժնետոմսերի օպցիոնները:

(Լ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու

պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային գեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Խումբն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Խմբի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Խումբն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ Էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Խումբը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(իւ) Համախմբման հիմունքներ

(i) Դուստր ընկերություններ

Դուստր ընկերությունները Խմբի կողմից հսկվող ընկերություններ են: Խումբը հսկողություն ունի ընկերության նկատմամբ, երբ այդ կազմակերպությունում իր ներգրավվածության արդյունքում այն ունի փոփոխական հատույցների իրավունք կամ ռիսկին ենթարկվածություն և ընկերության նկատմամբ իր իշխանության միջոցով այդ հատույցների վրա ազդելու կարողություն: Դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ներառվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ հսկողությունը սկսելու պահից մինչև հսկողության դադարեցումը:

(ii) Համախմբման ընթացքում բացառվող գործառնություններ

Ներխմբային հաշվարկների մնացորդները և գործարքները, ինչպես նաև ներխմբային գործարքներից առաջացող ցանկացած չիրացված եկամուտները և ծախսերը բացառվում են:

(ծ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ և հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների փոփոխություններ գործում են 2024թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների և փոփոխությունների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Խումբը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված հաշվապահական հաշվառման ստանդարտները:

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասերի և կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 1- փոփոխություններ)
- Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ (ՀՀՄՍ 7-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)
- Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառքի և հետադարձ վարձակալություն գործարքների դեպքում (ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ)
- Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)

4 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	01/01/2025/ 31/03/2025 հազ. դրամ	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	35,937,430	26,706,557
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,194,564	2,523,877
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	680,941	535,164
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	325,817	675,673
Փակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	163,879	333,811
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	2,174	17,544
Այլ	16,012	18,686
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	40,320,817	30,811,312
 Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	421,599	591,582
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	421,599	591,582
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	40,742,416	31,402,894
 Այլ տոկոսային եկամուտ		
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	1,509,903	1,188,617
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	685,997	287,395
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	1,377	-
Այլ տոկոսային եկամուտ	2,197,277	1,476,012
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	42,939,693	32,878,906
 Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	8,955,934	7,144,107
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,567,224	1,793,070
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս փոխառություններ	2,462,334	1,148,989
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	567,697	662,817
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	503,360	248,367
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	350,715	354,861
Ակրեդիտիվների և տրամադրված երաշխավորությունների գծով կրեդիտորական պարտքեր	54,431	53,476
Ընդամենը տոկոսային ծախս	15,461,695	11,405,687
Զուտ տոկոսային եկամուտ	27,477,998	21,473,219

5 Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ

	01/01/2025/ 31/03/2025 հազ. դրամ	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման վճարներ	3,344,296	2,480,583
Դրամական փոխանցումներ	785,097	743,542
Կանխիկացում, հաշիվների սպասարկում և հեռավար համակարգի ծառայություններ	480,620	511,212
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	527,249	413,931
Բրոքերային ծառայություններ և անդերրայթինգ	296,665	316,272
Վճարահաշվարկային գործառնություններ	82,920	66,041
Այլ	52,377	35,698
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	5,569,224	4,567,279
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս		
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	1,163,091	664,760
Դրամական փոխանցումներ	133,312	26,891
ՀՀ ԿԲ-ի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ կանխիկ և անկանխիկ գործառնություններ	12,946	14,643
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների ստացում	4,370	698
Այլ	13,104	13,289
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	1,326,823	720,281
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ	4,242,401	3,846,998

6 Չուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով

	01/01/2025/ 31/03/2025 հազ. դրամ	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ
Չուտ օգուտ արժույթային և տոկոսադրույքային ածանցյալ գործիքների գծով	1,553,439	330,299
Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով	365,730	125,293
	1,919,169	455,592

7 **Զուտ օգուտ/(վնաս) փոխարժեքային տարբերություններից**

	01/01/2025/ 31/03/2025 հազ. դրամ	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ
Զուտ օգուտ սփռո գործարքներից	4,506,526	4,819,705
Զուտ վնաս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	(1,509,370)	(212,063)
	2,997,156	4,607,642

8 **Այլ գործառնական զուտ եկամուտներ/ծախսեր**

	01/01/2025/ 31/03/2025 հազ. դրամ	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ
Այլ գործառնական եկամուտ		
Եկամուտ խորհրդատվական ծառայություններից	30,389	7,724
Եկամուտ դատական գործերի համար ստացված հատուցումներից	-	93,954
Եկամուտ ապահովագրական գործակալությունից	57,269	41,213
Եկամուտ տեղեկանքների տրամադրումից և այլ ծառայություններից	4,863	27,808
Եկամուտ պահատուփերից	23,342	22,731
Եկամուտ վճարային տերմինալներից	3,322	5,465
Զուտ եկամուտ առգրավված ակտիվների վաճառքից	86,791	10,532
Այլ	50,601	17,868
Ընդամենը այլ գործառնական եկամուտ	256,577	227,295

	01/01/2025/ 31/03/2025 հազ. դրամ	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ
Վճարային համակարգերի գծով ծախսեր	1,336,966	968,310
Ծրագրային ապահովման սպասարկում	490,649	359,244
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին	342,223	382,965
Գրավի գրանցման ծախսեր	234,320	135,827
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	47,108	36,260
Փոստային ծառայությունների վճար	46,818	31,383
Բրոքերային ծառայությունների վճարներ	42,196	34,335
Բանկոմատների սպասարկման ծախսեր	37,458	34,492
Ինկասացիա	30,924	30,845
Վարկային ռեզիստրի գծով ծախսեր	30,554	39,616
Պահառուական ծառայություններ	22,722	25,081
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	20,500	17,064
Բաժանորդային վճար	2,057	11,478
Այլ	198,970	118,949
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	2,883,465	2,225,849

9 Զուտ արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2025թ. մարտի 31-ի ավարտված ժամանակահատվածի համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11	-	-	11
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	14,469	-	-	14,469
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	59,730	(122,775)	831,259	768,214
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	32,561	2,327	(8,366)	26,522
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	435	-	-	435
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	(56)	-	-	(56)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	22,953	-	-	22,953
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(4,737)	-	-	(4,737)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	(3,951)	(575)	14,099	9,573
Փոխատվության հանձնառություններ	431,558	100	(33)	431,625
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	552,973	(120,923)	836,959	1,269,009

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2024թ. մարտ 31-ի ավարտված ժամանակահատվածի համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(402)	-	-	(402)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(15,121)	-	-	(15,121)
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	484,682	5,466	(87,374)	402,774
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	(19,355)	94,804	(7,288)	68,161
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	(2,636)	-	-	(2,636)
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	(3,407)	-	-	(3,407)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	28,209	-	-	28,209
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(7,209)	-	-	(7,209)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	1	-	-	1
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	(47,582)	138	(5,085)	(52,529)

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Փոխատվության հանձնառություններ	(75,962)	(5)	(2,546)	(78,513)
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	341,218	100,403	(102,293)	339,328

10 Վարչական ծախսեր

	01/01/2025/ 31/03/2025 հազ. դրամ	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	1,521,430	1,198,395
Գովազդ և շուկայավարում	530,565	251,457
Անձնակազմի վերապատրաստման և այլ ծախսեր	378,737	309,167
Մասնագիտական ծառայություններ	200,774	169,182
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	185,116	188,866
Վարձակալության գծով այլ ծախսեր	142,350	112,000
Զփոխհատուցվող հարկեր վարձակալության պայմանագրերի գծով	114,731	119,826
Անվտանգության ծառայություն	104,037	95,032
Բարեգործություն և հովանավորություն	21,600	-
Գործուղումների և ներկայացուցչական ծախսեր	29,997	45,537
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	65,238	74,358
Էլեկտրականության և կոմունալ ծախսեր	67,121	41,025
Վարկերի վերադարձման գծով ծախսեր	64,661	24,800
Ապահովագրություն	22,350	23,033
Գրասենյակային ծախսեր	13,261	14,619
Հարկեր՝ բացառությամբ աշխատավարձի գծով հարկերի և շահութահարկի	13,873	11,611
Այլ	82,281	66,238
	3,558,122	2,745,146

11 Շահութահարկի գծով ծախս

	01/01/2025/ 31/03/2025 հազ. դրամ	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով (փոխհատուցում)/ծախս	(75,394)	274,375
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման հետևանքով	3,593,447	2,563,999
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	3,518,053	2,838,374

2025-ին ընթացիկ հարկի կիրառելի դրույքաչափը կազմում է 18% (2024թ. համեմատ փոփոխություն տեղի չի ունեցել):

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրում մարտի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

	01/01/2025/ 31/03/2025 հազ. դրամ	%	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ	%
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	19,536,777		15,542,393	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	3,516,624	18.00%	2,797,631	18.00%
Զնվագեցվող ծախսեր	1,429	0.01%	40,743	0.26%
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	3,518,053	18.01%	2,838,374	18.26%

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են գուտ հետաձգված հարկային ակտիվ և գուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն համապատասխանաբար 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածի/տարվա ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 մարտ 2025թ.
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(264,561)	(14,889)	-	(279,450)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	140,406	(10,254)	(38,364)	91,790
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(3,200,428)	(242,937)	-	(3,443,365)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ	48,155	-	-	48,155
Հիմնական միջոցներ	124,355	(4,647)	-	119,708
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(1,976,005)	25,669	-	(1,950,336)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,311,158	30,023	-	2,341,181
Այլ ակտիվներ	57,420	-	-	57,420
Այլ պարտավորություններ	4,852,700	(3,376,414)	-	1,476,286
Այլ փոխառու միջոցներ	(97,777)	-	-	(97,777)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ/(պարտավորություն)	1,995,423	(3,593,447)	(38,364)	(1,636,388)

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(190,741)	(73,820)	-	(264,561)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	215,481	28,453	(103,528)	140,406
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(2,017,101)	(1,183,327)	-	(3,200,428)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ	48,155	-	-	48,155
Հիմնական միջոցներ	79,426	44,929	-	124,355
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(2,084,542)	108,537	-	(1,976,005)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,368,473	(57,315)	-	2,311,158
Այլ ակտիվներ	54,045	3,375	-	57,420
Այլ պարտավորություններ	3,652,927	1,199,773	-	4,852,700
Այլ փոխառու միջոցներ	(97,777)	-	-	(97,777)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	2,028,346	70,605	(103,528)	1,995,423

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն։ Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվել են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց Խումբը կկարողանա օգտագործել դրանցից ստացված օգուտները։

12 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	25,039,262	26,755,858
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	82,696,446	96,733,959
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
– Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	28,941,178	59,796,037
– A1-ից A3 վարկանիշով	8,345,319	11,737,174
– Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	592,304	783,749
– Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	538,107	355,034
– վարկանիշ չունեցող	3,973,287	2,787,370
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	42,390,195	75,459,364
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	150,125,903	198,949,181
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,967)	(1,956)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	150,123,936	198,947,225

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքների մեջ առանձին ներառված են թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորները, որոնց մնացորդը կազմում է 20,881 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 31,351 հազար դրամ)։

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ։

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը մեկ այլ բանկում ունեցել է սեփական կապիտալի 10%-ը գերազանցող տեղաբաշխված միջոց, որոնց մնացորդները կազմում են 28,549,815 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 59,415,677 հազար դրամ) ։

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեությանը (տես Ծանոթագրություն 14) և անհրաժեշտության դեպքում կարող են ելքագրվել:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված համապատասխան ժամանակահատվածի և տարվա համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,956	-	-	1,956
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(1,956)	-	-	(1,956)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	1,967	-	-	1,967
Մնացորդը առ 31 մարտի	1,967	-	-	1,967

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,851	-	-	1,851
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(1,851)	-	-	(1,851)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	1,956	-	-	1,956
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,956	-	-	1,956

13 Ներդրումային արժեթղթեր և ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

(ա) Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Խմբի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	18,986,144	13,996,178
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	5,067,636	2,181,657
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	24,053,780	16,177,835
Հայկական ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	4,166,350	3,965,949
- B1-ից B3 վարկանիշով	1,570,452	1,537,880
- վարկանիշ չունեցող	4,247,177	4,403,460
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	9,983,979	9,907,289

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	34,037,759	26,085,124
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	73,805	71,837
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	34,111,564	26,156,961
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	3,840,589
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	3,840,589
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	34,111,564	29,997,550
	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		
Արժույթային սվոփեր	68,039	114,903
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	68,039	114,903
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	34,179,603	30,112,453
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		
Արժույթային սվոփեր		
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	50,512	487,082
	50,512	487,082

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խումբն օգտվում է «Moody’s» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

(բ) Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	31/03/2025 հազ. Դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Խմբի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	13,144,267	7,216,143
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	3,137,298	3,121,123
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	16,281,565	10,337,266
Օտարերկրյա ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
– վարկանիշ չունեցող	1,981,338	1,884,355
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,981,338	1,884,355
Ընդամենը պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	18,262,903	12,221,621
Բաժնային ներդրումներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	498,138	498,138
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18,761,041	12,719,759
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	1,155,207	6,737,551

	31/03/2025 հազ. Դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմներ	-	-
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,155,207	6,737,551
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19,916,248	19,457,310

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խոսմբն օգտվում է «Moody’s» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

Խմբի գնահատմամբ օտարերկրյա ընկերությունների վարկանիշ չունեցող պարտատոմսերի պարտքային ռիսկը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody’s» վարկանիշային գործակալության Baa3 արտաքին վարկանիշին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը համապատասխանաբար 2025թ. մարտի 31-ին և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի և տարվա համար: Կորստի պահուստը չի ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, քանի որ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	104,209	-	-	104,209
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(7,223)	-	-	(7,223)
Մարված ակտիվներ	(581)	-	-	(581)
Վաճառված ակտիվներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	3,067	-	-	3,067
Մնացորդը առ 31 մարտի	99,472	-	-	99,472

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	133,543	-	-	133,543
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-

	2024թ.			
հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(1,061)	-	-	(1,061)
Մարված ակտիվներ	(29,469)	-	-	(29,469)
Վաճառված ակտիվներ	(30,123)	-	-	(30,123)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	31,319	-	-	31,319
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	104,209	-	-	104,209

(i) Որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող նախորոշված չգնանշվող բաժնային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներում ներառված են ստորև ներկայացված չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող %		2025թ. հազ. դրամ	2024թ. հազ. դրամ
			2025թ.	2024թ.		
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարային համակարգ	3.75%	3.75%	232,071	232,071
SWIFT	Բելգիա	Դրամական փոխանցումներ	0.01%	0.01%	66,067	66,067
ԵՍ ԵՄ ՓԲԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	Ազգային նույնականացման հարթակ	7.69%	7.69%	200,000	200,000
					498,138	498,138

2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրումները ներառում են ֆոնդային բորսաների, քլիրինգային կազմակերպությունների և ազգային նույնականացման հարթակի բաժնետոմսերը: Խմբի ղեկավարությունը գտնում է, որ այդ գործիքների գնահատված իրական արժեքները մոտարկվում են դրանց սկզբնական արժեքներին 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(գ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	44,585,325	38,472,700
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	36,513,036	39,611,220
Օտարերկրյա պետությունների պետական արժեթղթեր	15,650,385	35,580,145
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	96,748,746	113,664,065
Հայկական ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	2,586,190	2,516,513
Օտարերկրյա ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- վարկանիշ չունեցող	845,591	812,364
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	3, 431,781	3,328,877
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	100,180,527	116,992,942
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(256,940)	(233,987)

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեքով չափվող զուտ ներդրումային արժեթղթեր	99,923,587	116,758,955
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված Պարտքային և հաստատուն եկամուտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	51,269,782	38,145,422
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	51,269,782	38,145,422
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	151,193,369	154,904,377

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խումբն օգտագործում է «Moody’s» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

Խմբի գնահատմամբ օտարերկրյա ընկերությունների վարկանիշ չունեցող պարտատոմսերի պարտքային ռիսկը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody’s» վարկանիշային գործակալության Baa3 արտաքին վարկանիշին:

2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ կառավարության, Խումբը չի ունեցել պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ին և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածի և տարվա համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	233,987	-	-	233,987
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-			-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-			-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-			-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	27,487			27,487
Մարված ակտիվներ	(225,500)			(225,500)
Վաճառված ակտիվներ	-			-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	220,966			220,966
Մնացորդը առ 31 մարտի	256,940			256,940

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	219,371	-	-	219,371
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(112,611)	-	-	(112,611)
Մարված ակտիվներ	(517,406)	-	-	(517,406)

հազ. Դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Վաճառված ակտիվներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	644,633	-	-	644,633
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	233,987	-	-	233,987

14 Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	2,810,000	10,322,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	88,886,204	74,943,993
Այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ		
Հայկական բանկեր		
Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	1,178,452	-
վարկանիշ չունեցող	147	-
Այլ բանկեր		
- Aaa վարկանիշով	50,120	-
- Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	11,870,519	103,322
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	1,124,147	74,219
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	2,324,428	-
- վարկանիշ չունեցող	745	9,687
Ընդամենը այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16,548,558	187,228
Ընդամենը բանկերին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	108,244,762	85,453,721
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(177,575)	(163,106)
Ընդամենը բանկերին տրված գուտ վարկեր և փոխատվություններ	108,067,187	85,290,615

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 4% (2024թ-ին՝ 4%) և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 6%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 12%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2024թ-ին՝ 6%՝ ՀՀ դրամով և 12%՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Խմբի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Խումբը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 12), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Խումբը պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Այդ պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ և ներառված են բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների կազմում: 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող ավանդներում ներառված է 88,886,204 հազար

դրամ գումարով պարտադիր պահուստն արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար (2024թ-ին՝ 74,943,993 հազար դրամ):

(բ) Բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների կենտրոնացում

2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկեր, որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկերին տրված վարկերը և փոխատվությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին տրված բոլոր վարկերը և փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	163,106	-	-	163,106
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(163,106)	-	-	(163,106)
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	177,575	-	-	177,575
Մնացորդը առ 31 մարտի	177,575	-	-	177,575
2024թ.				
հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	176,803	-	-	176,803
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(176,803)	-	-	(176,803)
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	163,106	-	-	163,106
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	163,106	-	-	163,106

15 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Վարկանիշ չունեցող հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	26,367,418	27,966,875
Վարկանիշ չունեցող հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	3,134,947	793,717
Ընդամենը համախառն դերիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	26,502,365	28,760,592
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	-	-
Ընդամենը զուտ դերիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	29,502,365	28,760,592

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Խումբը ունի մեկ պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ-ին այդպիսի պայմանագրային կողմ չկար): 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ այդ մեկ պայմանագրային կողմի մնացորդները կազմում են 29,502,365 հազար դրամ:

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքերը վերագրելի են խոշոր հայկական բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքերի դիմաց գրավադրված էին 32,036,992 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական արժեթղթերը (2024թ-ին՝ 27,528,215 հազար դրամ):

16 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	Ծնթգ.	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	16(ա)	734,811,956	750,040,207
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	16(ա)	543,929,888	517,318,610
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	16(բ)	6,218,935	4,837,914
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	16(գ)	-	226,892
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ		1,284,960,779	1,272,423,623
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	16(դ)	51,555,201	50,401,341
Պարտքային կորստի գծով պահուստ		(12,933,471)	(12,887,047)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ		1,323,582,509	1,309,937,917

(ա) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
Խոշոր ընկերություններին տրված վարկեր	458,906,787	478,881,471
Փոքր և միջին ընկերություններին տրված վարկեր	275,905,169	271,158,736
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	734,811,956	750,040,207
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	349,896,130	347,937,666
Ֆիզիկական անձանց տրված սպառողական վարկեր	194,033,758	169,380,944
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	543,929,888	517,318,610
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	1,278,741,844	1,267,358,817
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(12,783,193)	(12,771,488)
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված գուտ վարկեր	1,265,958,651	1,254,587,329

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	734,914,479	779,078	14,346,650	750,040,207
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	62,260,309	-	-	62,260,309
Մարված ակտիվներ	(75,913,127)	(16,448)	(119,432)	(76,049,007)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	67,063	(47,218)	(19,845)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(363,347)	363,347	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(347,133)	(590,301)	937,434	-
Վերականգնումներ	-	-	146,171	146,171
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(399,635)	(399,635)
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(1,015,907)	5,144	(175,326)	(1,186,089)
Մնացորդը առ 31 մարտի	719,602,337	493,602	14,716,017	734,811,956
հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	567,352,552	8,413,088	16,155,336	591,920,976
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	397,332,619	-	-	397,332,619
Մարված ակտիվներ	(221,196,624)	(4,721,463)	(4,015,331)	(229,933,418)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	142,348	(8,674)	(133,674)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(619,686)	625,385	(5,699)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(3,266,316)	(3,097,116)	6,363,432	-
Վերականգնումներ	-	-	743,944	743,944
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,131,480)	(5,131,480)

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(4,830,414)	(432,142)	370,122	(4,892,434)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	734,914,479	779,078	14,346,650	750,040,207

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,819,839	180,434	4,123,892	9,124,165
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	400,400	-	-	400,400
Մարված ակտիվներ	(488,202)	(4,015)	(32,481)	(524,698)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	31,656	(12,290)	(19,366)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(11,842)	11,842	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(35,335)	(136,486)	171,821	-
Տարվա ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը տարվա վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(100,306)	81,370	88,983	70,047
Ծախսերի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	(203,629)	(59,579)	208,957	(54,251)
Չեղչի ծախսագրում	-	-	(38,006)	(38,006)
Վերականգնումներ	-	-	146,171	146,171
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(399,635)	(399,635)
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	11,597	(379)	(39,152)	(27,934)
Մնացորդը առ 31 մարտի	4,627,807	120,476	4,002,227	8,750,510

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,392,691	1,372,960	6,816,506	12,582,157
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,605,854	-	-	2,605,854
Մարված ակտիվներ	(1,450,689)	(1,093,485)	(1,154,192)	(3,698,366)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	2,543	(1,084)	(1,459)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(149,897)	152,568	(2,671)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(865,233)	(771,611)	1,636,844	-
Տարվա ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը տարվա վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	330,736	522,175	730,690	1,583,601
Ծախսերի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	473,314	(1,191,437)	1,209,212	491,089
Չեղչի ծախսագրում	-	-	646,138	646,138
Վերականգնումներ	-	-	743,944	743,944
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,131,480)	(5,131,480)

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	(46,166)	(1,089)	(160,428)	(207,683)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	4,819,839	180,434	4,123,892	9,124,165

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	510,990,926	2,319,238	4,008,446	517,318,610
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	62,361,013	-	-	62,361,013
Մարված ակտիվներ	(35,327,262)	(105,515)	(80,138)	(35,512,915)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	406,039	(252,438)	(153,601)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,219,763)	1,248,544	(28,781)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(398,345)	(1,812,280)	2,210,625	-
Վերականգնումներ	-	-	586,445	586,445
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,064,568)	(1,064,568)
Ակտիվի մնացորդի փոփոխություն տոկոսներից և արտարժույթից	322,210	16,246	(97,153)	241,303
Մնացորդը առ 31 մարտի	537,134,818	1,413,795	5,381,275	543,929,888

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	353,821,411	1,002,081	2,421,186	357,244,678
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	265,209,778	-	-	265,209,778
Մարված ակտիվներ	(104,850,025)	(440,991)	(504,111)	(105,795,127)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	373,138	(109,405)	(263,733)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,303,858)	2,306,871	(3,013)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,895,198)	(111,997)	3,007,195	-
Վերականգնումներ	-	-	2,118,577	2,118,577
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,052,132)	(3,052,132)
Ակտիվի մնացորդի փոփոխություն տոկոսներից և արտարժույթից	1,635,680	(327,321)	284,477	1,592,836
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	510,990,926	2,319,238	4,008,446	517,318,610

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,632,919	443,993	1,570,411	3,647,323
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	220,149	-	-	220,149
Մարված ակտիվներ	(124,713)	(28,414)	(26,147)	(179,274)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	127,454	(51,280)	(76,174)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(28,853)	51,634	(22,781)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(53,086)	(348,853)	401,939	-

	2025թ			
հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Տարվա ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը տարվա վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	122,408	313,717	345,465	781,590
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	263,359	(63,196)	622,302	822,465
Չեղչի ծախսագրում	-	-	43,083	43,083
Վերականգնումներ	-	-	586,445	586,445
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,064,568)	(1,064,568)
Ճշգրտումներ արտարժույթի մասով	(70)	(71)	(1,924)	(2,065)
Մնացորդը առ 31 մարտի	1,896,208	380,726	1,755,749	4,032,683

	2024թ.			
հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,356,189	232,922	857,028	2,446,139
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	847,503	-	-	847,503
Մարված ակտիվներ	(335,058)	(84,423)	(197,498)	(616,979)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	2,077	(1,288)	(789)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(439,912)	440,590	(678)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,443,485)	(15,755)	1,459,240	-
Տարվա ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը տարվա վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	1,648,097	(127,193)	243,995	1,764,899
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	279,222	211,931	1,504,270	1,995,423
Չեղչի ծախսագրում	-	-	147,473	147,473
Վերականգնումներ	-	-	2,118,577	2,118,577
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,052,132)	(3,052,132)
Ճշգրտումներ արտարժույթի մասով	(2,492)	(860)	(4,805)	(8,157)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,632,919	443,993	1,570,411	3,647,323

(i) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ներքին վարկանշավորման մոդելի հիման վրա հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների պարտքային որակի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ում:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	456,244,943	88,871	1,429,891	457,763,705
– մինչև 30 օր ժամկետանց	20,270	-	-	20,270
– ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,122,812	1,122,812
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	456,265,213	88,871	2,552,703	458,906,787
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(3,395,882)	(15,606)	(348,268)	(3,759,756)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	452,869,331	73,265	2,204,435	455,147,031

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	262,909,672	50,614	2,162,914	265,123,200
– մինչև 30 օր ժամկետանց	427,452	30,516	357,590	815,558
– ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	323,601	108,319	431,920
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	9,534,491	9,534,491
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	263,337,124	404,731	12,163,314	275,905,169
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,231,925)	(104,870)	(3,653,959)	(4,990,754)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	262,105,199	299,861	8,509,355	270,914,415
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	719,602,337	493,602	14,716,017	734,811,956
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	714,974,530	373,126	10,713,790	726,061,446
Հիփոթեքային վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	346,330,334	160,124	1,170,465	347,660,923
– մինչև 30 օր ժամկետանց	302,382	145,174	95,795	543,351
– ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	134,559	76,316	210,875
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,480,981	1,480,981
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	346,632,716	439,857	2,823,557	349,896,130
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(251,932)	(33,452)	(439,932)	(725,316)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	346,380,784	406,405	2,383,625	349,170,814
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
– ոչ ժամկետանց	189,452,691	156,149	186,115	189,794,955
– մինչև 30 օր ժամկետանց	1,049,411	64,421	114,633	1,228,465
– ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	753,368	108,544	861,912
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	2,148,426	2,148,426
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	190,502,102	973,938	2,557,718	194,033,758
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,644,276)	(347,274)	(1,315,817)	(3,307,367)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	188,857,826	626,664	1,241,901	190,726,391
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	537,134,818	1,413,795	5,381,275	543,929,888
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	535,238,610	1,033,069	3,625,526	539,897,205
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	1,256,737,155	1,907,397	20,097,292	1,278,741,844
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	1,250,213,140	1,406,195	14,339,316	1,265,958,651

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	475,976,146	90,004	1,708,256	477,774,406
– մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
– ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,107,065	1,107,065
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	475,976,146	90,004	2,815,321	478,881,471
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(3,675,323)	(14,877)	(433,527)	(4,123,727)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	472,300,823	75,127	2,381,794	474,757,744
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	258,321,378	182,905	2,244,047	260,748,330
– մինչև 30 օր ժամկետանց	616,955	108,557	59,941	785,453
– ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	397,612	729,873	1,127,485
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	8,497,468	8,497,468
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	258,938,333	689,074	11,531,329	271,158,736
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,144,516)	(165,557)	(3,690,365)	(5,000,438)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	257,793,817	523,517	7,840,964	266,158,298
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	734,914,479	779,078	14,346,650	750,040,207
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	730,094,640	598,644	10,222,758	740,916,042
Հիփոթեքային վարկեր				
– - ոչ ժամկետանց	344,399,552	414,035	633,207	345,446,794
– - մինչև 30 օր ժամկետանց	342,562	51,600	119,753	513,915
– - ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	681,492	28,116	709,608
– - ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,267,349	1,267,349
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	344,742,114	1,147,127	2,048,425	347,937,666
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(216,945)	(84,454)	(341,822)	(643,221)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	344,525,169	1,062,673	1,706,603	347,294,445
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
– ոչ ժամկետանց	165,552,774	200,367	252,957	166,006,098
– մինչև 30 օր ժամկետանց	684,460	67,619	27,872	779,951
– ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	11,578	904,125	85,427	1,001,130
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,593,765	1,593,765
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	166,248,812	1,172,111	1,960,021	169,380,944
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,415,974)	(359,539)	(1,228,589)	(3,004,102)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	164,832,838	812,572	731,432	166,376,842
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	510,990,926	2,319,238	4,008,446	517,318,610
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	509,358,007	1,875,245	2,438,035	513,671,287
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	1,245,905,405	3,098,316	18,355,096	1,267,358,817
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	1,239,452,647	2,473,889	12,660,793	1,254,587,329

* Երկու հաշվետու ժամանակաշրջանում ֆիզիկական անձանց տրված սպառողական վարկերը հիմնականում ներառում են վարկային քարտերը և օվերդրաֆտները, առցանց սպառողական վարկերը և ապառիկ գնումների համար տրված վարկերը:

(ii) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են պարտքային առումով գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Խումբը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Վարկերի դիմաց հիմնականում գրավադրված են անշարժ գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և դրամական միջոցներ:

Խումբը ձեռք է բերում նաև երաշխավորություններ մայր կազմակերպություններից՝ նրանց դուստր կազմակերպություններին տրված վարկերի համար:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին, պահանջում լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն, և հետևում է ձեռքբերված գրավի շուկայական արժեքին՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարար լինելը ստուգելիս:

Ոչ ժամկետանց և ոչ արժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը ավելի շատ կախված է վարկառուների վճարունակությունից, քան գրավի արժեքից, և Խմբի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի արժեքի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը:

Գրավով ապահովված և վարկային քարտերով տրամադրված օվերդրաֆտների համար որպես գրավ են ծառայում հիմնականում անշարժ գույքը և ավտոմեքենաները: Վարկային քարտերով տրված այլ օվերդրաֆտների համար ապահովվածության միջոց է հանդիսանում աշխատավարձը: Ավտոմեքենաների վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սպառողական վարկերն ապահովված են անշարժ գույքով, շարժական գույքով, աշխատավարձով, դրամական միջոցներով և անհատական երաշխավորություններով:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված է տեղեկատվություն 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար որպես ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 մարտի 2025թ.		Գրավի գնահատված շուկայական արժեք						Համապատասխան ԱՊԿ
հազ. դրամ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Անշարժ գույք	Ավտոմեքենաներ	Սարքավորումներ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ	Գրավով չապահովված գումար	
Վարկեր	14,716,017	-	14,482,779	392,010	5,056,171	(7,837,679)	12,093,282	2,622,735
իրավաբանական անձանց		-						
Հիփոթեքային վարկեր	2,823,557	-	4,463,550	4,856	-	(1,955,078)	2,513,328	310,229
Սպառողական վարկեր	2,557,718	-	2,046,599	110,194	44,879	(1,187,114)	1,014,559	1,543,159
Ընդամենը	20,097,292	-	20,992,928	507,060	5,101,050	(10,979,871)	15,621,169	4,476,123

31 դեկտեմբերի 2024թ.		Գրավի գնահատված շուկայական արժեք						Համապատասխան ԱՊԿ
հազ. դրամ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Անշարժ գույք	Ավտոմեքենաներ	Սարքավորումներ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ	Գրավով չապահովված գումար	
Վարկեր								
իրավաբանական անձանց	14,346,650	13,868,177	340,425	7,941,567	(10,392,178)	11,757,991	2,588,659	4,123,892
Հիփոթեքային վարկեր	2,048,425	3,016,626	6,558	2,663	(1,294,283)	1,731,564	316,861	341,822
Սպառողական վարկեր	1,960,021	1,246,367	55,492	10,837	(794,045)	518,651	1,441,370	1,228,589
Ընդամենը	18,355,096	18,131,170	402,475	7,955,067	(12,480,506)	14,008,206	4,346,890	5,694,303

Առգրավված գրավ

2025թ. մարտի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածի ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 15,652 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 92,359 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների առգրավման միջոցով: Առգրավված գրավից 107,243 հազար դրամ գումարով գրավը վանառվել է 2025թ. մարտի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածի ընթացքում (2024թ-ին՝ 93,680 հազար դրամ): 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է.

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Անշարժ գույք	843,767	911,336
Հողատարածք	118,232	133,882
Այլ	14,719	23,091
Նվազեցում մինչև իրացման գուտ արժեք	(199,625)	(212,009)
Ընդամենը առգրավված գրավ	777,093	856,300

Խումբը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(iii) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	543,929,888	517,318,610
Ծինարարություն	177,336,124	170,338,304
Գյուղատնտեսություն, անտառտնտեսություն և փայտամշակում	155,653,177	152,373,391
Մեծածախ առևտուր	94,965,995	92,087,576
Հանքարդյունաբերություն/մետալուրգիա	30,596,240	56,721,565

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Մանրաձախ առևտուր	61,884,495	56,341,876
Անշարժ գույք	48,517,330	52,845,720
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	34,802,326	33,689,218
Էներգետիկայի բնագավառ	32,486,814	33,351,676
Տրանսպորտ	16,287,137	16,761,852
Հյուրանոցային ոլորտ	16,822,815	16,576,420
Կապի ծառայություններ	10,818,125	15,723,289
Արդյունաբերություն	13,280,686	11,829,864
Ֆինանսներ և ներդրումներ	5,421,731	5,497,071
Այլ	35,938,961	35,902,385
	1,278,741,844	1,267,358,817
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(12,783,193)	(12,771,488)
	1,265,958,651	1,254,587,329

Ստորև ներկայացված է Բանկի իրավաբանական անձանց տրված վարկերի (գուտ վարկեր) աշխարհագրական կենտրոնացվածությունը:

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետություն	722,317,666	737,824,826
ՏՀՀԿ և ԵՄ	1,406,322	831,617
Այլ երկրներ	2,337,458	2,259,599
	726,061,446	740,916,042

(iv) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի կապակցված վարկառուների հինգ խումբ (2024թ-ին՝ չորս), որին տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 138,256,292 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 186,787,569 հազար դրամ):

(v) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելը կազմող վարկերի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև պայմանագրով նախատեսված վարկերի մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

(բ) Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	6,218,935	4,837,914
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,818)	(1,383)
	6,217,117	4,836,531

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,837,914	-	-	4,837,914
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	3,697,393	-	-	3,697,393
Մարված ակտիվներ	(2,325,459)	-	-	(2,325,459)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	9,087	-	-	9,087
Մնացորդը առ 31 մարտի	6,218,935	-	-	6,218,935

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	10,990,424	-	-	10,990,424
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	23,815,112	-	-	23,815,112
Մարված ակտիվներ	(30,397,686)	-	-	(30,397,686)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	430,064	-	-	430,064
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	4,837,914	-	-	4,837,914

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,383	-	-	1,383
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,081	-	-	1,081
Մարված ակտիվներ	(680)	-	-	(680)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	34	-	-	34
Մնացորդը առ 31 մարտի	1,818	-	-	1,818

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	21,690	-	-	21,690

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	6,808	-	-	6,808
Մարված ակտիվներ	(8,690)	-	-	(8,690)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(18,425)	-	-	(18,425)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,383	-	-	1,383

Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և փոխադրամիջոցներով:

(գ) Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց դեբիտորական պարտքեր ակրեդիտիվների գծով	-	226,892
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	-	(56)
	-	226,836

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	226,892	-	-	226,892
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	17,927	-	-	17,927
Մարված ակտիվներ	(252,535)	-	-	(252,535)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	7,716	-	-	7,716
Մնացորդը առ 31 մարտի	-	-	-	-

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,696,838	-	-	1,696,838
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	101,811	-	-	101,811
Մարված ակտիվներ	(1,504,269)	-	-	(1,504,269)

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	(67,488)	-	-	(67,488)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	226,892	-	-	226,892

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	56	-	-	56
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4	-	-	4
Մարված ակտիվներ	(62)	-	-	(62)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	2	-	-	2
Մնացորդը առ 31 մարտի	-	-	-	-

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	6,052	-	-	6,052
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	25	-	-	25
Մարված ակտիվներ	(371)	-	-	(371)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(5,650)	-	-	(5,650)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	56	-	-	56

(դ) Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերում		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	20,438,390	19,541,908
Մեկից երկու տարի ժամկետով	16,236,759	16,176,499
Երկուսից երեք տարի ժամկետով	11,329,127	11,100,099
Երեքից չորս տարի ժամկետով	6,188,150	6,485,811
Չորսից հինգ տարի ժամկետով	3,652,165	3,602,140
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	8,666,232	8,387,979
	66,510,823	65,294,436
Զվաստակած ֆինանսական եկամուտ	(14,955,622)	(14,893,095)
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերում	51,555,201	50,401,341
Արժեզրկման գծով պահուստ	(148,459)	(114,119)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	51,406,742	50,287,222
Ֆինանսական վարձակալությունում զուտ ներդրումները ներառում են ներդրումները՝		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	15,474,748	14,650,386
Մեկից երկու տարի ժամկետով	12,701,417	12,683,621
Երկուսից երեք տարի ժամկետով	9,063,083	8,840,918
Երեքից չորս տարի ժամկետով	4,752,615	5,045,160
Չորսից հինգ տարի ժամկետով	2,640,065	2,601,497
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	6,774,814	6,465,640
	51,406,742	50,287,222

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	50,107,629	-	293,712	50,401,341
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	6,808,592	-	-	6,808,592
Մարված ակտիվներ	(5,760,457)	(655)	(15,455)	(5,776,567)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	103,534	655	11,029	115,218
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(13,424)	13,424	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(23,805)	-	23,805	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Վերականգնումներ	-	-	6,618	6,618
Մնացորդը առ 31 մարտի	51,222,070	13,424	319,708	51,555,202

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
	2024թ.			
հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	38,214,636	-	53,310	38,267,946
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	36,303,316	-	-	36,303,316
Մարված ակտիվներ	(23,236,489)	-	(163,781)	(23,400,270)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	(921,429)	-	131,229	(790,200)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(252,404)	-	252,404	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,456)	(1,456)
Վերականգնումներ	-	-	22,005	22,005
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	50,107,630	-	293,711	50,401,341

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	101,434	0	12,685	114,119
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	19,174	-	-	19,174
Մարված ակտիվներ	(16,222)	(114)	(900)	(17,236)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,317)	2,317	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(52)	-	52	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Վերականգնումներ	-	-	6,618	6,618
Տարվա ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը տարվա վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները	31,979	124	(7,518)	24,585
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	-	-	1,236	1,236
Չեղչի ծախսագրում	(22)	(10)	(4)	(36)
Մնացորդը առ 31 մարտի	133,974	2,317	12,169	148,460

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	304,837	-	13,423	318,260

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	87,300	-	-	87,300
Մարված ակտիվներ	(55,878)	-	(10,481)	(66,359)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(443)	-	443	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,456)	(1,456)
Վերականգնումներ	-	-	22,005	22,005
Տարվա ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը տարվա վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները	(233,160)	-	(108,818)	(341,978)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	(1,222)	-	(1,412)	(2,634)
Չեղչի ծախսագրում	-	-	98,981	98,981
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	101,434	-	12,685	114,119

(i) **Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերի որակի վերլուծություն**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	51,222,070	4,568	278,400	51,505,038
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	0
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	8,856	-	8,856
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	41,308	41,308
Ընդամենը համախառն դերիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	51,222,070	13,424	319,708	51,555,202
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(133,973)	(2,317)	(12,168)	(148,458)
Ընդամենը զուտ դերիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	51,088,097	11,107	307,540	51,406,744

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	50,103,385	-	252,404	50,355,789
- մինչև 30 օր ժամկետանց	4,245	-	-	4,245
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	41,307	41,307
Ընդամենը համախառն դերիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	50,107,630	-	293,711	50,401,341
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(101,435)	-	(12,684)	(114,119)

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ընդամենը գուտ դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	50,006,195	-	281,027	50,287,222

(ii) Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի կենտրոնացում

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

(iii) Գրավի վերլուծություն

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և ավտոմեքենաներով: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 մարտի 2025թ.		Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Զուտ ենթարկվածություն	Համապատասխան ԱՊԿ
հազ. Դրամ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Անշարժ գույք	Ավտոմեքենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Ֆինանսական վարձակալություն	319,708	-	169,067	591,743	(441,101)	319,708	-	12,168
Ընդամենը	319,708	-	169,067	591,743	(441,101)	319,708	-	12,168

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և ավտոմեքենաներով: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2024թ.		Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Զուտ ենթարկվածություն	Համապատասխան ԱՊԿ
հազ. Դրամ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Անշարժ գույք	Ավտոմեքենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Ֆինանսական վարձակալություն	293,712	-	169,067	542,381	(417,736)	293,712	-	12,685
Ընդամենը	293,712	-	169,067	542,381	(417,736)	293,712	-	12,685

17 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Վարձակա- ված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	5,388,272	11,895,982	3,581,681	456,012	14,513,809	35,835,756
Ավելացումներ	108,384	594,731	91,970	8,691	1,925,415	2,729,191
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	-	(183)	(1,073)	(6)	(155,159)	(156,421)
Մնացորդը առ 31 մարտի 2025թ.	5,496,656	12,490,530	3,672,578	464,697	16,284,065	38,408,526
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	2,471,527	7,396,246	1,727,593	288,158	3,741,148	15,624,672
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	93,696	325,609	82,274	11,720	659,265	1,172,564
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	-	(3)	(1,073)	-	(141,949)	(143,025)
Մնացորդը առ 31 մարտի 2025թ.	2,565,223	7,721,852	1,808,794	299,878	4,258,464	16,654,211
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 31 մարտի 2025թ.	2,931,433	4,768,678	1,863,784	164,819	12,025,601	21,754,314
հազ. դրամ	Վարձակա- ված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	5,259,606	10,173,807	3,345,128	419,873	8,990,224	28,188,638
Ավելացումներ	136,206	1,871,658	240,763	47,330	6,717,623	9,013,580
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(7,540)	(149,483)	(4,210)	(11,191)	(1,194,038)	(1,366,462)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	5,388,272	11,895,982	3,581,681	456,012	14,513,809	35,835,756
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	2,082,510	6,399,607	1,413,743	257,584	2,528,889	12,682,333
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	396,557	1,143,253	316,293	41,765	1,942,991	3,840,859
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(7,540)	(146,614)	(2,443)	(11,191)	(730,732)	(898,520)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	2,471,527	7,396,246	1,727,593	288,158	3,741,148	15,624,672
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	2,916,745	4,499,736	1,854,088	167,854	10,772,661	20,211,084

18 Վարձակալություն

Խումբը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի գրասենյակների տարածքները և այլ տարածքներ: Վարձակալության ժամկետը որպես կանոն կազմում է 10-ից 20 տարի:

Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Խումբը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	10,977,803	11,580,789
Ավելացումներ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներին	99,044	712,053
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(348,866)	(1,328,095)
Վարձակալության պայմանագրի փոփոխություններ	403,078	13,056
Մնացորդը առ 31 մարտի	11,131,059	10,977,803

(բ) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/03/2024 հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածություն	348,866	339,744
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	350,715	354,861

(գ) Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/03/2024 հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալության գծով	627,109	660,988

(դ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	12,839,765	13,158,183
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մարումներ	(627,109)	(2,436,963)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(627,109)	(2,436,963)
Այլ փոփոխություններ		
Ավելացումներ վարձակալության գծով պարտավորություններին	99,044	712,053
Վերափոխում	403,078	13,055
Տոկոսային ծախս	350,715	1,394,083
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	-	(646)
Մնացորդը առ 31 մարտի	13,065,493	12,839,765

19 Այլ ակտիվներ

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Չավարտված գործարքների գծով դերիտորական պարտքեր	4,031,449	7,902,691
Սահմանափակումով հաշիվներ քլիրինգային կազմակերպություններում	1,957,046	1,965,723
Բրոքերային հաշիվներ	1,972,054	1,099,007
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(18,210)	(24,003)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	7,942,339	10,943,418
Կանխավճարներ մատակարարներին	11,727,597	9,763,433
Բռնագանձված ակտիվներ	769,580	856,337
Պաշարներ	387,184	298,494
Այլ	96,943	19,813
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	12,981,304	10,938,077
Ընդամենը այլ ակտիվներ	20,923,643	21,881,495

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	12,370	1,124	10,508	24,003
Տեղափոխում 1-ին փուլ	13	(12)	(1)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(424)	424	(0)	0
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,789)	(1,628)	4,417	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(751)	641	9,683	9,573
Դուրսգրումներ	-	-	(16,513)	(16,513)
Վերականգնումներ	-	-	1,146	1,146
Մնացորդը առ 31 մարտի	8,419	549	9,241	18,209

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	67,650	628	9,678	77,956
Տեղափոխում 1-ին փուլ	9	(9)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(7)	9	(2)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(317)	(2)	319	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(54,965)	498	(43,535)	(98,000)
Դուրսգրումներ	-	-	(3,129)	(3,128)
Վերականգնումներ	-	-	47,177	47,175
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	12,370	1,124	10,507	24,003

20 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	20,465,265	21,682,751
Վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից		
– մինչև 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	25,059,073	35,286,869
Լորո հաշիվներ	4,747,754	11,649,884
	50,272,092	68,619,504

Պայմանագրի համաձայն՝ ՀՀ ԿԲ-ն Բանկին տրամադրում է վարկեր, որն իր հերթին վարկեր է տրամադրում համապատասխան պայմանները բավարարող վարկառուներին: Վարկերի մշտադիտարկումն իրականացվում է «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակի կողմից:

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ-ին՝ չունի պայմանագրային կողմ):

21 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
– Իրավաբանական անձինք	401,868,990	435,534,065
– Ֆիզիկական անձիք	264,390,844	262,684,032
Ժամկետային ավանդներ		
– Ֆիզիկական անձիք	296,885,343	280,667,674
– Իրավաբանական անձինք	150,758,152	143,327,217
	1,113,903,329	1,122,212,988

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Խմբի հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներից և ավանդներից 68,257,780 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 60,107,185 հազար դրամ) մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Խմբի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխատվության հանձնառությունների դիմաց:

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չունի հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

22 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	137,270,166	145,745,027
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների համար թողարկված կանաչ պարտատոմսեր	17,959,129	17,408,177
	155,229,295	163,153,204

2025թ-ին Խումբը թողարկել և տեղաբաշխել է պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և

Եվրոյով՝ համապատասխանաբար 55.5 միլիարդ դրամ, 77.4 միլիարդ դրամ և 3.4 միլիարդ դրամ անվանական արժեքով (2024թ-ին՝ պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով համապատասխանաբար 56.5 միլիարդ դրամ, 84.8 միլիարդ դրամ և 3.4 միլիարդ դրամ անվանական արժեքներով): 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է համապատասխանաբար 55,982,968 հազար դրամ, 77,837,547 հազար դրամ և 3,449,652 հազար դրամ (2024թ-ին՝ համապատասխանաբար 57,117,983 հազար դրամ, 85,256,979 հազար դրամ և 3,370,066 հազար դրամ):

Խմբի կողմի թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի արժեթղթերի ֆոնդային բորսայում:

2020թ-ին Խումբը թողարկել է 42 միլիոն եվրո գումարով կանաչ պարտատոմսեր՝ 3.05% տոկոսադրույքով, որոնց մարման ժամկետը լրանում է 2025թ. նոյեմբերի 26-ին: Կանաչ պարտատոմսերը թողարկվել են Նիդերլանդների ձեռնարկատիրական զարգացման բանկի (FMO) հետ սերտ համագործակցությամբ, որը նաև այս գործարքի հիմնական ներդրողն է: Կանաչ պարտատոմսերի թողարկման նպատակը շրջակա միջավայրի կայունությանը նպաստող «կանաչ» ծրագրերի ֆինանսավորումն է:

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	163,153,204	118,069,175
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի վաճառք	8,464,200	76,234,658
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(15,813,491)	(28,965,492)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(7,349,291)	47,269,166
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	(586,567)	(2,504,861)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	2,462,334	8,918,961
Վճարված տոկոսներ	(2,450,385)	(8,599,237)
Մնացորդը առ 31 մարտի	155,229,295	163,153,204

23 Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	134,143,663	135,171,897
Փոխառություններ հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից	1,211,708	761,480
	135,355,371	135,933,377
Ստորադաս փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	28,144,489	27,996,197
	28,144,489	27,996,197

(ա) Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառությունների կենտրոնացում

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված

54

փոխառություններ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու):

(բ) **Ստորադաս փոխառություն**

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ ստորադաս փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են յոթ ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված փոխառություններ: Ստորև ներկայացված են այդ փոխառությունների գումարները համախմբված ըստ մարման ժամկետների`

- 3,451,904 հազար դրամ 2026թ. հունվարի 15-ին մարման ամսաթվով,
- 5,735,623 հազար դրամ 2027թ. հունվարի 15-ին մարման ամսաթվով,
- 3,491,625 հազար դրամ 2029թ. հունվարի 8-ին մարման ամսաթվով,
- 5,847,529 հազար դրամ 2031թ. հունվարի 3-ին մարման ամսաթվով,
- 3,250,688 հազար դրամ 2032թ. հունվարի 2-ին մարման ամսաթվով,
- 6,367,120 հազար դրամ 2032թ. փետրվարի 2-ին մարման ամսաթվով,

Ստացված փոխառությունները Խումբը դիտարկում է որպես ստորադաս փոխառություններ, եթե սնանկության դեպքում փոխառությունը մարվում է Խմբի մյուս բոլոր այլ պարտավորությունների ամբողջական մարումից հետո:

(գ) **Սահմանափակումներ (կովենանտներ)**

Խումբը պարտավոր է համապատասխանել որոշակի սահմանափակումների փոխառության պայմանագրերի հետ կապված: 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը համապատասխանում էր բոլոր սահմանափակումներին:

(դ) **Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում**

հազ. դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	135,933,377	27,996,197
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	1,933,014	-
Մարումներ	(3,855,205)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(1,922,191)	-
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցություն	47,968	(2,111,649)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	1,767,341	2,259,942
Վճարված տոկոսներ	(471,125)	(1)
Մնացորդը առ 31 մարտի 2025թ.	135,355,370	28,144,489
հազ. Դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	34,473,780	29,732,721
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	129,780,529	-
Մարումներ	(25,706,499)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	104,074,030	-
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցություն	(1,421,750)	(1,730,640)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	1,767,341	2,259,942

հազ. Դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ
Վճարված տոկոսներ	(2,960,024)	(2,265,826)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	135,933,377	27,996,197

24 Այլ պարտավորություններ

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Կրեդիտորական պարտքեր ճանապարհին	2,955,130	7,254,461
Ֆակտորինգի պայմանագրերին վերաբերող ֆինանսական պարտավորություններ	60,031	67,548
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	1,018,121	1,199,254
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին վճարվելիք գումարներ	342,010	355,500
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	736,871	1,166,080
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	5,112,163	10,042,843
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	27,536,693	26,555,998
Այլ վճարվելիք հարկեր	9,056,671	3,723,372
Հետաձգված եկամուտ	10,115	9,866
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	36,603,479	30,289,236
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	41,715,642	40,332,079

25 Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
ՀՀ կենտրոնական բանկին վճարվելիք գումարներ	50,056,790	30,040,451
Այլ հայկական բանկերին վճարվելիք գումարներ	-	15,024,401
Ընդամենը կրեդիտորական պարտքեր հետգնման պայմանագրերի գծով	50,056,790	45,064,852

(ա) Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերի կենտրոնացում

2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

26 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 117,132 սովորական բաժնետոմսից (2024թ-ին՝ 117,132): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 465 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 465 հազար դրամ) և բոլոր բաժնետոմսերն ամբողջությամբ վճարված են:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Խմբի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական

արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապահանաչումը:

(գ) Ճահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն որոշվող Խմբի առավելագույն չքաշխված շահույթի չափով:

2025թ.-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում Խմբի կողմից չի վճարվել շահաբաժին (2024թ.–ի ընթացքում Խմբի կողմից չի վճարվել շահաբաժին):

(դ) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվել է սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող 16,018,724 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 60,029,336 հազար դրամ) շահույթի և շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի՝ 117,132 (2024թ.–ին՝ 117,132) հիման վրա, ինչպես ներկայացված է ստորև: Խումբը չունի նոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսեր:

	2025թ. Բաժնետոմսերի քանակը	2024թ. Բաժնետոմսերի քանակը
Թողարկված բաժնետոմսերը առ 1 հունվարի	117,132	117,132
Մարտին թողարկված բաժնետոմսերի ազդեցությունը	-	-
Բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը մարտի 31-ին ավարտված տարվա համար	117,132	117,132
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (հազ. դրամ)	136.76	512.49
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ (հազ. դրամ)	136.76	512.49

27 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և Խմբի գործառնությունների կենսական տարրն է: Ծուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Խումբը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող պորտուկտների և ծառայությունները և ընդունված լավագույն պրակտիկան արտացոլելու համար:

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Խմբի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Տնօրինությանը և անուղղակիորեն՝ Տնօրենների խորհրդին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին

գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Խումբը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Խմբի ներսում: Խումբը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն, որը գլխավորում է Գլխավոր տնօրենը: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Տնօրինության կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի առաջարկությունների հիման վրա:

Խումբը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Տնօրինության կողմից:

Բացի այդ, Խումբն իրականացնում է մեծ թվով սթրես թեստեր առանձին առևտրային պորտֆելների և Խմբի ընդհանուր դիրքի վրա շուկայի բազմաթիվ բացառիկ սցենարների ֆինանսական ազդեցությունը մոդելավորելու համար: Սթրեսի թեստերը ցույց են տալիս կորուստների հավանական չափը, որոնք կարող են առաջանալ ծայրահեղ պայմաններում:

(i) Տոկոսադրույքային ռիսկ

Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում

Ընդհանուր դիտարկում

Աշխարհում իրականացվում է հիմնական ուղենիշային տոկոսադրույքների ֆունդամենտալ բարեփոխում, որի շրջանակում նախատեսվում է որոշ միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույքները (IBORs) փոխարինել այլընտրանքային գրեթե ոչ ռիսկային տոկոսադրույքներով (IBOR բարեփոխում): Խումբն ունի ֆինանսական գործիքներ, որոնց տոկոսադրույքները հիմնված են IBOR-ի վրա, որոնք ենթարկվում են բարեփոխման այս շուկայական նախաձեռնությունների շրջանակում:

Հիմնական ռիսկերը, որոնց Խումբը ենթարկվել է IBOR բարեփոխման արդյունքում, գործառնական ռիսկերն են, օրինակ՝ վարկային պայմանագրերի պայմանների վերաբանակցումը փոխառուների հետ երկկողմանի բանակցությունների միջոցով, պայմանագրերի պայմանների վերանայումը, IBOR կորերն օգտագործող համակարգերի թարմացումը և գործառնական գործունեության հսկողության մեխանիզմների վերանայումը, որոնք կապված են բարեփոխման և կանոնակարգերի փոփոխության ռիսկերի հետ: Ֆինանսական ռիսկը հիմնականում սահմանափակվում է տոկոսադրույքի ռիսկով:

Ֆինանսական և գործառնական ղեկարարամենտը վերահսկում և կառավարում է Խմբի անցումն այլընտրանքային տոկոսադրույքներին: Ֆինանսական և գործառնական ղեկարարամենտը գործառնական սեզմենտի հետ մեկտեղ գնահատում է տրամադրված վարկերը, փոխատվության հանձնառությունները, պարտավորությունները և ածանցյալ գործիքները IBOR-ի վրա հիմնված

դրամական հոսքերի առկայության տեսանկյունից, թե արդյոք այդ պայմանագրերում կպահանջվեն փոփոխություններ IBOR բարեփոխման արդյունքում և ինչպես կառավարել IBOR բարեփոխման վերաբերյալ հաղորդակցման գործընթացը պայմանագրային կողմերի հետ: Ֆինանսական և գործառնական դեպարտամենտը հաշվետու է Տնօրինությանը և անհրաժեշտության դեպքում համագործակցում է այլ բաժինների հետ: Այն պարբերաբար հաշվետվություններ է ներկայացնում ԱՊԿԿ-ին տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարմանն օժանդակելու համար:

Այն պայմանագրերի համար, որոնց տոկոսադրույքները հաշվարկված են IBOR-ի հիման վրա և որոնց գործողության ժամկետը լրանում է IBOR տոկոսադրույքի վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակման ակնկալվող դադարեցումից հետո, Խումբը սահմանել է պայմանագրային պայմանները փոխելու քաղաքականություն: Այդ փոփոխությունները ներառում են վերապահում նախատեսող կետերի ավելացումը կամ IBOR տոկոսադրույքի փոխարինումն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով, եթե նման փոփոխությունը թույլատրվում է տեղական օրենսդրությամբ:

Խումբը հաստատել է քաղաքականություն, որի համաձայն 2022թ. փետրվարի 1-ից բոլոր նոր տրամադրված՝ լողացող տոկոսադրույքով վարկերի տոկոսադրույքները կապակցված լինեն Չիկագոյի ապրանքային բորսայի (CME) կողմից հրապարակված ժամկետային ապահովված օվերնայթ ֆինանսավորման տոկոսադրույքին (SOFR)՝ ԱՄՆ դոլարով տրամադրված վարկերի համար և եվրոպական միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույքին (EURIBOR)՝ եվրոյով տրամադրված վարկերի համար:

Խումբը վերահսկում է IBOR-ից նոր ուղենիշային տոկոսադրույքների անցման գործընթացն ուսումնասիրելով այն պայմանագրերի ընդհանուր արժեքը, որոնք դեռ չեն անցել այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքի, և այն պայմանագրերի արժեքը, որոնք ներառում են վերապահում նախատեսող համապատասխան կետ: Խումբը համարում է, որ պայմանագրի տոկոսադրույքը դեռ չի փոխարինվել այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով («չբարեփոխված պայմանագիր»), եթե պայմանագրի տոկոսադրույքը հաշվարկված է այնպիսի ուղենիշային տոկոսադրույքի հիման վրա, որը դեռ ենթակա է IBOR բարեփոխման, նույնիսկ եթե այն ներառում է վերապահում նախատեսող կետ, եթե գործող IBOR տոկոսադրույքի վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակումը դադարեցվի:

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների փոփոխությունների մոնիտորինգի և վերագնորոշման նախապես սահմանված սահմանաչափեր սահմանելու միջոցով: Նշված սահմանաչափերի հետ համապատասխանության մոնիտորինգն իրականացվում է ԱՊԿԿ-ի կողմից, որին մոնիտորինգի ամենօրյա գործունեությունում աջակցում է Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անտոկոս կամ ժ ամկետանց	Ընդամենը
31 մարտի 2025թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	150,123,936	150,123,936
Իրական արժեքով՝ այլ համա պարփակ ֆինանսական արդյ ունքի միջոցով չափվող ֆինա նսական ակտիվներ	7,815,290	24,113	1,979,451	6,183,568	3,913,826	-	19,916,248
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	105,746,423	2,320,764	-	-	-	-	108,067,187
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	29,502,365	-	-	-	-	-	29,502,365
Հաճախորդներին տրված վարկեր	82,524,559	225,858,152	183,472,348	721,191,731	44,057,322	8,854,539	1,265,958,651

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	5,041,419	4,839,582	9,036,010	28,548,331	3,910,930	30,470	51,406,742
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	4,453,803	1,721,446	41,868	-	-	-	6,217,117
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	34,073,469	5,804,620	12,877,099	75,216,843	23,221,338	-	151,193,369
	269,157,328	240,568,677	207,406,776	831,140,473	75,103,416	159,008,945	1,782,385,615
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(21,613,582)	(12,019,241)	(4,107,541)	(10,786,138)	(1,745,590)	-	(50,272,092)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(93,101,428)	(94,992,170)	(153,181,630)	(106,366,727)	(1,540)	(666,259,834)	(1,113,903,329)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	(5,321,105)	(15,870,822)	(20,208,218)	(108,153,735)	(5,675,415)	-	(155,229,295)
Ստորադաս փոխառություններ	(369,098)	(559,842)	(4,303,866)	(12,695,092)	(10,216,591)	-	(28,144,489)
Այլ փոխառություններ	(3,260,454)	(3,160,530)	(17,530,080)	(93,816,482)	(17,587,824)	-	(135,355,370)
Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	(568,865)	(604,003)	(1,140,245)	(6,325,659)	(4,426,721)	-	(13,065,493)
	(124,234,532)	(127,206,608)	(200,471,580)	(338,143,833)	(39,653,681)	(666,259,834)	(1,495,970,068)
Տարբերություն	144,922,796	113,362,069	6,935,196	492,996,640	35,449,735	(507,250,889)	286,415,547

հազ. Դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անտոկոս կամ ժամկետանց	Ընդամենը
31 դեկտեմբերի 2024թ. ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	198,947,225	198,947,225
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	84,508	7,463,087	-	7,976,003	3,933,712	-	19,457,310
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	85,290,615	-	-	-	-	-	85,290,615
Հակադարձ հետգնման սլայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	28,760,592	-	-	-	-	-	28,760,592
Հաճախորդներին տրված վարկեր	202,883,261	77,948,038	181,267,409	719,846,076	64,729,102	7,913,443	1,254,587,329
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	226,836	-	-	-	-	-	226,836
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	4,794,475	4,617,727	8,635,145	28,451,093	3,759,394	29,388	50,287,222
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	2,671,282	2,106,724	58,525	-	-	-	4,836,531
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	40,894,031	16,645,965	12,126,985	61,689,328	23,548,068	-	154,904,377
	365,605,600	108,781,541	202,088,064	817,962,500	95,970,276	206,890,056	1,797,298,037
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(49,576,220)	(2,289,076)	(4,034,649)	(10,870,804)	(1,848,755)	-	(68,619,504)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(94,812,272)	(70,246,617)	(162,821,183)	(96,108,555)	(6,265)	(698,218,096)	(1,122,212,988)

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	(16,144,840)	(5,312,688)	(35,671,881)	(100,298,089)	(5,725,706)	-	(163,153,204)
Ստորադաս փոխառություններ	(694,620)	(352,997)	(1,008,818)	(15,689,131)	(10,250,631)	-	(27,996,197)
Այլ փոխառություններ	(2,909,251)	(3,020,408)	(8,169,543)	(105,132,318)	(16,701,857)	-	(135,933,377)
Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	(592,641)	(534,741)	(1,114,339)	(6,236,549)	(4,361,495)	-	(12,839,765)
	(164,729,844)	(81,756,527)	(212,820,413)	(334,335,446)	(38,894,709)	(698,218,096)	(1,530,755,035)
Տարբերություն	200,875,756	27,025,014	(10,732,349)	483,627,054	57,075,567	(491,328,040)	266,543,002

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2025թ.			2024թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.18%	6.71%	5.07%			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.24%	4.36%	11.49%	10.27%	6.56%	5.10%
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9.72%	8.20%	11.86%	10.23%	4.36%	11.49%
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	7.38%	4.61%	24.09%	9.80%	8.10%	11.86%
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	7.79%	5.12%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	14.63%	8.65%	7.08%	8.03%	5.63%	0.00%
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	13.38%	8.83%	7.77%	14.48%	8.60%	7.00%
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	16.49%	9.29%	11.05%	13.38%	8.83%	7.77%
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	-	-	-	17.29%	10.65%	11.71%
	-	-	-	-	-	4.99%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6.32%	4.23%	0.40%	6.26%	5.06%	0.00%
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	7.15%	0.00%	0.00%	7.19%	0.00%	0.00%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.11%	5.00%	3.31%	10.21%	4.93%	3.31%
Հաճախորդների ժամկետային ավանդներ	9.32%	3.44%	1.62%	9.27%	3.39%	1.57%
Ստորադաս փոխառություններ	0.00%	11.44%	6.24%	0.00%	11.77%	6.23%
Այլ փոխառություններ	8.95%	6.47%	4.42%	8.97%	6.55%	4.42%

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ներգրավված վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների, բացառությամբ տոկոսակիր դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցախահանջ ավանդների, եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի հիման վրա:

	31/03/2025 հազ. Դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ աճ	(134,999)	(330,735)
100 բկ զուգահեռ նվազում	134,999	330,735

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունների նկատմամբ, որն իրականացվել է 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	
100 բկ զուգահեռ աճ	(53,361)	(150,899)
100 բկ զուգահեռ նվազում	53,361	150,899

(ii) Արժույթային ռիսկ

Խումբը ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Խումբը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, սակայն այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՄ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	43,593,374	8,147,133	9,685,602	61,426,109
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	11,812,307	75,673	-	11,887,980
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,137,298	1,981,338	-	5,118,636
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	52,093,575	811,107	-	52,904,682
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	3,134,947	-	-	3,134,947
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	84,425,030	21,820,799	3,420,429	109,666,258
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	357,808,552	151,134,565	1,244,079	510,187,196

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	10,287,580	10,879,919	-	21,167,499
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	915,290	2,145,764	258,305	3,319,359
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	5,827,385	93,119	13,605	5,934,109
Ընդամենը ակտիվներ	573,035,338	197,089,417	14,622,020	784,746,775

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	17,809,618	14,787,212	1,627,427	34,224,257
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	384,321,370	88,986,021	16,199,162	489,506,553
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	77,837,547	21,408,780	-	99,246,327
Ստորադաս փոխառություններ	9,098,217	19,046,272	-	28,144,489
Այլ փոխառություններ	83,772,364	37,186,038	-	120,958,402
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,514,505	298,382	2,759	1,815,646
Ընդամենը պարտավորություններ	574,353,621	181,712,705	17,829,348	773,895,674
Զուտ դիրքը	(1,318,283)	15,376,712	(3,207,328)	10,851,101
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	3,575,820	(17,372,520)	3,162,691	(10,634,009)
Զուտ դիրքը	2,257,537	(1,995,808)	(44,637)	217,092

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱՆՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	71,313,485	16,868,853	8,154,390	96,336,728
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9,187,779	120,667	-	9,308,446
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,121,123	1,884,355	-	5,005,478
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	75,119,271	777,237	-	75,896,508
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	793,716	-	-	793,716
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	61,653,029	15,508,627	163,832	77,325,488
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	384,278,882	131,730,638	1,139,121	517,148,641
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	-	226,836	-	226,836
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	9,380,817	10,569,582	-	19,950,399
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	941,827	2,096,848	202,776	3,241,451
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	5,468,458	178,603	8,847	5,655,908
Ընդամենը ակտիվներ	621,258,387	179,962,246	9,668,966	810,889,599

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	36,098,317	11,014,434	1,720,707	48,833,458
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	381,129,701	88,200,124	19,127,896	488,457,721
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	85,256,979	20,778,243	-	106,035,222
Ստորադաս փոխառություններ	9,475,505	18,520,692	-	27,996,197
Այլ փոխառություններ	86,326,504	35,938,475	-	122,264,979
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,652,686	211,550	2,303	1,866,539
Ընդամենը պարտավորություններ	599,939,692	174,663,518	20,850,906	795,454,116

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Չուտ դիրքը	21,318,695	5,298,728	(11,181,940)	15,435,483
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	(23,858,451)	(7,450,020)	11,004,110	(20,304,361)
Չուտ դիրքը	(2,539,756)	(2,151,292)	(177,830)	(4,868,878)

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի չեն առնվել հարկերը և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Խումբը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունից առաջացող եկամուտը (ծախսը) ենթակա չէ հարկման (ենթակա չէ նվազեցման): Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	225,754	(253,976)
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(199,581)	(215,129)

2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) **Պարտքային ռիսկ**

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Խմբում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի և Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրինության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Խումբը ենթարկված է պարտքային ռիսկին, շարունակական հսկողության և մշտադիտարկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման բաժին, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Վարկավորման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Խմբի իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Խումբը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Խմբի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրածախ վարկավորման ստորաբաժանման կողմից: 2020թ-ից Խումբը ներդրել է մեքենայական ուսուցման վրա հիմնված նոր սքորինգային համակարգ ապառիկ գնումների պորտֆելի և օնլայն սպառողական վարկերի տրամադրման համար:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը, որպես կանոն, արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գումարներում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում անանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գոծառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գրավի և այդ վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 16-ում:

Չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 29-ում:

Արժեզրկման գնահատում

2018թ. հունվարի 1-ից Խումբն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասությունները՝ գեղջված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական պակասությունը պայմանագրին համապատասխան կազմակերպությանը հասանելի բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և կազմակերպության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է: Ստորև ներկայացված են ակնյալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և առանցքային տարրերը:

Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության	<i>Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունը</i> որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտագանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտագանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապահանջվել և դեռևս պորտֆելում է:
Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին	<i>Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին</i> ապագա պարտագանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքտի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:
Կորուստը պարտագանցման դեպքում	<i>Կորուստը պարտագանցման դեպքում</i> դա այն կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտագանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտագանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների

վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ կամ ԱԺԱՊԿ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ կախված ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Խմբի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում պարտազանցման տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը:

Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Խումբը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-փուլ	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
2-րդ փուլ	Երբ վարկի պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Խումբը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: 2-րդ փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
3-րդ փուլ	Վարկերը համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված: Խումբը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:
Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: Ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Պարտազանցման սահմանում

Խումբը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (պարտքային առումով արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 90 օր ժամկետանց պայմանագրով նախատեսված ժամկետից:

Հաճախորդի կողմից պարտականությունների չկատարման որակական գնահատման շրջանակում Խումբը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են վկայել վճարման անհավանականության մասին՝ ելնելով ղեկավարության դատողությունից: Եթե այդ դեպքը տեղի է ունենում, Խումբը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք դրա արդյունքում հաճախորդը պետք է դիտարկվի որպես պարտականություններ չկատարած և դասվի 3-րդ փուլ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, կամ արդյոք 2-րդ փուլ դասելը տեղին է:

Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Խմբի պահառուական և միջբանկային հարաբերությունները և պայմանագրային կողմերն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր,

բրոքերներ և դիլերներ, ֆոնդային բորսաներ և քլիրինգային կազմակերպություններ: Այս հարաբերությունների հետ կապված Խումբը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ

Խմբավորում

2022թ-ին պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականությունը գնահատելու համար Խումբը մշակել և ներդրել է իր ներքին վարկանշավորման մոդելն անհատական հիմունքով նշանակալի հանդիսացող 1-ին փուլի խոշոր վարկերի համար, որոնք կազմում են իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընդհանուր պորտֆելի մոտ 55%-ը:

Նախընտրելի մոդելը լոգիստիկ ռեգրեսիան է, որտեղ այն մոդելավորում է երկուական պատասխանի փոփոխականի, այսպես կոչված, թիրախի (12 ամիս ժամանակաշրջանում պարտագանգման տեղի ունենալու ցուցանիշ) հավանականությունները մի քանի անկախ փոփոխականների համեմատ:

Պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականության կորպորատիվ մոդելի մշակման շրջանակում կառուցվել են 3 գնահատման սանդղակներ.

- Վարքագծային, որը ներառում է գնահատման պարամետրեր, որոնք ձևավորված են Բանկի աղբյուրներից ստացված վարքագծային/գործարքային տվյալների հիման վրա,
- Ֆինանսական, որը ներառում է գնահատման պարամետրեր, որոնք ձևավորված են Բանկին տրամադրված առանձին ֆինանսական հաշվետվություններից ստացված տեղեկատվության հիման վրա,
- Որակական, որը ներառում է գնահատման պարամետրեր, որոնք հիմնված են Բանկում կուտակված կամ ստեղծված որակական և այլ քանակական տեղեկատվության վրա, որն արտացոլում է Բանկի պարտատերերի պարտքային ռիսկը:

Վերոնշյալ երեք մոդելները փոխկապակցված են՝ ընտրանքում ընդգրկված յուրաքանչյուր պարտատիրոջ, ինչպես նաև այն բոլոր նոր պարտատերերի համար վերջնական միավոր ստանալու համար, որոնք կներառվեն Բանկի կորպորատիվ պորտֆելում առաջիկա ժամանակաշրջաններում:

Վերը նշվածի հիման վրա իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդներն առանձնացվում են ըստ պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականության վրա հիմնված հետևյալ վարկանիշների.

Ներքին վարկանշավորում
1 (ամենաբարձր միավորը)
2
3
4A
4B
4C
5A
5B
5C
6
7

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին և 2-րդ փուլ դասված իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի մասին, որոնց համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ

հազ. դրամ	2025թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	3,046,588	714	3,045,874

հազ. դրամ	2025թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար
Կարգ 3	21,922,112	6,192	21,915,920
Կարգ 4. A-C	109,797,664	185,630	109,612,034
Կարգ 5. A-C	337,309,988	3,280,052	334,029,936
Կարգ 6	41,344,652	386,558	40,958,094
Կարգ 7	-	-	-
	513,421,004	3,859,146	509,561,858

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին և 2-րդ փուլ դասված իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի մասին, որոնց համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազ. Դրամ Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	2024թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար
Կարգ 1	1,768,948	55	1,768,893
Կարգ 2	6,207,760	890	6,206,870
Կարգ 3	13,702,801	5,995	13,696,806
Կարգ 4. A-C	141,901,495	273,874	141,627,621
Կարգ 5. A-C	312,970,589	3,085,156	309,885,433
Կարգ 6	26,980,337	243,865	26,736,472
Կարգ 7	7,241,579	156,152	7,085,427
	510,773,509	3,765,987	507,007,522

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին և 2-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության պարտքային որակի մասին, որի համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր իրավաբանական անձանց հետ	2025թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	-	-	-
Կարգ 3	719,731	70	719,661
Կարգ 4. A-C	3,790,370	6,524	3,783,846
Կարգ 5. A-C	8,479,385	38,005	8,441,380
Կարգ 6	4,102,966	14,681	4,088,285
Կարգ 7	-	-	-
	17,092,452	59,280	17,033,172

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության պարտքային որակի մասին, որի համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր իրավաբանական անձանց հետ	2024թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար

հազ. դրամ	2024թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	57,386	3	57,383
Կարգ 3	-	-	-
Կարգ 4. A-C	3,157,998	7,016	3,150,982
Կարգ 5. A-C	12,428,385	31,423	12,396,962
Կարգ 6	375,332	1,243	374,089
Կարգ 7	-	-	-
	16,019,101	39,685	15,979,416

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք`

- հաշվանցվում են Խմբի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության պայմանագրերը: Ֆինանսական գործիքները, այդ թվում՝ վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Խումբը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Այս գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Խումբը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավո- րության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվու- թյունում չհաշվանցված գումարներ Ֆինանսական գործիքներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	29,502,365	-	29,502,365	(29,502,365)	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	29,502,365	-	29,502,365	(29,502,365)	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(50,056,790)	-	(50,056,790)	50,056,790	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(50,056,790)	-	(50,056,790)	50,056,790	-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավո- րության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվու- թյունում չհաշվանցված գումարներ Ֆինանսական գործիքներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	28,760,591	-	28,760,591	(28,760,591)	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	28,760,591	-	28,760,591	(28,760,591)	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(45,064,852)	-	(45,064,852)	45,064,852	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(45,064,852)	-	(45,064,852)	45,064,852	-

Վերը աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և գուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Խումբը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը

հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Խմբի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Խումբը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է այլ բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերից, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը կառուցվածքային ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի և ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և փոխառություններից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ: Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեստեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ համախմբված հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի և ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Ակտիվների և պարտավորությունների բաժնի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխառության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխառության հանձնառությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը բաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում երաշխավորությունը կարող է օգտագործվել: Վճարումները, որոնց մասին հաճախորդները պետք է ծանուցվեն, դիտարկվում են այնպես, ինչպես եթե ծանուցումն անմիջապես ներկայացված լիներ, բացառությամբ հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, որոնց համար նշված են մարումների ակնկալվող ժամկետները: Այնուամենայնիվ Բանկն ակնկալում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումն այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որին Խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված ավանդներին վերաբերող Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	20,368,048	423,863	12,058,087	2,765,825	14,956,979	3,092,059	53,664,861	50,272,092
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	50,056,789	-	-	-	-	-	50,056,789	50,056,790
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	704,211,683	58,435,139	102,450,579	160,153,769	111,287,932	1,540	1,136,540,642	1,113,903,329
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	543,840	7,019,191	17,932,677	24,261,584	116,967,220	6,314,066	173,038,578	155,229,295
Ստորադաս փոխառություններ	-	377,693	590,282	4,590,781	15,559,585	17,325,381	38,443,722	28,144,489
Այլ փոխառություններ	145,429	3,177,790	3,252,642	18,531,842	111,032,400	24,559,174	160,699,277	135,355,370
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	450,224	121,122	623,229	1,226,957	8,527,788	11,084,506	22,033,826	13,065,493
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	775,776,013	69,554,798	136,907,496	211,530,758	378,331,904	62,376,726	1,634,477,695	1,546,026,858
Փոխատվության հանձնառություններ	200,332,819	-	-	-	-	-	200,332,819	200,332,819
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ (համախառն)	28,187,215						28,187,215	50,512

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	31,354,471	16,936,693	2,317,519	3,097,939	15,131,296	3,248,512	72,086,430	68,619,504
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	30,040,451	15,024,401	-	-	-	-	45,064,852	45,064,852
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	738,925,027	56,736,624	74,859,749	173,659,454	100,750,543	6,291	1,144,937,688	1,122,212,988
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	547,664	17,738,619	7,370,638	39,634,183	109,710,544	6,483,755	181,485,403	163,153,204
Ստորադաս փոխառություններ	-	714,887	366,759	1,085,169	18,888,435	17,938,505	38,993,755	27,996,197
Այլ փոխառություններ	382,155	2,589,023	3,116,931	8,669,530	124,876,759	23,449,730	163,084,128	135,933,377
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	424,285	172,812	551,901	1,197,740	8,415,765	11,046,576	21,809,079	12,839,765
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	801,674,053	109,913,059	88,583,497	227,344,015	377,773,342	62,173,369	1,667,461,335	1,575,819,887
Փոխատվության հանձնառություններ	146,368,566	-	-	-	-	-	146,368,566	146,368,566
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ (համախառն)	39,083,615	-	-	-	-	-	39,083,615	487,082

Վերը և ստորև ներկայացված աղյուսակներում հաճախորդներից ներգրավված միջոցներում ներառված են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Խումբը պարտավոր է վճարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներն ավանդատուի պահանջով կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Ստորև ներկայացված աղյուսակում այս ավանդները դասակարգված են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	24,967,839	24,260,629
1-ից 3 ամիս ժամկետով	43,450,993	42,673,639
3-ից 6 ամիս ժամկետով	72,012,370	53,753,098
6-ից 12 ամիս ժամկետով	112,771,940	122,097,478
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	43,682,201	37,882,830
	296,885,343	280,667,674

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցախհանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱՆՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	150,123,936	-	-	-	-	-	-	150,123,936
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	20,881	-	-	-	-	-	-	20,881
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	471,967	232,714	1,664,746	19,443,602	12,366,574	-	-	34,179,603
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	7,325,309	-	2,002,079	6,192,183	3,898,539	498,138	-	19,916,248
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	31,843,900	86,909	19,040,194	76,638,281	23,584,085	-	-	151,193,369
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	13,047,093	1,176,821	2,322,475	-	-	91,520,798	-	108,067,187
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	29,502,365	-	-	-	-	-	-	29,502,365
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	30,014,172	52,886,866	220,325,130	602,233,731	352,756,587	-	7,742,165	1,265,958,651
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	1,445,907	2,433,026	11,106,383	29,812,140	6,608,929	-	356	51,406,741
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	1,013,089	3,454,789	1,749,239	-	-	-	-	6,217,117
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	21,754,314	-	21,754,314
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	-	-	-	-	-	11,131,059	-	11,131,059
Այլ ակտիվներ	19,497,326	528,554	87,633	36,573	190	773,367	-	20,923,643
Ընդամենը ակտիվներ	284,305,945	60,799,679	258,297,879	734,356,510	399,214,904	125,677,676	7,742,521	1,870,395,114
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	46,060	-	4,452	-	-	-	-	50,512
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	50,056,790	-	-	-	-	-	-	50,056,790
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	20,363,279	420,806	14,447,767	12,950,961	2,089,279	-	-	50,272,092
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	326,490,096	118,612,022	231,291,795	431,397,242	6,112,174	-	-	1,113,903,329
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	542,473	6,878,125	41,010,625	102,386,718	4,411,354	-	-	155,229,295
Ստորադաս փոխառություններ	-	372,827	4,905,963	12,742,489	10,123,210	-	-	28,144,489
Այլ փոխառություններ	145,211	3,148,888	20,838,093	93,644,044	17,579,134	-	-	135,355,370
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	448,638	119,235	1,790,247	6,280,652	4,426,721	-	-	13,065,493
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	7,814,973	-	-	-	-	-	7,814,973
Փոխառության հանձնառությունների գծով պահուստ	668,110	-	-	-	-	-	-	668,110
Հետաջգված հարկային պարտավորություն	-	-	1,636,388	-	-	-	-	1,636,388
Այլ պարտավորություններ	3,830,710	9,135,994	28,748,938	-	-	-	-	41,715,642
Ընդամենը պարտավորություններ	402,591,367	146,502,870	344,674,268	659,402,106	44,741,872	-	-	1,597,912,483
Զուտ դիրքը	(118,285,422)	(85,703,191)	(86,376,389)	74,954,404	354,473,032	125,677,676	7,742,521	272,482,631

Աղյուսակում ներկայացված մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների փաստացի մարումների ծավալը:

* Բացասական կարճաժամկետ իրացվելիության դիրքը կառավարելու համար Բանկն օգտագործում է ֆինանսական արժեթղթերը, որոնք կարող են վաճառվել կամ գրավադրվել հետգնման պայմանագրերի դիմաց և հիմնվում է այն ենթադրության վրա, որ ընթացիկ հաշիվներից ելքագրված գումարները և ժամկետային ավանդները կփոխարինվեն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱՆՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	198,947,225	-	-	-	-	-	-	198,947,225
Թանկարժեք մետադրների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	31,351	-	-	-	-	-	-	31,351
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	42,762	896,231	4,034,322	18,402,105	6,665,195	71,838	-	30,112,453
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	109,812	7,826,039	7,985,835	3,037,487	498,137	-	19,457,310
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	35,558,682	6,091,558	32,984,994	62,335,698	17,933,445	-	-	154,904,377
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	187,228	-	-	-	-	85,103,387	-	85,290,615
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	28,760,592	-	-	-	-	-	-	28,760,592
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	36,378,357	65,980,556	258,299,942	567,784,380	318,994,558	-	7,149,536	1,254,587,329
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	1,020	225,816	-	-	-	-	-	226,836
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	1,414,419	2,380,040	10,864,511	29,162,901	6,465,002	-	348	50,287,221
Փակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	1,249,584	1,456,922	2,130,025	-	-	-	-	4,836,531
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	20,211,084	-	20,211,084
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	-	-	-	-	-	10,977,803	-	10,977,803
Հետաձգված հարկային ակտիվ	-	-	1,995,618	-	-	-	-	1,995,618
Այլ ակտիվներ	20,600,059	352,225	40,547	28,159	238	860,267	-	21,881,495
Ընդամենը ակտիվներ	323,171,279	77,493,160	318,175,998	685,699,078	353,095,925	117,722,516	7,149,884	1,882,507,840
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	487,082	-	-	-	-	-	-	487,082
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	30,040,451	15,024,401	-	-	-	-	-	45,064,852
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	31,328,275	16,765,340	5,234,127	13,074,497	2,217,265	-	-	68,619,504
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	353,143,853	148,313,828	199,953,592	414,695,589	6,106,126	-	-	1,122,212,988
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	546,286	17,551,906	45,210,564	95,375,962	4,468,486	-	-	163,153,204
Ստորադաս փոխառություններ	-	701,756	1,374,129	15,767,912	10,152,400	-	-	27,996,197
Այլ փոխառություններ	381,244	2,559,758	11,290,508	104,996,566	16,705,301	-	-	135,933,377
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	423,103	169,538	1,693,586	6,192,043	4,361,495	-	-	12,839,765
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	9,344,009	-	-	-	-	9,344,009
Փոխառվածության հանձնառությունների գծով պահուստ	236,484	-	-	-	-	-	-	236,484
Այլ պարտավորություններ	8,436,700	3,991,357	27,904,022	-	-	-	-	40,332,079
Ընդամենը պարտավորություններ	425,023,478	205,077,884	302,004,537	650,102,569	44,011,073	-	-	1,626,219,541
Չուստ դիրքը	(101,852,199)	(127,584,724)	16,171,461	35,596,509	309,084,852	117,722,516	7,149,884	256,288,299

Աղյուսակում ներկայացված մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների փաստացի մարումների ծավալը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Խմբի կողմից կիրառվող հիմնական ուղենիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այն կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Ստորև ներկայացված է բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում.

	2025թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
Առ 31 մարտի	85.40%	76.32%
Մարտի ամսվա միջին ցուցանիշ	83.29%	74.92%

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար, որը չպետք է պակաս լինի 60%-ից:

28 Կապիտալի կառավարում

Խմբի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել համապատասխանություն կապիտալի համար գործող արտաքին պահանջներին և պահպանել բարձր պարտքային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանն աջակցելու և բաժնետոմսերի ֆոնդային բորսայի արժեքն առավելագույնի հասցնելու համար:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների և իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը կառուցվածքը պահպանելու կամ դրա հետ կապված ճշգրտումներ կատարելու համար Խումբը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Կապիտալի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և ընթացակարգերը որևէ կերպ չեն փոխվել նախորդ տարիների համեմատ:

Խմբի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: ՀՀ ԿԲ-ի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ բանկերի նվազագույն ընդհանուր կապիտալը պետք է կազմի 30,000,000 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 30,000,000 հազար դրամ): 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի կապիտալի չափը համապատասխանում էր ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն կապիտալի պահանջներին:

Խումբը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12%: 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը՝ հետագա փոփոխություններով, այդ թվում՝ շուկայական ռիսկերի ներառման հետ կապված փոփոխություններով, դեկտեմբեր ամսվա համար:

	2025թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
1-ին դասի կապիտալ	258,076,338	237,744,313
2-րդ դասի կապիտալ	36,112,443	35,603,984
Ընդամենը կապիտալ	294,188,781	273,348,297
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	1,755,171,272	1,649,750,778
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	16.76%	16.57%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

29 Փոխատվության հանձնառություններ

Խումբն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այդ հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Խումբը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այդ պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Խումբը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք կիրառվում են իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Ոչ ֆինանսական երաշխավորություններ	61,777,660	63,454,300
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	70,289,057	43,596,446
Ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	37,854,065	28,732,368
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	5,238,407	9,444,169
Չօգտագործված վարկեր և վարկային գծով	25,173,630	1,141,283
	200,332,819	146,368,566
Արժեզրկման գծով պահուստ	(668,110)	(236,484)

Բացի վերը նշված փոխառվողության հանձնառություններից, Խումբն ունի չօգտագործված վարկեր և վարկային գծեր, որոնց օգտագործումը պետք է լրացուցիչ հաստատվի Խմբի կողմից: Խումբը համարում է, որ մնացորդների գծով հանձնառություններ չեն ստանձնվել: 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները, որոնց գծով հանձնառություններ չեն ստանձնվել, կազմում են 51,543,867 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 40,848,271 հազար դրամ):

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխառվողության հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը:

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ 200,314,083 հազար դրամ գումարով ֆինանսական փոխառվողության հանձնառությունները դասվել են 1-ին փուլ (2024թ-ին՝ 146,356,651 հազար դրամ), 18,736 հազար դրամ գումարով հանձնառությունները՝ 2-րդ փուլ (2024թ-ին՝ 11,862 հազար դրամ) և 0 դրամ գումարով հանձնառությունները՝ 3-րդ փուլ (2024թ-ին՝ 53 հազար դրամ):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է հանձնառությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	234,943	1,507	33	236,483
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	880,588	-	-	880,588
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(621,515)	(257)	-	(621,772)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	32	(32)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,607)	1,607	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	174,062	(1,218)	(33)	172,811
Մնացորդը առ 31 մարտի	666,503	1,607	-	668,110

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	660,710	14	2,547	663,271
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	1,107,134	-	-	1,107,134
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(1,066,110)	(308)	(2,662)	(1,069,080)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	2	(2)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,313)	1,313	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(33)	-	33	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(465,447)	491	115	(464,841)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	234,943	1,508	33	236,484

30 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Խումբը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի հետևանքով առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(բ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Դեկավարությունը գտնում է, որ համարժեքորեն է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Հսկողություն

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝ «Լայրն Ֆայնենս Գրուփ» ՀՍՊԸ (60%), «ՋիԷսՍի Բենք օֆ Ջորջիա» ԲԸ (30%) և ՎԶԵԲ (10%):

(բ) Գործարքներ առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2025թ. և 2024թ. առաջին եռամսյակների համար:

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/03/2024 հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	2,449,753	2,378,145

Այս գումարները ներառում են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հատուցումները, որոնք հաշվեգրված են համապատասխան ժամանակաշրջանների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Ստորև ներկայացված են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2025թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2024թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	714,980	9.48%	613,449	9.72%
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	(1,358)	-	(684)	-
Այլ ակտիվներ	580	-	924	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	1,106,462	0.1% - 9.14%	1,409,992	0.1% - 9.14%
Պարտատոմսեր	1,175,205	6.47%	1,329,216	6.61%
Այլ պարտավորություններ	2,055,953	-	9,700,053	-

Ստորև ներկայացված են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները 2025թ. և 2024թ. առաջին եռամսյակների համար:

	31/03/2025 հազ. դրամ	31/03/2024 հազ. դրամ
Ծախույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	14,027	14,100
Տոկոսային ծախս	(24,795)	(14,602)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2025թ.մարտի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2025թ. առաջին եռամսյակների շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետոմսերի մեծամասնությանը տիրապետող բաժնետեր		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Հիմնական բաժնետեր ընկերության դուստր ընկերություններ		Հիմնական բաժնետիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ և առանցքային ղեկավար անձնակազմի և բաժնետերերի ընտանիքների անդամներ		
	Միջին արդյու- նավետ	Միջին արդյու- նավետ	Միջին արդյու- նավետ	Միջին արդյու- նավետ	Միջին արդյու- նավետ	Միջին արդյու- նավետ	Միջին արդյու- նավետ		
	հազ. տոկոսադր., դրամ	%	հազ. տոկոսադր., դրամ	%	հազ. տոկոսադր., դրամ	%	հազ. տոկոսադր., դրամ	%	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն Ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	532,944	-	-	-	-	-	532,944
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	-	-	1,124,134	-	-	-	-	-	1,124,134
Հաճախորդներին տրված վարկեր և			-						
փոխառություններ	-	-	-	-	-	-	1,704,145	13.08%	1,704,145

	Բաժնետոմսերի մեծամասնությանը տիրապետող բաժնետեր		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Հիմնական բաժնետեր ընկերության դուստր ընկերություններ		Հիմնական բաժնետիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ և առանցքային ղեկավար անձնակազմի և բաժնետերերի ընտանիքների անդամներ		
	Միջին արդյու- նավետ	Միջին արդյու- նավետ	Միջին արդյու- նավետ	Միջին արդյու- նավետ	Միջին արդյու- նավետ	Միջին արդյու- նավետ	Միջին արդյու- նավետ		
	հազ. տոկոսադր., դրամ %	հազ. տոկոսադր., դրամ %	հազ. տոկոսադր., դրամ %	հազ. տոկոսադր., դրամ %	հազ. տոկոսադր., դրամ %	հազ. տոկոսադր., դրամ %	հազ. տոկոսադր., դրամ %		Ընդամենը հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	-	-	-	-	-	-	(24,186)	-	(24,186)
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	22,893	-	22,893
Պարտավորություններ			-						
Աժանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	4,845	-	-	-	-	-	4,845
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-	1,591,739	0.06%	1,591,739
– Ընթացիկ հաշիվներ և ցայահանջ ավանդներ	-	-	-	-	-	-	1,011,766	3.76%	1,011,766
– Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	-	-	294,158	8.34%	294,158
Թողարկված պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ փոխառություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ									
Շահույթ/(վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	-	-	54,725	-	54,725
Տոկոսային ծախս	-	-	(51)	-	-	-	(5,878)	-	(5,929)
Այլ եկամուտ	-	-	591	-	76,613	-	-	-	77,204
Այլ ծախսեր	-	-	(1,316)	-	(14,882)	-	-	-	(16,198)

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2024թ. առաջին եռամսյակի շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետոմսերի մեծամասնությանը տիրապետող բաժնետեր		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Հիմնական բաժնետեր ընկերության դուստր ընկերություններ		Հիմնական բաժնետիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ և առանցքային ղեկավար անձնակազմի և բաժնետերերի ընտանիքների անդամներ		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին արդյու- նավետ		Միջին արդյու- նավետ		Միջին արդյու- նավետ		Միջին արդյու- նավետ		
	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն Ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	349,857	-	-	-	-	-	349,857

	Բաժնետոմսերի մեծամասնությանը տիրապետող բաժնետեր		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Հիմնական բաժնետեր ընկերության դուստր ընկերություններ		Հիմնական բաժնետիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ և առանցքային ղեկավար անձնակազմի և բաժնետերերի ընտանիքների անդամներ		
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	Ընդամենը հազ. դրամ
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	-	-	74,219	-	-	-	-	-	74,219
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	-	-	-	-	-	-	1,704,672	13.08%	1,704,672
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	-	-	-	-	-	-	(24,570)	-	(24,570)
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	14,892	-	14,892
Պարտավորություններ									
Աժանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	90,700	-	-	-	-	-	90,700
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	7,907	-	-	-	-	-	7,907
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	-	-	-	-	-	-	3,456,213	0.04%	3,456,213
Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	-	-	230,556	3.62%	230,556
Թողարկված պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	300,516	7.38%	300,516
Այլ փոխառություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ									
Շահույթ/(վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	34,364	-	-	-	670	-	35,034
Տոկոսային ծախս	-	-	(455,752)	-	(1,924)	-	(2,789)	-	(460,455)
Այլ եկամուտ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ ծախսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-

32 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Խումբը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման

համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի երակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:

- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի երակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված երակետային տվյալները և ոչ դիտելի երակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնք գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, իսկ ամորտիզացված արժեքով չչափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունեցել է ՀՀ ԿԲ-ից ՀՀ դրամով և 5.5%-8.5% անվանական տոկոսադրույքով ստացված վարկեր (Ծանոթագրություն 20): Վարկերը համարվում են շուկայի առանձին սեգմենտի վարկեր, հետևաբար, Խումբը գնահատում է, որ վարկերը ստացվել են շուկայական տոկոսադրույքներով:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային և իրական արժեքները 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

31/03/2025	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,323,582,509	1,322,737,515	844,994
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	151,193,369	153,906,698	(2,713,329)
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադասված փոխառություններ	(163,499,859)	(163,088,881)	(410,978)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	(155,229,295)	(155,354,638)	125,343
Ընդամենը	1,156,046,724	1,158,200,694	(2,153,970)
31/12/2024	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,309,937,917	1,310,304,053	(366,136)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	154,904,377	156,635,106	(1,730,729)
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադասված փոխառություններ	(163,929,574)	(163,454,256)	(475,318)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	(163,153,204)	(162,827,976)	(325,228)
Ընդամենը	1,137,759,516	1,140,656,927	(2,897,411)

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
– Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	34,111,564	-	34,111,564
– Ածանցյալ ակտիվներ	-	-	68,039	68,039
– Ածանցյալ պարտավորություններ	-	-	(50,512)	(50,512)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				-
– Ներդրումային արժեթղթեր	-	19,418,110	498,138	19,916,248
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորությունների բացահայտված իրական արժեք				-
– Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	-	-	1,322,737,515	1,322,737,515
– Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	15,648,628	138,258,070	-	153,906,698
– Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադասված փոխառություններ	-	-	(163,088,881)	(163,088,881)
– Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	(137,395,509)	(17,959,129)	(155,354,638)
	15,648,628	54,392,235	1,142,205,170	1,212,246,033

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
– Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	29,997,552	-	29,997,552
– Ածանցյալ ակտիվներ	-	114,901	-	114,901
– Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(487,082)	-	(487,082)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				-
– Ներդրումային արժեթղթեր	-	18,959,172	498,138	19,457,310
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորությունների բացահայտված իրական արժեք				
– Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	-	-	1,310,304,053	1,310,304,053
– Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	35,501,361	121,133,745	-	156,635,106
– Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադասված փոխառություններ	-	-	(163,454,256)	(163,454,256)
– Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	(145,419,799)	(17,408,177)	(162,827,976)
	35,501,361	24,298,489	1,129,939,758	1,189,739,608

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և գեղջված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփռեղերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են գեղջման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

Սովորական և ավելի պարզ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ միայն դիտելի շուկայական տվյալներ օգտագործող և դեկավարության դատողություններ և գնահատումներ գրեթե չպահանջող տոկոսադրույքի և արժույթային սկզբների, իրական արժեքը որոշելու համար Խոսքը կիրառում է ընդունված գնահատման մոդելները: Դիտելի գները և մոդելի ելակետային տվյալները սովորաբար հասանելի են շուկայում ցուցակված պարտքային և բաժնային արժեթղթերի, բորսայում շրջանառվող ածանցյալ գործիքների և բորսայում չշրջանառվող պարզ ածանցյալ գործիքների, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի սկզբների համար: 2-րդ մակարդակ դասված ֆինանսական գործիքների համար Բանկն օգտագործում է նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գներն այն շուկաներում, որոնք համարվում են գրեթե ոչ գործող:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքը գնահատելու համար դեկավարությունն առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից ակնկալվող դրամական հոսքերը գեղջելու համար արտարժույթով արտահայտված վարկերի գծով կիրառվում են 9.2%-10.0% (2024թ-ին՝ 7.1%-9.2%) գեղջման դրույքներ և ՀՀ դրամով արտահայտված վարկերի գծով կիրառվում են 13.3%-14.1% (2024թ-ին՝ 11.6%-15.2%) գեղջման դրույքներ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը գնահատելու համար դեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ ՀՀ դրամով արտահայտված արժեթղթերի գծով կիրառվում են 6.8%-13.7% (2024թ-ին՝ 8.5%-9.2%) գեղջման դրույքներ և արտարժույթով արտահայտված արժեթղթերի գծով կիրառվում են 4.0%-11.8% (2024թ-ին՝ 4.3%-7.3%) գեղջման դրույքներ:

Այլ փոխառու միջոցների և ստորադասված փոխառությունների իրական արժեքը գնահատելու համար դեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցների գծով կիրառվում են 10.5%-11.6% (2024թ-ին՝ 10.5%-11.6%) գեղջման դրույքներ և արտարժույթով արտահայտված միջոցների գծով կիրառվում են 3.4%-9.2% (2024: 4.5%-12.5%) գեղջման դրույքներ:

33 Տերմինների բառարան

Հապավում	Սահմանում
IFRS	Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներ
ISAs	Առևտրի միջազգային ստանդարտներ
IESBA Code	Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի միջազգային կանոնագիրք
IMF	Արժույթի միջազգային հիմնադրամ
CBA	Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ
ALCO	Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի
FCA	Ֆինանսական կարգավորման և վերահսկողության վարչություն
ECL	Ակնկալվող պարտքային կորուստներ
PD	Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականություն
LGD	Կորուստը պարտագանցման դեպքում
FVTPL	Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող
FVOCI	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող
EIR	Արդյունավետ տոկոսադրույք
SPPI	Միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ
EPS	Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ
LTECL	Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ
12mECL	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները
POCI	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված
EAD	Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին
SOFR	Ապահովված օվերնայթ ֆինանսավորման տոկոսադրույք
LIBOR	Լոնդոնի միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույք
EURIBOR	Եվրոպական միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույք
ICR	Ներքին վարկանշավորում

Ցուցանիշի անվանումը	Mar-25	Dec-24
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	16,018,724	60,029,336
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	264,385,465	224,509,244
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)	24.24%	26.74%
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	16,018,724	60,029,336
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	1,876,451,477	1,567,616,395
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)	3.41%	3.83%
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	16,018,724	60,029,336
Գործառնական եկամուտ	34,009,836	129,382,924
Զուտ շահույթի մարժա (NPM)	47.10%	46.40%
Գործառնական եկամուտ	34,009,836	129,382,924
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	1,876,451,477	1,567,616,395
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU)	7.25%	8.25%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	1,876,451,477	1,567,616,395
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	264,385,465	224,509,244
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	7.10	6.98
Զուտ տոկոսային եկամուտ	27,477,998	93,819,973
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	1,647,452,273	1,372,159,805
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)	6.7%	6.8%
Տոկոսային եկամուտ	42,939,693	143,590,161
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	1,647,452,273	1,372,159,805
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն	10.43%	10.46%
Տոկոսային ծախսեր	15,461,695	49,770,188
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (միջին մեծություն)	1,548,239,541	1,295,546,195
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	3.99%	3.84%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	16,018,724	60,029,336
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	117,132	117,122
Զուտ շահույթ մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	547.03	512.54
Սպրեդ	6.43%	6.62%

ՎՃԱՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԳՐԻ ԱՆՈՈՐԱԳԻՐ N 000325 [897642759]		
PAYMENT ORDER RECEIPT		
Ամերիաբանկի ֆոն Գլխամասային գրասենյակ Ameriabank CJSC Head Office		ՊԿ\ID 165 Ամսաթիվ\Date 26/05/25 16:24
Դեբետ\Debit	Կրեդիտ\Credit	Գումար\Amount
1570074270064500	900005016119	AMD 50,000.00
Վճարող\Remitter ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ AMERIABANK CJSC Վճարողի բանկ\Remitter's Bank Ամերիաբանկ AMERIABANK CJSC Վճարողի ՅՎՀՀ\Remitter's Tax Code 2302502212		
Հաճառու\Beneficiary Արժեթղթերի ազդագրերի գրանցման համար Հաճառուի բանկ\Beneficiary's Bank Գանձապետական բաժանմունք Treasure division		
Գումարը բառերով\Amount in Words Յիսուս հազար դրամ Ելքային\Details Ծրագրային ազդագրի լրացման գրանցում		
Կատարող\Maker Մերինե Հակոբյան		Կ.Տ. ՏԴ.